

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯ
ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
Karnataka Evaluation Authority

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಯೋಜನೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಇಲಾಖೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಏಪ್ರಿಲ್ 2017

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯ
ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ವಿ. ಅಂಜಿ ರಾಜು

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು

ಮೆ: ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್

ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ

ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
Karnataka Evaluation Authority

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಯೋಜನೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಇಲಾಖೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಏಪ್ರಿಲ್ 2017

©ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, 2018

ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ

ಇವರಿಗಾಗಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
#542, 5ನೇ ಮಹಡಿ, 2ನೇ ಹಂತ
ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವೀಧಿ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 001.

ಇವರಿಂದ

ಮೆ: ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಿಸ್
ಒಸ್ಮಾನಿಯಾ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆವರಣ
ಹೈದರಾಬಾದ್-500 007

ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣ

ವರ್ಷ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ವಿದ್ಯಾನಗರ,

ಡಿಡಿ ಆಸ್ತೆ ಲೇನ್ ಎದುರಿಗೆ,

ಹೈದರಾಬಾದ್ 500 007

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಾವು,
ಭಾರತವನ್ನು ಸಾರ್ವಭೌಮ, ಸಮಾಜವಾದಿ, ಜಾತ್ಯತೀತ
ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಗಣರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ
ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ;
ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ
ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನ್ಯಾಯವನ್ನು;
ವಿಚಾರ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ನಂಬಿಕೆ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು
ಉಪಾಸನೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು;
ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳ ಸಮತೆಯನ್ನು
ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ;
ವ್ಯಕ್ತಿಗೌರವ, ದೇಶದ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ
ಭ್ರಾತೃತ್ವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ,
ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ
1949ನೇಯ ಇಸವಿಯ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ 26ನೇ ದಿನದಂದು
ಈ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ನಮಗೆ ನಾವೇ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು,
ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಶಾಸನವಾಗಿ ವಿಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ವಿಷಯ ಸೂಚಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿಷಯ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ.
1	ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಾರಾಂಶ	1
2	ಪೀಠಿಕೆ	11
3	ಘಟನಾವಳಿಗಳ ಚಾಕಟ್ಟು/ ಪರಿವರ್ತನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ	15
4	ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ	17
5	ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ	18
6	ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳು	20
7	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿನ್ಯಾಸ	22
8	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು	24
9	ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ	26
10	ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಚರ್ಚೆ	28
11	ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನಗಳು	40
12	ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು	63
13	ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ತೀರ್ಮಾನಗಳು	75
14	ಉದ್ಯೋಗ, ಸಮನ್ವಯ, ಮುಂದಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಜೋಡಣೆಗಳು	165
15	ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು	167
16	ಅನುಬಂಧಗಳು	169
	ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಆಕರಗಳು	169
	ಉಲ್ಲೇಖದ ನಿಯಮಗಳು	170
	ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾದ ಸಹಭಾಗಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ	187
	ಪ್ರಧಾನ ಅನ್ವೇಷಕರ ಕಿರುಪರಿಚಯ	188
	ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಕಿರುಪರಿಚಯ	189

ಕೋಷ್ಟಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರಮ	ಶೀರ್ಷಿಕೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳು	22
2	ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು	26
3	ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡಗಳ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ	28
4	ರಾಜ್ಯದ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ	29
5	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ	30
6	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ	32
7	ರಾಜ್ಯದ ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ	33
8	ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಗಳು	35
9	ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ	35
10	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ	36
11	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ವರ್ಷವಾರು ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿನಿಯೋಗ	37
12	ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	37
13	ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಇತರೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	39
14	ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಲಿಂಗ ಕುರಿತಾದ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ	40
15	ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ವಯೋಮಾನ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ	41
16	ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು	42
17	ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ	43
18	ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಹೊಂದಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಹಿಡುವಳಿಗಳು	45
19	ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆ	45
20	ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	46
21	ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆ	47
22	ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ರೈತರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ	48
23	ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	49
24	ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಳವಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	51
25	ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	53
26	ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	54
27	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ತಾಕುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಅಲ್ಲದ ತಾಕುಗಳ ಇಳುವರಿ	56
28	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ರೈತರ ಆದಾಯದ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ	58
29	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	60

30	ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಕರಗಳು	61
31	ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಶೇಕಡವಾರು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ	63
32	ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಿಂದ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ	65
33	ಸುಧಾರಿತ ಬೀಜಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ	66
34	ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಭಾವ	67
35	ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ	68
36	ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣಾ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	69
37	ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ	69
38	ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿಗಿರುವ ಉಳಿತಾಯ	70
39	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ವಿತರಿಸಲಾದ ನೀರುಣಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆ	71
40	ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	71
41	ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಉಳಿತಾಯ	72
42	ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ತರಬೇತಿಯ ಪರಿಣಾಮ	73
43	ಅಕ್ಕಿ ಯೋಜನೆಯ ಆಯ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	75
44	ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	77
45	ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	87
46	ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	96
47	ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	105
48	ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳು-ಆಯ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	112
49	ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	115
50	ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	123
51	ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	129
52	ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	136
53	ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	143
54	ಯಾದಗೀರ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	151
55	ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	158

ಚಿತ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರಮ	ಶೀರ್ಷಿಕೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	23
2	ರಾಜ್ಯದ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ	30
3	ರಾಜ್ಯದ ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ	34
4	ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	38
5	ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಇತರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	39
6	ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಲಿಂಗ ಕುರಿತಾದ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ	41
7	ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು	43
8	ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ	44
9	ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆ	47
10	ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ರೈತರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ	49
11	ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	50
12	ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಳವಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	52
13	ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ	53
14	ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	55
15	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ತಾಕುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಅಲ್ಲದ ತಾಕುಗಳ ಇಳುವರಿ	57
16	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಆದಾಯದ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ	59
17	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	61
18	ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ/ ಇಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮ	65
19	ಅಕ್ಕಿ- ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಭೌತಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	75
20	ಅಕ್ಕಿ - ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	76
21	ಉಡುಪಿ- ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	77
22	ಉಡುಪಿ- ಭೌತಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	78
23-24	ಉಡುಪಿ-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು	79
25	ಉಡುಪಿ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ	80
26	ಉಡುಪಿ- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	80
27	ಉಡುಪಿ-ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು	81
28	ಉಡುಪಿ- ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ	81
29	ಉಡುಪಿ-ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	82
30	ಉಡುಪಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	82
31	ಉಡುಪಿ-ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	83
32	ಉಡುಪಿ- ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	83
33	ಉಡುಪಿ- ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	84
34	ಉಡುಪಿ-ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	85
35-36	ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	87

37	ಶಿವಮೊಗ್ಗ-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳು	88
38	ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ	89
39	ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ	89
40	ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	90
41	ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು	90
42	ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ	91
43	ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	91
44	ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	92
45	ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	92
46	ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	93
47-48	ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	93
49	ಹಾಸನ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	96
50	ಹಾಸನ-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳು	97
51	ಹಾಸನ- ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ	98
52	ಹಾಸನ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ	99
53	ಹಾಸನ- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	99
54	ಹಾಸನ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು	100
55	ಹಾಸನ- ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ	100
56	ಹಾಸನ- ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	101
57	ಹಾಸನ- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	101
58	ಹಾಸನ-ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	102
59	ಹಾಸನ- ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	102
60	ಹಾಸನ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	103
61-62	ಬೆಳಗಾವಿ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	105
63-64	ಬೆಳಗಾವಿ- ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗಗಳು ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳು	106
65	ಬೆಳಗಾವಿ- ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ	107
66	ಬೆಳಗಾವಿ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ	108
67	ಬೆಳಗಾವಿ-ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ	108
68	ಬೆಳಗಾವಿ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು	109
69	ಬೆಳಗಾವಿ- ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ	109
70	ಬೆಳಗಾವಿ- ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	109
71	ಬೆಳಗಾವಿ-ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	110
72-73	ಬೆಳಗಾವಿ- ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	110
74-75	ಬೆಳಗಾವಿ- ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	111
76-77	ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	113
78-79	ಬೀದರ್- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	115
80	ಬೀದರ್-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ	116
81	ಬೀದರ್- ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ	117
82	ಬೀದರ್ - ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ	117

83	ಬೀದರ್- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ	118
84	ಬೀದರ್-ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ	118
85	ಬೀದರ್- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	119
86	ಬೀದರ್- ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	120
87	ಬೀದರ್- ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	121
88-89	ಕಲಬುರಗಿ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	123
90	ಕಲಬುರಗಿ- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು	124
91	ಕಲಬುರಗಿ- ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ	125
92	ಕಲಬುರಗಿ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ	125
93	ಕಲಬುರಗಿ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ	126
94	ಕಲಬುರಗಿ- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	126
95	ಕಲಬುರಗಿ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	127
96	ಕಲಬುರಗಿ- ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	128
97-98	ವಿಜಯಪುರ-ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	130
99	ವಿಜಯಪುರ-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ	131
100	ವಿಜಯಪುರ- ರೈತರ ಭೂಹಿಡುವಳಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ	131
101	ವಿಜಯಪುರ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ	132
102	ವಿಜಯಪುರ- ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು	132
103	ವಿಜಯಪುರ- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	133
104	ವಿಜಯಪುರ-ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	133
105	ವಿಜಯಪುರ- ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	134
106-107	ಗದಗ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	137
108	ಗದಗ- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ	138
109	ಗದಗ- ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ	138
110	ಗದಗ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ	139
111	ಗದಗ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ	140
112	ಗದಗ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	140
113	ಗದಗ-ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	141
114	ಗದಗ-ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	141
115	ಗದಗ-ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	142
116-117	ಧಾರವಾಡ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	144
118	ಧಾರವಾಡ- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ	145
119	ಧಾರವಾಡ- ರೈತರ ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟ	145
120	ಧಾರವಾಡ-ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ	146
121	ಧಾರವಾಡ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ	147
122	ಧಾರವಾಡ- ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	147
123	ಧಾರವಾಡ- ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	148
124	ಧಾರವಾಡ-ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	149
125-126	ಯಾದಗೀರ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	151
127	ಯಾದಗೀರ- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳು	152

128	ಯಾದಗೀರ- ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ	152
129	ಯಾದಗೀರ- ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ	153
130	ಯಾದಗೀರ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ	154
131	ಯಾದಗೀರ- ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	154
132	ಯಾದಗೀರ- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	155
133	ಯಾದಗೀರ- ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	155
134	ಯಾದಗೀರ- ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	156
135-136	ರಾಯಚೂರು-ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು	158
137	ರಾಯಚೂರು-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ	159
138	ರಾಯಚೂರು- ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು	159
139	ರಾಯಚೂರು- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ	160
140	ರಾಯಚೂರು- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ	161
141	ರಾಯಚೂರು- ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	161
142	ರಾಯಚೂರು- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ	162
143	ರಾಯಚೂರು-ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	162
144	ರಾಯಚೂರು- ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ	163
145	ರಾಯಚೂರು- ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ	164

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿತ್ತಲ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಯೋಜನೆಯ
ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಜಾಲತಾಣ : kea.karnataka.gov.in

#542, 5ನೇ ಮಹಡಿ, 2ನೇ ಹಂತ
ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ, ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವಿೀಧಿ
keagok@karnataka.gov.in
ಬೆಂಗಳೂರು-560 001.

ದೂರವಾಣಿ : 080 2203 2561
ಇ-ಮೇಲ್ :

1. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಾರಾಂಶ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 2007-08ರಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು) ಎಂಬ ಎರಡು ಘಟಕಗಳಡಿ 11ನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಿಂದ (2007-08 ರಿಂದ 2011-12) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು 12ನೆಯ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ 10 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿಯ ಹಾಗೂ 2 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ ವರ್ಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆದು ಆಹಾರ ಸುಭದ್ರತೆ ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ ಘಟಕದಡಿ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಘಟಕದಡಿ ಎಲ್ಲ 30 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕರೆಯ ಮೇರೆಗೆ 2007-08ರಿಂದ 21013-14ನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪರಿಣಾಮದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮೆ: ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸ್, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಇವರಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ಘಟಕದ 4 ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಘಟಕದ 7 ಈ ರೀತಿ ಒಟ್ಟು 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿ (9) ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ (1) ರೈತರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ತಲಾ 10ರಂತೆ, 110 ಆಯ್ದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು 1100 ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ರೈತರಿಗೂ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ದೊರೆತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲು, ಈ ಮಾದರಿಯು ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ (ಇತರೆ/ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟಪಂಗಡ/ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗ/ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ/ಸಣ್ಣ/ಮಧ್ಯಮ/ದೊಡ್ಡ) ರೈತರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅಗತ್ಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರು ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರುಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಲಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸಹಭಾಗಿ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ

ರಾಜ್ಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂಬ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆಯ್ದ ಎಲ್ಲ ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಹಾಗೂ ಉಸ್ತುವಾರಿಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳು ಸರಳ ಹಾಗೂ ಸಕ್ಷಮವಾಗಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಹಣವನ್ನು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್/ಆರ್‌ಟಿಜಿಎಸ್ ಮೂಲಕ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಚಾರ್ಟೆಡ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ರವರಿಂದ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನುದಾನ ಸ್ವೀಕೃತಿಯ ಕುರಿತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದೂರುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡವು ರಚಿತವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ರಾಜ್ಯ ಅಭಿಯಾನ ನಿರ್ದೇಶಕರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ತಂಡಗಳು ಅಯಾ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಾರ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರನ್ನು

ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡಗಳು, ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿವೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ

ಅ. ಅಕ್ಕಿ: ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಆರಂಭದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 36.45 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, 2013-14ರಲ್ಲಿ 40.52 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇಳುವರಿ ಮಟ್ಟವು ಪ್ರತಿಶತ 15.78ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಿಯ ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು 13.95 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರಿನಿಂದ (2006-07) 13.40 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ (2013-14), ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಶತ 3.99 ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಭತ್ತದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಶುಂಠಿ ಮತ್ತು ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಾದ ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ/ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಮತ್ತು ಶ್ರಮವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 2012-13ನೆಯ ವರ್ಷವನ್ನು ಬರಪೀಡಿತ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದು, ಈ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭತ್ತದ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಘಟಕದಡಿ ಕ್ರಮಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಬಹುತೇಕ ಬದಲಾಗದೇ ಅಷ್ಟೇ ಉಳಿದಿದ್ದರೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತಾ ಮಟ್ಟಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಯೋಜನೇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಆ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು: ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಗಳು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿಶತ 58.66 ಮತ್ತು 95.53ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತಿಶತ ಕೇವಲ 8.21ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ 2006-07ರಲ್ಲಿ 381 ಕೆಜಿ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ 2012-13ರಲ್ಲಿ 745 ಕೆಜಿಗೆ ಏರಿದ್ದು ಇದು ಒಂದು ಧನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ (2006-07) ಇದ್ದ 8.38 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯು 2013-14ರಲ್ಲಿ 13.31 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ 4.93 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಇಚ್ಛಿತ 2 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳ ಗುರಿಗಿಂತ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲ 30 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಯೋಜನೆಯಡಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 58.66ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 95.53ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

(ಅನುದಾನ ವಿನಿಯೋಗ)

➤ ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ- 2007-08ರಿಂದ 2013-14ರವರೆಗೆ- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಘಟಕಗಳಡಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ಒಟ್ಟು ರೂ.376.74 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನದ ಪೈಕಿ ರೂ. 305.07 ಕೋಟಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿಶತ 80.97ರಷ್ಟು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

➤ ಅಕ್ಕಿ ಘಟಕದಡಿ ರೂ. 101.55 ಕೋಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ರೂ. 67.57 ಕೋಟಿ (66.53%) ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಘಟಕದಡಿ ರೂ. 275.19 ಕೋಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ರೂ. 237.50 ಕೋಟಿ (86.30%) ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ
- ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ದು 11 ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ರೂ. 246.58 ಕೋಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ರೂ. 208.49 ಕೋಟಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಶತ 84.95ರಷ್ಟು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಮುಖ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ 11 ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ರೂ. 204.11 ಕೋಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ರೂ. 175.76 ಕೋಟಿ (86.11%) ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ.
- ಇತರೆ, ಅಂದರೆ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡದ ವೆಚ್ಚ, ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆಗೈದ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ತೀವ್ರ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಇತ್ಯಾದಿ, ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ರೂ. 42.47 ಕೋಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ರೂ. 32.73 ಕೋಟಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ.
- ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಅನುದಾನ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿರುವ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು ಅಳೆಯಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಶತ 90ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ಧಾರವಾಡ (99.32%), ಕಲಬುರಗಿ (91.58%) ಮತ್ತು ಯಾದಗೀರ (90.83%), ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು “ಅತಿ ಉತ್ತಮ” ಎಂದು; ಪ್ರತಿಶತ 80ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ಬೀದರ, ವಿಜಯಪುರ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು ಬೆಳಗಾವಿ (57.81%), ಉಡುಪಿ (54.98%), ಮತ್ತು ಹಾಸನ (49.09%) ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು “ಸಾಧಾರಣ” ಎಂದು ಅಳೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿ:

ಎ. ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿವರಗಳು

- ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ವಯೋಮಾನ: ಒಟ್ಟು ಮಾದರಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಪೈಕಿ ಪುರುಷರ ಅನುಪಾತ ಪ್ರತಿಶತ 90 ಇದ್ದಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು (45.40%) 40 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದರು.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗ: ಪ್ರತಿಶತ 63ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇತರೆ/ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಶತ 14.90 ರಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ, ಪ್ರತಿಶತ 10.40ರಷ್ಟು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ, ಪ್ರತಿಶತ 6.90ರಷ್ಟು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಶತ 4ರಷ್ಟು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಶಿಕ್ಷಣ: ಪ್ರತಿಶತ 31.50ರಷ್ಟು ಮಾದರಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ; ಪ್ರತಿಶತ 30.90 ರಷ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಶತ 17.50ರಷ್ಟು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಪ್ರತಿಶತ 13.40ರಷ್ಟು ಪದವಿಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಇನ್ನುಳಿದ ಪ್ರತಿಶತ 6.90ರಷ್ಟು ಪದವೀಧರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬಿ. ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

- ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಸ್ಥಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಬಹುತೇಕ ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕರು/ಸರಬರಾಜುದಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಂಚಿತ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

➤ **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆ:** ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಿ. ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಣಾಮ:

➤ **ಸುಸ್ಥಿರತೆ:** ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಆಳವಡಿಸಲಾದ ಸುಧಾರಿತ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಆಳವಡಣೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಶತ 52.70 ರೈತರು ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾದ ಎಲ್ಲ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾಗಿ, ಪ್ರತಿಶತ 36.10 ರೈತರು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಎರಡು ಅಗತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಶತ 10.40 ರೈತರು ಒಂದು ಮೊದಲ ಮಹತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

➤ **ಬೆಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ:** ಅಭಿಯಾನದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ” ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಶತ 56.80 ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ಅಭಿಯಾನದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಫಲಿತವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ” ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

➤ **ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ:** ಅಭಿಯಾನದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಫಲಿತವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಶತ 49.39 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 10-15ರಷ್ಟು, ಪ್ರತಿಶತ 36.06 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 15-10ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಶತ 15.66 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 15ಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

➤ **ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರ ಇಳುವರಿ:** ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಪ್ರತಿಶತ 46.36ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರತಿಶತ 32.73 ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಸಹ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿ ಸಮನಾಗಿವೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

➤ **ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ:** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು (57.88%) ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 5-10ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಶತ 27.67ರಷ್ಟು ರೈತರು ಪ್ರತಿಶತ 10ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಶತ 13.33ರಷ್ಟು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

➤ **ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ:** ತಾವು ಪಡೆದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಶತ 54.24ರಷ್ಟು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಶತ 35.05ರಷ್ಟು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಬಳಸಿರುವುದಾಗಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

➤ **ಅಧಿಕ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಅಂಶಗಳು:**

ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ 4 ಅಂದರೆ ಬೀದರ್, ಗದಗ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಯಾದಗೀರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜೋಪಚಾರವು ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುತ್ತದೆ. ಆ ನಂತರದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳೆಂದರೆ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿ ಬೀಜಗಳ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳ ಬಳಕೆ. ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ಸತು, ಬೋರಾನ್ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು ಸುಧಾರಕಗಳಾದ ಸುಣ್ಣ ಮತ್ತು ಜಿಪ್ಸಂ ಬಳಕೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಪಾತ್ರವೂ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ.

ಡಿ. ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿತ ಅಂಶಗಳು:

ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (2007-08ರಿಂದ 2013-14) ಅಭಿಯಾನದಡಿ 7 ಪ್ರಮುಖ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿದ್ದವು. ಅವು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ, ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗಳು. ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಯನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು, ಗುರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣದಡಿ ಅಂದರೆ ನ್ಯಾಪ್‌ಸ್ಯಾಕ್ ಸಿಂಪರಣಾ ಯಂತ್ರಗಳ, ಕೋನೋ ವೀಡರ್‌ಗಳ, ರೋಟೋವೇಟರ್‌ಗಳ, ಯಂತ್ರಚಾಲಿತ ವೀಡರ್‌ಗಳ. ಬಹುಬೆಳೆ ಒಕ್ಕಣೆ ಯಂತ್ರಗಳ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಬಿತ್ತನೆ ಕೂರಿಗೆಗಳ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಉತ್ತಮ ಪ್ರಗತಿ (96%) ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳ ಅಂದರೆ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ, ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ ಸಾಧನಗಳ ಮತ್ತು ಪೈಪುಗಳ ವಿತರಣೆಯಡಿ (82%) ಮತ್ತು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ (81%) ಸಹ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಗತಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

➤ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು: ಅಕ್ಕಿಯ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ ಆಳವಡಿಸಲಾದ ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನ (15-20 ದಿನ) ಸಸಿಗಳನ್ನು 22x25 ಸೆಂಮೀ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಗುಣಿಗೆ ಒಂದೊಂದರಂತೆ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹಸಿರುಗೊಬ್ಬರ ವಿಧಾನಗಳು ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಪಾತ್ರ ಗಣನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

➤ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳು: ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ ತಾಕುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಭಿಯಾನದಡಿ ವಿತರಿಸಲಾದ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ತಳಿಗಳ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿಯ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ 53% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ತಾಕುಗಳಲ್ಲಿ 10-15%ರಷ್ಟು, ಮತ್ತು 37% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ತಾಕುಗಳಲ್ಲಿ 5-10% ರಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 15-20% ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಕೆಆರ್‌ಹೆಚ್ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

➤ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ: ಕೃಷಿ ಸುಣ್ಣದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ರಸಸಾರ ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಜಿಪ್ಸಮ್ ಬಳಸಿದ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ತಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

➤ ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ: ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ತಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇತರೆ ತಾಕುಗಳಿಗಿಂತ 5-10% ರಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆಂದು 97% ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ರೈತರು ಇಮಾಮೆಕ್ವಿನ್ ಬೆಂಝೋಯೀಟ್ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕೀಟಗಳ ಉತ್ತಮ ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

➤ ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು: ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಮತ್ತು ಪೈಪುಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿತವಾಗಿದೆ. ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ, ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತಿತರ ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ.

➤ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು: ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗಿಂತ ಸಮಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಉಳಿತಾಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಟೆಲ್ಲರ್‌ಗಳು, ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಸಿಂಪರಣಾ ಯಂತ್ರಗಳು, ಕಳೆ ಕೀಳುವ ಯಂತ್ರಗಳು (ವೀಡರ್‌ಗಳು), ನಾಟಿಯಂತ್ರಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಯಾಂತ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ, ಸರ್ವೆಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಕೊರತೆ ತೀವ್ರವಾಗಿರುವಂತಹ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

➤ ತರಬೇತಿಗಳು: ತರಬೇತಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರಿಂದ ಬಹುಮತದ (90%) ತೃಪ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರೂ ತರಬೇತಿಗಳು ತಮಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇ. ಆಯ್ದು ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆವಾರು ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

1. ಅಕ್ಕಿ

ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 70.12% ಮತ್ತು 63.77% ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುತ್ತವೆ.

➤ **ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ:** ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆ ತಾಕುಗಳಿಗಿಂತ 5-15% ರಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಳುವರಿಯ ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು 43% ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಲಾಭ ಎಂದರೆ ಕೃಷಿ ಸುಣ್ಣದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂಬುದು ಬಹುತೇಕ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಅನಿಸಿಕೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ (96%) ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ರೈತರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಕೊರತೆ, ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಕಾಟ (ಮಂಗಗಳು, ಕಾಡುಕೋಣಗಳು, ನವಿಲುಗಳು) ಇವು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿವೆ.

➤ **ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ:** ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. 73.30%ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. 82.20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆ ತಾಕುಗಳಿಗಿಂತ 5-15%ರಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 85.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 5-10%ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು 55.60%ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿ ಬೀಜ, ಸಾಲು ನಾಟಿ, ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ನಾಟಿ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ ಇವು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ದುಂಡಾಣು ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ (ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಲ್ ಲೀಫ್ ಬ್ಲೈಟ್) ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿವೆ.

➤ **ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ:** ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಬಹುತೇಕ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ನಾಟಿ, ಸತುವಿನ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣದ ಬಳಕೆ ಇವು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಿಡುಗಡೆ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಶುಂಠಿಯಂತಹ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಳೆಗಳತ್ತ ರೈತರು ವಾಲುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿದೆ.

➤ **ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ:** ಬಹುತೇಕ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ 10-15%ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 5-10%ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಭತ್ತದ ಬೀಜ, ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಉಪಕರಣಗಳು, ರೋಟೋವೇಟರ್, ಡೀಸಲ್ ಇಂಜಿನ್ ಮತ್ತು ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

2. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು:

ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (2007-08ರಿಂದ 2012-13) ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದ್ದು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ವಿವರಗಳು ಮುಂದಿನಂತಿವೆ.

➤ **ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆ:** ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ, ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ 10-15% ಮತ್ತು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 5-10% ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ವಿರಡೆ ಬಳಕೆ ಬೆಳೆಯ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿ ಸಾಯುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಸಸ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯಡಿ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿತರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಬಂಧನೆ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಭಾಗಶಃ ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ತಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಇರುವ ಸೋಯಬೀನ್ ಸಾಗುವಳಿಗೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. 80% ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದು ಇನ್ನುಳಿದ 20% ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

➤ **ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ:** ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹುತೇಕ ರೈತರು 5-10% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಭಾಗಶಃ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹತ್ತಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ.

➤ **ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ:** ಬಹುತೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 5-10% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ಮಾಹಿತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಸುಧಾರಿತ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ 84.4%ರಷ್ಟು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

➤ **ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ:** ಪ್ರತಿಶತ 72.20 ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು 10-15% ರಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 86.70% ರೈತರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 5-10% ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಬೀಜೋಪಚಾರ, ಆನಂತರ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಬೋರಾನ್, ಸತು ಮತ್ತು ಜಿಪ್ಸಮ್ ಬಳಕೆ) ಇವು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ರೈತರಲ್ಲಿ 10% ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಯೋಜನೆಯ ತಾಕುಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು, 60% ರೈತರು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಇನ್ನುಳಿದ 30% ರೈತರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ತಾಕುಗಳ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿಸಮವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

➤ **ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ:** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದಾಗಿರುವ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ 68.10% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ತಾಕುಗಳಲ್ಲಿ 10-15% ಹಾಗೂ 21.60% ರೈತರ ತಾಕುಗಳಲ್ಲಿ 5-10% ಇರುತ್ತದೆ. ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 10% ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದಾಗಿ 47.80% ರೈತರು ಮತ್ತು 5-10% ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದಾಗಿ 31.80% ರೈತರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಡಲೆಯ ಜಾಕಿ ತಳಿ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ 10%ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದ್ದು, ಎ-1 ತಳಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮತ್ತು ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಸಹ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿವೆ.

➤ **ಯಾದಗೀರ ಜಿಲ್ಲೆ:** ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದಾಗಿರುವ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ 10-15% ಎಂದು 85.60%ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, 5-10% ಎಂದು ಇನ್ನುಳಿದ 14.40% ರೈತರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಅಂದರೆ 84.40%, ರೈತರು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 5-10% ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಹಾಗೂ 15.60% ರೈತರು 10% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ರೈತರು ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮತ್ತು ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿವೆ.

➤ **ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ:** ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇಳುವರಿಯ ಹೆಚ್ಚಳ 50% ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ 5-10%ರಷ್ಟು, 31.10% ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ 10-15% ಮತ್ತು 18.90% ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ 15%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರು (60%) ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 5-10% ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 76.70%ರಷ್ಟು ರೈತರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ.

ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಅನುಷ್ಠಾನವು ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿತರಿಸಲಾದ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಕೇವಲ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸಾಗುವಳಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಬೆಳೆಗಳ ಮತ್ತು ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಗುವಳಿಗೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿರುವ ಕಾರಣ ವರ್ಷವಿಡೀ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿವೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಕೃಷಿ

ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಶಲ ಮತ್ತು ಅಕುಶಲ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳ ಚಾಲನೆ, ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯೂ ಆಗಿದೆ.

ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆ:

ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ ವಲಯ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಬಹುತೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಭೂಚೇತನ, ಆತ್ಮಾ, ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಂದಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಜೋಡಣೆಗಳು:

ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ; ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಹಾ ಮಂಡಳ ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಬೀಜ, ಪರಿಕರ, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಸಾಧನಗಳ ಉತ್ಪಾದಕ ಮತ್ತು ವಿತರಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಕರ ವಿತರಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಹಿಂದಿನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಮುಂದಿನ ಜೋಡಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯು ರೈತರಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ, ಪೂರಕವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು:

(ಎ) ತಕ್ಷಣದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು:

1. ಬೀಜ ವಿತರಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಿಗೆ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೈಬ್ರಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಫಲಿತಾಂಶ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆ ತಳಿ 10 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಳೆಯದಾದರೂ, ಆ ತಳಿಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.
2. ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಏಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವುದು.
3. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ರೈತರಿಗೆ ವಿತರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ದರ ಒಪ್ಪಂದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವುದು.
4. ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಒಂದು ಘಟಕದಡಿ ಲಾಭ ಪಡೆದ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ಅದೇ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಘಟಕದ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು.
5. ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ 100 ಹೆಕ್ಟೇರು ಗುಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸುವುದು ಹಾಸನ, ಉಡುಪಿಯಂತಹ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಈ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಸಡಿಲಿಸುವುದು.

(ಬಿ) ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ತಿಳಿವಳಿಗಳು:

- 1 ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವಾಗ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬೇಡಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವುದು.
- 2 ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು
- 3 ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಳಿ ಹಾಗೂ ಹೈಬ್ರಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಅಂತಹ ತಳಿಗಳ ಬೀಜಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ನಿಗಮದ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಬೇಕು.

(ಸಿ) ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತಿಳಿವಳಿಗಳು:

1. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಘಟಕಗಳಡಿ ಗುರಿ ಹಾಗೂ ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು, ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೃಷಿ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಗುರುತಿಸಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಘಟಕಗಳಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡುವುದು
2. ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಉತ್ತಮ ಉಸ್ತುವಾರಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು (ಐಟಿ, ಎಂಬಿಎಸ್, ಜಿಐಎಸ್) ಆಳವಡಿಸುವುದು
ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸುವುದು.

2. ಪೀಠಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ನೈಋತ್ಯ ಭಾಗಲ್ಲಿದ್ದು, 11.5° ಹಾಗೂ 18.6° ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಮತ್ತು 74.0° ಹಾಗೂ 78.4° ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದ 8ನೇ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದು 1,91,791 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ (ಭಾರತದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ 3,065,027 ಚ.ಕಿ.ಮೀನ 6.25%) ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯವನ್ನು 10 ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 6 ಪ್ರಮುಖ ಮಣ್ಣಿನ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಏಕದಳ, ದ್ವಿದಳ, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ (ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ, ಸಾಂಬಾರ) ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿಯಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 1139 ಮಿ.ಮೀ. ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆ ನೈಋತ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ (ಜೂನ್ ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ವರೆಗೆ - 806 ಮಿ.ಮೀ) ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ (ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ -195 ಮಿಮೀ) ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮುಂಗಾರು ನಂತರ (ಜನವರಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್) ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 14 ಮಿ.ಮೀ ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು ಪೂರ್ವ (ಏಪ್ರಿಲ್-ಮೇ) ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 124 ಮಿ.ಮೀ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೃಷಿ ಹಂಗಾಮುಗಳು - ಮುಂಗಾರು (ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್), ಹಿಂಗಾರು (ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್) ಹಾಗೂ ಬೇಸಿಗೆ (ಜನವರಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್) ಇರುತ್ತವೆ.

ಕೃಷಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 123.10 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶ ಸಾಗುವಳಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 107 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ 69 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು (64%) ಹಿಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ 32 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು (30%) ಮತ್ತು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ 6 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು (6%) ಬರುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು (20.5%) ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳು, ಅಕ್ಕಿ, ಮುಸುಕಿನಜೋಳ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ನೆಲಗಡಲೆ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಹತ್ತಿ ಸೋಯ ಅವರೆ, ಕಬ್ಬು ಹಾಗೂ ಅರಿಶಿಣ ಪ್ರಮುಖ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ, ಗೋಧಿ, ಬಾರ್ಲಿ, ಸಾಸಿವೆ, ಎಳ್ಳು ಹಾಗೂ ಬಟಾಣಿ. ಇತರೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ ಗೋಡಂಬಿ (ಗೆರೆ), ಏಲಕ್ಕಿ, ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ದ್ರಾಕ್ಷಿ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ತಂಪಾದ ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಚಹ ತೋಟಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ, ಪೂರ್ವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕಬ್ಬು, ರಬ್ಬರ್ ಹಾಗೂ ಕಿತ್ತಳೆ ಮತ್ತು ಬಾಳೆಯಂತಹ ಹಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ವಾಯವ್ಯ ಪ್ರದೇಶವು ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು, ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ನೆಲಗಡಲೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸುಮಾರು 100 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇಕಡ 5 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. 2013-14ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 112.32 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ, 13.31 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ, 9.59 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ, 23.12 ಲಕ್ಷ ಬೇಲ್ ಹತ್ತಿಯ ಮತ್ತು 437.6 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಕಬ್ಬಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2.1 ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ನೀತಿ:

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ 2006-07ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು “ಪಂಚಸೂತ್ರ” ತತ್ವ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಐದು ಸೂತ್ರಗಳು ಇಂತಿವೆ:

- 1) ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂವರ್ಧನೆ,
- 2) ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ-ನೀರಿನ ಮಿತ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು
- 3) ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ
- 4) ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಟಾವು ನಂತರ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸುವುದು.
- 5) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

ಇದು ಒಂದು “ರೈತ ಕೇಂದ್ರಿತ” ನೀತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಕೇವಲ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೇ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರತಿ ಶತ 4.5ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ನೀತಿಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ ರೈತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯೇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಆದಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

1) ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂವರ್ಧನೆ:-

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಏಳು ಪ್ರಮುಖ ಮಣ್ಣಿನ ವಿಧಗಳಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರತಿಶತ 60 ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮಣ್ಣು ಚೌಗು, ಸವಳು ಮತ್ತು ಚೌಳು ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಹ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 35000 ಹೆಕ್ಟೇರು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. “ಭೂಮಿ ತಾಯಿ ಆರೋಗ್ಯ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ-ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರತಿಶತ 20 ರಷ್ಟನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ವಂತಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಶತ 80 ರಷ್ಟನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಅನುದಾನದ ಮೂಲಕ ಭರಿಸಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದು, ಮಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪುನರ್ಭರಿಸಲು ಮಾನವ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬೇಸಾಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು (ಕಡಿಮೆ ಉಳುಮೆ, ಅವಶೇಷಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಹೊದಿಕೆ ಬೆಳೆ), ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು (ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರು/ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ) ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುವುದು.

2) ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ - ನೀರು ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು

ರಾಜ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶ ಅರೆ ಶುಷ್ಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದು ತೀವ್ರತರದ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಒಂದು.

ರಾಜ್ಯದ ಆಹಾರ ಸುಭದ್ರತೆಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಭವಿಷ್ಯದ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಹುತೇಕ ತೃಣ ಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಋಷಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು

ರೂಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಿಷಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಇದ್ದರೂ, ರೈತರು ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ, ಪರಿಕರ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತಿತರ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಡಚಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಲಾಭಾಂಶ. ಈ ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಜಲಾನಯನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಿಷಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ತೀವ್ರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ.

3) ಕೃಷಿ ಸಾಲ ಮತ್ತಿತರ ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ:

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಒಳ ಸುರಿವು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ಆದಾಯ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರು ಸಾಲದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಈ ಸಾಲಬಾಧೆ ಹಾಗೂ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವು ಅವರಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಲ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರಿಕರಗಳಾದ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರೈತರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

4) ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೊಯ್ಲು ನಂತರದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಸಮೀಕರಣ:

ರೈತರ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ ಸ್ಥಗಿತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಈ ನೀತಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕೊಯ್ಲು ನಂತರದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯಿಂದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಸಾಧ್ಯ.

ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಉದ್ಯಮಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ಅವಕಾಶ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಹಾಗೂ ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ನಾಡಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

5) ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

ಸಂಶೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತಿರುವ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ ಕುರಿತಾಗಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಒಂದು ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯು ಆಳವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ “ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನೆ” ಮತ್ತು “ಬೇಡಿಕೆ ಆಧಾರಿತ” ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂಬ ಎರಡು ದ್ವಂದ್ವ ಕವಲುಗಳು ಇರುವುದು. ರೈತರಿಗೆ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನೆರವಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಸಂಶೋಧಕ “ರೈತ ಕೇಂದ್ರಿತ” ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ “ರೈತರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು” ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕತೆ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರೈತರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಮೂಲ ಸಂಶೋಧನೆಯೂ ಸಹ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು.

ವಿಸ್ತರಣಾ ಪದ್ಧತಿಯ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಸಹ “ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶಿತ” ಹಾಗೂ “ಫಲಿತಾಂಶ ಉದ್ದೇಶಿತ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವತ್ತ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕೇವಲ “ಪೂರೈಕೆ ಜನಕ” ವಾಗದೇ “ಬೇಡಿಕೆ ಚಾಲಿತ” ವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ತರಬೇತಿ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೇ ಮರ ನೆಡುವಿಕೆ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಒತ್ತುಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

2.2 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

1. ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ ವರ್ಧನೆ ಮೂಲಕ ನಿರಂತರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
2. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ಭರಿಸುವುದು.
3. ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದು.
4. ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ವರ್ಧಿಸಿ ರೈತರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮರು ತುಂಬುವುದು.

2.3 ಪ್ರಸಕ್ತ ಅಧ್ಯಯನ ಕಾರ್ಯ:

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ)” ಮತ್ತು “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು)” ಯೋಜನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಬೆಳೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಳಿಯುವುದು ಅಧ್ಯಯನದ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

3. ಘಟನಾವಳಿಗಳ ಚೌಕಟ್ಟು/ಪರಿವರ್ತನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಾಲು ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಶತ 15 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಗೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆ. ಸೇವಾ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ದೇಶದ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತತ್ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿವೆ. 120 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಭಾರತ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಆಹಾರ ಸುಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಆಹಾರ ಸುಭದ್ರತೆ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ದಿನಾಂಕ 29 ಮೇ 2007 ರಂದು ನಡೆದ ತನ್ನ 53ನೇಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, 11ನೇಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ (2011-12) ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ 10 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್, 8 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ ಮತ್ತು 2 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಲು ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಆ ಮೇರೆಗೆ “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ” ಎಂಬ ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2007-08 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ನಿರ್ದೇಶಿತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಗೊಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕರೆ ನೀಡಿದೆ. 11ನೇಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 4% ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ತನ್ನ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ನಡುವಿನ ಈ ಅಂತರವನ್ನು ತುಂಬಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು 10 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

3.1 ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಶಾಲ ಉದ್ದೇಶ:

ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯುಗಳಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುದಾನ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಬೀಜ, ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ಕೃಷಿ ಸುಣ್ಣ, ಜಿಪ್ಸಂ, ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ನೀರು ಸಾಗಿಸುವ ಪೈಪುಗಳು, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಧನದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಳ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಅಳಿದು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ತಂದು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈಡೇರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

3.2 ಅಧ್ಯಯನದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಅ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 2013-14ನೇಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದು.
- ಆ. ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆದಂತಹ ರೈತರಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ರೈತರ ಅನುಪಾತವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಇ. ಯೋಜನೆಯ ಮುಮ್ಮಖ ಮತ್ತು ಹಿಮ್ಮುಖ ಜೋಡಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು.
- ಈ. ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅಗತ್ಯ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

4. ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 2007-08ರಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಎಂಬ ಎರಡು ಘಟಕಗಳಡಿ 11ನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಿಂದ (2007-08 ರಿಂದ 2011-12) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು 12ನೆಯ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಿಯ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ ವರ್ಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಆಹಾರ ಸುಭದ್ರತೆ ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 11ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಗತಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 62% ಮತ್ತು 8% ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಈವರೆಗೆ ರೂ.554.31 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಮಾರ್ಚ್ 2014 ರವರೆಗೆ ರೂ. 440-48 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸಲಾಗಿದೆ.

4.1 ಅಭಿಯಾನದ ರಚನೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ:

ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ಅಭಿಯಾನ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂಬ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಹಾಗೂ ಉಸ್ತುವಾರಿಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಜಿಲ್ಲಾ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಯೋಜನೆಯು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಅಭಿಯಾನದ ರಚನೆ:	ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡ
ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ	
1. ಅಭಿಯಾನ ನಿರ್ದೇಶಕರು 2. ಅಪರ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಬೆಳೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ) 3. ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳು) 4. ಉಪ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳು) 5. ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು 6. ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು	1. ರಾಜ್ಯ ಸಮಾಲೋಚಕ/ಸಲಹೆಗಾರ 2. ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರುಗಳು 3. ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯಕ
ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ	
1. ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು 2. ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿ	1. ಸಮಾಲೋಚಕ/ಸಲಹೆಗಾರ 2. ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟ	
1. ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು 2. ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದ ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು	

5. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗಿನ ಆಯಾಮಗಳಡಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಗತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- 1) ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಾಲಿ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗಿದೆ? ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ಮಟ್ಟಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ?
- 2) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುದಾನದ ಹರಿವು ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗಿದೆ?
- 3) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಗಳು ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಗೊಂಡಿವೆ?
- 4) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು/ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು?
- 5) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕು?
- 6) ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವೇನು?
- 7) ಗುರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟು?
- 8) ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆದಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ರೈತರ ಅನುಪಾತವೆಷ್ಟು? ಅವರ ವಯೋಮಾನ ಗುಂಪು ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು?
- 9) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ತಯಾರಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ಮತ್ತು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅನುಷ್ಠಾನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ವಿತರಣೆ ಇವು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ? ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ?
- 10) ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಆಳವಡಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆಯೇ? ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನಯೇತರ ಜಿಲ್ಲೆ/ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಜಿಲ್ಲೆ/ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ? ಯೋಜನೆಯಿಂದ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆಯೇ?
- 11) ರೈತರಿಂದ ಯಾವ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ?
- 12) ಇಳುವರಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಗಳೇನು? ಇಳುವರಿಯ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಏನು?
- 13) ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಸುಧಾರಿತ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದ ಪರಿಣಾಮವೇನು?
- 14) ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು?
- 15) ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು?
- 16) ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆಯೇ?

- 17) ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ವ್ಯವಸಾಯ ಖರ್ಚನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಿಂದಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?
- 18) ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ತರಬೇತಿಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆಯೇ?
- 19) ಅಧ್ಯಯನವು ಕೆಳಗಿನ ಆಯಾಮಗಳ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸಿರುತ್ತದೆ.
 - ಗುರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳೇನು?
 - ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಜನಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ (ಲಿಂಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಯೋಮಾನ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಮಹಿಳೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ, ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳು) ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳೇನು?
 - ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಲಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು? ಒದಗಿಸಲಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ಮಟ್ಟ, ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಎಷ್ಟು?
 - ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಬೆಳೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಪರಿಣಾಮವೇನು?
 - ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು?
 - ಇನ್ನಿತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಸಮನ್ವಯ (ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ) ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ?
 - ಯೋಜನೆಯ ಮುಂದಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಜೋಡಣೆಗಳು ಯಾವುವು?
 - ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವ ತೊಡಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಲಹೆಗಳು ಯಾವುವು?

6. ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳು

6.1 ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

ಯೋಜನೆಯನ್ನು 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ- ಅಂದರೆ ಬೆಳಗಾವಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಹಾಸನ, ರಾಯಚೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ 30 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ- ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಯೋಜನೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ, ಪರಿಕರಗಳ ವಿತರಣೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಯಾವ ಘಟಕಗಳು ರೈತರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲವೆ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ನಂತರ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾವುವು, ಇತ್ಯಾದಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು, ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಕ್ರಮಿಸಲಾಗಿರುವ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ/ಅನಿಸಿಕೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿತು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ಅ) ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ವಿಸ್ತಾರ
- ಆ) ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮ
- ಇ) ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳು
- ಈ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹಾಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

6.2 ಉದ್ದೇಶ:

ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯುಗಳಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುದಾನ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಬೀಜ, ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ಕೃಷಿ ಸುಣ್ಣ, ಜಿಪ್ಸಂ, ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ನೀರು ಸಾಗಿಸುವ ಪೈಪುಗಳು, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಳ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಅಳೆದು, ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ತಂದು ಯೋಜನೆಯ

ಉದ್ದೇಶಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈಡೇರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

6.3 ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರ ವಿವರವಾದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಆ ಮೇರೆಗೆ ಆಳವಾದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿ/ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ರೈತರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಳ, ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಳ,

ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಳ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಲೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಭಾಗಿದಾರರದೊಂದಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂಡವು ಸಹಭಾಗಿ ಸಂದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಸಹ ನಡೆಸಿದೆ. ಅನಿಯತ ಮಾದರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಗಗಳ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಮುಕ್ತ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಸಮರ್ಥ ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಆಡಳಿತ, ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಧಾನ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆ, ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಡನೆ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ, ಉಸ್ತುವಾರಿ, ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಜೋಡಣೆಗಳು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರಿಂದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

7. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿನ್ಯಾಸ

7.1 ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಉಲ್ಲೇಖ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿಯಾನದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ಘಟಕದ 4 ಹಾಗೂ ದ್ವಿಧಾನ್ಯ ಘಟಕದ 7 ಈ ರೀತಿ ಒಟ್ಟು 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ 1). ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 110 ಆಯ್ದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿ (9) ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ (1) ರೈತರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ತಲಾ 10ರಂತೆ, ಒಟ್ಟು 1100 ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ರೈತರು 2013-14ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿದ್ದರು.

ಕೋಷ್ಟಕ-1: ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ	ಜಿಲ್ಲೆ	ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಗ್ರಾಮಗಳು
ಅಕ್ಕಿ		
1	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಕ್ಕಸಕೊಪ್ಪ, ಬೆಳಗುಂದಿ, ತುರುಮುರಿ, ಉಚಗಾವ, ನಂದಿಹಳ್ಳಿ, ಕಾದ್ರೋಳ್ಳಿ/ಎಂ.ಕೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ದಡ್ಡಿ, ರಾಮೇವಾಡಿ/ಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ, ಬೈಲೂರು, ಗರ್ಲಗುಂಜಿ, ನೀಲವಾಡೆ
2	ಹಾಸನ	ಅಜಡವಳ್ಳಿ, ಬಸವನಪಳ್ಳಿ, ಸಿರಿದನಪಳ್ಳಿ, ಹೊಸಹಳ್ಳಿ, ಮಾಡ್ಲಾಪುರ, ನೀಲಕೊಂಡ, ಹೊಂಗರವಳ್ಳಿ, ಮಾಗೋಡು, ಬಿಳಿಗಹಳ್ಳಿ, ಕಾದರವಳ್ಳಿ, ಬಮೂರನಹಳ್ಳಿ, ಹಳಡಬೇಲೂರು, ಬಂಡಿಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ, ಕುಮಿಗನಹಳ್ಳಿ, ಆಲದಹಳ್ಳಿ, ಚೌಡಹಳ್ಳಿ
3	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಬೆಳವಂತನಕೊಪ್ಪ, ಹಾರೋಹಿ ತ್ತಲು, ಡಿವಿನ್ ಪುರ, ಅಂತರಗಂಗಿ/ಮಾರುತಿನಗರ/ಗೌರಪುರ, ಹೊಸಬೀಡು, ಪಡವಗಾಡು, ಕೂಡಿ, ರೇಚಿಕೊಪ್ಪ, ಚುರ್ಚುಗುಂಡಿ, ಹಿತ್ತಲ (ಚುರ್ಚುಗುಂಡಿ), ಸುರಗಿಹಳ್ಳಿ
4	ಉಡುಪಿ	ಕಿರಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ನಿಟ್ಟೆ, ಹೆಗ್ಗುಂಜೆ, ಕುಂದಾಬರಂದಡಿ, ಎಲ್ಲಾರ, ಮಣಿಪುರ, ಪೆರ್ದೂರು, ಬೈಂದೂರು, ಮಣೂರು
ದ್ವಿಧಾನ್ಯ ಧಾನ್ಯಗಳು		
1	ಬೀದರ	ಬೆಟ್‌ಬಲಕುಂದ, ಸೊರಳ್ಳಿ, ಬೇಲೂರು (ಎನ್), ಅಮರಾಬಾದ, ದುಬಲಗುಂದಿ, ಪಾರ್ತಪುರ, ರೇಕುಲಗಿ, ಮನಹಳ್ಳಿ/ಯಾಕಟ್‌ಪುರ, ಲಖನ್ ಗಾವ, ಚಲ್ಲಪುರ/ನೇಲವಾಡ
2	ವಿಜಯಪುರ	ತಿಕ್ಕೋಟಾ, ಮಾವಿನಹಳ್ಳಿ, ಗುಂಡಕರಜಗಿ, ಇಂಗಲೇಶ್ವರ, ನಿಡೋಣಿ, ಮನಗೂಳಿ, ಇಂಚಗೇರಿ, ಬೂದಿಹಾಳ ದೋಣ, ಚಾಂದಕವಟೆ, ಬಿದರಕುಂಡಿ
3	ಧಾರವಾಡ	ಹಿರೇನರ್ತಿ, ಧುಮ್ಮವಾಡ, ಸೌಂಶಿ, ಕಬ್ಬೇನೂರು, ಹಿರೇಹೊನ್ನಹಳ್ಳಿ, ಅಮ್ಮಿನಭಾವಿ, ಅಮರಗೋಳ, ಬಲ್ಲಾರವಾಡ, ಮಜ್ಜಿಗುಡ್ಡ, ಭಬ್ಬಿ, ಗಾಮನಗಟ್ಟಿ
4	ಗದಗ	ನಾರಾಯಣಪುರ, ಹೊಂಬಳ, ಪೆಟ್ಟೂರು, ಡೋಣಿ, ಹಾಡ್ಲಿ, ಸುರಕೋಡ, ಹೊಳೆಆಲೂರು, ಸೌದಿ, ಎಲ್ಲನಹಳ್ಳಿ, ತಾರಿಕೊಪ್ಪ
5	ಕಲಬುರಗಿ	ನರೋನಾ, ಬೆಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಗುಂಡಗುರತಿ, ಕನಸೂರು, ಶಾದಿಪುರ, ಚೌಡಾಪುರ, ಸೇಡಂ, ಹೊನ್ನಕಿರಣಗಿ, ರಾವಣೂರು, ಮಂದ್ರವಾಡ
6	ರಾಯಚೂರು	ಜಾಲಹಳ್ಳಿ/ಮುದುಗೋಟ, ವೀರಗೋಟಾ/ಹೊಸೂರಸಿದ್ದಾಪುರ/ ಲಿಂಗದಳ್ಳಿ, ಕವಿತಾಳ, ಹರೇಹಣಿಗಿ/ಹುಸೇನಪುರ,ಪಾಮನಕಲ್ಲೂರು/ಅಮಿನಗಡ/ವಾಟಗಲ್, ಸಿಂಧನೂರು, ಆರ್‌ಹೆಚ್ ಕಾಲೋನಿ, ಗಾಣದಾಳ, ರಘುನಾಥನಹಳ್ಳಿ, ಗಡದನಾಳ, ಹೊನ್ನಹಳ್ಳಿ
7	ಯಾದಗಿರಿ	ನಾಗನೂರು, ಚಟ್ಟನಳ್ಳಿ, ಖಾನಾಪುರ ಎಸ್‌ಕೆ, ಹೊಸಳ್ಳಿ, ಶಿರವಾಳ, ಹೊಸಕೆರಾ, ರಾಮಸಮುದ್ರ, ರಾಚನಳ್ಳಿ, ಮದ್ದಾರ, ಡೋರ್ಮ ಹಳ್ಳಿ
11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ 110 ಹಳ್ಳಿಗಳು		

ಚಿತ್ರ 1. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು

8. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಘಟಕವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಅಕ್ಕಿ ಘಟಕವನ್ನು ಬೆಳಗಾವಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ರಾಯಚೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಘಟಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಏಕ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಡಿ ಕ್ರಮಿಸಲಾದ ಭೂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ವಿರಳವಾಗಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೊಂದಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆಂಬ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ ಘಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳಗಾವಿ, ಹಾಸನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಘಟಕಕ್ಕಾಗಿ, ಕಲಬುರಗಿ, ಬೀದರ್, ವಿಜಯಪುರ, ಯಾದಗೀರ್, ರಾಯಚೂರು, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇವರೊಡನೆ ಸಂದರ್ಶನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬಹು-ಭಾಗಿದಾರ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳು, ಚರ್ಚೆಗಳು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆದಾರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಂಬಂಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನವು ಆಳವಾದ, ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಹಾಗೂ ಚರ್ಚೆಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡದ ಪ್ರಧಾನ ಅನ್ವೇಷಕರು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡ, ಗದಗ, ರಾಯಚೂರು, ಯಾದಗೀರ್, ಉಡುಪಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹಾಸನ, ಬೀದರ್, ಕಲಬುರಗಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ಹಾಗೂ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ. ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ಮೂಲದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ತಂಡದ ಭೇಟಿಯ ವೇಳಾ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಜನತೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ಮೂಲದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ನಿಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಯೋಜಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

8.1 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು:

ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸರಳ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಕುರಿತಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು

ಮುಕ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಉಸ್ತುವಾರಿ, ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತು ಗ್ರಾಮ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹಿಂಪೋಷಣಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

8.2 ದ್ವಿತೀಯ ಮೂಲದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು:

ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ದ್ವಿತೀಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು, ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರಚನೆ, ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ಸೇವೆಗಳ ಒದಗಿಸುವಿಕೆ, ದಾಲಿಲಾತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಅನುದಾನ ವಿತರಣಾ ಪದ್ಧತಿ, ವರದಿ ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು (ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮತ್ತು ಘಟಕವಾರು), ಇದುವರೆಗೆ ಲಭ್ಯ ಅನುದಾನ ಹಾಗೂ ವೆಚ್ಚ, ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ “ಉಪಚಾರ ಪ್ರಭಾವಗಳ ಮಾದರಿ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ”ವು ವ್ಯಕ್ತಿ, ಕಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪರಿಮಾಣೀಕರಿಸುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

8.3 ಸಮಯದ ಅವಧಿ:

30 ದಿನಗಳು- ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಸಿದ್ಧತೆ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಭೇಟಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ತಂಡದ ಭೇಟಿಗಳ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧತೆ)

90 ದಿನಗಳು- ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ರೈತರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

15 ದಿನಗಳು- ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ಕರಡು ವರದಿಯ ಸಿದ್ಧತೆ

15 ದಿನಗಳು- ಕರಡು ವರದಿಯ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಚಾರ್ಟ್, ಕೋಷ್ಟಕ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಂಡಣೆ

30 ದಿನಗಳು- ಬಂದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.

8.4 ಅಧ್ಯಯನದ ಇತಿಮಿತಿಗಳು:

ಮಾದರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳಂತೆ ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಇಡೀ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಬಿಂಬಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಾಧನೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲಾಗಿದೆ.

9. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

9.1 ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು:

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಗಿದಾರರ ಅರಿವು ಹಾಗೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಆಳವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿವೆ.

1. **ರೈತರ ವಿವರವಾದ ಸಮೀಕ್ಷೆ :** ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರನ್ನು ಪೂರ್ವರಚಿತ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಆಳವಾಗಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ, ಆದಾಯ, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಾಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಳ ಕುರಿತಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂಡಗಳು ಭಾಗಿದಾರ ರೈತರೊಡನೆ ಸಹಭಾಗಿ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಸಹ ನಡೆಸಿದರು. ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಅನಿಯತ ಮಾದರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಸಣ್ಣ, ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ, ಮಹಿಳಾ, ಇತ್ಯಾದಿ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
2. **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ:** ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕ್ಷಮತೆ ಮತ್ತು ಫಲಪ್ರದತೆ, ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಆಡಳಿತ, ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆ, ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆ, ಉಸ್ತುವಾರಿ, ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಜೋಡಣೆಗಳು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಸಂದರ್ಶನ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ 2 ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿಧಾನದ ವಿವರ	ಕ್ರಮಿಸಿದ ಘಟಕದ ವಿವರ
1	ಸಮೀಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿ	
	ಅ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ಪೂರ್ವ ರಚಿತ)	ಆಯ್ದ ಫಲಾನುಭವಿ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ಕುಟುಂಬಗಳು
2	ತೀವ್ರ ಪರಾಮರ್ಶೆ ವಿಧಾನ	
	ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳು (ಮುಕ್ತ)	ಫಲಾನುಭವಿ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯರು, ಸಮುದಾಯದ ನಾಯಕರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
	ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಅರೆ ರಚಿತ ಸಂದರ್ಶನಗಳು	ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ವಿವಿಧ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

9.2 ದ್ವಿತೀಯ ಮೂಲದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು:

ದ್ವಿತೀಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರಚನೆ, ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ಸೇವೆಗಳ ಒದಗಿಸುವಿಕೆ, ದಾಖಲಾತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಅನುದಾನ ವಿತರಣಾ ಪದ್ಧತಿ, ವರದಿ ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ,

ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು (ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮತ್ತು ಘಟಕವಾರು), ಈವರೆಗೆ ಲಭ್ಯ ಅನುದಾನ ಹಾಗೂ ವೆಚ್ಚ, ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

9.3 ಮಾದರಿ (ಆಯ್ಕೆ) ಯೋಜನೆ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಹಾಗೂ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಗಳ ದೃಢೀಕರಣ:

ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ವಿಸ್ತಾರ ಮತ್ತು ಉಲ್ಲೇಖದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಿಮ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಚಯ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ನಂತರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

9.4 ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಸಿದ್ಧತೆ:

ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಃಖ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮೊದಲು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆನಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂಡದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ರಚಿಸಿ, ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಸೀಸ್ ಫಾರ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಸೈನ್ಸ್ 15.0 ತಂತ್ರಾಂಶದಡಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಪರಿಣಾಮ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಚಿತವಾದ ಲಾಭಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

9.5 ದ್ವಿತೀಯ ಮೂಲದ ಮಾಹಿತಿಯ ವಿಮರ್ಶೆ (ಪುನರಾವಲೋಕನ):

2007-08 ರಿಂದ 2013-14 ರವರೆಗಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದ್ವಿತೀಯ ಮೂಲದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಾರು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಬರಲಾಗಿದೆ.

9.6 ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಭರ್ತಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ವರದಿ ಬರೆಯುವಿಕೆ:

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಜೋಡಿಸಿ, ತಃಖ್ತೆಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಬರಲಾಗಿದೆ.

10. ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಚರ್ಚೆ

10.1 ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗಿದೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಅದು ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ?

ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡಗಳು ಸಲಹೆಗಾರ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅದು ರಾಜ್ಯ ಅಭಿಯಾನ ನಿರ್ದೇಶಕರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡಗಳು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ನೇಮಕಾತಿಗಳು ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ರೂಪಿಸಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖದ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ. ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರ ತಂಡಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಹಾಗೂ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡಗಳನ್ನು (ಸಲಹೆಗಾರ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3 ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡಗಳ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ

I	ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ	ಮಂಜೂರಾಗಿರುವುದು	ನೇಮಕಗೊಂಡಿರುವುದು
1	ಸಲಹೆಗಾರರು	2	2
2	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು	4	2
II	ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ	ಮಂಜೂರಾಗಿರುವುದು	ನೇಮಕಗೊಂಡಿರುವುದು
1	ಸಲಹೆಗಾರರು	27	8
2	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು	54	38

10.2 ಅನುದಾನದ ಹರಿವು ಹಾಗೂ ವಿತರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗಿದೆ?

ಅನುದಾನದ ವರ್ಗಾವಣೆಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳು ಸರಳ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಅನುದಾನವನ್ನು ಆಯಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದಿತ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ವೆಚ್ಚಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಹಣವನ್ನು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್/ಆರ್.ಟಿ.ಬಿ.ಎಸ್ ಮೂಲಕ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಚಾರ್ಟರ್ಡ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವರ್ಷಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ?

ರಾಜ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ:

2006-07 ರಿಂದ 2013-14 ರವರೆಗಿನ ರಾಜ್ಯದ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ತಃಖ್ತೆ-4 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ-2 ರಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಧಾರ ವರ್ಷ 2006-07 ರಲ್ಲಿ 13.95 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

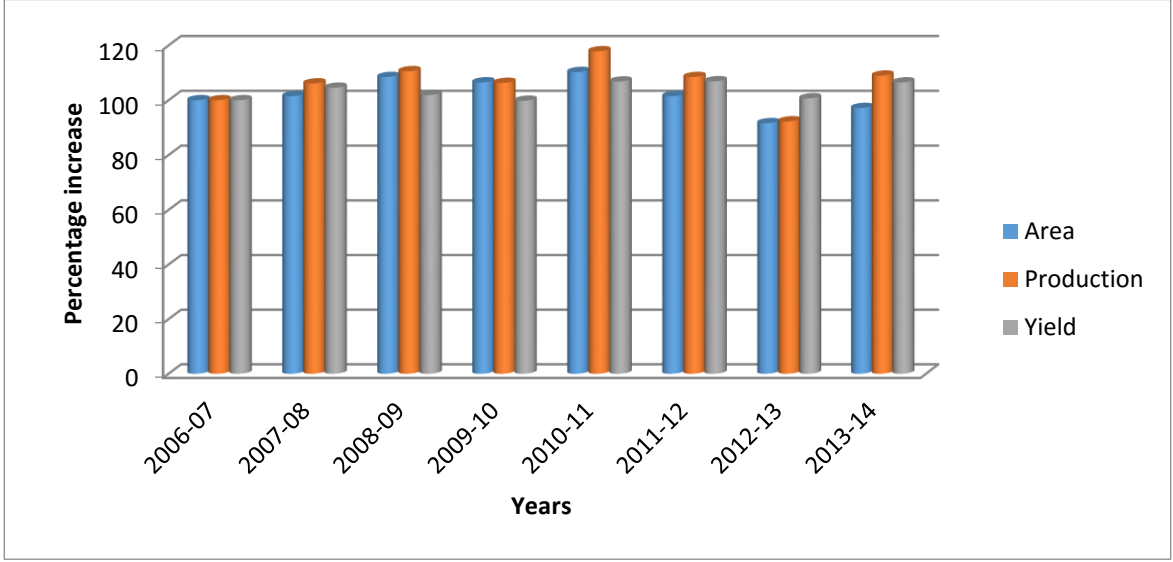
ಅದು 2013-14 ರಲ್ಲಿ 13.40 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಆಧಾರ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತಿಶತ 3.99 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿಶತ 11.17 ಹಾಗೂ 15.78 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಆಧಾರ ವರ್ಷ 2006-07 ರಲ್ಲಿ 36.45 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಇದ್ದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು 2013-14 ರಲ್ಲಿ 40.52 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಳವು 4.07 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನು ಇದ್ದು ಹೆಚ್ಚಳದ ಗುರಿ 10 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಇತ್ತು. ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣ ಈ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಅಡಿಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆ, ಕಡಿಮೆ ಶ್ರಮ / ಕೂಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಉತ್ತಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕೋಷ್ಟಕ-4 ರಾಜ್ಯದ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ

ವರ್ಷ	ಕ್ಷೇತ್ರ (ಹೆ)	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಟನ್)	ಇಳುವರಿ (ಕೆಜಿ/ಹೆ)
2006-07	13,95,676	36,45,526	2750
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	100	100	100
2007-08	14,16,316	38,68,515	2875.15
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	101.48	106.12	104.55
2008-09	15,13,987	40,31,348	2802.88
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	108.48	110.58	101.92
2009-10	14,86,478	38,75,770	2745
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	106.51	106.32	99.80
2010-11	15,39,466	42,96,331	2938
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	110.3	117.85	106.82
2011-12	14,16,134	39,54,370	2940
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	101.47	108.47	106.91
2012-13	12,78,915	33,64,379	2769
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	91.63	92.29	100.69
2013-14	13,40,056	40,52,962	3184
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	96.01	111.17	115.78

ಮೂಲ: ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಚಿತ್ರ 2: ರಾಜ್ಯದ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ

ಮೂಲ: ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲಾ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 5)

ಕ್ಷೇತ್ರ: ಎಲ್ಲ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಧಾರ ವರ್ಷ 2006-07 ರಲ್ಲಿ 5.89 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದ್ದದ್ದು 2013-14 ರಲ್ಲಿ 5.90 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ (0.06%) ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. 2011-12 ಹಾಗೂ 2012-13 ರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಧಾರ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಇಳಿಮುಖ ದಿಶೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಬರವು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಉತ್ಪಾದನೆ: ಎಲ್ಲಾ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಧಾರ ವರ್ಷ 2006-07 ರಲ್ಲಿ 14.11 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಇದ್ದ ಉತ್ಪಾದನೆ 16.89 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿಗೆ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇಳುವರಿ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ 2250 ಕೆ.ಜಿ/ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇತ್ತು. ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಇಳುವರಿಗಳ ನಡುವೆ ವಿಶಾಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿದ್ದವು ಇದು 2013-14 ರಲ್ಲಿ 2862 ಕೆ.ಜಿ/ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿಶತ 13.57 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ

ಕೋಷ್ಟಕ-5: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ

ವರ್ಷ	ಕ್ಷೇತ್ರ (ಹೆ)	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಟನ್)	ಇಳುವರಿ (ಕೆಜಿ/ಹೆ)
2006-07	589621	1411280	2520
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	100	100	100
2007-08	610975	1453486	2504

ವರ್ಷ	ಕ್ಷೇತ್ರ (ಹೆ)	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಟನ್)	ಇಳುವರಿ (ಕೆಜಿ/ಹೆ)
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	103.62	102.99	99.36
2008-09	617754	1464924	2496
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	104.77	103.80	99.04
2009-10	621926	1441661	24401
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	105.48	102.15	96.83
2010-11	617356	1556261	2653.50
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	104.70	1102	105.30
2011-12	575099	1461777	2676
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	97.54	103.57	106.19
2012-13	568103	1421439	2634
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	96.15	100.72	104.52
2013-14	5,90,000	16,89,000	2862
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	100.06	119.67	113.57

ಮೂಲ: ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

10.4 ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆ/ಸ್ಥಗಿತವಾಗಲು ಮತ್ತು ಗುರಿ ಮೇರೆಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು?

ಹಾಸನ: ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ ಅಸಮವಾಗಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರೈತರು ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಬೇಕಾಗುವ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಧಾರಣೆ ಇರುವ ಮುಸುಕಿನಜೋಳ ಹಾಗೂ ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶುಂಠಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಲುವೆಗಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಿಡುಗಡೆ ಅಕಾಲಿಕವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಲವು ರೈತರು ಇನ್ನು ರಾಜಮುಡಿಯಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ಇಳುವರಿ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಭತ್ತದ ನಂತರ ಭತ್ತವನ್ನು ಏಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ: ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಗಾರರು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳು ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಹಾಗೂ ಶ್ರಮ (ಕೂಲಿ) ಬೇಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ದರವನ್ನೂ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಬೆಳಗಾವಿ: ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಮಳೆಯ ಅಸಮ ಹಂಚಿಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಮುಸುಕಿನಜೋಳ, ಶೇಂಗಾ ಹಾಗೂ ಸೋಯ ಅವರೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಣ್ಣು ಫಲವತ್ತತೆಯ ಕ್ಷೀಣತೆ ಹಾಗೂ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಉಡುಪಿ: ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯ ಆಸಕ್ತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳತ್ತ ವಲಸೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದ್ದು, ಗೇರು ಬೀಜ

ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳಂತಹ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಅರಸುವವರು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಗಾರರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆಯಂತಹ ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಈ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

10.5 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನಯೇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನಯೇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 6)

ಕ್ಷೇತ್ರ: ಎಲ್ಲ 23 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನಯೇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಕ್ಷೇತ್ರ 2006-07 ರಲ್ಲಿ 8.06 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಇದ್ದಿದ್ದು, 2013-14 ರಲ್ಲಿ 7.50 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಅಂದರೆ 7.02% ರಷ್ಟು ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆ.

ಉತ್ಪಾದನೆ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನಯೇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮೂಲ ವರ್ಷ 2006-07 ರಲ್ಲಿ 22.34 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಇದ್ದಿದ್ದು, 2013-14 ರಲ್ಲಿ 23.64 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿಗೆ ಅಂದರೆ 5.80% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

ಇಳುವರಿ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನಯೇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ಅಕ್ಕಿ ಇಳುವರಿ ಮೂಲ ವರ್ಷ 2006-07 ರಲ್ಲಿ 2918 ಕೆಜಿ/ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇತ್ತು. 2013-14 ರಲ್ಲಿ ಇದು 3152 ಕೆಜಿ/ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಶತ 8.01 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಧನಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮದ ಸೂಚನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ -6: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನಯೇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ

ವರ್ಷ	ಕ್ಷೇತ್ರ (ಹೆ)	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಟನ್)	ಇಳುವರಿ (ಕೆಜಿ/ಹೆ)
2006-07	8,06,555	22,34,246	2918
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	100	100	100
2007-08	8,05,341	24,15,029	3156.60
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	99.91	108	108.18
2008-09	8,96,233	25,66,424	3014.3
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	111.19	115	103.30
2009-10	8,64,552	24,34,109	2964
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	107.26	109	101.56
2010-11	9,22,110	27,40,070	3128
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	114.39	123	107.19
2011-12	8,41,035	24,92,593	3120
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	104.34	112	106.91
2012-13	7,10,812	19,42,940	2877
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	88.18	87.00	98.60
2013-14	7,50,000	23,64,000	3152
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	92.98	105.80	108.01

ಮೂಲ: ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು:

10.6 ರಾಜ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು)

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿವೆ. ಕೋಷ್ಟಕ 7 ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ 3ನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ರಾಜ್ಯದ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮಟ್ಟಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 58.66% ಮತ್ತು 95.53% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. 2013-14 ರಲ್ಲಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 745 ಕೆ.ಜಿ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಮೂಲ ವರ್ಷ 2006-07 ರಲ್ಲಿ ಪಡೆದ 381 ಕೆಜಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಉತೇಜನಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಮೂಲ ವರ್ಷ 2006-07 ರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ 8.38 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಇದ್ದದ್ದು, 2013-14 ರಲ್ಲಿ 13.31 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗುರಿಗೆ 4.93 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸಾಧನೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಾಗಿರುವ 364 ಕೆಜಿ/ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಹೆಚ್ಚಳ ಇವು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಡಿ ಮೂಲವರ್ಷ 2006-07 ರಲ್ಲಿ 23.15 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಇದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರ 2013-14 ರಲ್ಲಿ 25.06 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, 8.21% ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

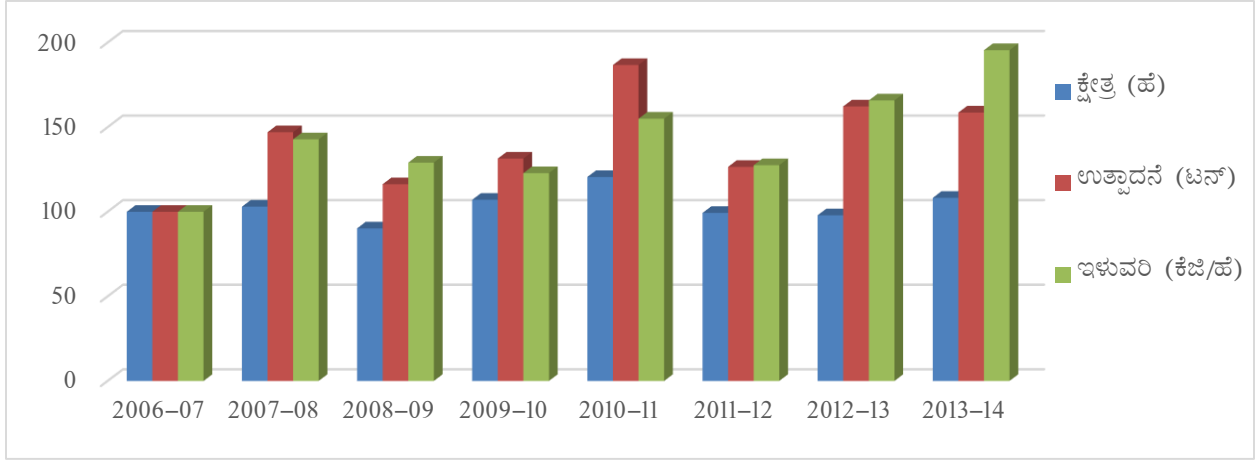
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಡಿ 2010-11 ರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವ 27.91 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ 15.66 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈವರೆಗಿನ ಗರಿಷ್ಠ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 7 ರಾಜ್ಯದ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ

ವರ್ಷ	ಕ್ಷೇತ್ರ (ಹೆ)	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಟನ್)	ಇಳುವರಿ (ಕೆಜಿ/ಹೆ)
2006-07	23,15,690	8,38,855	381
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	100	100	100
2007-08	23,85,586	12,33,384	544.23
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	103.01	147.03	142.84
2008-09	20,88,471	9,75,470	491.66
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	90.18	116.28	129.04
2009-10	24,79,503	11,02,452	468
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	107.07	131.42	122.84
2010-11	27,91,621	15,66,642	591
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	120.55	186.75	155.04
2011-12	22,99,854	10,61,624	486
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	99.31	126.55	127.53
2012-13	22,67,900	13,61,067	632
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	97.93	162.25	165.80
2013-14	25,06,000	13,31,000	745
ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ (%)	108.21	158.66	195.53

ಮೂಲ: ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಚಿತ್ರ 3 ರಾಜ್ಯದ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ

ಮೂಲ: ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

10.7 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು?

ರಾಜ್ಯದ ಶೇಕಡ 92 ರಷ್ಟು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತವಾಗಿದ್ದು ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ನೀರಾವರಿ ರಹಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಾಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ 19 ದಶ ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷ ಏರುಪೇರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ತುಂಬಲು ಪ್ರತಿವರ್ಷ 2-3 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 2050ನೇಯ ಇಸ್ವಿಯ ವೇಳೆಗೆ ದೇಶದ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೇಡಿಕೆ 39 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ ಎಂದು ಪ್ರಕ್ಷೇಪಿಸಲಾಗಿದೆ. (ಮೂಲ: ಭಾರತೀಯ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ). ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮೂಲವರ್ಷ 2006-07 ರಲ್ಲಿ 8.38 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಇದ್ದು, 2013-14 ರಲ್ಲಿ 13.31 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. 4.93 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೆಚ್ಚಳ ಗುರಿಯಾದ 2.00 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ 2014-15 ರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಗುರಿ 15.87 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗೆ ಅಂದಾಜಿಸಿದ ಉತ್ಪಾದನೆ 15.24 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

10.8 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಲೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ಬೆಲೆ ನೀತಿಯು ಮೂಲತಃ ಮುಕ್ತ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಏರುಪೇರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ಮಟ್ಟದ ನಡುವಿನ ಬೆಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಳಿಸಿ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಆರ್ಥಿಕ ಸೂಚಕಗಳಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ಆಯೋಗದ ಸಲಹೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳು ಬೆಲೆ ಪದ್ಧತಿ ಅಂದರೆ ಬೆಲೆಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಒಳ ಸುರಿವುಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಹೊಂದಿರುವ ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಆದಾಯ ತರುವ ಬೆಲೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 8 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮೂಲ ವರ್ಷ 2006-07 ರಿಂದ 2013-14 ರವರೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಂಟಾಲ್ಗೆ ರೂ. 730 ಇದ್ದರೆ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಂಟಾಲ್ಗೆ ರೂ. 1655 ರಿಂದ ರೂ 2980ರವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಅಕ್ಕಿಗಿಂತ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 8: ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಗಳು

ಬೆಲೆ	ವರ್ಷವಾರು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಿಂಟಾಲ್ಗೆ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)									ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ %
	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	ಹೆಚ್ಚಳ 2006-07 ಕ್ಕಿಂತ	
ಭತ್ತ	580	6455	850	950	1000	1080	1250	1310	730	125
ತೊಗರಿ	1410	1550	2000	2300	3000	3200	3850	4300	2890	205
ಹಸರು	1520	1700	2520	2760	3170	3500	4400	4500	2980	196
ಉದ್ದು	1520	1700	2520	2520	2900	3300	4300	4300	2780	183
ಕಡಲೆ	1445	1600	1730	1760	2100	2800	3000	3100	1655	115

(ಆಕರ: <http://agricoop.nic.in/>)

ಕೋಷ್ಟಕ 9: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ

ಬೆಲೆ	ವರ್ಷವಾರು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಿಂಟಾಲ್ಗೆ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)									ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ %
	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	ಹೆಚ್ಚಳ 2006 07ಕ್ಕಿಂತ	
ಭತ್ತ										
ಕ್ಷೇತ್ರ	43.66	43.91	45.54	41.85	36.95	39.47	42.75	43.95	0.29	0.66
ಉತ್ಪಾದನೆ	93.36	96.69	99.18	89.09	95.98	105.30	105.24	106.65	13.29	14.23
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು										
ಕ್ಷೇತ್ರ	23.19	23.63	22.09	23.28	26.40	24.46	23.26	25.23	2.04	8.79
ಉತ್ಪಾದನೆ	14.20	14.76	14.57	14.66	18.24	17.09	18.34	19.27	5.07	35.70

ಕೋಷ್ಟಕ 9 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 2006-07 ರಿಂದ 2013-14 ರವರೆಗಿನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಂಡು ಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 14.23% ಹಾಗೂ 35.70% ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಳ ಆಯಾ ವರ್ಷಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 10 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೂ ಸಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ದಿಶೆಯನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಆ ಮೇರೆಗೆ ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ 11.6% ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 58.33% ಉತ್ಪಾದನಾ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಭತ್ತದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 8.25% ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಇದರಿಂದ ನೀತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬೆಲೆಗಳು, ಬೆಲೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 10: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ

ಬೆಳೆ	ವರ್ಷವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರ (ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ) ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ (ದಶ ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)									ಬದಲಾವಣೆ ದಿಶೆ %
	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2006-07ರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಳ/ ಕಡಿತ	
ಭತ್ತ										
ಕ್ಷೇತ್ರ	13.95	14.16	15.13	14.86	15.39	14.16	12.78	13.40	-0.55	-3.94
ಉತ್ಪಾದನೆ	36.45	38.68	40.31	38.75	42.96	39.54	33.64	40.52	+4.07	+11.16
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು										
ಕ್ಷೇತ್ರ	23.15	23.85	20.88	24.79	27.91	22.99	22.67	25.06	+1.91	+8.25
ಉತ್ಪಾದನೆ	8.38	12.33	9.75	11.02	15.66	10.61	13.61	13.61	+4.93	+58.83

10.9 ಗುರಿ ಮೇರೆಗೆ ಆಗಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟು?

ರಾಜ್ಯದ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಎಂಬ ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 2007-08ರಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

2007-08 ರಿಂದ 2013-14 ರವರೆಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅನುದಾನ ರೂ. 376.74 ಕೋಟಿ. ಈ ಪೈಕಿ ರೂ. 305.07 ಕೋಟಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಅಂದರೆ 80.97% ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 11) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಅಡಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅನುದಾನ 101.55 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆ ರೂ.67.57 ಕೋಟಿ ಅಂದರೆ 66.53% ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಅಡಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅನುದಾನ ರೂ.275.19 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆ ರೂ.237.50 ಕೋಟಿ ಅಂದರೆ 86.30% ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಆರಂಭಿಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಧನೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಘಟಕದಲ್ಲಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು: ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಡಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅನುದಾನ ಬಳಕೆ ರೂ. 246.58 ಕೋಟಿ ಗುರಿಗೆ ರೂ.208.49 ಕೋಟಿ ಆಗಿದ್ದು, ಶೇಕಡ 84.55 ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 11: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ವರ್ಷವಾರು ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿನಿಯೋಗ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ- ಅಕ್ಕಿ		ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ-ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು		ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ - ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಿಂಗಾರು ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ		ಒಟ್ಟು	
	ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ	ಪ್ರಗತಿ	ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ	ಪ್ರಗತಿ	ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ	ಪ್ರಗತಿ	ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ	ಪ್ರಗತಿ
2007-08	241.69	76.34	511.00	110.60	0.00	0.00	752.69	186.94
2008-09	1464.54	707.04	1118.40	1118.40	0.00	0.00	2582.94	1825.44
2009-10	2339.52	1772.44	3681.03	3678.23	0.00	0.00	6020.55	5450.67
2010-11	1952.99	1353.58	4181.68	3412.12	0.00	0.00	6134.67	4765.70
2011-12	1738.47	996.81	3646.81	3578.55	0.00	0.00	5385.28	4575.36
2012-13	1207.99	904.20	5054.70	4859.97	835.00	692.31	7097.69	6456.48
2013-14	1209.98	947.00	5868.50	4765.42	2622.00	1534.58	9700.48	7247.00
ಒಟ್ಟು	10155.18	6757.41	24062.12	21523.29	3457.00	2226.89	37674.3	30507.59

ಟಿಪ್ಪಣಿ: ಒಟ್ಟು ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಗುರಿ-ರೂ.27519.12 ಲಕ್ಷ, ಸಾಧನೆ- ರೂ 23750.18 ಲಕ್ಷ - 86%

ಮೂಲ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಪ್ರಮುಖ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು:

ಕೋಷ್ಟಕ 12: ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

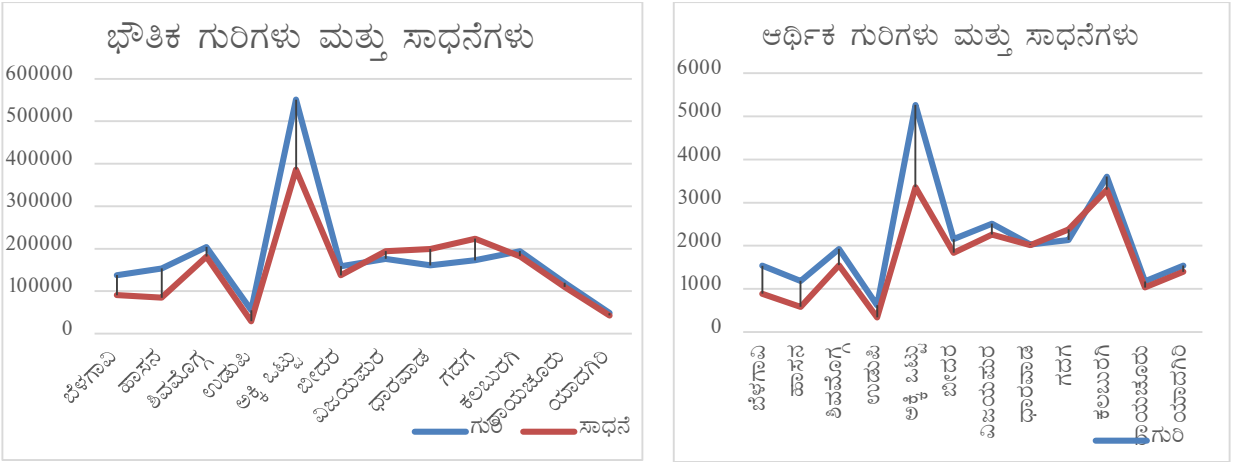
ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕಗಳು)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಬೆಳಗಾವಿ	137965	90909.97	65.89	1536.05	888.06	57.81
ಹಾಸನ	153449	84592.08	55.13	1186.21	582.27	49.09
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	204231	181428	88.83	1925.26	1547.97	80.40
ಉಡುಪಿ	55297	29416	53.19	619.03	340.32	54.98
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	550942	386346.05	70.12	5266.55	3358.63	63.77
ಬೀದರ	158862	137526	86.57	2152.51	1837.10	85.35
ವಿಜಯಪುರ	176291	194335	110.24	2510.85	2258.58	89.95
ಧಾರವಾಡ	160950	199643	124.04	2030.33	2016.52	99.32
ಗದಗ	172800	223794	129.51	2132.90	2379.63	111.57
ಕಲಬುರಗಿ	194365	182241	93.76	3602.18	3298.74	91.58
ರಾಯಚೂರು	119695	109894	91.81	1174.10	1032.54	87.94
ಯಾದಗಿರಿ	48648	42929	88.24	1541.83	1394.30	90.43
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು ಒಟ್ಟು	1031611.15	1090362	105.69	15144.70	14217.41	93.88
ಮಹಾಮೊತ್ತ	1582553	1476708	93.31	20411.26	17576.05	86.11

ಮೂಲ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಪ್ರಮುಖ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಡಿ ಈ 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು 204.11 ಕೋಟಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪೈಕಿ ರೂ. 175.76 ಕೋಟಿ (86.11%) ವೆಚ್ಚವಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 12, ಚಿತ್ರ 4)

ಒಟ್ಟಾರೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅನುದಾನದ ವಿನಿಯೋಗ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ ಘಟಕದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ 4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುದಾನದ ಬಳಕೆ ರೂ.33.58 ಕೋಟಿ ಆಗಿದ್ದು ಇದು ಗುರಿ ರೂ. 52.66 ಕೋಟಿಯ 63.77% ಮಾತ್ರ, ಅಂದರೆ ಸಾಧಾರಣಾ ಸಾಧನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಘಟಕದಡಿ ಆಯ್ದು 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅನುದಾನದ ಬಳಕೆ ಸರಾಸರಿ 93.88% ರಷ್ಟಿದ್ದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 111.57% ಹಣ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿರುವ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 90% ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿರುವ ಧಾರವಾಡ (99.32%), ಕಲಬುರಗಿ (91.58%) ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ (90.38%) ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು; 80% ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿರುವ ಬೀದರ್, ವಿಜಯಪುರ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು ಬೆಳಗಾವಿ (57.81%), ಉಡುಪಿ (54.98%) ಮತ್ತು ಹಾಸನ (49.09%) ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು “ಸಾಧಾರಣ” ಎಂದು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಭೌತಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಕ್ಕಿ ಘಟಕದಡಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಧನೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಘಟಕದಡಿ ಗದಗ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಾಧನೆ 100% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 4. ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

10.10 ಇತರೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು:

ಇತರೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು ಅಂದರೆ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂಡ, ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆಗೈದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ತೀವ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಡಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾದ ರೂ. 42.47 ಕೋಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ರೂ. 32.73 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

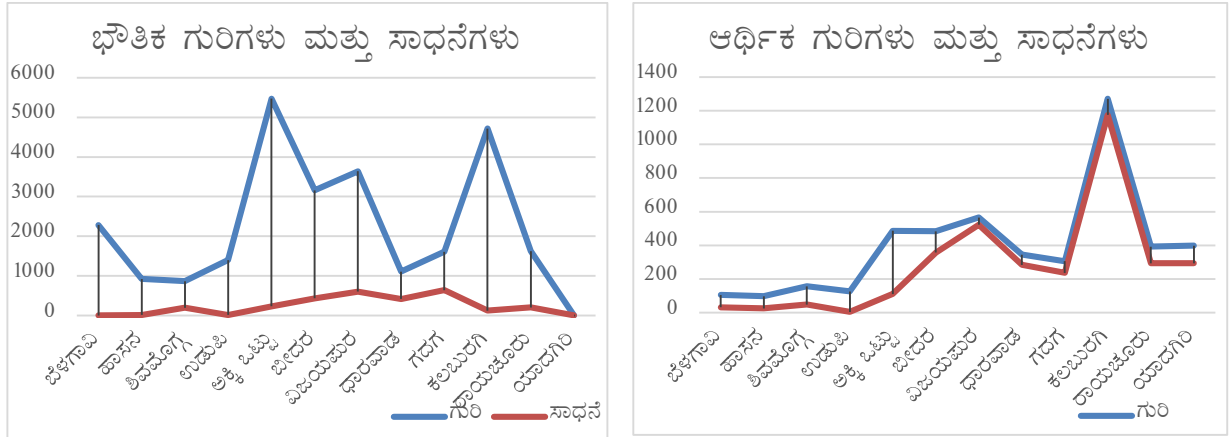
ಕೋಷ್ಟಕ 13. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಇತರೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕಗಳು		ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)	
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ
ಬೆಳಗಾವಿ	2285.2	4	105.58	31.85
ಹಾಸನ	921.7	17	97.82	25.76
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	866	199	156.44	48.23
ಉಡುಪಿ	1398	15	126.575	4.848
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	5470.90	235	486.41	110.68
ಬೀದರ	3158	434	483.4	357.03
ವಿಜಯಪುರ	3640	605	565.31	522.81
ಧಾರವಾಡ	1111	419	344.95	284.08
ಗದಗ	1611	639	306.33	236.42
ಕಲಬುರಗಿ	4715	124	1270.11	1174.83
ರಾಯಚೂರು	1625	205	392.74	293.68
ಯಾದಗಿರಿ	5	3	397.74	293.68
ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳು ಒಟ್ಟು	15865.00	2429	3760.58	3162.54
ಮಹಾಮೊತ್ತ	21335.90	2664	4247.00	3273.23

ಮೂಲ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ವಿಜಯಪುರ, ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಾಧನೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಧನೆ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 5. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಇತರೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

11. ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನಗಳು

11.1 ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆದಿರುವ ರೈತರಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ರೈತರ ಅನುಪಾತವೆಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ವಯೋಮಾನ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು?

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲಾದ ಮಾದರಿ ಆಯ್ಕೆ ವಿನ್ಯಾಸದ ಮೇರೆಗೆ 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 1100 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಕಿರುಪರಿಚಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಅಭಿಯಾನದ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಫಲಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯಲಾಗಿದೆ.

11.2 ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರ ಜನಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧಿತ ಪಾರ್ಶ್ವನೋಟ:

ಲಿಂಗ: ಬಿತ್ತನೆ, ಕಳೆಕೀಳುವಿಕೆ, ಕಟಾವು, ತೂರುವಿಕೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಡಿ ಕ್ರಮಿಸಲಾದ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 14 ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ 6 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಪಾಲು 90% ಹಾಗೂ ಇನ್ನುಳಿದ 10% ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು (30%) ಇದ್ದು ಆನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಗದಗ (15%), ಶಿವಮೊಗ್ಗ (13%) ಬರುತ್ತವೆ. ಬೆಳಗಾವಿ (2%) ಮತ್ತು ಬೀದರ (3%) ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇದ್ದಾರೆ.

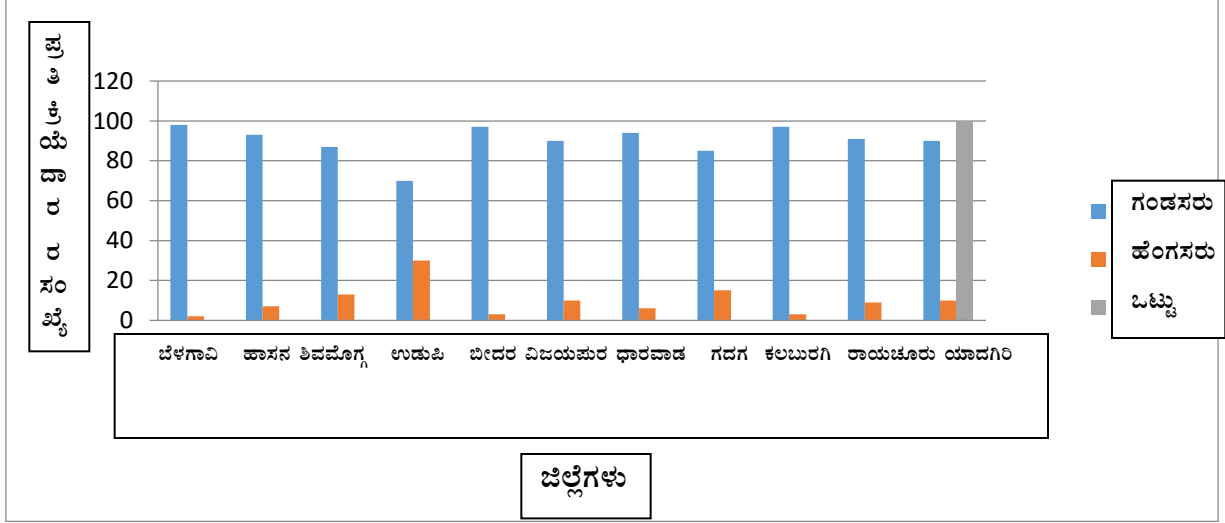
ಕೋಷ್ಟಕ 14. ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಲಿಂಗ ಕುರಿತಾದ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಲಿಂಗ		ಒಟ್ಟು
	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	
ಅಕ್ಕಿ			
ಬೆಳಗಾವಿ	98	2	100
ಹಾಸನ	93	7	100
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	87	13	100
ಉಡುಪಿ	70	30	100
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು			
ಬೀದರ	97	3	100
ವಿಜಯಪುರ	90	10	100
ಧಾರವಾಡ	94	6	100
ಗದಗ	85	15	100
ಕಲಬುರಗಿ	97	3	100
ರಾಯಚೂರು	91	9	100
ಯಾದಗಿರಿ	90	10	100
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	992 (90.2%)	108 (9.9%)	1100 (100%)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಉಡುಪಿ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಮಾದರಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಪಾಲು 85% ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಕುಟುಂಬದ ಪುರುಷ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

ಚಿತ್ರ 6. ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಲಿಂಗ ಕುರಿತಾದ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ

ವಯೋಮಾನ: ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 15ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 15. ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ವಯೋಮಾನ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ವಯಸ್ಸು (ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)					ಒಟ್ಟು
	18-25	25-30	30-35	35-40	40 ರ ಮೇಲೆ	
ಅಂಕಿ						
ಬೆಳಗಾವಿ	11	22	26	9	32	100
ಹಾಸನ	1	4	7	33	55	100
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	1	4	11	43	41	100
ಉಡುಪಿ	0	3	2	6	89	100
ದ್ವಿಧನಧಾನ್ಯಗಳು						
ಬೀದರ	1	8	16	36	39	100
ವಿಜಯಪುರ	0	2	18	17	63	100
ಧಾರವಾಡ	4	16	21	27	32	100
ಗದಗ	2	3	18	27	50	100
ಕಲಬುರಗಿ	2	6	18	27	47	100
ರಾಯಚೂರು	0	8	8	43	41	100
ಯಾದಗಿರಿ	0	3	41	46	10	100
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	22 (2%)	79 (7.2%)	186 (16.9%)	314 (28.6%)	499 (45.4%)	1100 (100%)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ

ಬಹುತೇಕ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು (45.40%) 40 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯೋಮಾನ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರ 35-40 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ (25.60%), 30-35 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ (16.90%) ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, 7.20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 25-30 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಕೇವಲ 2% 18.25 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೋಷ್ಟಕ 15 ರ ಅವಲೋಕನದಿಂದ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯು ಕೃಷಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರಲ್ಲಿ 63% ಇತರೆ/ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ 14.90% ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ, 10.40% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ 6.90% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ 4% ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 16) ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ರೈತರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಲಾಭಗಳು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 16: ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು

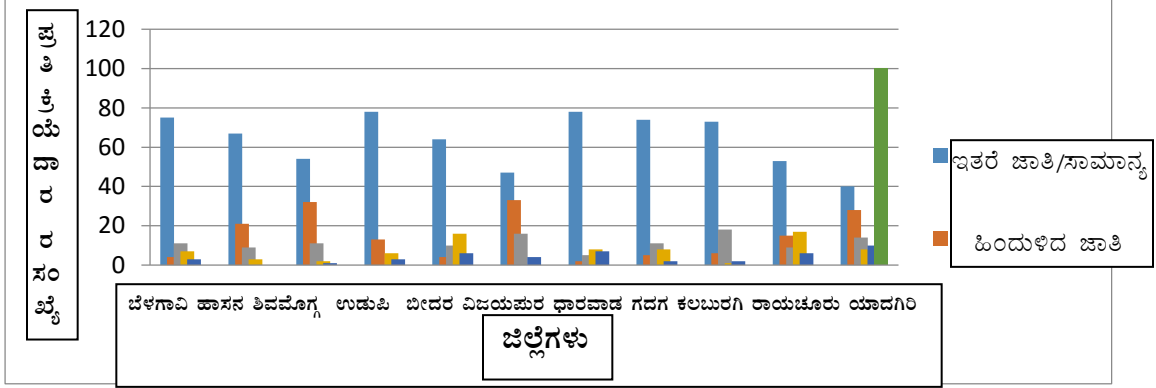
ಜಿಲ್ಲೆ	ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗ					ಒಟ್ಟು
	ಇತರೆ (ಸಾಮಾನ್ಯ)	ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ	ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು	
ಅಕ್ಕಿ						
ಬೆಳಗಾವಿ	75	4	11	7	3	100
ಹಾಸನ	67	21	9	3	0	100
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	54	32	11	2	1	100
ಉಡುಪಿ	78	13	0	6	3	100
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು						
ಬೀದರ	64	4	10	16	6	100
ವಿಜಯಪುರ	47	33	16	0	4	100
ಧಾರವಾಡ	78	2	5	8	7	100
ಗದಗ	74	5	11	8	2	100
ಕಲಬುರಗಿ	73	6	18	1	2	100
ರಾಯಚೂರು	53	15	9	17	6	100
ಯಾದಗಿರಿ	40	28	14	8	10	100
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	703 (63.9%)	163 (14.9%)	114 (10.4%)	76 (6.9%)	44 (4%)	1100 (100%)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ

ವಿಜಯಪುರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸುಮಾರು 30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 15% ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ

ಪ್ರಮಾಣದ ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 7)

ಚಿತ್ರ 7. ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ: ಶಿಕ್ಷಣವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ (ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಯಿಲ್ಲದ) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 17 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ 8 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

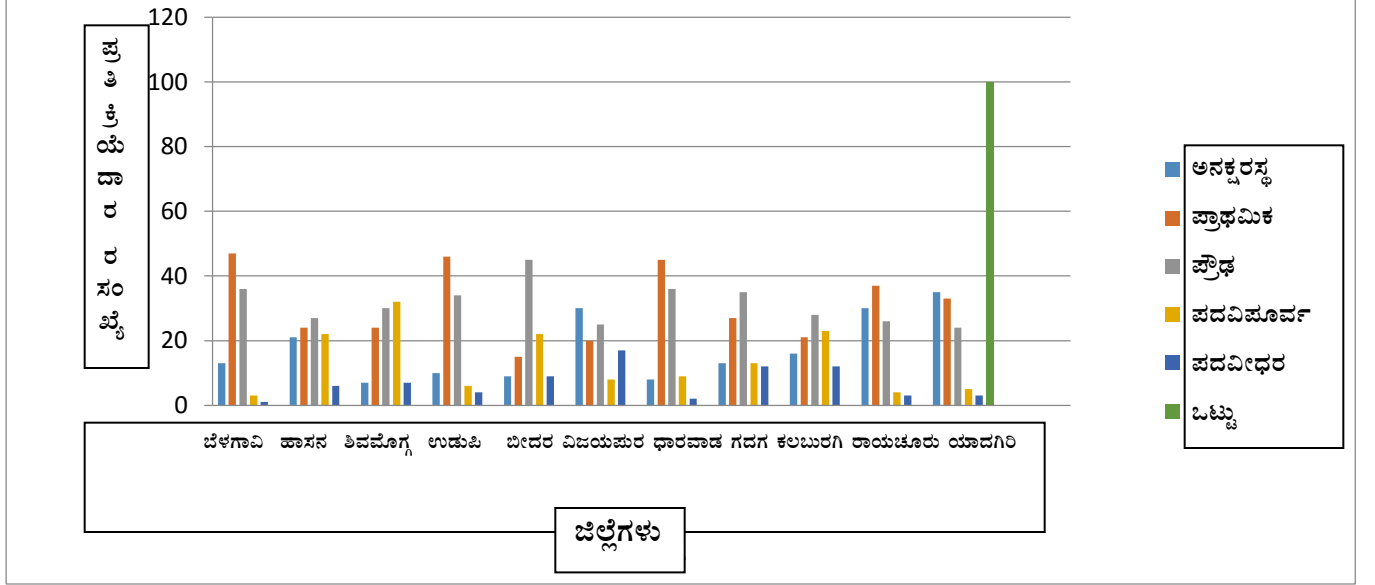
ಕೋಷ್ಟಕ 17. ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳು					ಒಟ್ಟು
	ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ	ಪ್ರಾಥಮಿಕ	ಮಾಧ್ಯಮಿಕ	ಪದವಿಪೂರ್ವ	ಪದವೀಧರ	
ಅಕ್ಷರ						
ಬೆಳಗಾವಿ	13	47	36	3	1	100
ಹಾಸನ	21	24	27	22	6	100
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	7	24	30	32	7	100
ಉಡುಪಿ	10	46	34	6	4	100
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು						
ಬೀದರ	9	15	45	22	9	100
ವಿಜಯಪುರ	30	20	25	8	17	100
ಧಾರವಾಡ	8	45	36	9	2	100
ಗದಗ	13	27	35	13	12	100
ಕಲಬುರಗಿ	16	21	28	23	12	100
ರಾಯಚೂರು	30	37	26	4	3	100
ಯಾದಗಿರಿ	35	33	24	5	3	100
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	192	339	346	147	76	1100
	(17.5%)	(30.9%)	(31.5%)	(13.4%)	(6.9%)	(100%)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ

ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ 31.50% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಂತರ 30.90% ರೈತರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, 13.40% ರೈತರು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಕೇವಲ 6.90% ರೈತರು ಪದವೀಧರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. 17.50% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪದವೀಧರ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಪ್ರಮಾಣ ವಿಜಯಪುರ (17%) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಗೂ ಬೆಳಗಾವಿ (1%) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಯಾದಗಿರಿ (35%) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠವಾಗಿದ್ದು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ (7%) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 8. ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಮಿಷ್ಣು ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳು: ನೀರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಕರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಬೆಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ 76.50% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತವಾಗಿದ್ದು, 46.20% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ನೀರಾವರಿ ಹೊಂದಿರುವುದು ಸಹ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹುಪಾಲು (72%) ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ (62%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ ನೀರಾವರಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಂದರೆ ಧಾರವಾಡ (15%) ಮತ್ತು ಅನಂತರ ಗದಗ (25%) (ಕೋಷ್ಟಕ 18)

11.3 ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿವೆಯೇ? ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳ ವಿತರಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ? ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಮತ್ತು ರೈತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ:

ಬಹುತೇಕ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು (69.20%) ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹಾಗೂ ಹಸ್ತ ಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳದ ಸೂಕ್ತತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು 5.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಆಯ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 18: ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಹೊಂದಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಹಿಡುವಳಿಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು		ಒಟ್ಟು
	ನೀರಾವರಿ	ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ	
ಅಕ್ಕಿ			
ಬೆಳಗಾವಿ	72	44	100
ಹಾಸನ	36	87	100
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	56	59	100
ಉಡುಪಿ	43	86	100
ಒಟ್ಟು ಅಕ್ಕಿ	207 (51.75 %)		400
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು			
ಬೀದರ	56	80	100
ವಿಜಯಪುರ	55	60	100
ಧಾರವಾಡ	15	97	100
ಗದಗ	25	89	100
ಕಲಬುರಗಿ	33	92	100
ರಾಯಚೂರು	55	58	100
ಯಾದಗಿರಿ	62	89	100
	301 (43%)		
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	508 (46.2%)	841 (76.5%)	1100 (100%)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ

ಕೋಷ್ಟಕ 19. ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರ ಅನಿಸಿಕೆ				ಕಟ್ಟಿ ಆಯ್ಕೆ	ಉತ್ತರಿಸಿಲ್ಲ	ಒಟ್ಟು
	ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ	ಸೂಕ್ತ	ಸಮಾಧಾನಕರ	ಸಮಾಧಾನಕರಲ್ಲ			
ಅಕ್ಕಿ							
ಬೆಳಗಾವಿ	5 (5.6)	82(91.2)	3 (3.4)	0	0	0	90 (100)
ಹಾಸನ	12(13.4)	42(46.7)	10 (11.2)	0	0	26 (28.9)	90 (100)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	14(15.6)	50(55.6)	10(11.2)	0	0	16(17.8)	90 (100)
ಉಡುಪಿ	4(4.5)	64(71.2)	22(24.5)	0			90(100)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು							
ಬೀದರ	17(18.9)	61(67.8)	12(13.4)	0	0	0	90 (100)
ವಿಜಯಪುರ	0	76(84.5)	12(13.4)	0	0	2(2.3)	90(100)
ಧಾರವಾಡ	2(2.3)	53(58.9)	30(33.4)	5 (5.6)	0	0	90 (100)
ಗದಗ	15(16.7)	65(72.3)	10 (11.2)	0	0	0	90(100)
ಕಲಬುರಗಿ	18 (20)	53(58.9)	19(21.2)	0	0	0	90 (100)
ರಾಯಚೂರು	6(6.7)	58(64.5)	3(3.4)	0	0	23 (25.6)	90 (100)
ಯಾದಗಿರಿ	0	81 (90)	0	0	0	9 (10)	90 (100)
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	93(9.4%)	685(69.2%)	131(13.3%)	5 (5.6%)	0	76 (7.7%)	990(100%)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ:

ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಡಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು (72%) ಫಲಾನುಭವಿ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ “ಸಹಭಾಗಿತ್ವ” ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; 10.20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಭಾಗಿತ್ವ” ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದೂ 12.10% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು ಇದು “ಬಹಳಷ್ಟು ರೈತರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ” ನಡೆದಿದೆ ಎಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂದಾಜು 5.80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಸರಪಂಚರು ಮತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 20. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ					ಒಟ್ಟು
	ಹೆಚ್ಚು ಸಹಭಾಗಿ	ಸಹಭಾಗಿ	ಬಹಳಷ್ಟು ರೈತರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ	ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧಾರ	ಗ್ರಾಮದ ಸರಪಂಚ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧಾರ	
ಅಕ್ಕಿ						
ಬೆಳಗಾವಿ	1 (1.2)	58 (64.5)	27 (30)	3 (3.4)	1 (1.2)	90 (100)
ಹಾಸನ	8 (8.9)	70 (77.8)	2 (2.3)	10 (11.2)	0	90 (100)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	25(27.8)	57 (63.4)	5 (5.6)	2 (2.3)	1 (1.2)	90 (100)
ಉಡುಪಿ	12 (13.4)	55 (61.2)	15 (16.7)	4 (4.5)	4 (4.5)	90 (100)
ದ್ವೀಪ ಧಾನ್ಯಗಳು						
ಬೀದರ	26 (28.9)	40 (44.5)	15 (16.7)	7 (7.8)	2 (2.3)	90 (100)
ವಿಜಯಪುರ	0	90 (100)	0	0	0	90 (100)
ಧಾರವಾಡ	1 (1.2)	51 (56.7)	33 (36.7)	5 (5.6)	0	90 (100)
ಗದಗ	17 (18.9)	61 (67.8)	7 (7.8)	5 (5.6)	0	90 (100)
ಕಲಬುರಗಿ	1 (1.2)	69 (76.7)	9 (10)	11 (12.3)	0	90 (100)
ರಾಯಚೂರು	10 (11.2)	73(81.2)	6 (6.7)	1 (1.2)	0	90 (100)
ಯಾದಗಿರಿ	0	88 (97.8)	0	2 (2.3)	0	90 (100)
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	101 (10.2)	712 (72)	119 (12.1)	50 (5)	8 (0.8)	990(100)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ

ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು:

ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಬೀಜ, ರಸಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಂತಹ ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಆಯಾಮವಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯುಕ್ತ ಯೋಜನೆ, ತಯಾರಕರು ಮತ್ತು ವಿತರಕರೊಡನೆ ಮುಂಚಿತ ಜೋಡಣೆ ಇವು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪಡೆದು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ 70.50% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆ “ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿ” ಆಗಿದೆ. ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 18.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ” ಆಗಿದೆ ಎಂದೂ 9.10% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು

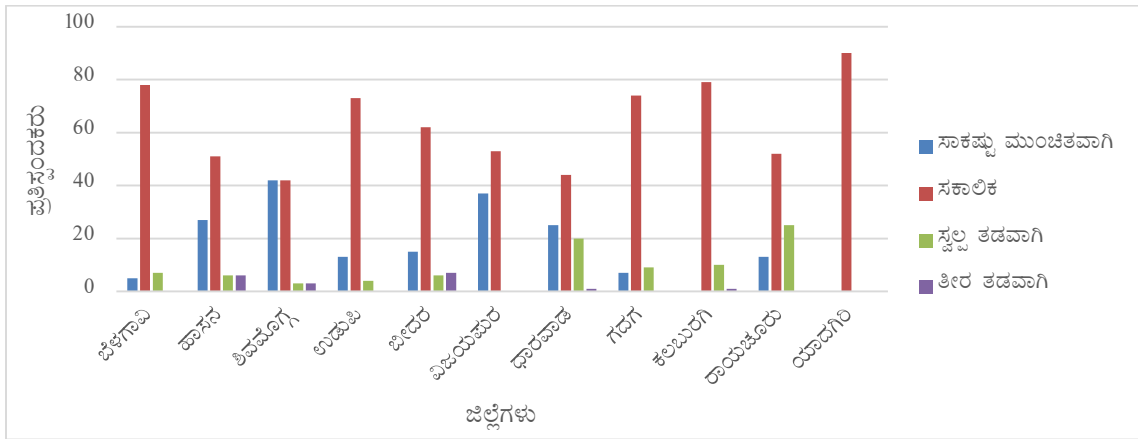
“ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ವಿಳಂಬ”ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹಾಗೂ 1.90 % ಪ್ರತಿ ಸ್ವಂದಕರು “ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಳಂಬ” ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 21 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ 9)

ಕೋಷ್ಟಕ 21: ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆ				ಒಟ್ಟು
	ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ	ಸಕಾಲಿಕ	ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ	ತೀರ ತಡವಾಗಿ	
ಅಕ್ಕಿ					
ಬೆಳಗಾವಿ	5 (5.6)	78 (86.7)	7 (7.8)	0	90 (100)
ಹಾಸನ	27 (30)	51 (56.7)	6 (6.7)	6 (6.7)	90 (100)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	42 (46.7)	42 (46.7)	3 (3.4)	3 (3.4)	90 (100)
ಉಡುಪಿ	13 (14.5)	73 (81.2)	4 (4.5)	0	90 (100)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು					
ಬೀದರ	15(16.7)	62 (68.9)	6 (6.7)	7 (7.8)	90 (100)
ವಿಜಯಪುರ	37(41.2)	53 (58.9)	0	0	90 (100)
ಧಾರವಾಡ	25(27.8)	44 (48.9)	20 (22.3)	1 (1.2)	90 (100)
ಗದಗ	7 (7.8)	74 (82.3)	9 (10)	0	90 (100)
ಕಲಬುರಗಿ	0	79 (87.8)	10 (11.2)	1 (1.2)	90 (100)
ರಾಯಚೂರು	13(14.5)	52 (57.8)	25 (27.8)		90 (100)
ಯಾದಗಿರಿ	0	90 (100)	0	0	90 (100)
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ವಂದಕರು	184 (18.6)	698 (70.5)	90(9.1)	18(1.9)	90(100)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ

ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ವಿಜಯಪುರ ಹಾಗೂ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರತಿ ಸ್ವಂದಕರು ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆ “ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ”ವಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರತಿಸ್ವಂದಕನೂ ಇದು “ಸಕಾಲಿಕ”ವಾಗಿ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ರಾಯಚೂರು ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 20% ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಸ್ವಂದಕರು ಪೂರೈಕೆ “ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಳಂಬವಾಗಿ” ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾವಿ, ಉಡುಪಿ, ಗದಗ ಮತ್ತು ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 80% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ರತಿಸ್ವಂದಕರು ಪೂರೈಕೆ “ಸಕಾಲಿಕ”ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 9. ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆ

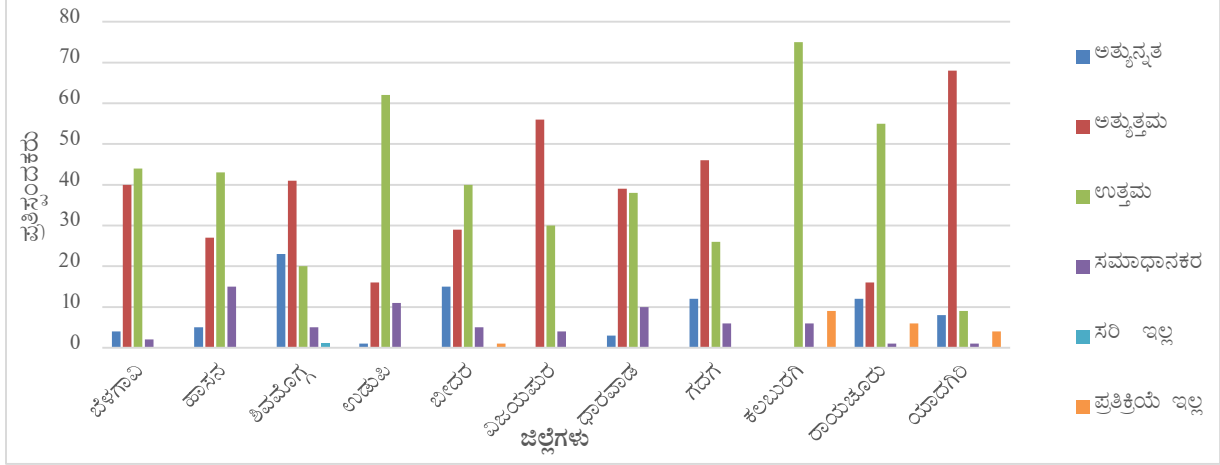
ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ:

ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು 44.70% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 18.20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 8.40% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು, “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು ಮತ್ತು ಉಳಿದ 6.70% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 22: ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ರೈತರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ರೈತರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ						ಒಟ್ಟು
	ಅತ್ಯುನ್ನತ	ಅತ್ಯುತ್ತಮ	ಉತ್ತಮ	ಸಮಾಧಾನಕರ	ಸರಿ ಇಲ್ಲ	ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲ	
ಅಕ್ಕಿ							
ಬೆಳಗಾವಿ	4 (4.5)	40 (44.5)	44 (48.9)	2 (2.3)	0	0	90 (100)
ಹಾಸನ	5 (5.6)	27 (30)	43 (47.8)	15 (16.7)	0	0	90 (100)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	23 (25.6)	41 (45.6)	20 (22.3)	5 (5.6)	1(1.2)	0	90 (100)
ಉಡುಪಿ	1 (1.2)	16 (17.8)	62 (68.9)	11 (12.3)		0	90 (100)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು							
ಬೀದರ	15 (16.7)	29 (32.3)	40 (44.5)	5 (5.6)	0	1 (1.2)	90 (100)
ವಿಜಯಪುರ	0	56 (62.3)	30 (33.4)	4 (4.5)	0	0	90 (100)
ಧಾರವಾಡ	3 (3.4)	39 (43.4)	38 (42.3)	10 (11.2)	0	0	90 (100)
ಗದಗ	12 (13.4)	46 (51.2)	26 (28.9)	6 (6.7)	0	0	90 (100)
ಕಲಬುರಗಿ	0	0	75 (83.4)	6 (6.7)	0	9 (10)	90 (100)
ರಾಯಚೂರು	12 (13.4)	16 (17.8)	55 (61.2)	1 (1.2)	0	6 (6.7)	90 (100)
ಯಾದಗಿರಿ	8 (8.9)	68 (75.6)	9 (10)	1 (1.2)	0	4 (4.5)	90 (100)
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	83(8.4)	378 (38.2)	442 (44.7)	66 (6.7)	(0.1)	(2.1)	990 (100)
ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ							

ವಿಜಯಪುರ, ಗದಗ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 90% ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ “ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು” ಎಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು (83.40%) ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ “ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ಮಾತ್ರ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸೇವೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಿಲ್ಲ.

ಚಿತ್ರ 10: ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ರೈತರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ:

ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ರೈತರ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ರೈತರ ಜಮೀನಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸ್ಥಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೇಸಾಯಕ್ರಮಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ರೈತರ ಜಮೀನಿಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ವರ್ಗಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯನ್ನು 44.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 30.30% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 5.20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು ಹಾಗೂ 18.80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 1.30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಸರಿಯಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

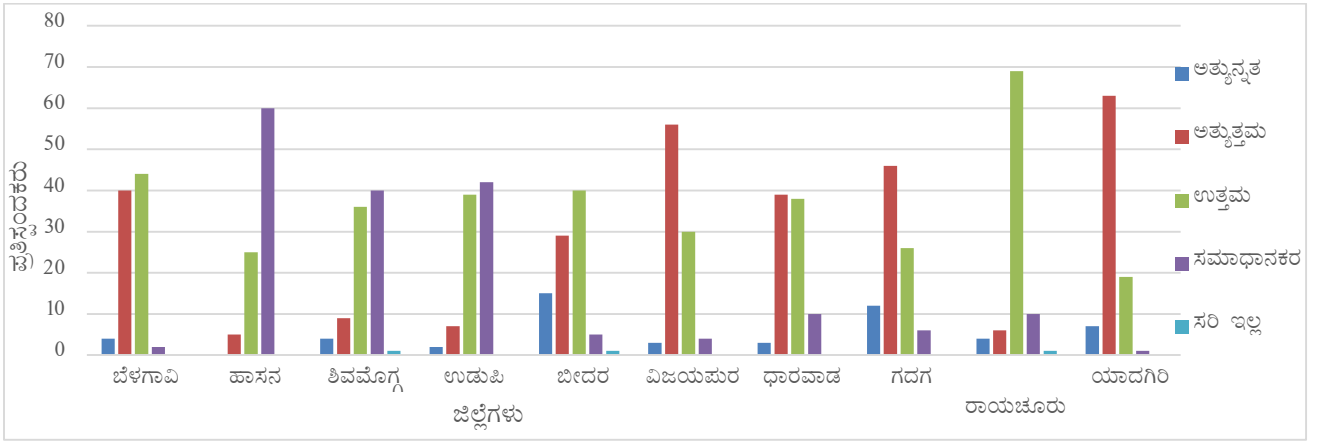
ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಅಕ್ಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕೇವಲ “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಅಥವಾ “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 23 ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ 11)

ಕೋಷ್ಟಕ 23: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ				ಸರಿ ಇಲ್ಲ	ಒಟ್ಟು
	ಅತ್ಯುನ್ನತ	ಅತ್ಯುತ್ತಮ	ಉತ್ತಮ	ಸಮಾಧಾನಕರ		
ಅಕ್ಕಿ						
ಬೆಳಗಾವಿ	4 (4.5)	40(44.5)	44 (48.9)	2 (2.3)	0	90 (100)
ಹಾಸನ	0	5(5.6)	25 (27.8)	60 (66.7)	0	90 (100)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	4 (4.5)	9(10)	36 (40)	40 (44.5)	1 (1.2)	90 (100)
ಉಡುಪಿ	2 (2.3)	7(7.8)	39 (43.4)	42 (46.7)	0	90 (100)

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ				ಸರಿ ಇಲ್ಲ	ಒಟ್ಟು
	ಅತ್ಯುನ್ನತ	ಅತ್ಯುತ್ತಮ	ಉತ್ತಮ	ಸಮಾಧಾನಕರ		
ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು						
ಬೀದರ	15 (16.7)	29 (32.3)	40 (44.5)	5 (5.6)	1 (1.2)	90 (100)
ವಿಜಯಪುರ	0	56 (62.3)	30 (33.4)	4 (4.5)	0	90 (100)
ಧಾರವಾಡ	3 (3.4)	39 (43.4)	38 (42.3)	10 (11.2)	0	90 (100)
ಗದಗ	12 (13.4)	46 (51.2)	26 (28.9)	6 (6.7)	0	90 (100)
ರಾಯಚೂರು	4 (4.5)	6 (6.7)	69 (76.67)	10 (11.2)	1 (1.2)	90 (100)
ಯಾದಗಿರಿ	7 (7.8)	63 (70)	19 (21.2)	1 (1.2)	0	90 (100)
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	51 (5.2)	300 (30.3)	441 (44.6)	186 (18.8)	12 (1.3)	990 (100)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ

ಚಿತ್ರ 11: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

1.4 ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಳವಡಣೆ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆಯೇ? ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಗಳು ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವಲ್ಲದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು/ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿವೆ? ಯೋಜನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಿದೆಯೇ?

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಳವಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆ:

ಜನರು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ದೀರ್ಘ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಅಳವಡಿಸದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಲಾರದು. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳು ಅದೇ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಚ್ಯುತಿ ತರಬಾರದು.

ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ಅಳವಡಣೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಒಂದು ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ 52.70% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದಾಗಿ, 36.10% ಜನರು ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದಾಗಿ, 10.30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರೆಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಗಣ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ (0.6%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಯಾವುದೇ

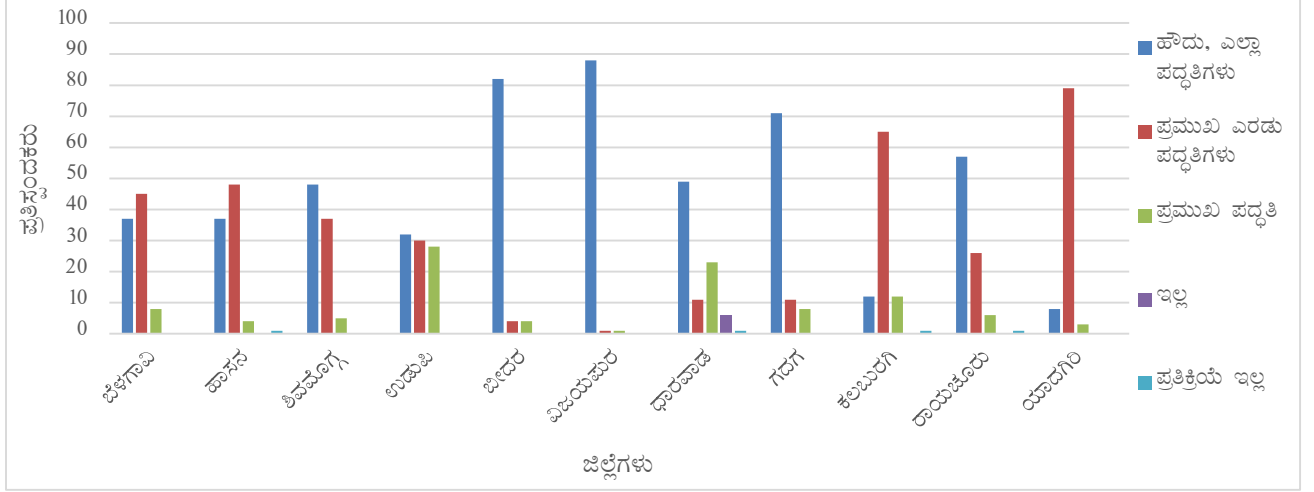
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 24 ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ 12)

ಕೋಷ್ಟಕ 24: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಳವಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಸುಸ್ಥಿರತೆ (ಮುಂದುವರಿಕೆ)				ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲ	ಒಟ್ಟು
	ಹೌದು, ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು	ಪ್ರಮುಖ ಎರಡು ಪದ್ಧತಿಗಳು	ಪ್ರಮುಖ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ	ಇಲ್ಲ		
ಅಕ್ಕಿ						
ಬೆಳಗಾವಿ	37 (41.2)	45(50)	8 (8.9)	0	0	90 (100)
ಹಾಸನ	37 (41.2)	48(53.4)	4 (4.5)	0	1(1.1)	90 (100)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	48 (53.4)	37(41.2)	5 (5.6)	0	0	90 (100)
ಉಡುಪಿ	32 (35.6)	30 (33.4)	28 (31.2)	0	0	90 (100)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು						
ಬೀದರ	82 (91.2)	4 (4.5)	4 (4.5)	0	0	90 (100)
ವಿಜಯಪುರ	88 (97.8)	1 (1.2)	1 (1.2)	0	0	90 (100)
ಧಾರವಾಡ	49 (54.5)	11(12.3)	23 (25.6)	6 (6.7)	1(1.1)	90 (100)
ಗದಗ	71 (78.9)	11(12.3)	8 (8.9)	0	0	90 (100)
ಕಲಬುರಗಿ	12 (13.4)	65(72.3)	12 (13.4)	0	1(1.1)	
ರಾಯಚೂರು	57 (63.4)	26 (28.9)	6 (6.7)	0	1(1.1)	90 (100)
ಯಾದಗಿರಿ	8 (8.9)	79 (87.8)	3 (3.3)	0	0	90 (100)
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	521 (52.7)	357 (36.1)	102 (10.3)	6 (0.6)	4 (0.4)	990 (100)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ

ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತರು ಮುಂದುವರೆಸುವುದಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾದಗಿರಿ ಮತ್ತು ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ 6 ರೈತರು ತಾವು ಯಾವುದೇ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 12: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಳವಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ಅಭಿಯಾನದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (ಪ್ರತಿಶತ 56.80) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ಅಭಿಯಾನದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಫಲಿತವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ” ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ 28.60% ಜನ “ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ” ಎಂದು 12% ಜನ “ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2.70% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿಲ್ಲ” ಎಂದಿದ್ದರೆ, ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ “ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 25)

ಅಕ್ಕಿ:

ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 60.30% ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ಅಭಿಯಾನದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಫಲಿತವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ‘ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ’ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ 15.90% ಜನ ‘ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ’ ಎಂದು 19% ಜನ “ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 4.5% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿಲ್ಲ” ಎಂದಿದ್ದರೆ, ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ “ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ

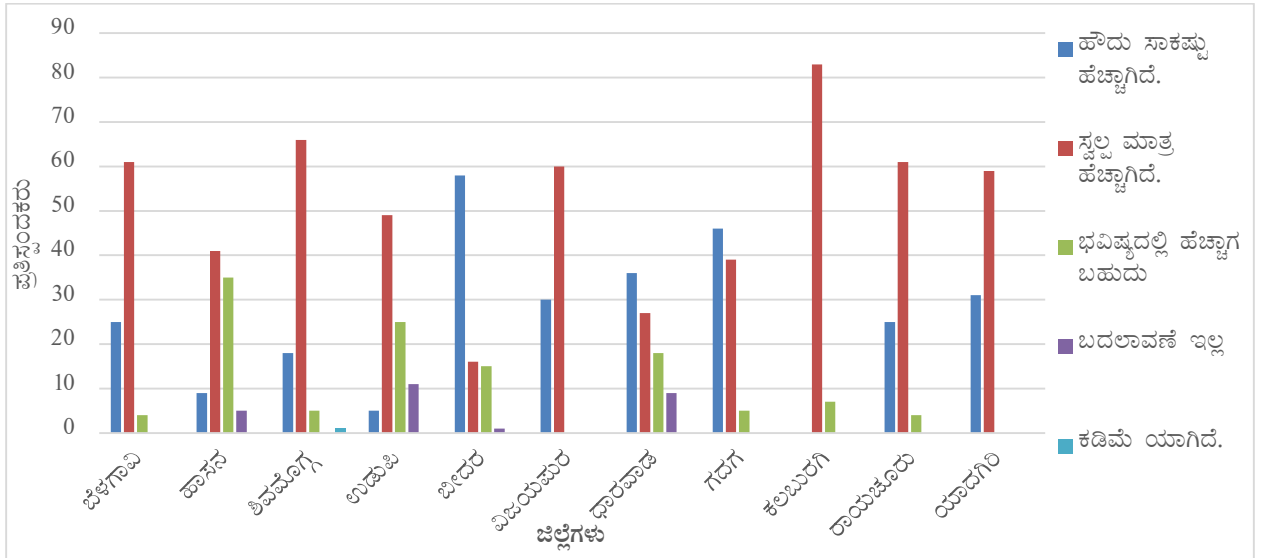
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು:

ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 54.80% ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ಅಭಿಯಾನದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ‘ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ’ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ 35.90% ಜನ ‘ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ’ ಎಂದು 7.80% ಜನ “ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಅಂದರೆ 1.6% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ (ಚಿತ್ರ 13)

ಕೋಷ್ಟಕ 25: ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ/ಇಳಿಕೆ					ಒಟ್ಟು
	ಹೌದು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.	ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.	ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗ ಬಹುದು	ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ	ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿದೆ.	
ಅಕ್ಕಿ						
ಬೆಳಗಾವಿ	25(27.8)	61(67.8)	4 (4.5)	0	0	90 (100)
ಹಾಸನ	9 (10)	41(45.6)	35(38.9)	5(5.6)	0	90 (100)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	18(20)	66(73.4)	5 (5.6)	0	1 (1.2)	90 (100)
ಉಡುಪಿ	5 (5.6)	49(54.5)	25(27.8)	11 (12.3)	0	90 (100)
ಒಟ್ಟು	57(15.9)	217 (60.3)	69 (19.2)	16 (4.5)	1 (0.3)	360 (100)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು						
ಬೀದರ	58(64.5)	16(17.8)	15(16.7)	1 (1.2)	0	90 (100)
ವಿಜಯಪುರ	30(33.4)	60(66.7)	0	0	0	90 (100)
ಧಾರವಾಡ	36(40)	27(30)	18(20)	9 (10)	0	90 (100)
ಗದಗ	46(51.2)	39(43.4)	5 (5.6)	0	0	90 (100)
ಕಲಬುರಗಿ	0	83(92.3)	7 (7.8)	0	0	90 (100)
ರಾಯಚೂರು	25(27.8)	61(67.8)	4 (4.5)	0	0	90 (100)
ಯಾದಗಿರಿ	31(34.5)	59(65.6)	0	0	0	90 (100)
ಒಟ್ಟು	226 (35.9)	345 (54.8)	49(7.8)	10 (1.6)	0	630 (100)
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	283 (28.6)	562 (56.8)	118 (12)	26 (2.7)	1 (0.1)	990(100)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಆಂಶಗಳು

ಚಿತ್ರ 13: ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ

ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ:

ಅಭಿಯಾನದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಶತ 49.39 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 10-15ರಷ್ಟು, ಪ್ರತಿಶತ 36.06 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 5-10ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಶತ 15.66 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 15ಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕೇವಲ 1.82% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 26 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ 14)

ಕೋಷ್ಟಕ 26: ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಇಳುವರಿಯ ಹೆಚ್ಚಳ				ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.	ಒಟ್ಟು
	15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.	10% ರಿಂದ 15% ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.	5% ರಿಂದ 10% ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.	ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ		
ಅಕ್ಕಿ						
ಬೆಳಗಾವಿ	17 (18.9)	70 (77.8)	3 (3.4)	0	0	90 (100)
ಹಾಸನ	6 (6.7)	33 (36.7)	48 (53.4)	3 (3.4)	0	90 (100)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	16 (17.8)	37 (41.2)	37 (41.2)	0	0	90 (100)
ಉಡುಪಿ	13 (14.5)	22 (24.5)	55 (61.1)	0	0	90 (100)
ಒಟ್ಟು	52 (14.5)	162 (45)	143 (39.8)	3 (0.9)	0	360 (100)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು						
ಬೀದರ	18 (20)	38 (42.3)	34 (37.8)	0	0	90 (100)
ವಿಜಯಪುರ	24 (26.7)	32 (35.6)	34 (37.8)	0	0	90 (100)
ಧಾರವಾಡ	6 (6.7)	75 (83.4)	4 (26.7)	5 (16.7)	0	90 (100)
ಗದಗ	38 (42.3)	28 (31.2)	24 (26.7)	0	0	90 (100)
ಕಲಬುರಗಿ	0	50 (55.6)	40 (44.5)	0	0	90 (100)
ರಾಯಚೂರು	17 (18.9)	28 (31.2)	45 (50)	0	0	90 (100)
ಯಾದಗಿರಿ	0	77 (85.6)	13 (14.5)	0	0	90 (100)
ಒಟ್ಟು	103 (16.35)	328 (52.06)	194 (30.79)	5 (0.8)	0	630 (100)
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	155 (15.66)	489 (49.39)	357 (36.06)	18 (1.82)	0	990 (100)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು

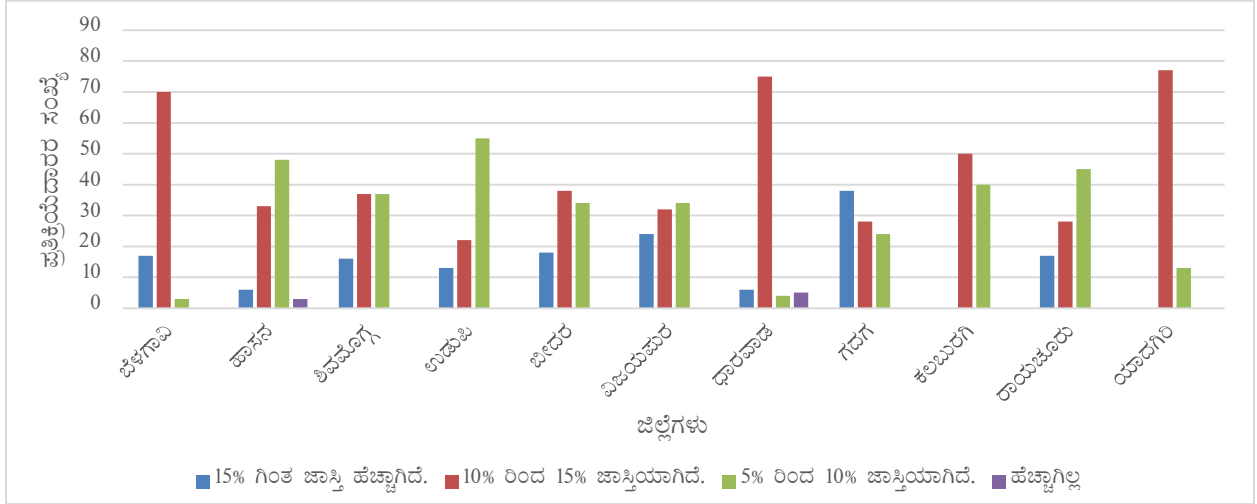
ಅಕ್ಕಿ:

ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಶತ 45.00 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 10-15ರಷ್ಟು, ಪ್ರತಿಶತ 39.80 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 5-10ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಶತ 14.50 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 15ಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕೇವಲ 0.90% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು:

ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಫಲವಾಗಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಶತ 52.06 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 10-15ರಷ್ಟು, ಪ್ರತಿಶತ 30.79% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 5-10ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಶತ 16.35% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿಶತ 15ಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕೇವಲ 0.80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 14: ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

11.5 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರ ಇಳುವರಿ:

ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ (ಕೋಷ್ಟಕ 27 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ 15) ಪ್ರತಿಶತ 46.36ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರತಿಶತ 32.73 ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರ ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಸಹ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿವೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರು (13.64%) ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದಿದ್ದರೆ, 7.27% ಜನ ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 27: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ತಾಕುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಅಲ್ಲದ ತಾಕುಗಳ ಇಳುವರಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ				
	ಹೆಚ್ಚು	ಕಡಿಮೆ	ಸಮ	ಅತಿ ಕಡಿಮೆ/ ಇತರೆ	ಒಟ್ಟು
ಅಕ್ಕಿ					
ಬೆಳಗಾವಿ	1	7	1	1	10
ಹಾಸನ	2	6	1	1	10
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	0	3	6	1	10
ಉಡುಪಿ	0	5	5	0	10
ಒಟ್ಟು	3 (7.5)	21 (52.5)	13 (32.5)	3 (3.5)	40 (100)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು					
ಬೀದರ	7	2	1	0	10
ವಿಜಯಪುರ	0	8	2	0	10
ಧಾರವಾಡ	1	6	2	1	10
ಗದಗ	0	6	3	1	10
ಕಲಬುರಗಿ	0	3	4	3	10
ರಾಯಚೂರು	3	4	3	0	10
ಯಾದಗಿರಿ	1	1	8	0	10
ಒಟ್ಟು	12 (17.2)	30 (42.9)	23 (32.9)	5 (7.2)	70 (100)
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	15 (13.64)	51 (46.36)	36 (32.73)	8 (7.27)	110 (100)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು

ಅಕ್ಕಿ

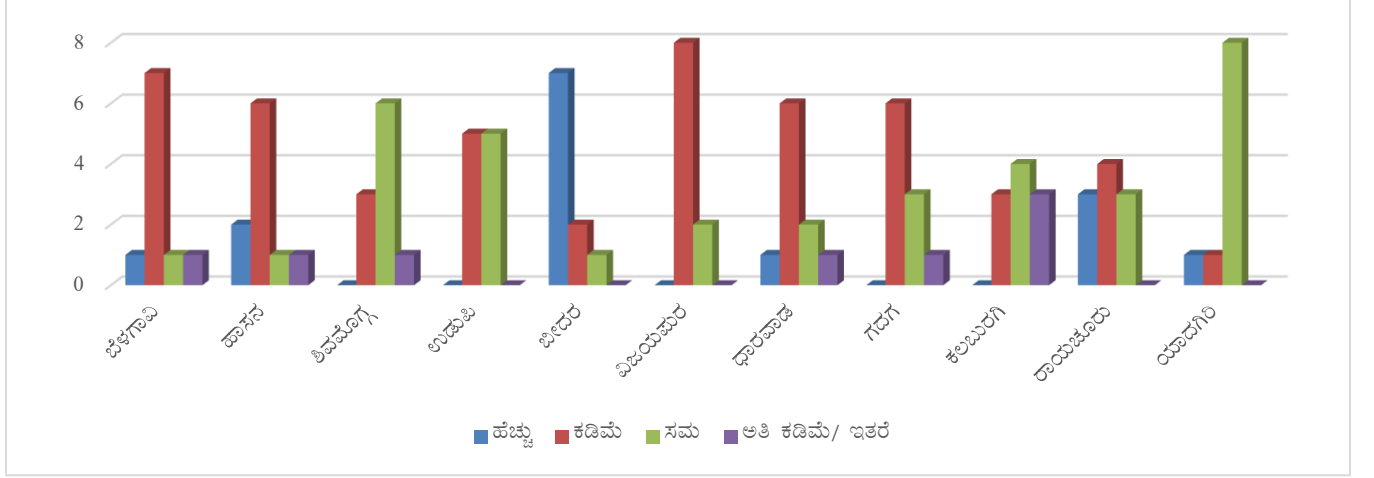
ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಪ್ರತಿಶತ 52.50% ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಶತ 32.50% ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಸಹ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿವೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರು (7.50%) ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ, 3.50% ಜನ ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು

ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಪ್ರತಿಶತ 42.90% ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಶತ 32.90% ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಸಹ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿವೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 17.20% ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ

ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದಿದ್ದರೆ, 7.20% ಜನ ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 15: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ತಾಕುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಅಲ್ಲದ ತಾಕುಗಳ ಇಳುವರಿ

ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು (57.88%) ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 5-10ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಶತ 27.67ರಷ್ಟು ರೈತರು ಪ್ರತಿಶತ 10ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಶತ 13.33ರಷ್ಟು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕಡಿಮೆ ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಶತ 1.82% ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದು. ಪ್ರತಿಶತ 2.02 ಜನ ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿತವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 28 ಚಿತ್ರ 16)

ಬೆಳಗಾವಿ ಹಾಗೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ರೈತ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ ಲಾಭ ಅಂದರೆ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 5-10% ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಕ್ಕಿ

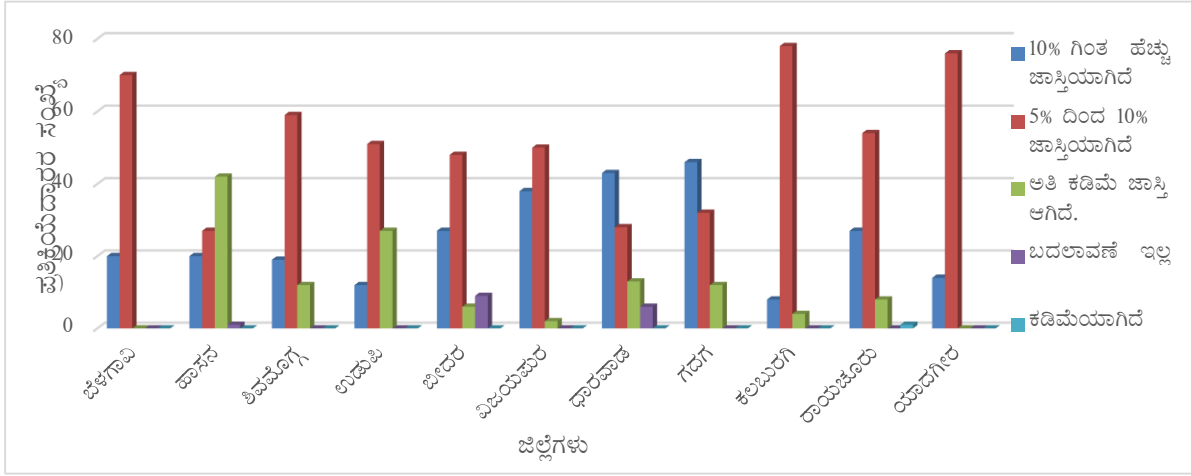
ಕೋಷ್ಟಕ 28ರ ಅವಲೋಕನದಿಂದ 57.50% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 5-10ರಷ್ಟು ಮತ್ತು 19.80% ರೈತರು ಪ್ರತಿಶತ 10ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 22.50% ರಷ್ಟು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 28: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ರೈತರ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ					
	10% ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ	5% ದಿಂದ 10% ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ	ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ.	ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ	ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ	ಒಟ್ಟು
ಅಕ್ಕಿ						
ಬೆಳಗಾವಿ	20 (22.3)	70 (77.8)	0	0	0	90 (100)
ಹಾಸನ	20 (22.3)	27 (30)	42 (46.7)	1 (1.1)	0	90 (100)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	19 (21.2)	59 (65.6)	12 (13.4)	0	0	90 (100)
ಉಡುಪಿ	12 (13.4)	51 (56.7)	27 (30.0)	0	0	90 (100)
ಒಟ್ಟು	71 (19.8)	207 (57.5)	81 (22.5)	1 (0.3)	0	360 (100)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು						
ಬೀದರ	27 (30)	48 (53.4)	6 (6.7)	9 (10)	0	90 (100)
ವಿಜಯಪುರ	38 (42.3)	50 (55.6)	2 (2.3)	0	0	90 (100)
ಧಾರವಾಡ	43 (47.8)	28 (31.2)	13 (14.5)	6 (6.7)	0	90 (100)
ಗದಗ	46 (51.2)	32 (35.6)	12 (13.4)	0	0	90 (100)
ಕಲಬುರಗಿ	8 (8.9)	78 (86.7)	4 (4.5)	0	0	90 (100)
ರಾಯಚೂರು	27 (30)	54 (60)	8 (8.9)	0	1 (1.1)	90 (100)
ಯಾದಗೀರ	14 (15.6)	76 (84.5)	0	0	0	90 (100)
ಒಟ್ಟು	203 (32.3)	366 (58.09)	45 (7.2)	15 (2.4)	1 (1.1)	630 (100)
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	274 (27.67)	573 (57.88)	126 (12.73)	16 (1.62)	1 (1.1)	990 (100)

ಮೂಲ: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು

ಚಿತ್ರ 16: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಆದಾಯದ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು

ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಂದ 58.00% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 5-10ರಷ್ಟು ಮತ್ತು 32.30% ರೈತರ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 10ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 7.20% ರಷ್ಟು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, 2.40% ಜನ ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಬುರಗಿ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಗಿಂತ 10% ಜಾಸ್ತಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಕೃಷಿ ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಚಾಲನಾ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು ರೈತರು ಬಡತನ, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬಂದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಪಡೆದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಶತ 54.24ರಷ್ಟು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಶತ 35.05ರಷ್ಟು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಬಳಸಿರುವುದಾಗಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಲವರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ ಬಾಳಿಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 5.25% ಜನ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಜೀವನಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 29)

ಕೋಷ್ಟಕ 29: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ					ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು
	ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ	ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ	ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ	ದೀರ್ಘ ಬಾಳಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳ ಖರೀದಿ	ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ	
ಅಕ್ಕಿ						
ಬೆಳಗಾವಿ	33 (36.7)	47 (52.3)	23 (25.6)	5 (5.6)	2 (2.3)	90 (100)
ಹಾಸನ	15 (16.7)	6 (6.7)	31 (34.5)	27 (30)	15 (16.7)	90 (100)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	50 (55.6)	19 (21.2)	35 (38.9)	2 (2.3)	4 (4.5)	90 (100)
ಉಡುಪಿ	11 (12.3)	17 (18.9)	42 (46.7)	22 (24.5)	25 (27.8)	90 (100)
ಒಟ್ಟು	109 (30.3)	89 (24.8)	131(36.4)	56 (15.6)	46 (12.8)	360 (100)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು						
	42 (46.7)	15 (16.7)	46 (51.2)	10 (11.2)	0	90 (100)
ವಿಜಯಪುರ	82 (91.2)	1 (1.2)	3 (3.4)	3 (3.4)	1 (1.2)	90 (100)
ಧಾರವಾಡ	37 (41.2)	14 (15.6)	61 (67.8)	6 (6.7)	3 (3.4)	90 (100)
ಗದಗ	77 (85.6)	1 (1.2)	9 (10)	4 (4.5)	0	90 (100)
ಕಲಬುರಗಿ	37 (41.2)	3 (3.4)	23 (25.6)	27 (30)	0	90 (100)
ರಾಯಚೂರು	69 (76.7)	31 (34.5)	54 (60)	4 (4.5)	2 (2.3)	90 (100)
ಯಾದಗೀರ	84 (93.4)	13 (14.5)	20 (22.3)	43 (47.8)	0	90 (100)
ಒಟ್ಟು	428 (68)	78 (12.4)	216(34.3)	97 (15.4)	6 (1)	630 (100)
ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು	537 (54.24)	167 (16.87)	347 (35.05)	153 (15.45)	52 (5.25)	990 (100)

ಟಿಪ್ಪಣಿ: ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯದ ಬಳಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

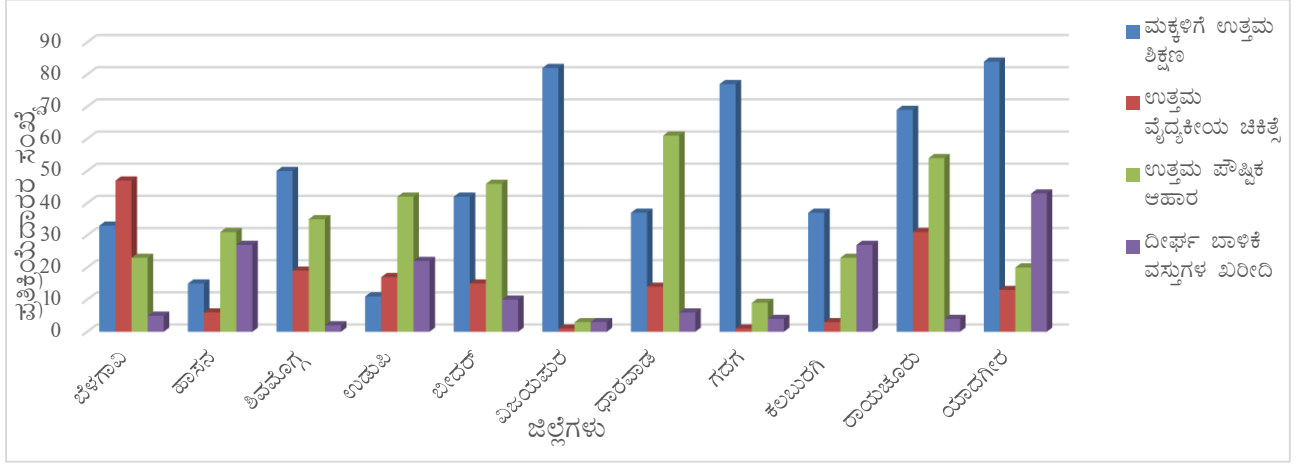
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ-ಅಕ್ಕಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು

ತಾವು ಪಡೆದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು 36.40% ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಲು, 30.30%ರಷ್ಟು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಲು ಮತ್ತು 24.80% ರೈತರು ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರ ಪಡೆಯಲು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರು ಈ ಅಧಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಲು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರು ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರ ಪಡೆಯಲು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ-ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು

ತಾವು ಪಡೆದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು 68% ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಲು, 34.30% ರೈತರು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಹಾಗೂ 15.40% ರೈತರು ದೀರ್ಘಬಾಳಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಯಪುರ, ಗದಗ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಯಾದಗೀರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರು ಈ ಅಧಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಲು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಣನೀಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೀದರ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ರೈತರು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 17)

ಚಿತ್ರ 17: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಯೋಜನೆಯ ಯಾವ ಘಟಕಗಳು ರೈತರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿವೆ? ಅಧಿಕ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಘಟಕಗಳಾವುವು?

ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಗೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಒಳಸುರಿವುಗಳ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 30ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಬೀದರ್, ಗದಗ, ರಾಯಚೂರು, ಯಾದಗಿರಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜೋಪಚಾರವು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಬೀಜೋಪಚಾರದ ವೆಚ್ಚವು ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಆದಾಯ:ವೆಚ್ಚ ಅನುಪಾತವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬೀಜೋಪಚಾರದಂತಹ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಪರಿಕರಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಶ್ರುತಿ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ.

ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಆನಂತರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿರುವ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿ/ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳ ಬಳಕೆ. ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ತಳಿಗಳ ಬೀಜಗಳ ಬಳಕೆ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿವೆ.

ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ಸತು ಮತ್ತು ಬೋರಾನ್ ಹಾಗೂ ಭೂಸುಧಾರಕಗಳಾದ ಜಿಪ್ಸಮ್ ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣದ ಬಳಕೆ ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಸುಧಾರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಸಹ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಪ್ರದತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿರುತ್ತವೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 30: ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಕರಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪರಿಕರಗಳು
ಅಕ್ಕಿ	
ಬೆಳಗಾವಿ	ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳು
ಹಾಸನ	ಬಹು ಬೆಳೆ ನಾಟಿ ಯಂತ್ರ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪರಿಕರಗಳು
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳು
ಉಡುಪಿ	ಹುಳಿ ಮಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಹಾಕುವುದು
ದ್ವಿಧನ ಧಾನ್ಯಗಳು	
ಬೀದರ	ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾದೊಂದಿಗೆ ಬೀಜೋಪಚಾರ
ವಿಜಯಪುರ	ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ- ಲಘುಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ಸತು ಬೋರಾನ್ ಹಾಗೂ ಜಿಪ್ಸಮ್ ಬಳಕೆ.
ಧಾರವಾಡ	ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ತಳಿ ಬೀಜ, ರೋಟೋವೇಟರ್
ಗದಗ	ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾದೊಂದಿಗೆ ಬೀಜೋಪಚಾರ
ಕಲಬುರಗಿ	ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ- ಲಘುಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ಸತು ಬೋರಾನ್ ಹಾಗೂ ಜಿಪ್ಸಮ್ ಬಳಕೆ.
ರಾಯಚೂರು	ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾದೊಂದಿಗೆ ಬೀಜೋಪಚಾರ
ಯಾದಗೀರ	ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾದೊಂದಿಗೆ ಬೀಜೋಪಚಾರ
ಮೂಲ: ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳು	

12. ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು

12.1 ಇಳುವರಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆ ಏನು?

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಂದ ಅವರು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಇಳುವರಿ ಹಾಗೂ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ಹಲವು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ನಿಯತಾಂಕದ ಮುಂದೆ ಶೇಕಡವಾರು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ಪ್ರತಿ ಘಟಕದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹೊರತಂದು ನೆಲಮಟ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

2007-08 ರಿಂದ 2013-14 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 7 ಪ್ರಮುಖ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು, ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು, ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗಳು. ತಃಖ್ತೆ 31 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಯನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಧನೆಯ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿ ಗುರಿ ಮೇರೆಗೆ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು (ಶೇಕಡವಾರು) ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಡಿ (ನ್ಯಾಪ್‌ಸ್ಯಾಕ್ ಸಿಂಪರಣಾ ಯಂತ್ರಗಳು, ಕೋನೋವೀಡರ್‌ಗಳು, ರೋಟೋವೇಟರ್‌ಗಳು, ಪವರ್ ವೀಡರ್‌ಗಳು, ಬಹು ಬೆಳೆ ಒಕ್ಕಣೆ ಯಂತ್ರಗಳು, ಬೀಜ ಕೂರಿಗೆಗಳು) 96% ಇದ್ದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಡಿ (ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್, ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ ಘಟಕ, ಪೈಪುಗಳು) 82% ಹಾಗೂ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ 81% ಸಾಧನೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದೂ ಸಹ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತರಬೇತಿ ಘಟಕಗಳಡಿ ಕೇವಲ 48% ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ 58% ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳಡಿ ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗದಗ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಘಟಕಗಳಡಿ 100% ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿವೆ. ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು ಘಟಕದಡಿ ಕೇವಲ 10-15% ಮಾತ್ರ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಯನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ 70-80% ಸಾಧನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರನ್ನು ಮನವೊಲಿಸಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ, ಈ ಸಾಧನೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 31: ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಶೇಕಡವಾರು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ

ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ/ಘಟಕ	ಬೀಜ ಗಾವಿ	ಹಾಸನ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಉಡುಪಿ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಬೀದರ	ನಿಜಯ ಪುರ	ಧಾರವಾಡ	ಗದಗ	ಕಲಬುರಗಿ	ರಾಯ ಚೂರು	ಯಾದಗಿರೆ	ದ್ವಿರೇಖೆ ಸರಾಸರಿ	ಒಟ್ಟು ಸರಾಸರಿ
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ	86.	78.	91.3	58.5	78.	83.1	86.67	92.45	80.5	71.8	90.9	90.9	85.	81.
	19	86	3	1	72	4			9	6	2	2	22	97
ನೀರುಣಿಸುವ	121	100	94.7	11.7	81.	106.	67.83	94.55	41.7	59.1	100.	106.	82.	82.

ಕೃಷಿ/ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ	ಬೆಳೆ ಗಾಂಜಿ	ಕಾಸಾ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಊಡುಪಿ	ಅಕ್ಕಿ ಸರಾಸರಿ	ಬೀಜರ	ವಿಜಯ ಪುರ	ಧಾರವಾಡ	ಗಜಗ	ಕಲಬುರಗಿ	ರಾಯ ಚೂರು	ಯಾದಗಿರಿ	ದ್ರಾವಿಡ ಸರಾಸರಿ	ಒಟ್ಟು ಸರಾಸರಿ
ಸಾಧನಗಳು	.08	.27	2	2	95	31			7	4	61	27	35	15
ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು	80.	93.	100.	76.1	87.	88.7	88.55	156.78	108.	92.9	97.2	97.2	104	96.
	88	46	79		81	0			81	7	0	0	.32	06
ಬೀಜ ವಿತರಣೆ	6.3	16.	17.5	62.9	25.	65.9	84.39	109.12	133.	124.	57.7	86.4	94.	60.
	9	45	6	7	84				81	09	3	1	49	16
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	39.	60.	108.	14.2	55.	107.	107.6	90.43	107.	102	90.8	89.9	99.	77.
	13	08	24	3	42	08	1		18		9	6	31	36
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	19.	53.	69.0	30.6	43.	62.8	75.51	39.30	86.0	48.0	100.	101.	73.	58.
	87	87	6	6	37	8			9	7	21	41	35	36
ತರಬೇತಿಗಳು	90.	17.	48.9	49.0	51.	52.5	55.29	52.84	29.9	54.2	33.8	33.8	44.	48.
	10	72	2	6	45	8			4		3	3	64	04
ಒಟ್ಟು	57.	49.	80.4	54.9	60.	85.3	89.95	99.32	111.	91.5	87.9	90.4	93.	77.
	81	1		8	57	5			57	8	4	3	73	15

ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಮೂಡಿಬಂದಂತೆ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಈ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದೆ.

12.2 ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

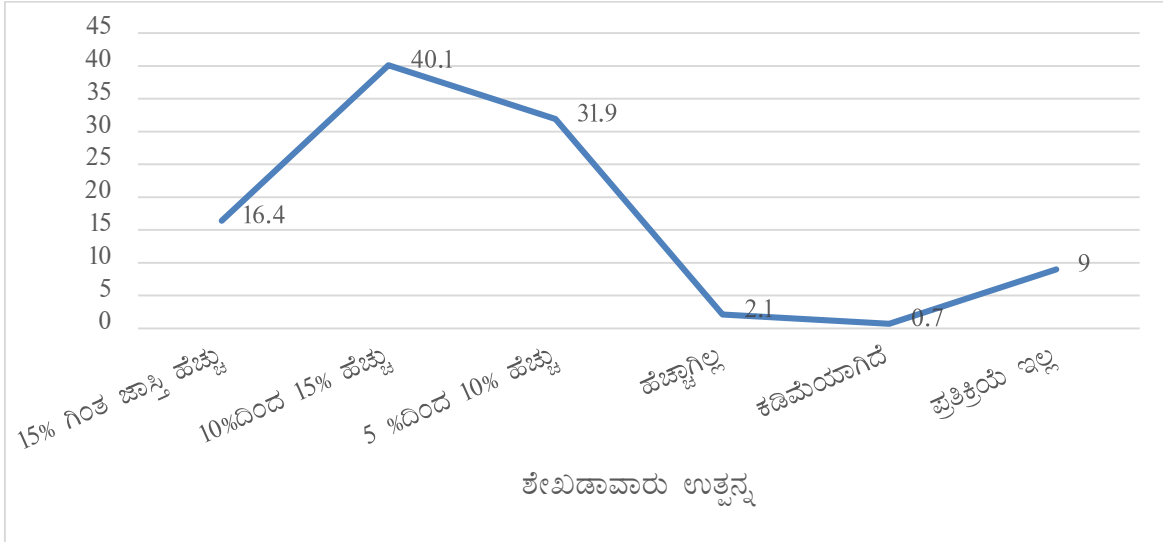
ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ/ಸುಧಾರಿತ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ 990 ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ರೈತರು ಸುಧಾರಿತ ಪದ್ಧತಿಗಳ (ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿ, ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ತಳಿ ಬೀಜ, ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಅನುಸರಣೆಯಿಂದ ತಮಗೆ ಲಾಭವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ಕಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನ (12-15 ದಿನ) ಸಸಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ 25*25 ಸೆಂ.ಮೀ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು, ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆಯಂತಹ ಸುಧಾರಿತ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ ತೋರಿಸಲಾದ ಸುಧಾರಿತ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಉಪಯುಕ್ತ ಎಂದು ಬಹುಪಾಲು (88.40%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಕಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಹೋಲಿಕೆ ತಾಕುಗಳಿಗಿಂತ 5 ರಿಂದ 15% ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 32: ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಿಂದ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು	10%ದಿಂದ 15% ಹೆಚ್ಚು	5 %ದಿಂದ 10% ಹೆಚ್ಚು	ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ	ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ	ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲ	ಒಟ್ಟು
ಅಕ್ಕಿ							
ಬೆಳಗಾವಿ	18(11.11)	69 (17.38)	3 (0.95)	0	0		90 (100)
ಹಾಸನ	16(9.88)	23 (5.79)	31(9.84)	2(10)	0	18(20.22)	90 (100)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	21(12.96)	25 (6.3)	33(10.48)	0	1(14.29)	8(8.99)	90 (100)
ಉಡುಪಿ	9 (5.56)	21(5.29)	52(16.51)	0	4 (57.14)	4(4.49)	90 (100)
ಒಟ್ಟು	64 (17.8%)	138 38.4%)	119(33.1%)	4 (1.2%)	5 (1.4%)	30(8.4%)	360 (100%)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು							
ವಿಜಯಪುರ	23(14.2)	30(7.56)	28(8.89)	0	0	9 (10.11)	90 (100)
ಬೀದರ	21 (12.96)	40(10.08)	28(8.89)	1(5)	0		90 (100)
ಧಾರವಾಡ	6 (3.7)	48 (12.09)	24 (7.62)	12 (60)	0		90 (100)
ಗದಗ	36(22.22)	26 (6.55)	19(6.03)	0	1(14.29)	8(8.99)	90 (100)
ಕಲಬುರಗಿ	0	31 (7.81)	40(12.69)	0	0	19(21.35)	90 (100)
ರಾಯಚೂರು	12(7.41)	31 (7.81)	44(13.97)	3(15)	1(14.29)	12(13.48)	90 (100)
ಯಾದಗೀರ	0	66 (16.62)	13(4.13)	0	0	11(12.36)	90 (100)
ಒಟ್ಟು	98 (15.6%)	259(41.2%)	196(31.2%)	16(2.6%)	2(0.4%)	59(9.4%)	630 (100%)
ಮಹಾಮೊತ್ತ	162 (100)	397 (100)	315 (100)	20 (100)	7(100)	89 (100)	990
	(16.4%)	(40.1%)	(31.9%)	(2.1%)	(0.7%)	(9%)	(100%)

ಚಿತ್ರ 18: ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ/ ಇಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮ

ಈ ಘಟಕದಡಿ ಉಡುಪಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 80-95% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

12.3 ಸುಧಾರಿತ ಬೀಜ ಪೂರೈಕೆಯಿಂದ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು, ಬೀಜ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಹಾಗೂ ಬೀಜ ಪರಿವರ್ತನೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ/ಸುಧಾರಿತ ತಳಿಗಳ 'ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬೀಜ ಕಿರುಬುತ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಹುಮತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ತಾವು ಬಳಸಿದ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿ ಬೀಜಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು "ಉತ್ತಮ" ಎಂದು ಅಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲವು ರೈತರು ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಧಾರಣೆ ಸಿಗುವ ಗುಣಧರ್ಮ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳೇ ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದು ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ತಳಿಗಳ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಹಾಗೂ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ವರದಿ ಮಾಡಿವೆ.

ಇಳುವರಿ ಲಾಭ:

ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿಗಳ ಹಾಗೂ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ 10.15% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ 53% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ/ಹಳೆಯ ತಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದು ಇದು ಗಣನೀಯವಾಗಿದೆ. 37% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ 5-10% ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಕೆ.ಆರ್.ಹೆಚ್-4 ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ 15-20% ಅಕ್ಕಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆವರಿಸಿದೆ. ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತೊಗರಿ ಇಳುವರಿ 2008-09 ರಲ್ಲಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 645 ಕೆ.ಜಿ.ಯಿಂದ 2012-13 ರಲ್ಲಿ 725 ರಿಂದ 825 ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 33: ಸುಧಾರಿತ ಬೀಜಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು	10%ದಿಂದ 15% ಹೆಚ್ಚು	5 %ದಿಂದ 10% ಹೆಚ್ಚು	ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ	ಒಟ್ಟು
ಅಕ್ಕಿ					
ಬೆಳಗಾವಿ	0	0	0	0	0
ಹಾಸನ	3 (27.27)	5 (7.94)	20 (45.45)	0	28 (23.53)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	5 (45.45)	5 (7.94)	4 (9.09)	0	14 (11.76)
ಉಡುಪಿ	0	1 (1.59)	3 (6.82)	0	4 (3.36)
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	8 (17.4%)	11 (24%)	27 (58.7%)	0	46 (100%)
ವಿಜಯಪುರ	0	0	2(4.55)	0	2 (1.68)
ಬೀದರ	0	1 (1.59)	0	0	1 (0.84)
ಧಾರವಾಡ	2 (18.18)	36 (57.14)	0	0	38 (31.93)
ಗದಗ	0	1 (1.59)	1 (2.27)	0	2 (1.68)
ಕಲಬುರಗಿ	0	3 (4.76)	6 (13.64)	0	9 (7.56)
ರಾಯಚೂರು	1(9.09)	7 (11.11)	8 (18.18)	1 (100)	17 (14.29)
ಯಾದಗೀರ	0	4 (6.35)	0	0	4 (3.36)
ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯ ಒಟ್ಟು	3 (4.1%)	52(71.3%)	17 (23.3%)	1 (1.4%)	73 (100%)
ಒಟ್ಟು	11 (100)(9.3%)	63 (100)(53%)	44 (100)(37%)	1(100) (1.4%)	119(100%)

ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಇಳುವರಿ/ಸುಧಾರಿತ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೀಜಗಳ ಬಳಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು (78.88%) ಅತ್ಯುತ್ತಮ (5.15% ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ) ಎಂದು ಅಳೆದಿದ್ದಾರೆ. 9.30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ 15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 1.4% ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಳವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 33)

12.4 ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಅಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶ ಹಾಗೂ ಹುಳಿ ಮಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶ, ಲವಣ ಪೀಡಿತ ಮಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಜಿಪ್ಸಂ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರು ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ತಾವು ಪಡೆದಂತಹ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶ/ ಭೂಸುಧಾರಕ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪೋಷಕಾಂಶ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತೃಪ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 34: ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಭಾವ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಉನ್ನತ	ಅತ್ಯುತ್ತಮ	ಉತ್ತಮ	ಸಮಾಧಾನಕರ	ಸರಿ ಇಲ್ಲ	ಒಟ್ಟು
ಬೆಳಗಾವಿ	0	0	0	0	0	0
ಹಾಸನ	0	3 (25)	11(40.74)	10 (62.5)	0	24(43.64)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	0	4 (33.33)	3(11.11)	1(6.25)	0	8(14.55)
ಉಡುಪಿ	0	0	0	0	0	0
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	0	7 (21.87%)	14(43.75%)	11 (34.37%)	0	32(100%)
ವಿಜಯಪುರ	0	0	0	0	0	0
ಬೀದರ	0	0	0	0	0	0
ಧಾರವಾಡ	0	0	0	0	0	0
ಗದಗ	0	1 (8.33)	3(11.11)	0	0	4(7.27)
ಕಲಬುರಗಿ	0	0	3(11.11)	5(31.25)	0	8(14.55)
ರಾಯಚೂರು	0	2 (16.67)	5(18.52)	0	0	7(12.73)
ಯಾದಗೀರ	0	2 (16.67)	2(7.41)	0	0	4(7.27)
ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಒಟ್ಟು	0	5 (21.74%)	13(56.52%)	5(21.74%)	0	23(100%)
ಒಟ್ಟು	0	12 (100) (21.82%)	27 (100) (49.09%)	16 (100) (29.09%)	0	55(100%)

ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು 49.09% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 29.09% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ಹಾಗೂ 21.80% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ ಉಡುಪಿ ಹಾಗೂ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣುಗಳು ಹುಳಿಯಾಗಿದ್ದು (ಆಮ್ಲೀಯವಾಗಿದ್ದು) ಸತು ಮತ್ತು ಬೋರಾಕ್ಸನಂತಹ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಡಿ, ಜಿಪ್ಸಂ ಬಳಸಿದ ತಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ:

ಸಸ್ಯ ಪೋಷಕಾಂಶ ಹಾಗೂ ಭೂಸುಧಾರಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು (96.30%) ಬಳಸದೇ ಇರುವ ತಾಕುಗಳಿಗಿಂತ 5.15% ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 10.15% ಹಾಗೂ 5.60 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು (3.70%) ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 35)

ಕೋಷ್ಟಕ 35: ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು	10%ದಿಂದ 15% ಹೆಚ್ಚು	5 %ದಿಂದ 10% ಹೆಚ್ಚು	ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ	ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.	ಒಟ್ಟು
ಬೆಳಗಾವಿ	0	0	0	0	0	0
ಹಾಸನ	1(33.3)	6(27.3)	15 (55.6)	2(100)	0	24 (44.5)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	1(33.3)	4(18.2)	3(11.2)	0	0	8 (14.9)
ಉಡುಪಿ	0	0	0	0	0	0
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	2(6.3%)	10 (31.3%)	18 (56.3%)	2(6.3%)	0	32(100%)
ವಿಜಯಪುರ	0	0	0	0	0	0
ಬೀದರ	0	0	0	0	0	0
ಧಾರವಾಡ	0	0	0	0	0	0
ಗದಗ	0	1 (4.6)	3 (11.2)	0	0	4 (7.4)
ಕಲಬುರಗಿ	0	4 (18.2)	4 (14.9)	0	0	8 (14.9)
ರಾಯಚೂರು	1(33.4)	4 (18.2)	2 (7.4)	0	0	7 (13)
ಯಾದಗೀರ	0	3 (13.7)	0	0	0	3 (5.6)
ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಒಟ್ಟು	1(4.6%)	12 (54.6%)	9(40.9%)	0	0	22 (100%)
ಒಟ್ಟು	3 (100) (5.6%)	22 (100) (40.8%)	27 (100) (50%)	2(100) (3.7%)	0	54 (100%)

12.5 ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಸಸ್ಯಸಂರಕ್ಷಣಾ ರಾಸಾಯನಿಕ, ಜೈವಿಕಪೀಡೆ ನಾಶಕ ಮತ್ತು ಕಳೆನಾಶಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರು ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಕಳೆಗಳ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೀಟ ರೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೀಡೆನಾಶಕಗಳು ಸರಬರಾಜಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

43.80%ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 34.40% ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎಂದು, 6.30% ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕ “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು ಉಳಿದ 15.70% ರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 36)

ಕೋಷ್ಟಕ 36: ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣಾ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಪೀಡೆ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಉನ್ನತ	ಅತ್ಯುತ್ತಮ	ಉತ್ತಮ	ಸಮಾಧಾನಕರ	ಒಟ್ಟು
ಬೆಳಗಾವಿ	0	0	0	0	0
ಹಾಸನ	0	0	1 (7.2)	3 (60)	4 (12.5)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	2 (100)	5 (45.5)	1 (7.2)	0	8 (25)
ಉಡುಪಿ	0	0	0	0	0
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	2 (16.7%)	5 (41.7%)	2 (16.7%)	3 (25%)	12 (100%)
ವಿಜಯಪುರ	0	1 (9.1)	0	0	1 (3.2)
ಬೀದರ	0	1 (9.1)	0	0	1 (3.2)
ಧಾರವಾಡ	0	0	0	0	0
ಗದಗ	0	1 (9.1)	1 (7.2)	0	2 (6.4)
ಕಲಬುರಗಿ	0	1 (9.1)	7 (50)	2 (40)	10 (31.3)
ರಾಯಚೂರು	0	1 (9.1)	4 (28.6)	0	5 (15.7)
ಯಾದಗೀರ	0	1 (9.1)	0	0	1 (3.2)
ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಒಟ್ಟು	0	6 (30%)	12 (60%)	2 (10%)	20
ಒಟ್ಟು	2(100) 6.30%	11 (100) 34.40%	14 (100) 43.80%	5 (100) 15.70%	32 (100%)

ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಉಪಚಾರ ಪಡೆದ ತಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಚರಿಸಿದ ತಾಕುಗಳಿಗಿಂತ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂದರೆ 5-15% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು (97%) ಉಪಚರಿಸಿದ ತಾಕುಗಳಿಗಿಂತ 5 ರಿಂದ 10% ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 37)

ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ವಿರಿದೆ ಬೀಜೋಪಾಚಾರದಿಂದ ಸಸಿ ಸಾಯುವಿಕೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 37: ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	15% ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು	10%ದಿಂದ 15% ಹೆಚ್ಚು	5 % ರಿಂದ 10% ಹೆಚ್ಚು	ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ	ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ	ಒಟ್ಟು
ಬೆಳಗಾವಿ	0	0	0	0	0	0
ಹಾಸನ	0	2 (14.28)	2 (11.76)	0	0	4 (12.5)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	1 (100)	3 (21.43)	4 (23.53)	0	0	8 (25)
ಉಡುಪಿ	0	0	0	0	0	0
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	1 (8.4%)	5 (41.7%)	6 (50%)	0	0	12 (100%)
ವಿಜಯಪುರ	0	0	1 (5.88)	0	0	1 (3.13)
ಬೀದರ	0	1 (7.14)	0	0	0	1 (3.13)
ಧಾರವಾಡ	0	0	0	0	0	0
ಗದಗ	0	1 (7.14)	1 (5.88)	0	0	2 (6.25)
ಕಲಬುರಗಿ	0	5 (35.71)	5 (29.41)	0	0	10 (31.25)
ರಾಯಚೂರು	0	1 (7.14)	4 (23.53)	0	0	5 (15.63)
ಯಾದಗೀರ	0	1 (7.14)	0	0	0	1 (3.13)

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	15% ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು	10%ದಿಂದ 15% ಹೆಚ್ಚು	5 % ರಿಂದ 10% ಹೆಚ್ಚು	ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ	ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ	ಒಟ್ಟು
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಒಟ್ಟು	0	9 (45%)	11 (55%)	0	0	20 (100%)
ಒಟ್ಟು	1 (100) (3.2%)	14 (100) (43.8%)	17 (100) (53.2%)	0	0	32 (100%)

12.6 ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆಯೇ?

ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಮತ್ತು ಪೈಪುಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿತವಾಗಿದೆ. ಪೂರಕವಾಗಿ ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ರೈತರು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದರಿಂದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 38: ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಉಳಿತಾಯ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	15% ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು	10% ರಿಂದ 15%	5% ದಿಂದ 10%	ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ	ಒಟ್ಟು
ಅಕ್ಕಿ					
ಬೆಳಗಾವಿ	0	0	0	0	0
ಹಾಸನ	0	10 (45.5)	4 (33.4)	1 (100)	15 (36.6)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	1 (16.7)	2 (9.1)	3 (25)	0	6 (14.7)
ಉಡುಪಿ	1 (16.7)	0	0	0	1 (2.5)
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	2 (9.1%)	12 (54.6%)	7 (31.9%)	1 (4.6%)	22 (100%)
ವಿಜಯಪುರ	2 (33.4)	1 (4.6)	3 (25)	0	6 (14.7)
ಬೀದರ	0	0	0	0	0
ಧಾರವಾಡ	0	0	0	0	0
ಗದಗ	0	1 (4.6)	0	0	1 (2.5)
ಕಲಬುರಗಿ	0	7 (31.9)	2 (16.7)	0	9 (22)
ರಾಯಚೂರು	0	0	0	0	0
ಯಾದಗೀರ	2 (33.4)	1 (4.6)	0	0	3 (7.4)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಒಟ್ಟು	4 (21.1%)	10 (52.7%)	5 (26.4%)	0	19 (100%)
ಒಟ್ಟು	6(100) (14.7%)	22 (100) (53.7%)	12(100) (29.3%)	1(100)(2.5%)	41 (100%)

ಬಹುಪಾಲು (53.70%) ರೈತರು ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 10-15% ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ, 29.30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 5-10%ರಷ್ಟು, 14.70 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 15%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 2.50% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 38)

ಕೋಷ್ಟಕ 39: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ವಿತರಿಸಲಾದ ನೀರುಣಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಉನ್ನತ	ಅತ್ಯುತ್ತಮ	ಉತ್ತಮ	ಸಮಾಧಾನಕರ	ಒಟ್ಟು
ಅಕ್ಕಿ					
ಬೆಳಗಾವಿ	0	0	0	0	0
ಹಾಸನ	0	9(42.86)	3(21.43)	3(75)	15(36.58)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	0	4(19.05)	2(14.28)	0	6(14.63)
ಉಡುಪಿ	0	1(4.76)	0	0	1(2.44)
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	0	14 (63.7%)	5(22.8%)	3(13.7%)	22(100%)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ					
ವಿಜಯಪುರ	0	5(23.81)	1(7.14)	0	6(14.63)
ಬೀದರ	0	0	0	0	0
ಧಾರವಾಡ	0	0	0	0	0
ಗದಗ	0	1(4.76)	0	0	1(2.44)
ಕಲಬುರಗಿ	0	1(4.76)	8(57.14)	0	9(21.95)
ರಾಯಚೂರು	0	0	0	0	0
ಯಾದಗೀರ	2(100)	0	0	1(25)	3(7.32)
ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಒಟ್ಟು	2(10.6%)	7(36.9%)	9(47.4%)	1(5.3%)	19(100%)
ಒಟ್ಟು	2(100)	21(100)	14(100)	4(100)	41
	(4.9%)	(51.3%)	(34.2%)	(9.8%)	

ಬಹುಪಾಲು (51.30%) ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರು ಈ ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು, “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ 34.20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 4.90 ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 9.80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 40: ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಉಳಿತಾಯ			ಒಟ್ಟು
	25% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ	10 ರಿಂದ 25 %	5ರಿಂದ 10 %	
ಅಕ್ಕಿ				
ಬೆಳಗಾವಿ	0	0	0	0
ಹಾಸನ	1(20)	12 (70.59)	2(10.53)	15(36.59)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	1(20)	1(5.88)	4(21.05)	6(14.63)
ಉಡುಪಿ	1(20)	0	0	1(2.44)
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	3(13.7%)	13 (59.1%)	6(27.3%)	22(100%)
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು				
ವಿಜಯಪುರ	0	0	6(31.58)	6(14.63)
ಬೀದರ	0	0	0	0
ಧಾರವಾಡ	0	0	0	0

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಉಳಿತಾಯ			ಒಟ್ಟು
	25% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ	10 ರಿಂದ 25 %	5ರಿಂದ 10 %	
ಗದಗ	1(20)	0	0	1(2.44)
ಕಲಬುರಗಿ	0	3(17.65)	6(31.58)	9(21.95)
ರಾಯಚೂರು	0	0	0	0
ಯಾದಗೀರ	1(20)	1(5.88)	1(5.26)	3(7.32)
ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯ ಒಟ್ಟು	2 (10.6%)	4 (21.1%)	13 (68.5%)	19(100%)
ಒಟ್ಟು	5(100) (12.2%)	17 (100) (41.5%)	19(100) (46.4%)	41 (100%)

12.7 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಪಸ್ಯಾಕ್ ಸಿಂಪರಣಾ ಯಂತ್ರ, ರೋಟೋವೇಟರ್, ಝೀರೋ ಟಿಲ್ ಡ್ರಿಲ್, ಬಹು ಬೆಳೆ ಒಕ್ಕಣೆ ಯಂತ್ರ ಬೀಜ ಕೂರಿಗೆ ಪವರ ವೀಡರ್, ಸಂಯುಕ್ತ ಕಟಾವು ಯಂತ್ರ, ಭತ್ತದ ನಾಟಿ ಯಂತ್ರ, ಒಕ್ಕಣೆ ಯಂತ್ರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಟಿಲ್ಲರ್‌ಗಳು, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಂಪರಣಾ ಯಂತ್ರಗಳು, ವೀಡರ್‌ಗಳು, ನಾಟಿ ಯಂತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಆಯ್ದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಯಾಂತ್ರೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿವೆ.

ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಪರಿಣಾಮ:

ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದಿಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರೈತರ ಶ್ರಮ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸೌಖ್ಯದಮಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗಿಂತ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆ ರೈತರಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಸಮಯ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸಲು ಸಹ ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಭಿಯಾನದಡಿ ವಿತರಿಸಲಾದ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆ ಇತರ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಪ್ರಭಾವವುಂಟು ಮಾಡಿ ಅವರೂ ಸಹ ಈ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 41: ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಉಳಿತಾಯ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	15% ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿತಾಯ	10ರಿಂದ 15% ಉಳಿತಾಯ	5ರಿಂದ 10 % ಉಳಿತಾಯ	ಒಟ್ಟು
ಅಕ್ಕಿ				
ಬೆಳಗಾವಿ	3(20)	2(9.09)	0	5(8.2)
ಹಾಸನ	4(26.67)	11 (50)	9(37.5)	24(39.34)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	2(13.33)	2(9.09)	3(12.5)	7(11.47)
ಉಡುಪಿ	3(20)	0	0	3(4.92)
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	12 (30.8%)	15 (38.5%)	12 (30.8%)	39 (100%)
ವಿಜಯಪುರ	0	1(4.54)	1(4.17)	2(3.28)

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	15% ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿತಾಯ	10ರಿಂದ 15% ಉಳಿತಾಯ	5ರಿಂದ 10 % ಉಳಿತಾಯ	ಒಟ್ಟು
ಬೀದರ	0	1(4.54)	0	1(1.64)
ಧಾರವಾಡ	0	0	0	0
ಗದಗ	2(13.33)	0	0	2(3.28)
ಕಲಬುರಗಿ	0	3(13.64)	6(25)	9(14.75)
ರಾಯಚೂರು	1(6.67)	2(9.09)	5(20.83)	8(13.11)
ಯಾದಗೀರ	0	0	0	0
ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯ ಒಟ್ಟು	3 (13.7%)	7 (31.82%)	12 (54.6%)	22 (100%)
ಒಟ್ಟು	15 (100) (24.6%)	22 (100) (36.1%)	24 (100) (39.4%)	61 (100%)

12.8 ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ತರಬೇತಿಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆಯೇ?

ನೆಲಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು (90%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತರಬೇತಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. 75% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತರಬೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು 80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ತರಬೇತಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ರೈತರು ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತರಬೇತಿಗಳು ಹಂಗಾಮಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುವ ಮುಂಚೆ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಫಲಾನುಭವಿಯೂ ತರಬೇತಿಗಳು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಇಳುವರಿ ವರ್ಧನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತರಬೇತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರು ಪಡೆದ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಯಿಲ್ಲದ ರೈತರಿಗಿಂತ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಅಂದರೆ 5 ರಿಂದ 15% ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತರಬೇತಿಗಳಿಂದ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 42).

ಕೋಷ್ಟಕ 42: ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ತರಬೇತಿಯ ಪರಿಣಾಮ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಳ	10-15% ಹೆಚ್ಚಳ	5-10% ಹೆಚ್ಚಳ	ಒಟ್ಟು
ಬೆಳಗಾವಿ	0	0	0	0
ಹಾಸನ	0	1 (6.7)	1 (6.7)	2 (6.3)
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	1 (50)	2 (13.4)	4 (26.8)	7 (21.9)
ಉಡುಪಿ	0	0	3 (20)	3 (9.4)
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	1 (8.4%)	3 (25%)	8 (66.7%)	12 (100%)
ವಿಜಯಪುರ	0	0	0	0
ಬೀದರ	0	1 (6.7)	0	1 (3.2)
ಧಾರವಾಡ	0	0	0	0

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಳ	10-15% ಹೆಚ್ಚಳ	5-10% ಹೆಚ್ಚಳ	ಒಟ್ಟು
ಗದಗ	0	0	0	0
ಕಲಬುರಗಿ	0	6 (40)	3 (20)	9 (28.2)
ರಾಯಚೂರು	1 (50)	1 (6.7)	4 (26.8)	6 (18.8)
ಯಾದಗಿರ	0	4 (26.8)	0	4 (12.5)
ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯ ಒಟ್ಟು	1 (5%)	12 (60%)	7(35%)	20 (100%)
ಒಟ್ಟು	2 (100)(6.3%)	15 (100)(46.9%)	15 (100) (46.9%)	32 (100%)

13. ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ತೀರ್ಮಾನಗಳು

ಅ.ಅಕ್ಕಿ:

13.1 ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

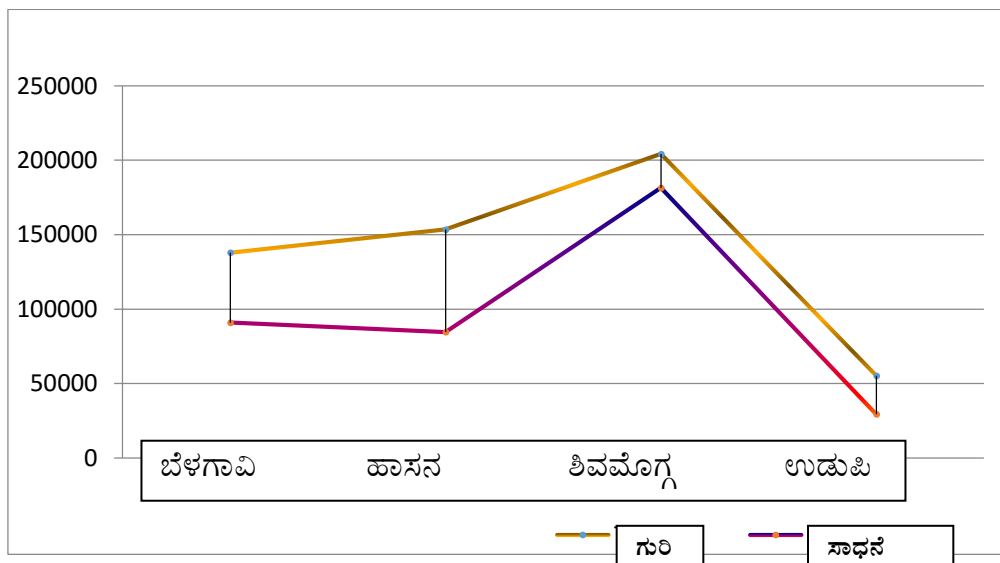
ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ 2007-08 ರಿಂದ 2013-14 ರವರೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಭೌತಿಕ ಗುರಿ 5.50,942 ಘಟಕಗಳು, ಈ ಪೈಕಿ 3,86,346 ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 43, ಚಿತ್ರ 19 ಮತ್ತು 20) ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ.52.66 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ರೂ.33.58 ಕೋಟಿ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 70.12% ಮತ್ತು 63.77% ಇರುತ್ತವೆ. ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು 88.83% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 80.40% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗೈದಿವೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ 65.89% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 57.81% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರಿಯು 53.19% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 54.98% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 55.13% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 49.09% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 43: ಅಕ್ಕಿ ಯೋಜನೆಯ ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

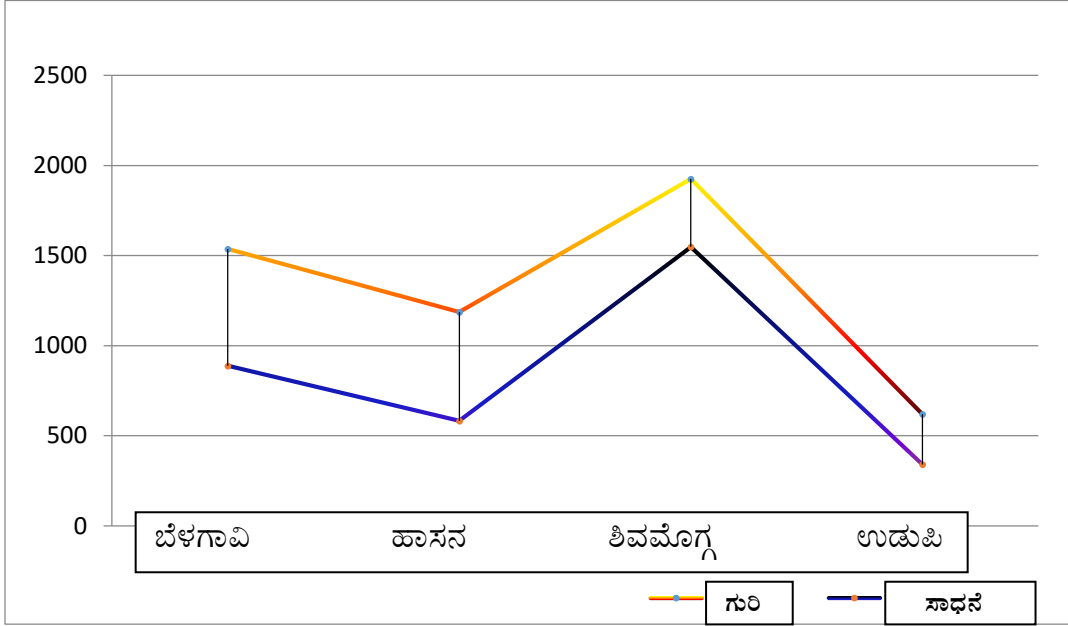
ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕಗಳು)		%	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)		%
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಬೆಳಗಾವಿ	137965	90910	65.89	1536.05	888.066	57.81
ಹಾಸನ	153449	84592.10	55.13	1186.21	582.27	49.09
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	204231	181428	88.83	1925.26	1547.97	80.4
ಉಡುಪಿ	55297	29416	53.19	619.03	340.32	54.98
ಅಕ್ಕಿ ಒಟ್ಟು	550942	386346.05	70.12	5266.55	3358.63	63.77

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 19: ಅಕ್ಕಿ- ಆಯ್ದ ಮಾಡಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಭೌತಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಚಿತ್ರ 20: ಅಕ್ಕಿ - ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ; ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಇಳುವರಿ, ಆದಾಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲಾಭಗಳ ಮೇಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

1. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ :

13.2 ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪರಿಣಾಮ ಏನು?

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದ್ದು 80% ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು 929 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ ಭೌಗೋಳಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪೈಕಿ 40% ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾತ್ರ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಉಳಿದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅರಣ್ಯ ಅಥವಾ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಭತ್ತ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ 75% ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಗೆಣಸು, ಶುಂಠಿ ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳು, ಹಿಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಉದ್ದು ಮತ್ತು ಹೆಸರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ ತೆಂಗು, ಗೇರು (ಗೋಡಂಬಿ), ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೆಣಸು, ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪಾಳು ಮತ್ತು ಬೀಳು ಬಿಟ್ಟ ಭೂಮಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸೂಕ್ತ ನೀರಾವರಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರಬಹುದಾಗಿದೆ.

13.3 ಗುರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ (2007-08 ರಿಂದ 2013-14) ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

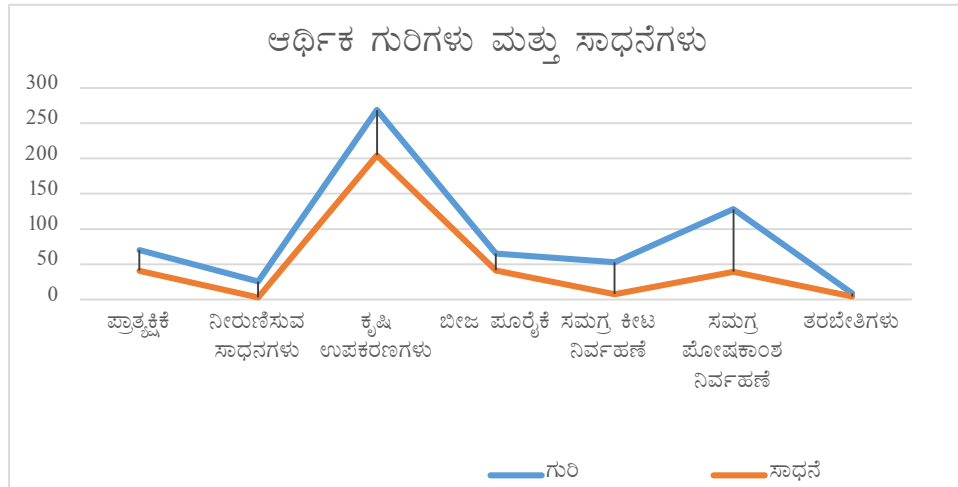
ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 53.19% ಮತ್ತು 54.98% ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಡಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುತ್ತದೆ. 2007-08 ರಿಂದ 2013-14 ರವರೆಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ 1918 ಹೆಕ್ಟೇರು ಗುರಿಗೆ 2118 ಹೆಕ್ಟೇರು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ರಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ. 70.14 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 40.71 ಲಕ್ಷ ಇರುತ್ತವೆ. ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಡಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 12.16%

ಮತ್ತು 11.72% ಇರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಡಿ ಭೌತಿಕ 12.16% ಮತ್ತು 11.72% ಇರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಡಿ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಗತಿ 193.19% ಇದ್ದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ 76.10% ಇರುತ್ತದೆ. ಬೀಜ ಪೂರೈಕೆ ಘಟಕದಡಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 55.97% ಮತ್ತು 62.97% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಕೇವಲ 14.25% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 14.23% ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತರೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಾದ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗಳಡಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 36.03% ಮತ್ತು 66.67% ಭೌತಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 44 ಚಿತ್ರ 21 ಮತ್ತು 22) ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಸಾಧನೆ ಗುರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

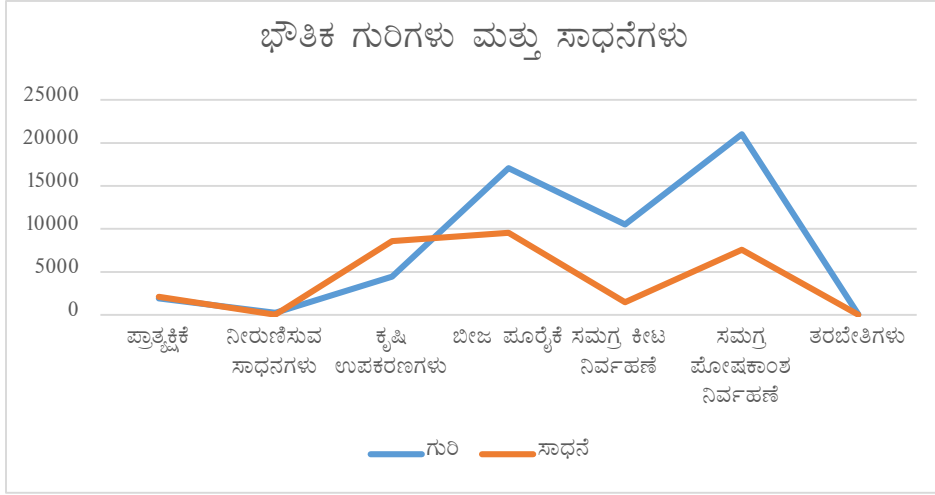
ಕೋಷ್ಟಕ 44: ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕ)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ	1918	2118	110.43	70.14	40.716	58.51
ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು	255	31	12.16	25.5	2.989	11.72
ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು	4452	8601	193.19	268.68	204.473	76.1
ಬೀಜ ಪೂರೈಕೆ	17075	9557	55.97	65.285	41.112	62.97
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	10530	1501	14.25	52.65	7.49	14.23
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	21013	7572	36.03	128.05	39.263	30.66
ತರಬೇತಿಗಳು	54	36	66.67	8.73	4.283	49.06
ಒಟ್ಟು	55297	29416	53.196	619.035	340.326	54.98

ಚಿತ್ರ 21: ಉಡುಪಿ- ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಚಿತ್ರ 22: ಉಡುಪಿ- ಭೌತಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಮಾದರಿ ಆಯ್ಕೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ 10 ಹಳ್ಳಿಗಳ 100 ರೈತರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಕಿರುಪರಿಚಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರಿಣಾಮದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

13.4 ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣಧರ್ಮಗಳೇನು?

ಲಿಂಗ: ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು (ಬಿತ್ತನೆ, ಕಳೆಕೀಳುವಿಕೆ, ಕಟಾವು, ಇತ್ಯಾದಿ) ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ ಗಣನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಯ್ದ ಮಾದರಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಪಾಲು 70% ಇದ್ದು ಉಳಿದ 30% ಸ್ತ್ರೀಯಿರುತ್ತಾರೆ.

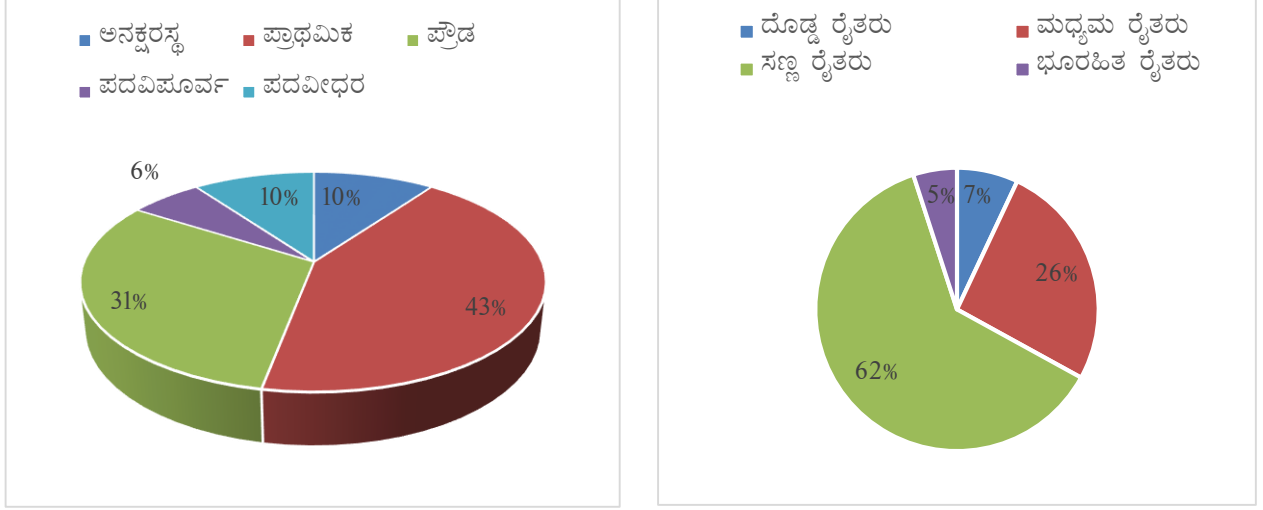
ವಯೋಮಾನ: ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು (82.40%) 40 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. 13% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 35-40 ವರ್ಷ ಹಾಗೂ 4.6% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 25-30 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು : ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 72.22% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇತರೆ/ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. 12.20% ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ, 8.3% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7.4% ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರು ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆ: ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನಕ್ಕೂ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ರೈತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 23 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರದ ಅವಲೋಕನೆಯಿಂದ 43% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ, 31% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, 10% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪದವಿ, 6% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಇನ್ನುಳಿದ 10% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 23 ಮತ್ತು 24: ಉಡುಪಿ-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು: ಅಧ್ಯಯನದ ಮಾದರಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಿಡುವಳಿಯ ಗಾತ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಸಣ್ಣ ಅತಿಸಣ್ಣ (2 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ವರೆಗೆ), ಮಧ್ಯಮ (2-10 ಹೆಕ್ಟೇರ್), ದೊಡ್ಡ (10 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು) ಹಾಗೂ ಭೂರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರು. ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 24 ರಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ.

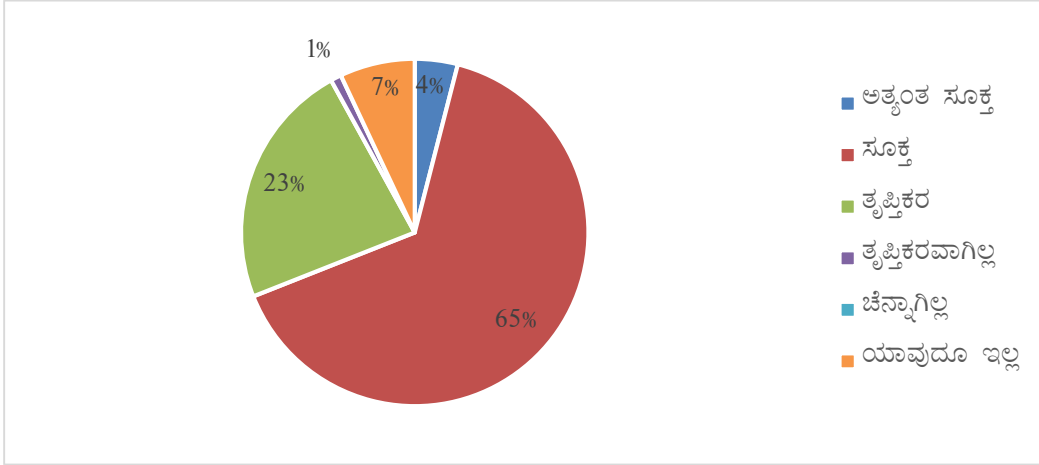
ಚಿತ್ರದಿಂದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಪಾಲು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು (62%) ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ (26%), ದೊಡ್ಡ (7%) ಹಾಗೂ ಭೂ ರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರ (5%) ರೈತರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪೈಕಿ 86% ರೈತರು ಕೇವಲ ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಉಳಿದವರು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಪೈಕಿ 41.70% ಜನರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ರೂ. 25000 ದಿಂದ 50000 ಇದ್ದು, 35.20% ಜನರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ರೂ 25000 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಜನರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ರೂ. 50000 ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

13.5 ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯದ್ದಾಗಿವೆ?

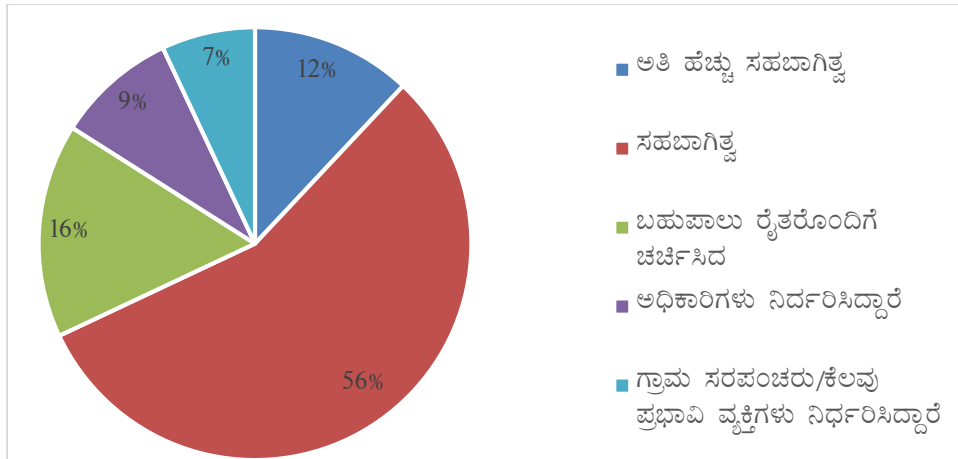
ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಕುರಿತಂತೆ 65.30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇದು ಆ “ಸ್ಥಳದ ಸೂಕ್ತತೆಯ” ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. 22.40% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇದು “ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದೆ” ಎಂದು 4.10% ಆಯ್ಕೆ “ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 1% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 25)

ಚಿತ್ರ 25: ಉಡುಪಿ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ

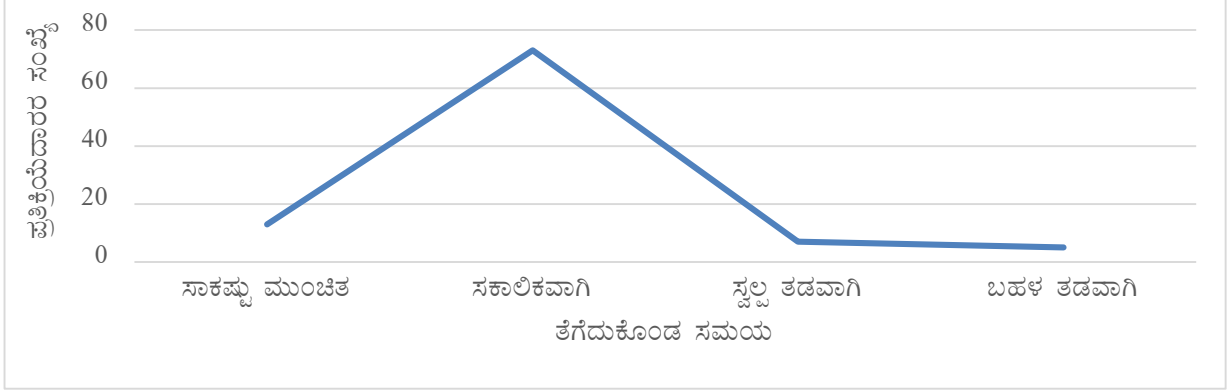
ಚಿತ್ರ 26 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ” ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು 56% ಜನ, “ಬಹುಪಾಲು ರೈತರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ” ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು 16% ಜನ, “ಅತ್ಯಂತ ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ” ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು 12% ಜನ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು ತಿಳಿಸಿದ್ದು 9% ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು “ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 57% ಜನ, “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 31% ಜನ, ಮತ್ತು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು ಉಳಿದ 9% ಜನ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 26: ಉಡುಪಿ- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

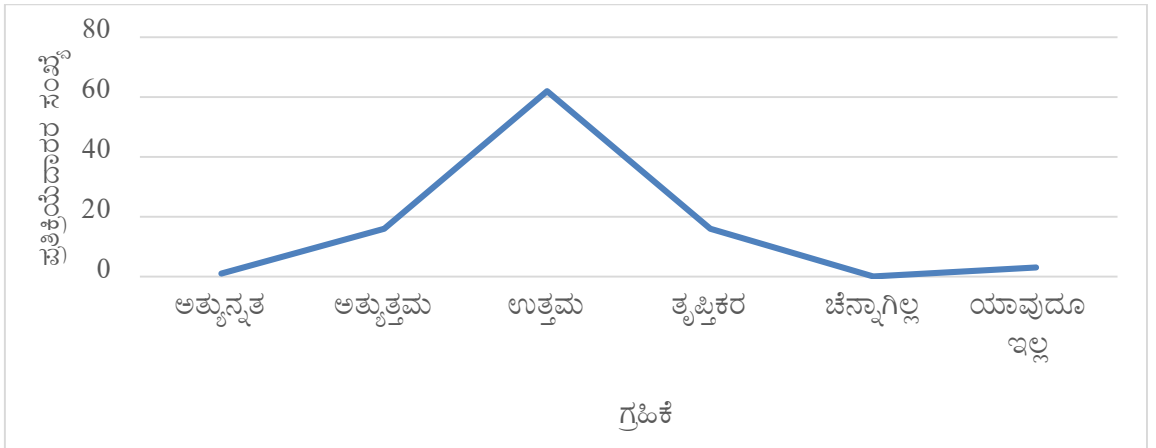
ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ರೈತರಿಗೆ ಬೀಜ, ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಧಿಗ್ಧ ಆಯಾಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ತಯಾರಕ/ವಿತರಕರೊಡನೆ ಮುಂಚಿತ ಜೋಡಣೆ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆದು, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರ 27 ನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ “ಸಕಾಲಿಕ” ಎಂದು 74.5% ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು, ಮತ್ತು “ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ” ಎಂದು 13.3% ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 7.10% ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು “ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ” ಎಂದು ಮತ್ತು 5% ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು “ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 27: ಉಡುಪಿ-ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು

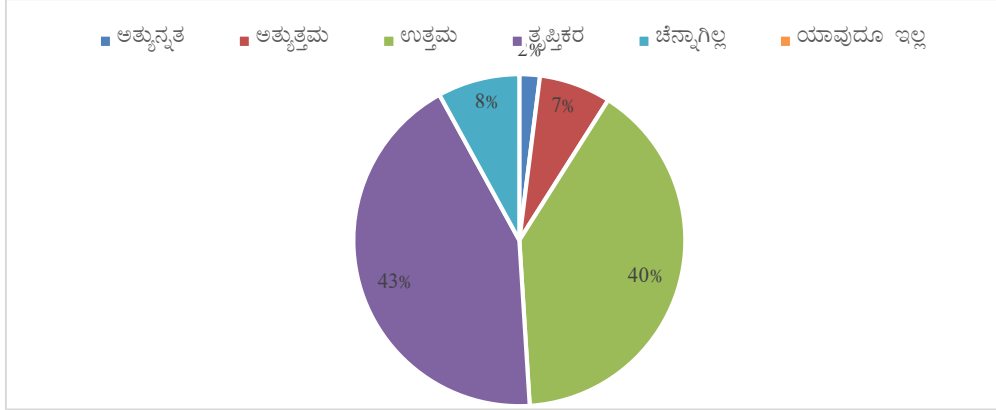
ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 63.30% ಜನ, “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 16.30% ಜನ, “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 16.30% ಜನ, ಮತ್ತು “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು 1% ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 28) ಇದರಿಂದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಸವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 28: ಉಡುಪಿ- ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ

ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ: ಚಿತ್ರ 29 ರಿಂದ ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು (43%) “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು, 40% “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು, 7% “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು, 2% “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು ಶ್ರೇಣಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ 8% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

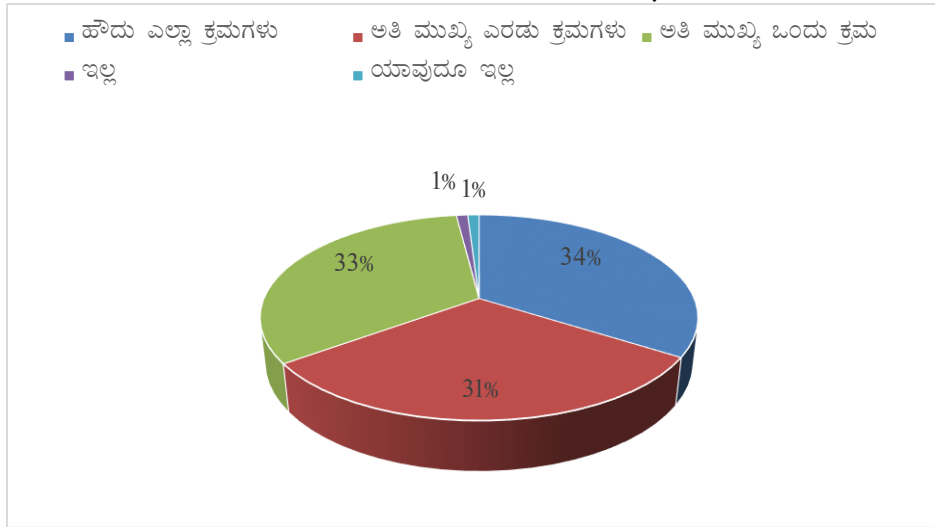
ಚಿತ್ರ 29: ಉಡುಪಿ-ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

13.6 ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಆಳವಡಣೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆ: ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 34% ಜನ ತಾವು ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆ ನಂತರ ತಲಾ 32% ಜನ ಮೇಲಿನ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಮೇಲಿನ 2 ಕ್ರಮ ಮುಂದುವರಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 1% ಜನ ತಾವು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು ಇನ್ನೂ 1% ಜನ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

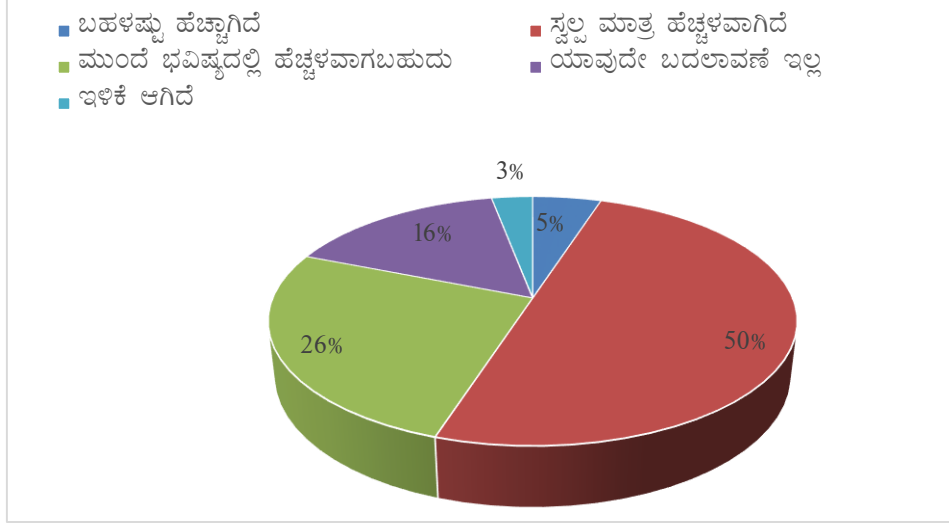
ಚಿತ್ರ 30: ಉಡುಪಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ/ಇಳಿತ: ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಳವಡಣೆಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ” ಎಂದು 50% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, 25.50% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು “ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಗಬಹುದು” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 5% ಮಾತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 16%

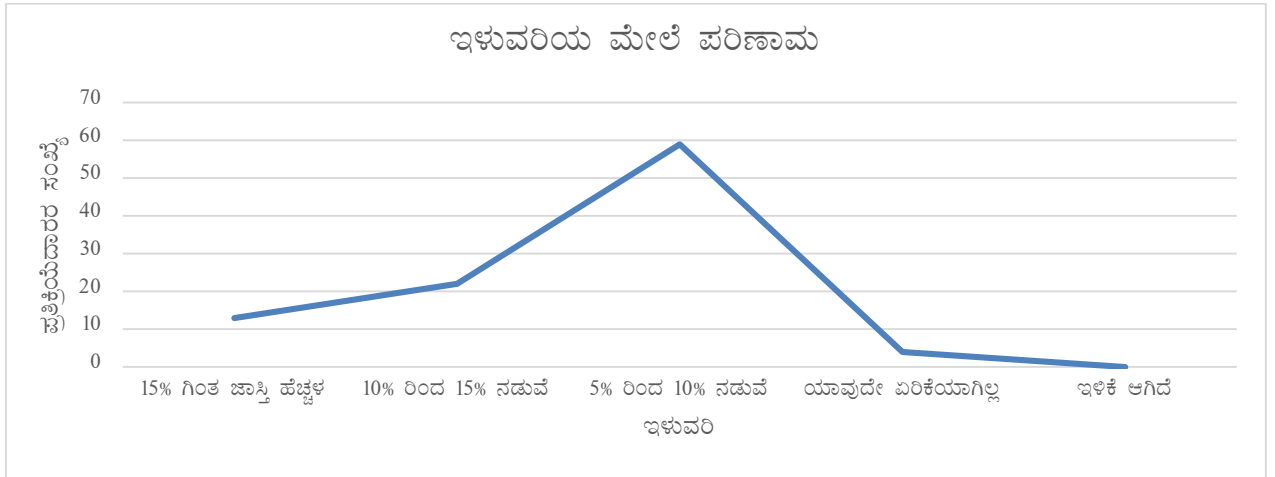
ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿಲ್ಲ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 3% ಜನ “ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ”, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರೈತರು ಇತರ ಲಾಭಕರ ಬೆಳೆಗಳತ್ತ ವಾಲುತ್ತಿರುವುದು, ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 31: ಉಡುಪಿ-ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ/ಇಳಿತ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ; ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ಕಿಯ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಚಿತ್ರ 32ನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ 60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 5-10% ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, 22% ರೈತರು 10-15% ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು 13% ರೈತರು 15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 4% ರೈತರು ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 32: ಉಡುಪಿ- ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

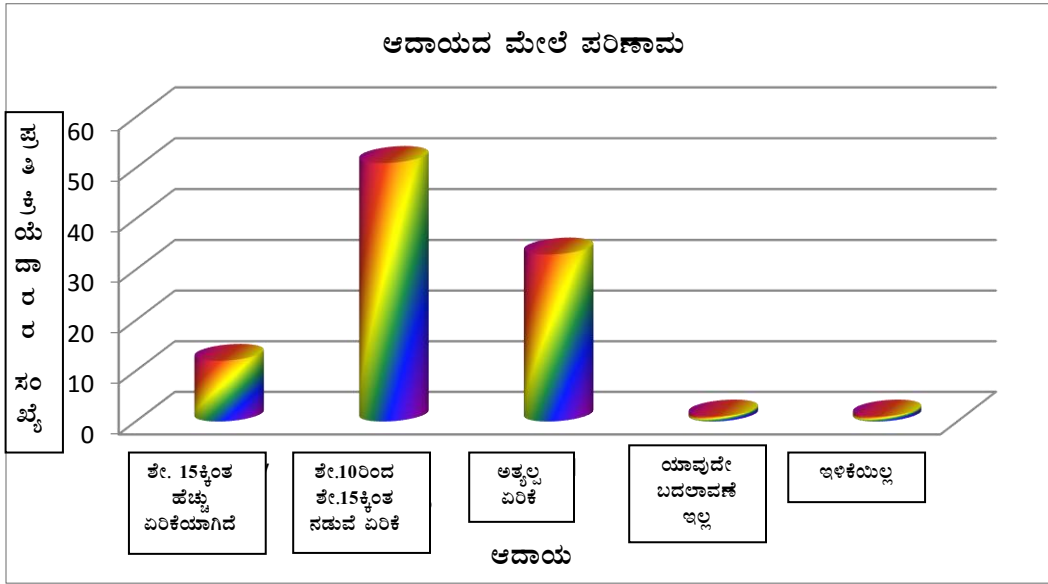

ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರು: ಯೋಜನೆಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸದೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ರೈತರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಮಾಹಿತಿಯ ಕೊರತೆ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 50% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ಉಳಿದ 50% ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಗಳು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ನೆರವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಆದಾಯ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (52%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 5-10% ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ, 34% ಜನರು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕನಿಷ್ಠ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 12% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಳ 10% ಗಿಂತ ಅಧಿಕ, ತಲಾ 1% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕುಂಠಿತ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

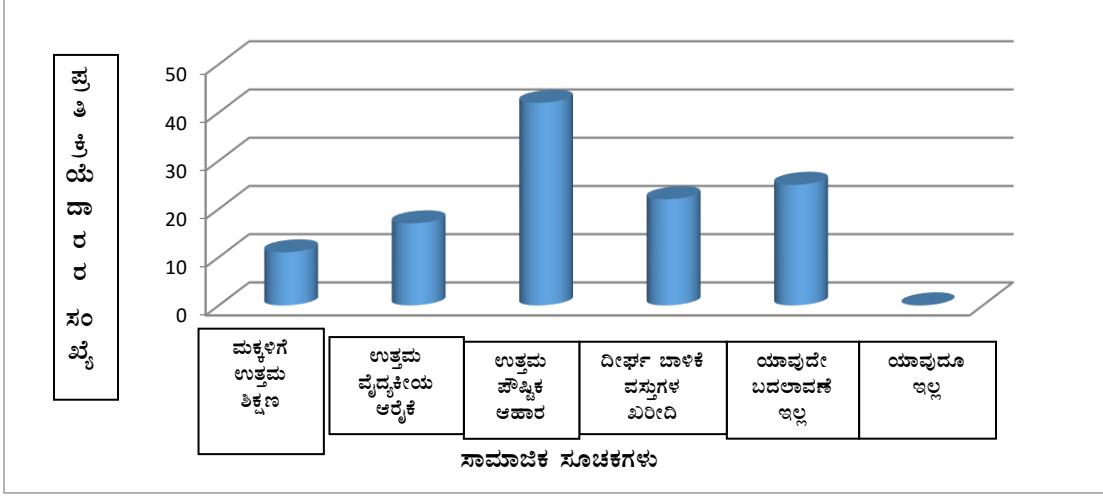
ಚಿತ್ರ 33: ಉಡುಪಿ- ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ಕೃಷಿ ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಚಾಲನಾ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಕೃಷಿ ಆದಾಯದ ನಿಮಿತ್ತ ಬಹಳಷ್ಟು ರೈತರು ಬಡತನ, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆ, ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಇದರ ಫಲಿತವಾಗಿ, 43% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. 22% ಜನ ದೀರ್ಘ ಬಾಳಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು (ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್, ರೆಫ್ರಿಜಿರೇಟರ್ ಇತ್ಯಾದಿ), ಖರೀದಿಸಿದ್ದಾರೆ, 17% ಜನ ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಕಾರ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. 11% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. 25% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 34: ಉಡುಪಿ-ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಹಾಗೂ ಆದಾಯದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಹೊರಬಂದಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 70% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮಗೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಲಾದ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಾವೂ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿತರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

13.7 ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ವರ್ಧನೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಕೊಡುಗೆದಾರ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮಣ್ಣುಗಳು ಆಮ್ಲೀಯವಾಗುತ್ತದೆ. 4570 ಮಿ.ಮೀ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಇದು ಸಹಜ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ಆಮ್ಲೀಯತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಮಣ್ಣಿನ ರಸಸಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಕೃಷಿ ಸುಣ್ಣ ಹಾಕುವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾರ್ಗ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಲಾಭ ಸುಣ್ಣದ ಬಳಕೆ ಎಂಬುದು ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಅನಿಸಿಕೆ. ಪೂರಕವಾಗಿ ಸತು ಹಾಗೂ ಬೋರನ್ ಬಳಕೆ ಸಹ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಸಾಲು ನಾಟಿ, ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿ, ಡ್ರಂ ಸೀಡರ್‌ನಿಂದ ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಇತರ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಪರಿಕರಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

12.8 ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು?

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯವಲಯದ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಭೂಚೇತನ, ಆತ್ಮಾ, ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಸುಧಾರಣೆ, ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬೀಜ ಅಭಿಯಾನ ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

13.9 ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮುಂದಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಜೋಡಣೆಗಳಾವುವು?

ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ, ಪ್ರಚಲಿತ ದರಗಳು, ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆದಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ನಿಗಮ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಹಾ ಮಂಡಳಿ, ಖಾಸಗಿ ಬೀಜ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸರಬರಾಜುದಾರರು, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವರೊಂದಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

13.10 ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆಗಳೇನು? ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಸಲಹೆಗಳು:

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು: ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಉಪಟಳ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋತಿ, ಕಾಡುಕೋಣ ಹಾಗೂ ನವಿಲುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಅನೇಕ ರೈತರು ಭೂ ನೋಂದಣಿ ಹಾಗೂ ತತ್ಸಂಬಂಧಿತ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಸಹಾಯಧನ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸಲಹೆಗಳು: ಹಲವು ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಭತ್ತ, ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

II ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ:

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ 13⁰ 27' ದಿಂದ 14⁰ 39' ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತು 74⁰ 38' ದಿಂದ 76⁰ 38' ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 640 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿ ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷಿವಲಯವು 7 ಹಾಗೂ 9 ರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ವಲಯ 7 ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಭದ್ರಾವತಿ ಮತ್ತು ಷಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ವಲಯ 9 ರಲ್ಲಿ ಸಾಗರ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸನಗರ ಮತ್ತು ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವಾಡಿಕೆ ಮಳೆ 1805.5 ಮೀ ಇರುತ್ತದೆ. ನೈರುತ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜೂನ್ 2ನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ಜುಲೈ ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮುಂಗಾರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಹಂಗಾಮು ಆಗಿದ್ದು, ಭತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು 70% ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತದೆ. ಆನಂತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ, ಮುಸುಕಿನಜೋಳ, ರಾಗಿ, ತೆಂಗು, ಮೆಣಸು, ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ 1.85 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು. ಈ ಪೈಕಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ 0.30 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ 0.26 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಭದ್ರಾ, ಗೋಂದಿ ಮತ್ತು ತುಂಗಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೆರೆಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಕ್ಷೇತ್ರ ಏಕದಳ, ದ್ವಿದಳ ಹಾಗೂ ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಳೆಗಳಡಿ ಬರುತ್ತದೆ.

13.11 ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

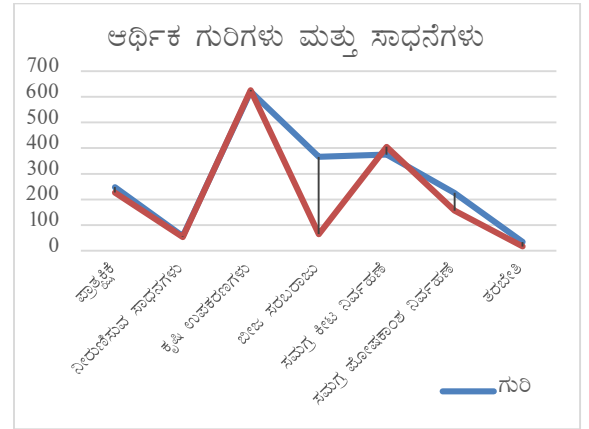
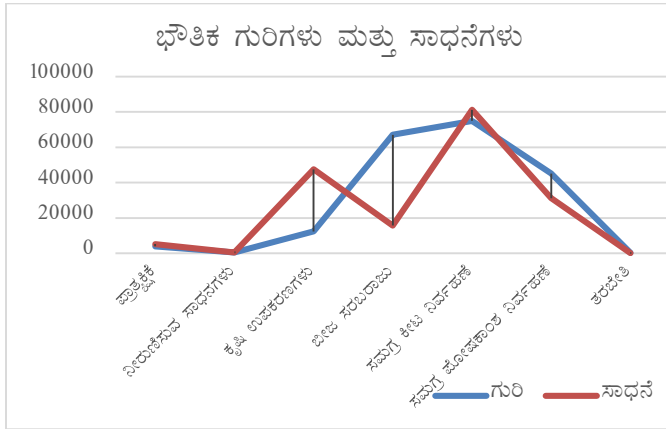
ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 88.33% ಮತ್ತು 80.40% ಇದ್ದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಡಿ ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆ 383.88% ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ 100.79% ಆಗಿದ್ದು, ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ 3960 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಗುರಿಗೆ 5247 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು ಘಟಕದಡಿ ಮಾತ್ರ 23.47% ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ 17.56% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಡಿ ಗುರಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 45, ಚಿತ್ರ 35 ಮತ್ತು 36)

ಕೋಷ್ಟಕ 45: ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕ)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷ)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ	3960	5247	132.5	247.93	226.43	91.33
ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು	561	541	96.43	56.1	53.14	94.72
ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು	12366	47470	383.88	621.33	626.25	100.79
ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು	67058	15738	23.47	365.74	64.24	17.56
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	74923	81099	108.24	374.61	405.49	108.24
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	45147	31171	69.04	225.68	155.85	69.06
ತರಬೇತಿ	216	162	0.75	33.87	16.57	48.92
ಒಟ್ಟು	204231	181428	88.83	1925.26	1547.97	80.4

ಮೂಲ:ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಚಿತ್ರ 35 ಮತ್ತು 36: ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಅಧ್ಯಯನದಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 10 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 100 ಆಯ್ದು ರೈತರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಕಿರು ಪರಿಚಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತಹ ಅಂಶಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

13.12 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳು ಏನು?

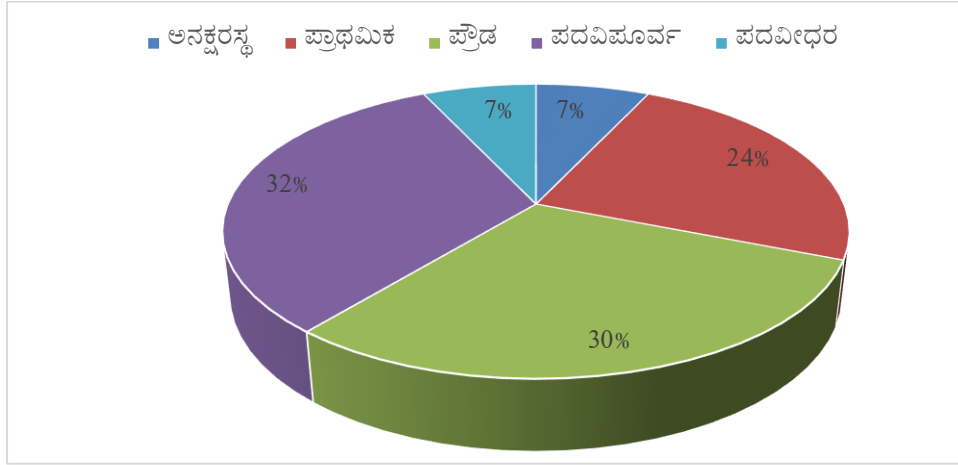
ಲಿಂಗ: ಆಯ್ದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 87% ಪುರುಷರಿದ್ದು ಉಳಿದವರು ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಯೋಮಾನ: ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 35 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 43% ಜನ 35-40 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಮತ್ತು 41% ಜನ 40 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. 11% ಜನರು 30-35 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 4% ಜನ 25-30 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಮತ್ತು 1% ಜನ 18-25 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ.

ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 54% ಜನ ಇತರೆ /ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರ 32% ಜನ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ, 11% ಜನ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, 2% ಜನ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು 1% ಜನ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ: ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಆಯ್ದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 37 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

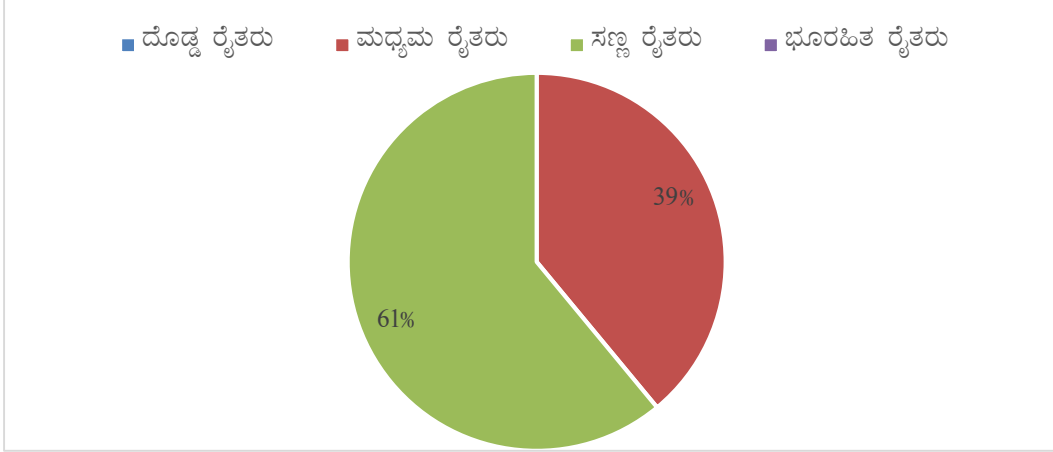
ಚಿತ್ರ 37: ಶಿವಮೊಗ್ಗ-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳು

ಚಿತ್ರ 37 ರಿಂದ ತೋರಿ ಬರುವಂತೆ ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 32% ಜನ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, 30% ಜನ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, 24% ಜನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, 7% ಜನ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಉಳಿದ 7% ಜನರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು: ಆಯ್ದ ರೈತರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ (2 ಹೆಕ್ಟಾರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿ) ಮಧ್ಯಮ (2-10 ಹೆಕ್ಟಾರು) ದೊಡ್ಡ (10 ಹೆಕ್ಟಾರ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ) ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಚಿತ್ರ 38 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 38: ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ

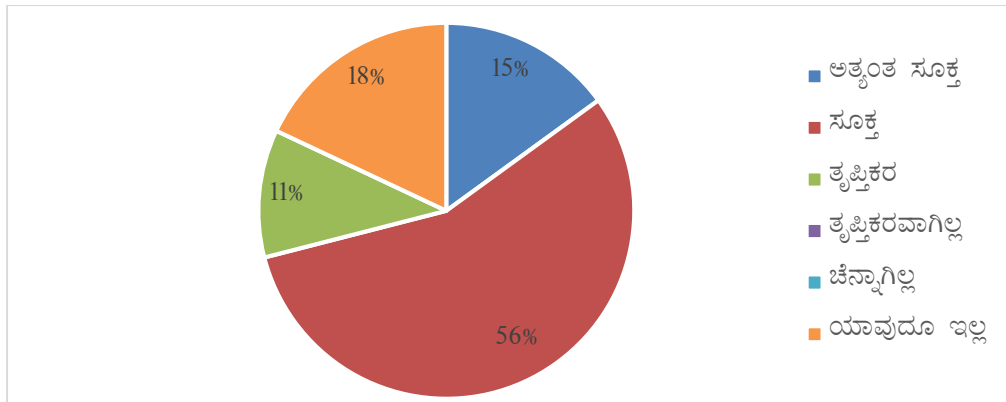
ಬಹುಪಾಲು (61%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಸಣ್ಣ ರೈತರಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದವರು ಮಧ್ಯಮ ರೈತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಚಿತ್ರದಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಆಯ್ದ ರೈತರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ 33% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000 ದಿಂದ 50000, 31% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ.50000 ದಿಂದ 75000, 21% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ.25000 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ 15% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 75000 ದಿಂದ 100000 ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

13.13 ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

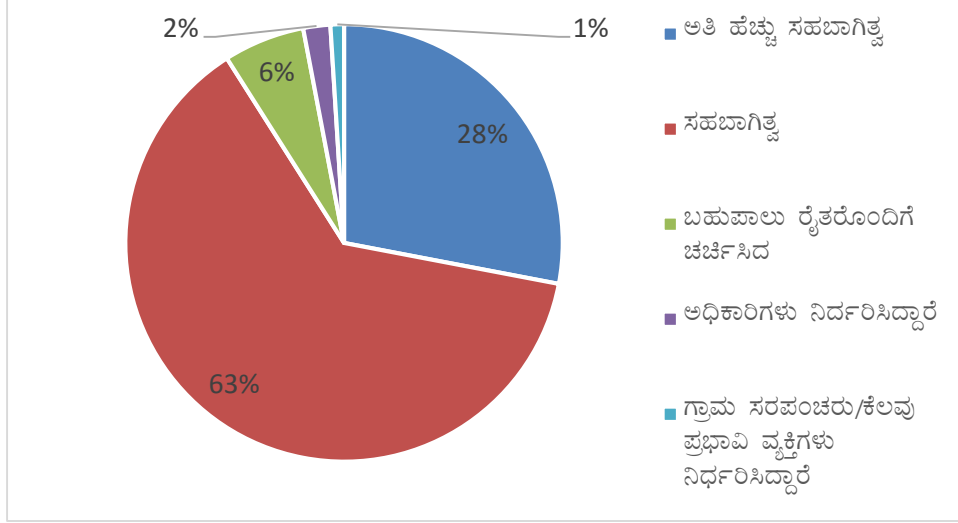
ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 55.60% ಜನ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ” ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 15.60% ಜನ “ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ” ಎಂದು, 11.10% ಜನ “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ಇನ್ನುಳಿದ 17.80% ಜನ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಿಲ್ಲ.

ಚಿತ್ರ 39: ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ

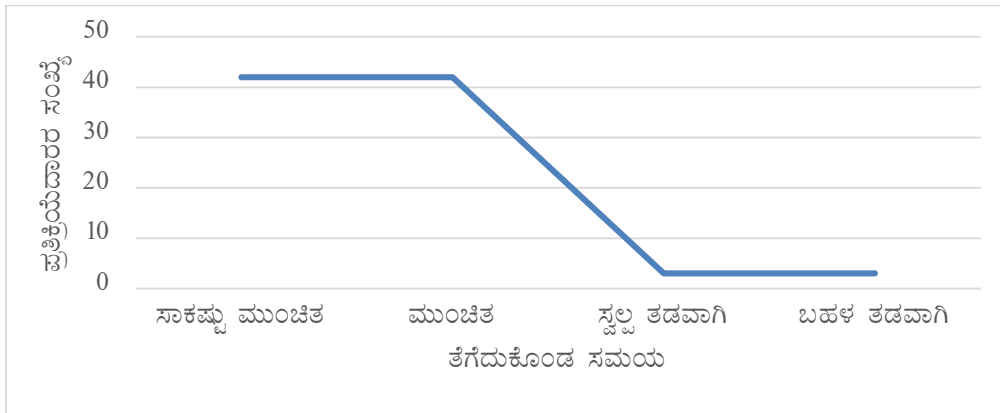
ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (63.30%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ “ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಮಾದರಿ”ಯಲ್ಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 27.80% ಜನರು ಇದು “ಅತ್ಯಂತ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ” ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು, 5.6% ಜನ “ಬಹುಪಾಲು ರೈತರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ” ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2.20% ಜನರು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದರೆ 1.10% ಜನರು ಇದನ್ನು “ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸರಪಂಚರು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು” ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 40)

ಚಿತ್ರ 40: ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

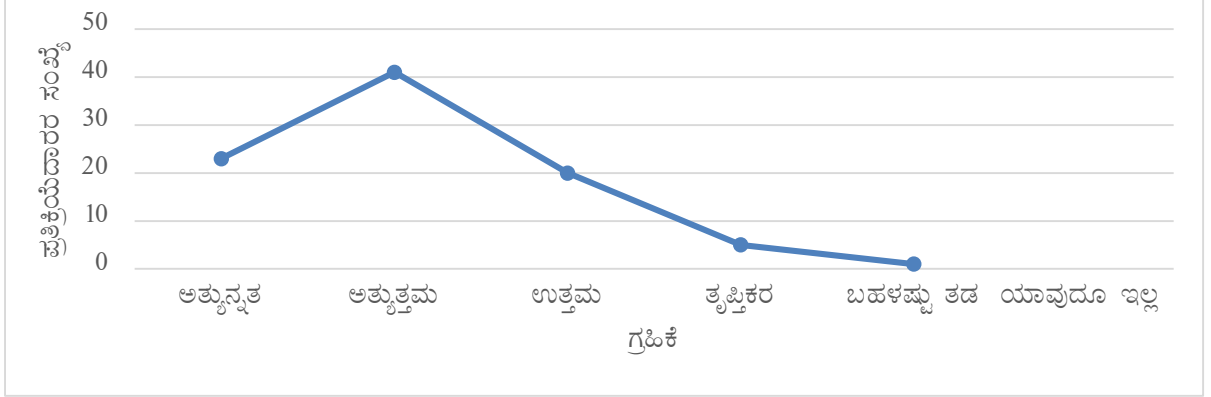
ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂದಿಗ್ಧ ಆಯಾಮವಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರ ತಯಾರಕ/ವಿತರಕ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ತಲಾ 46.70% ಜನರು ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು “ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ” ಮತ್ತು “ಸಕಾಲಿಕ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ತಲಾ 3.30% ಜನರು ಪೂರೈಕೆ “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ತಡ” ಮತ್ತು “ಬಹಳಷ್ಟು ತಡ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 41: ಶಿವಮೊಗ್ಗ-ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು

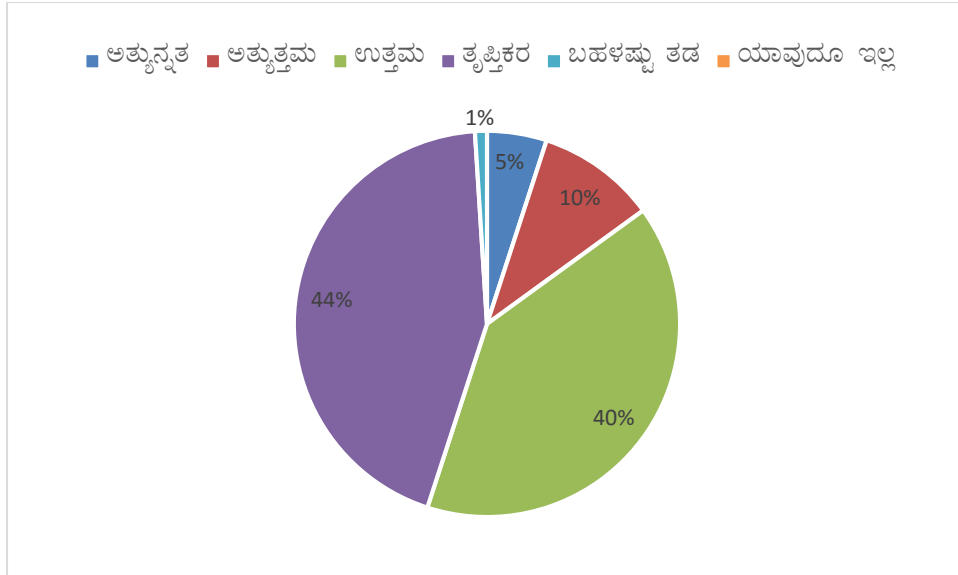
ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ: ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ದೊರೆತಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು 45.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು, 25.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು, 22.20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು ಹಾಗೂ 5.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 1.10% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 42)

ಚಿತ್ರ 42: ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ

ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ: ಚಿತ್ರ 43 ರ ಅವಲೋಕನೆಯಿಂದ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 44% ಜನ, “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 40% ಜನ, “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 10% ಜನ, “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು 4.40% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದು, ಉಳಿದ 1.10% ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

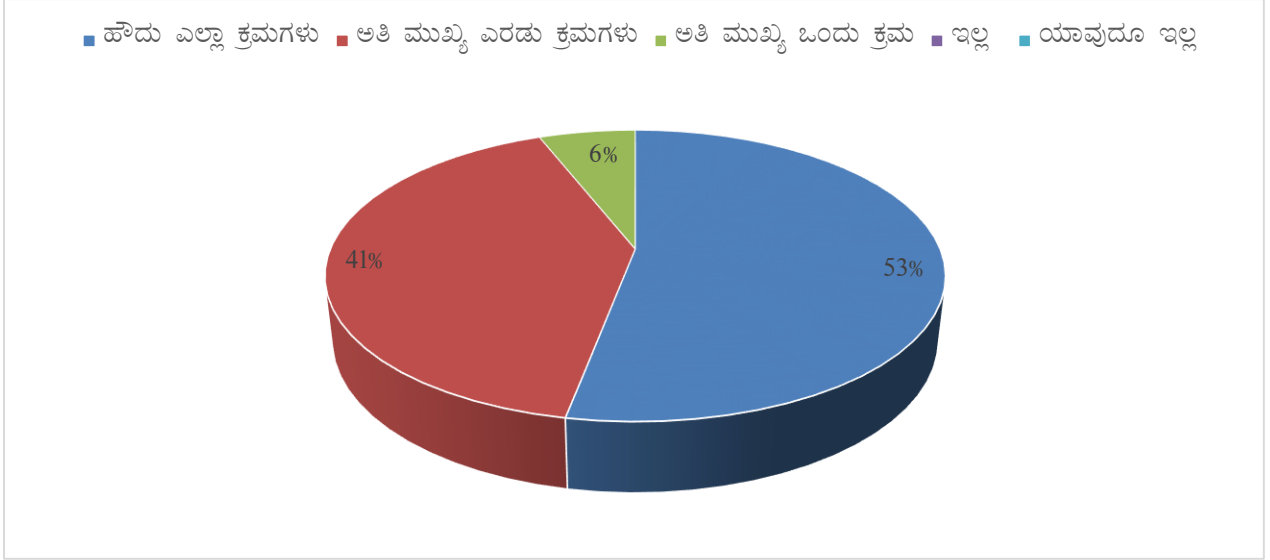
ಚಿತ್ರ 43: ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

13.14 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

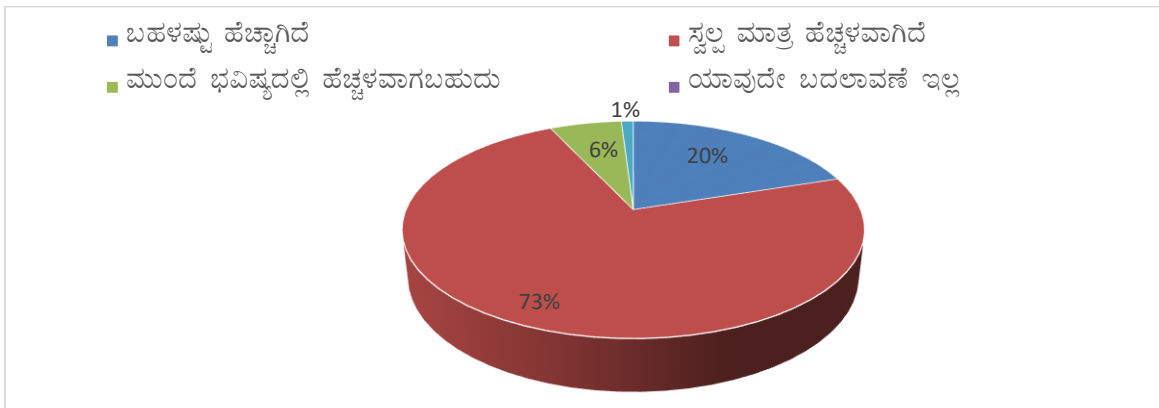
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ: ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, 53.30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು 41.10 % ಜನ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ 2 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 5.60% ಜನ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ (ಚಿತ್ರ 44)

ಚಿತ್ರ 44: ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಚ್ಚಳ/ಇಳಿಕೆ: ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ಭತ್ತದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸುಧಾರಿತವೇಕೆನ್ನುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 73.30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ”ಯೆಂದು, 20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ” ಮತ್ತು 5.60% ರೈತರು ಕ್ಷೇತ್ರ “ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 45)

ಚಿತ್ರ 45: ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

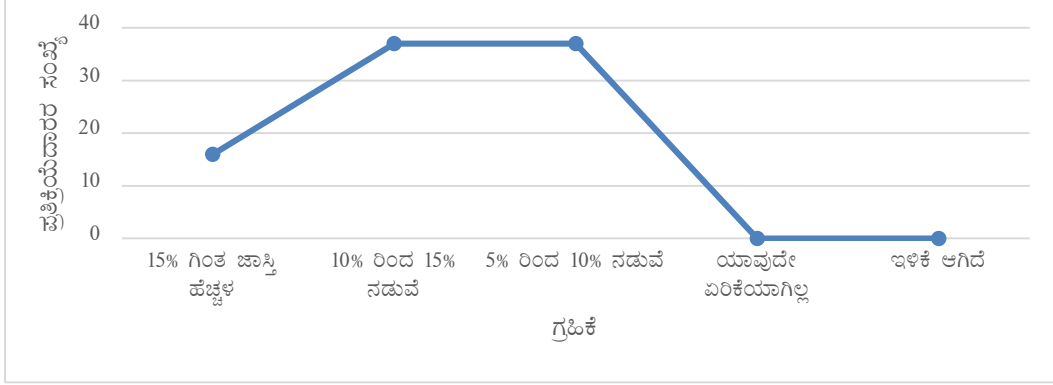

ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ/ಇಳಿಕೆ: ಅಕ್ಕಿಯ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ಈ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. (ಚಿತ್ರ 46) ಬಹುಪಾಲು (82.20%)

ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಇಳುವರಿ 5-15% ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. (41.10% ಜನರಲ್ಲಿ 10-15% ಮತ್ತು 41.10 ಜನರಲ್ಲಿ 5-10%) ಉಳಿದ 17.80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಇಳುವರಿ 15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

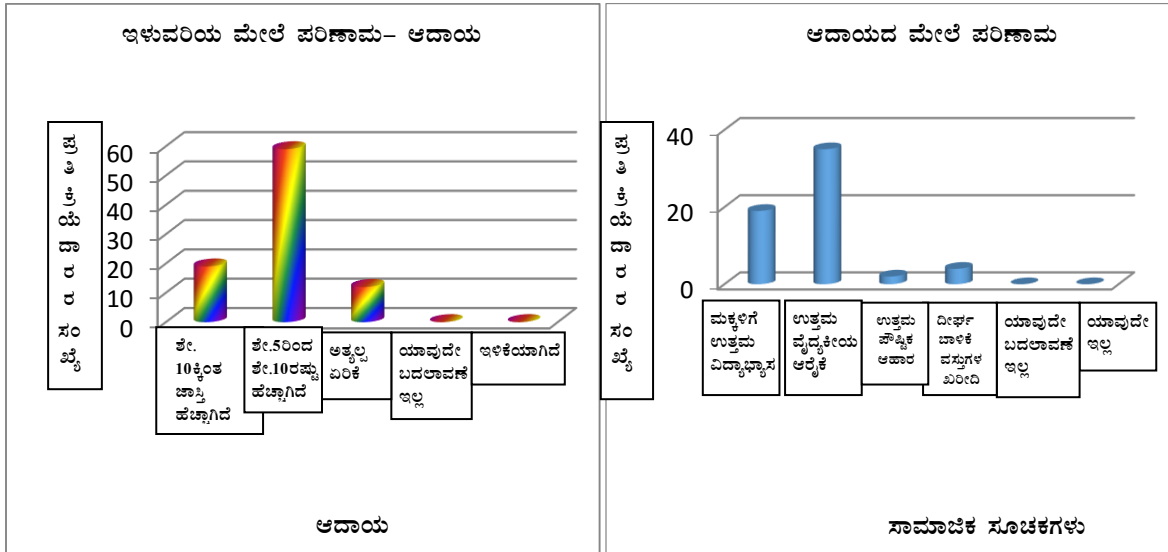
ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಪೈಕಿ 60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ “ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಪಡೆದ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿತ್ತು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು 30% ಜನರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ “ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 10% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ “ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 46: ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (65.60%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 5-10% ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು, 21.10% ಜನ 10% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು 13.30% ರೈತರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 47)

ಚಿತ್ರ 47 ಮತ್ತು 48: ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ 55.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. 38.90% ಜನರು ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. 21.20% ಜನ ದೀರ್ಘ ಬಾಳಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 4.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ, ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನೀರಾವರಿಯಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ಷೇತ್ರ ತರಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಲಭಿಸಿದೆ. (ಚಿತ್ರ 48)

ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರು: ಬಹಳಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಬಳಸಲಾದ ಹೊರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಸಹ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

13.15 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಭತ್ತ, ಸಾಲು ನಾಟಿ, ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ನಾಟಿ, ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ ಬೀಜ, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸತು ಮತ್ತು ಬೋರಾನ್, ಇವು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿವೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್-ಭತ್ತ (ಆರ್ಯಜ್-6444, ಬಾಯರ್ ಕ್ರಾಪ್‌ಸೈನ್) ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ನಿಶ್ಚಿತ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ.

13.16 ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳಾವುವು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಲಹೆಗಳಾವುವು?

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:

- 1) ಕೀಟಗಳು: ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಲ್ ಎಲೆ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ (20-60%) ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
- 2) ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು: ಭತ್ತ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕಟಾವಿಗೆ ಬಂದಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಕ್ಲಿಂಟಾಲಿಗೆ ರೂ. 1000 ಮಾತ್ರ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಡಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಖರೀದಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ರೈತರು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು, ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳ ಹಣಪಾವತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 3) ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಸರಬರಾಜು ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ.
- 4) ಹೈಬ್ರಿಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಉದುರುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.
- 5) ಹೈಬ್ರಿಡ್‌ಗಳ ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ರುಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ
- 6) ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಕೆ.ಆರ್.ಹೆಚ್-4 ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಆದರೆ, ಬೀಜ ಲಭ್ಯತೆ ವಿರಳ

ಸಲಹೆಗಳು:

ಗೆಟಾರ್ ರಾಕಿಂಗ್ ಸ್ಟ್ರೇಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. 50% ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲು ಇದನ್ನು ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಾವು ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಳೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಟಾರ್ಪಲಿನ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಅನೇಕ ರೈತರ ಸಲಹೆ. ಕೆ.ಆರ್.ಹೆಚ್-4 ನಂತಹ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹುಪಾಲು ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆ.

III ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ:

ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ 12⁰ 13' ಮತ್ತು 13⁰ 33' ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ 75⁰ 33' ಮತ್ತು 76⁰ 38' ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದಗಲಗಳು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ 129 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ 116 ಕಿ.ಮೀ ಇರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 6845 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆ 1031 ಮಿ.ಮೀ ಇರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 15.67 ಲಕ್ಷ ಇರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆ 8 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆ 4 ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವು ಮಧ್ಯ ಒಣವಲಯ, ದಕ್ಷಿಣ ಒಣವಲಯ, ದಕ್ಷಿಣ ಅರೆ ಮಲೆನಾಡು ವಲಯ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ವಲಯ, ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಧ್ಯ ಒಣವಲಯದಡಿ, ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ, ಅರಕಲಗೂಡು, ಆಲೂರು ಮತ್ತು ಬೇಲೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಅರೆ ಮಲೆನಾಡು ವಲಯದಡಿ ಮತ್ತು ಸಕಲೇಶಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ವಲಯದಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 38 ಹೋಬಳಿಗಳು ಮತ್ತು 2369 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 4.48 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ 79% ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯ ಹೇಮಾವತಿ, ಹಾರಂಗಿ ವಾಟೆಹೊಳೆ ಮತ್ತು ಯಗಚಿ ಜಲಾಶಯಗಳಿಂದ 46,672 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು, ರಾಗಿ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ತಂಬಾಕು, ಕಾಫಿ ಕರಿಮೆಣಸು ಮತ್ತು ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ.

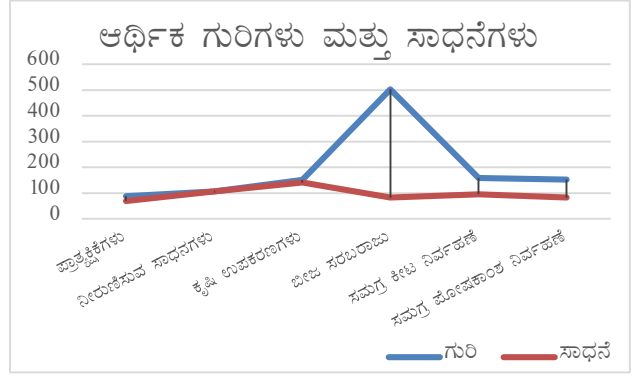
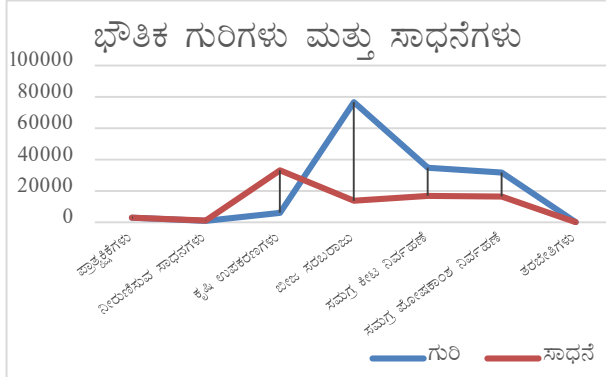
13.17 ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ-ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗುರಿಯು 55.13% ಮತ್ತು 49.09% ಇರುತ್ತವೆ. 2007-08 ರಿಂದ 2013-14 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ 3065 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಗುರಿಗೆ 3047 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಘಟಕದಡಿ ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ.88.30 ಲಕ್ಷ ಹಾಗೂ 69.63 ಲಕ್ಷ ಇರುತ್ತವೆ. ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಡಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 126.39% ಮತ್ತು 100.27% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಡಿ 543.81% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 93.46% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೀಜ ವಿತರಣೆ ಘಟಕದಡಿ ಕೇವಲ 19.95% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 16.45% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 48.45% ಮತ್ತು 60.08% ಇರುತ್ತವೆ. ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 51.96% ಮತ್ತು 53.87% ಇರುತ್ತವೆ. ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಡಿಯೂ ಕೇವಲ 36.75% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 17.72% ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 46 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ 49)

ಕೋಷ್ಟಕ 46: ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಮೂಲಮಾನ)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷ)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು	3065	3047	99.41	88.3	69.63	78.86
ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು	860	1087	126.395	106	106.29	100.27
ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು	6115	33254	543.81	151.05	141.17	93.46
ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು	76629	13754.58	19.95	503.16	82.76	16.45
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	34800	16862	48.45	159	95.52	60.08
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	31808	16526.5	51.96	152.79	82.31	53.87
ತರಬೇತಿಗಳು	166	61	36.75	25.91	4.59	17.72
ಒಟ್ಟು	153449	84592.08	55.13	1186.21	582.27	49.096

ಚಿತ್ರ 49: ಹಾಸನ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಅಧ್ಯಯನದ ವಿನ್ಯಾಸದ ಮೇರೆಗೆ ಆಯ್ದು 10 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 100 ರೈತರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಕಿರುಪರಿಚಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಕಂಡು ಕೊಂಡ ಅಂಶಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

13.18 ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳೇನು? (ಲಿಂಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಯೋಮಾನ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ, ಮಹಿಳೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು)

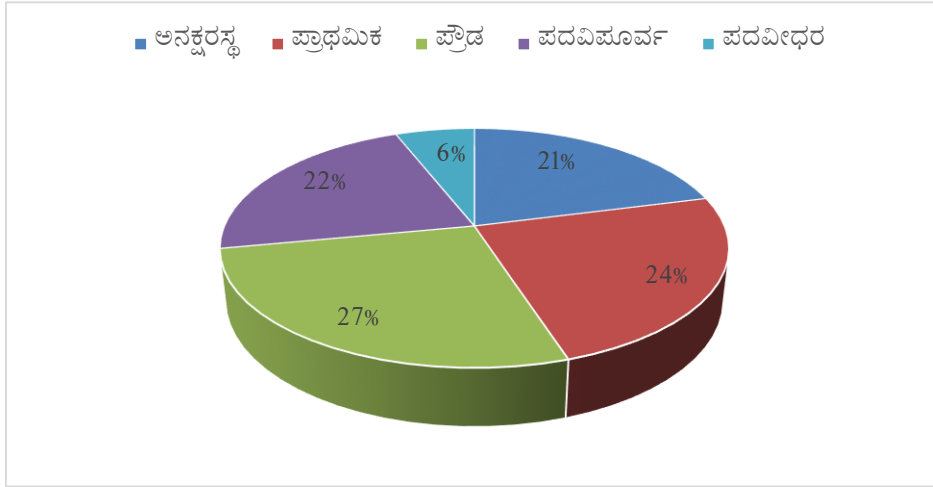
ಲಿಂಗ: ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 93% ಪುರುಷರು ಹಾಗೂ ಬಾಕಿ 7% ಸ್ತ್ರೀಯರಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಯೋಮಾನ: ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು (53%) 40 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 33% ಜನ 35 ರಿಂದ 40 ವರ್ಷ, 7% ಜನ 30-35 ವರ್ಷ, 4% ಜನ 25-30 ವರ್ಷ, ಮತ್ತು 1% ಜನ 18-25 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 67% ಜನ ಇತರೆ/ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ, 21% ಜನ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ, 9% ಜನ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಮತ್ತು 3% ಜನ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ: ಶಿಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ರೈತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 50 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 27% ಜನ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, 24% ಜನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ 22% ಜನ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿರುವುದು ಚಿತ್ರದಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. 21% ಜನ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಹಾಗೂ 6% ಜನ ಪದವೀಧರರು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ.

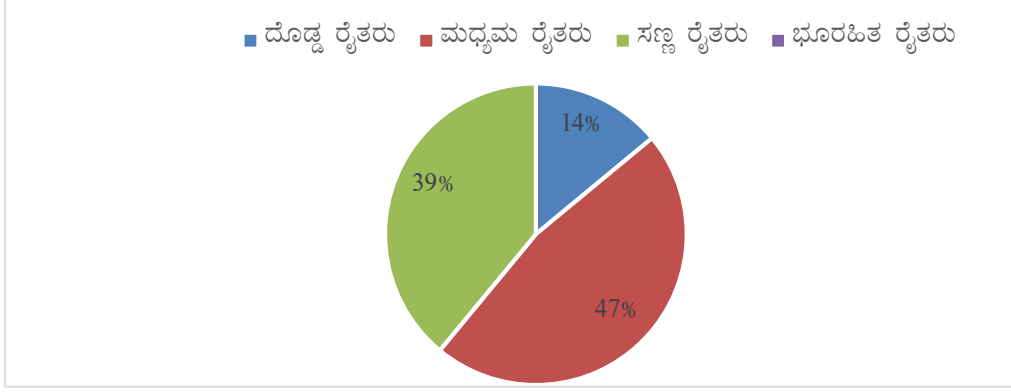
ಚಿತ್ರ 50: ಹಾಸನ-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳು

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು: ಆಯ್ಕೆಯಾದ ರೈತರನ್ನು ಅವರ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು (2 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ), ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು (2 ರಿಂದ 10 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ದೊಡ್ಡ ರೈತರು (10 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ) ಹಾಗೂ ಭೂ ರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರು, ಈ ವರ್ಗಗಳಡಿ ಬರುವ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 51 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅವರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 36% ಜನರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ರೂ. 25000 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ, 34% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ 25000 ದಿಂದ 75000 ಮತ್ತು 30% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ.75000 ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 51: ಹಾಸನ: ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ

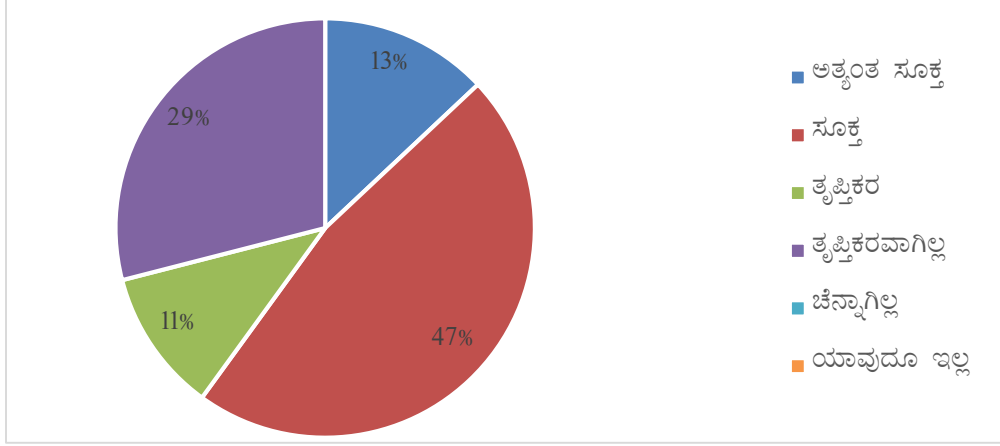
ಚಿತ್ರದಿಂದ 47% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು, 39% ಜನ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಹಾಗೂ 14% ಜನ ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

13.19 ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ: ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

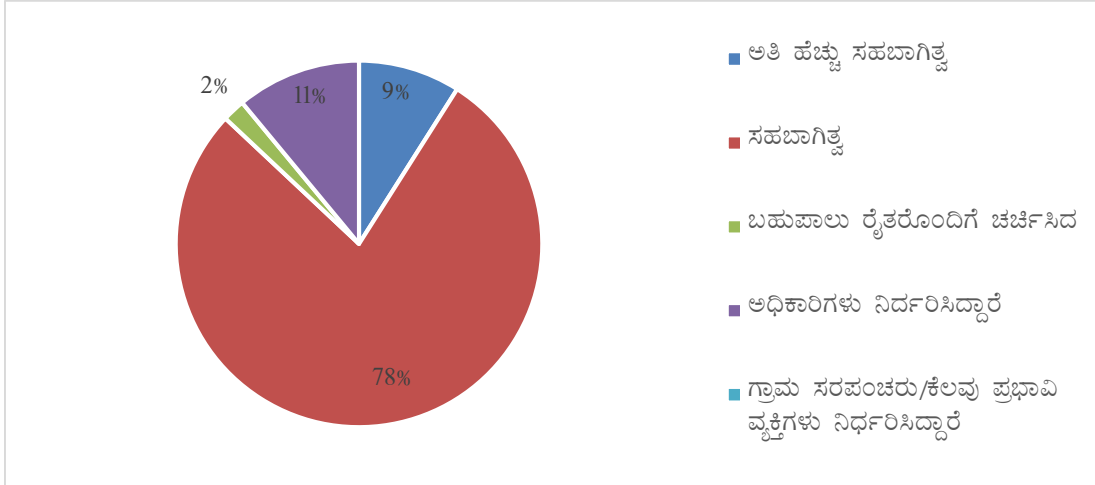
ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ: ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 46.70% ಜನ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಅದರ ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು, 13.30% ಜನ “ಅತಿಸೂಕ್ತ” ಎಂದು 11.10% “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ 28.90% ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಿಲ್ಲ. (ಚಿತ್ರ 52)

ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಡಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು, 77.80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ “ಸಹಭಾಗಿತ್ವ” ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದೂ 8.90%ಜನರು “ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಭಾಗಿತ್ವ” ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 2.20% ಜನ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಬಹುಪಾಲು ರೈತರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ” ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ, 11.10% ಜನ ಇದನ್ನು “ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 53)

ಚಿತ್ರ 52: ಹಾಸನ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ

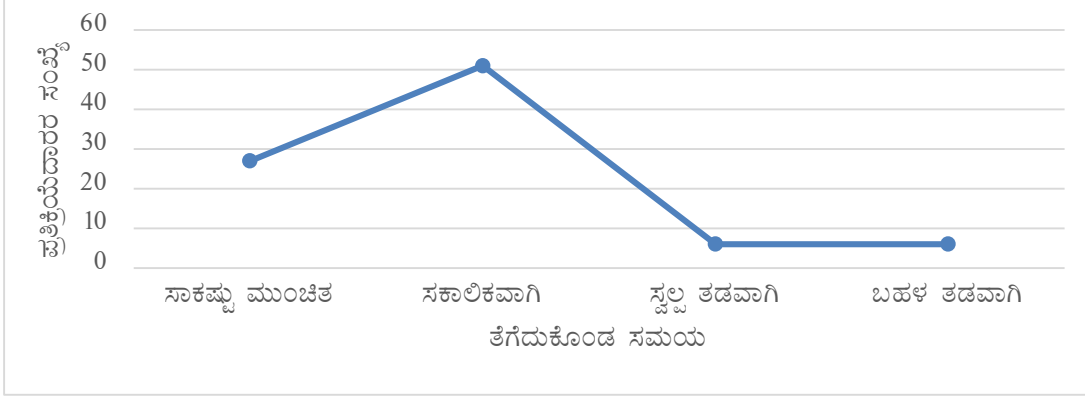

ಚಿತ್ರ 53: ಹಾಸನ- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

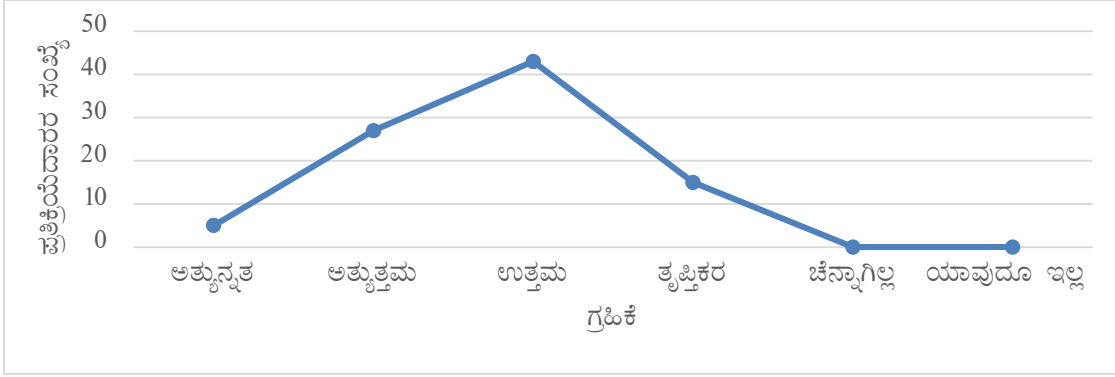

ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಗ್ಧ ಆಯಾಮವಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರ ತಯಾರಕ/ವಿತರಕ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ 56.70% ಜನರು ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು “ಸಕಾಲಿಕ” ಎಂದು, 30% ರೈತರು “ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದವರಲ್ಲಿ ತಲಾ 6.60% ಜನರು ಪೂರೈಕೆ “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ತಡವಾಗಿದೆ” ಮತ್ತು “ಬಹಳಷ್ಟು ತಡವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 54)

ಚಿತ್ರ 54: ಹಾಸನ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು

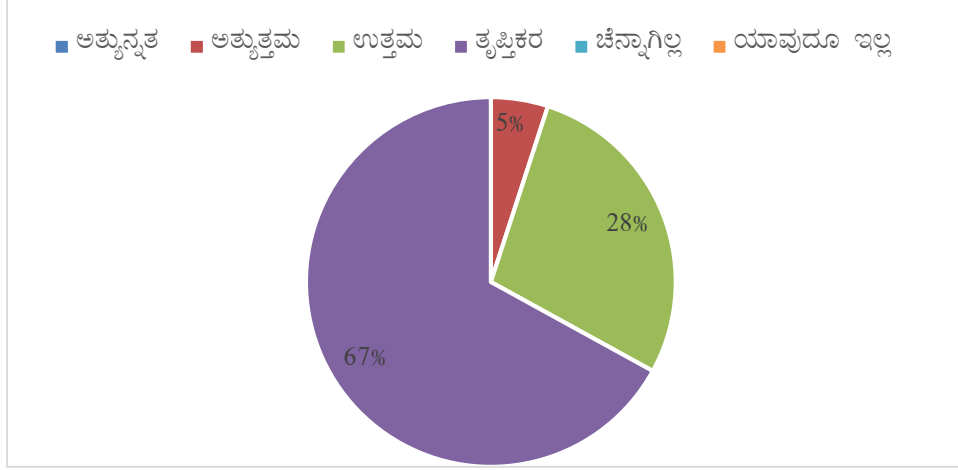
ಚಿತ್ರ 55: ಹಾಸನ- ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ: ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ದೊರೆತಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು 47.80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು, 30% ಜನರು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು ಹಾಗೂ 16.70% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 5.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ: ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 66.70% ಜನ, “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 28% ಜನ, “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 5.60% ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಚಿತ್ರ 56)

ಚಿತ್ರ 56: ಹಾಸನ- ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

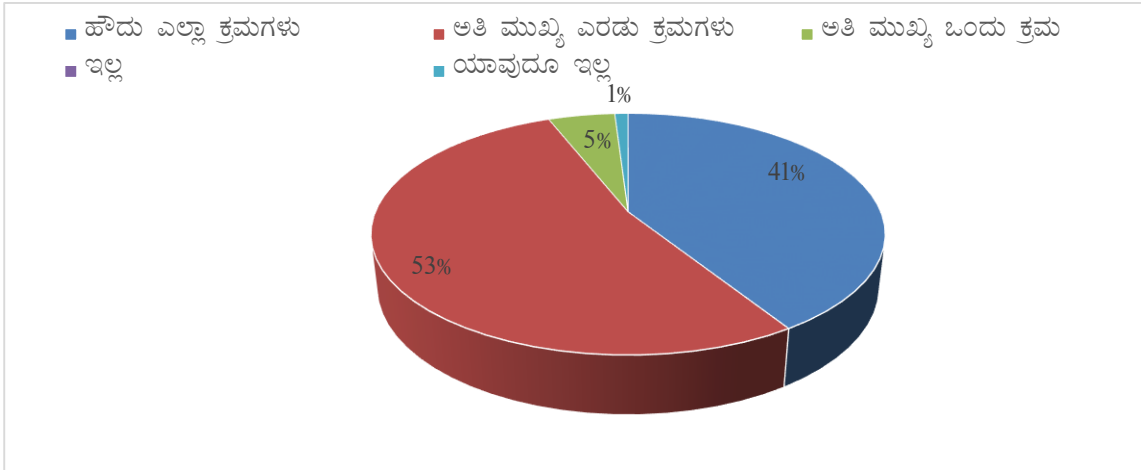

13.20 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

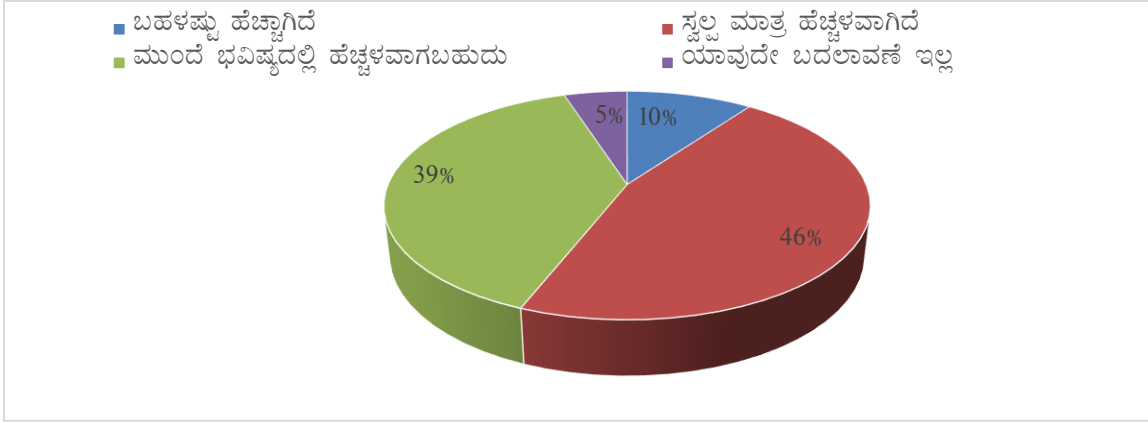
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ: ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, 53.30% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು 41.10% ಜನ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ 2 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 5.0% ಜನ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ (ಚಿತ್ರ 57)

ಚಿತ್ರ 57: ಹಾಸನ- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

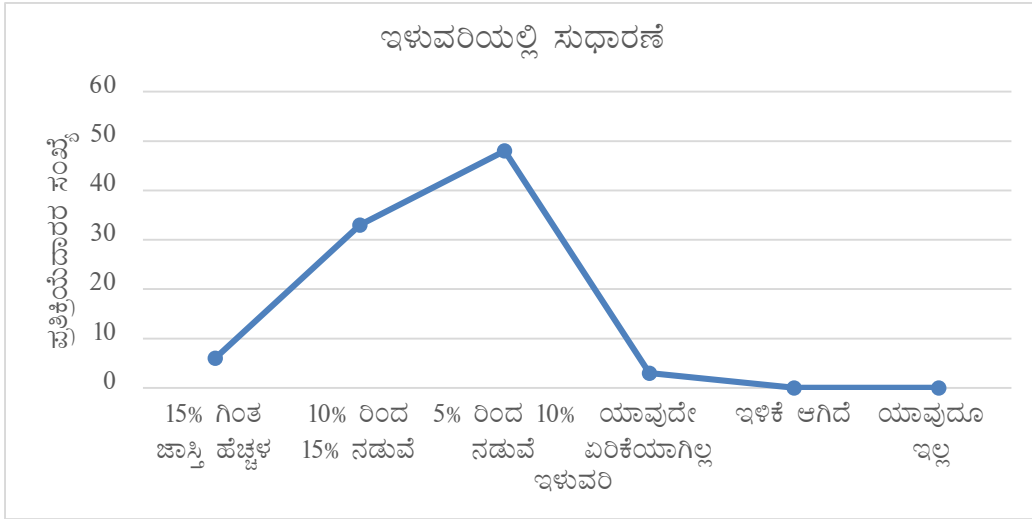
ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಚ್ಚಳ/ಇಳಿಕೆ: ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ಭತ್ತದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 45.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆಂದು, 38.90% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು” ಎಂದು, 10.0% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು”, ಉಳಿದ 5.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಚಿತ್ರ 58)

ಚಿತ್ರ 58: ಹಾಸನ: ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ/ಇಳಿಕೆ: ಅಕ್ಕಿಯ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ಈ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. (ಚಿತ್ರ 59) 53.30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಪ್ರಕಾರ ಇಳುವರಿ 5-10% ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. 36.70% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಇಳುವರಿ 10-15% ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು 6.70% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಪ್ರಕಾರ 15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ 3.30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ರಾಜ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಳದ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದ್ದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

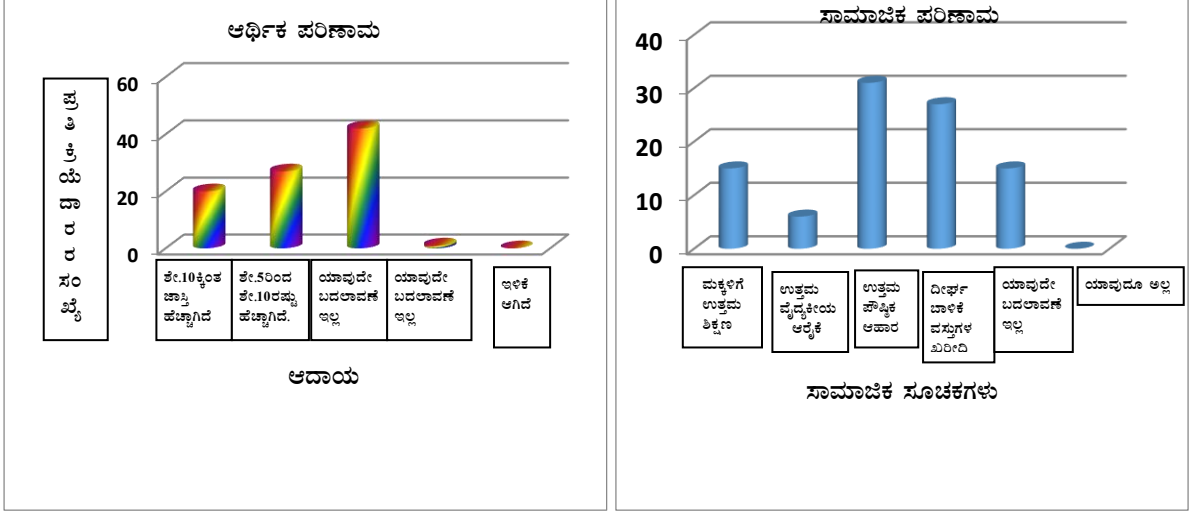
ಚಿತ್ರ 59: ಹಾಸನ- ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಪೈಕಿ 66.67% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಪಡೆದ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, 22% ಜನರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 11.10% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿಸಮವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (46.70%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 30% ಜನರು 5-10% ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು, 22.20% ಜನರು 10% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು, ಉಳಿದ 1.10% ರೈತರು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 60)

ಚಿತ್ರ 60: ಹಾಸನ- ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು 34.50% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು, ದೀರ್ಘ ಬಾಳಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು 30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು 16.70% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 6.70% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರ ಪಡೆಯಲು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 16.70% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ, ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನೀರಾವರಿಯಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ಷೇತ್ರ ತರಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಲಭಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. (ಚಿತ್ರ 60)

ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರು: ಬಹಳಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಬಳಸಲಾದ ಹೊರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ತಮಗೂ ಸಹ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

13.21 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾವುವು?
 ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ನಾಟಿ, ಸತು, ಸುಣ್ಣ ಮತ್ತು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳ (ಕೆಆರ್‌ಹೆಚ್ 2/4) ಬಳಕೆ ಇವು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿವೆ. ಸುಣ್ಣದ ಬಳಕೆ ಹುಳಿ ಮಣ್ಣಿನ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಫಲಿತಾಂಶ

ನೀಡಿದೆ. ಹೋಲಿಕೆ ತಳಿ ಜಯಾದ ಇಳುವರಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ 6 ಟನ್ ಹೊಂದಿದ್ದು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಭತ್ತ (ಕೆಆರ್‌ಹೆಚ್ 2/4) ಇವು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿಯ ಹೈಬ್ರಿಡ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದು, ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ಸರಾಸರಿ 7.3 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿವೆ. ಇವು ಸ್ಥಳೀಯ ಕರಿಮುದಿಗಾ ಮತ್ತು ಚಿಪ್ಪಗಾ ತಳಿಗಳನ್ನು ಹೊರದೂಡುತ್ತಿವೆ. ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೈಬ್ರಿಡ್‌ಗಳೂ (ಚೆಕ 5003) ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಡೀಸಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಮತ್ತು ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ ಸಾಧನಗಳು ಸಹ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

13.22 ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಿತು?
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಚೇತನ ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ ಹೊಂದಿತ್ತು.

13.23. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಸಲಹೆಗಳೇನು?

ಸುಣ್ಣ, ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ ಬೀಜಗಳು, ಹೊಸ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳು, ಇತ್ತು ಚಾಲಿತ ಪಡ್ಡರ್‌ಗಳು ಇವುಗಳ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರೈತರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ರೈತರು, ತಾವು ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಟ್ಯಾಬ್‌ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

IV ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಾಯವ್ಯ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ, 15° 00' ದಿಂದ 17° 00' ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತು 74° 00' ದಿಂದ 75° 30' ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಇದೆ. ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋವಾ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ 13,444 ಚದರ ಕಿಮೀ ಇರುತ್ತದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹವಾಮಾನವನ್ನು ಅರೆಶುಷ್ಕ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಗರಿಷ್ಠ ಉಷ್ಣತಾಮಾನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 27.00°ಸೆದಿಂದ 35.70°ಸೆವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ತಾಪಮಾನ 13.90°ಸೆದಿಂದ 20.60°ಸೆವರೆಗೆ ಇದೆ. ವಾತಾವರಣ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆಹ್ಲಾದಕರವಾಗಿದ್ದು, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಣ ಹಾಗೂ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯ ಅವಧಿ ಮಾರ್ಚ್‌ನಿಂದ ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಾರಿ ತಾಪಮಾನ 35.70°ಸೆವರೆಗೆ ಏರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆ ನೈಋತ್ಯದಿಂದ ಈಶನ್ಯದವರೆಗೆ ಹೋದಂತೆ, ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ವಲಯ (ವಲಯ 10), ಉತ್ತರ ಅರೆಮಲೆನಾಡು ವಲಯ (ವಲಯ 6) ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಒಣ ವಲಯ (ವಲಯ 3) ಎಂಬ ಮೂರು ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳಡಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ 9 ರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 71% ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಜೀವನೋಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆಯಲಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಭತ್ತ, ಗೋದಿ, ಕಬ್ಬು, ತಂಬಾಕು ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ. 1993ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಕಬ್ಬಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 45% ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ, ಕಬ್ಬು, ತಂಬಾಕು ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ. 22% ಬೆಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತವೆ

13.24 ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 65.89% ಮತ್ತು 57.81% ಇರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಡಿ ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆ 265.93% ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ 80.88% ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ ಗುರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ 146.44% ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ 86.19% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಹಾಗೂ

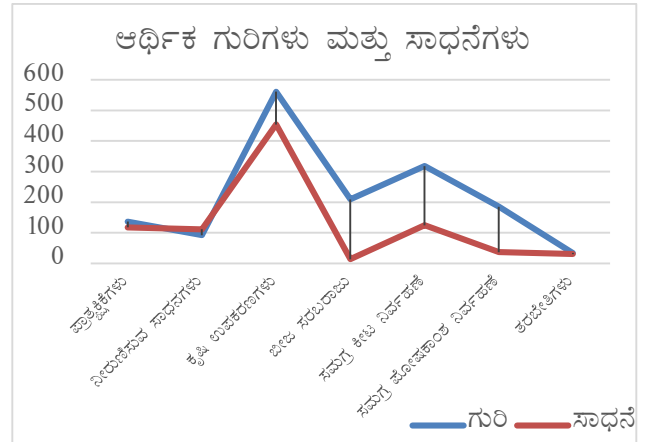
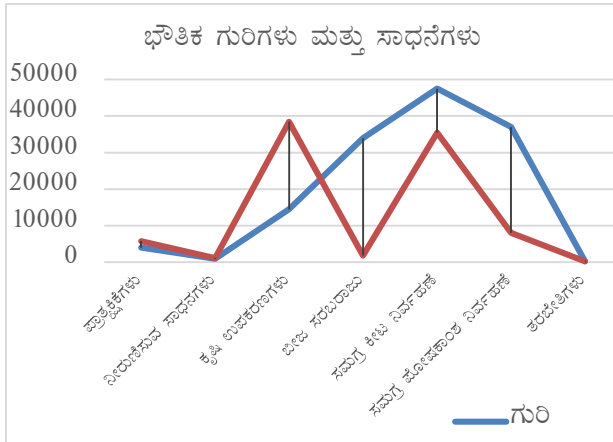
ತರಬೇತಿಗಳಡಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ 121.08% ಮತ್ತು 90.10% ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕವಾಗಿ 123.80% ಮತ್ತು 96.65% ಇರುತ್ತದೆ. ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು ಘಟಕದಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ, ಅತಿ ಕಡಿಮೆ, 5.41% ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ 6.39% ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಕೇವಲ 21.77% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 19.87% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಪೀಡೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ 74.64% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 39.13% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 47, ಚಿತ್ರ 61 ಮತ್ತು 62)

ಕೋಷ್ಟಕ 47: ಬೆಳಗಾವಿ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಹಸ್ತ ಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಮೂಲಮಾನ)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು	3947	5780	146.44	136.46	117.61	86.19
ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು	920	1139	123.8	92	111.39	121.08
ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು	14458	38448	265.93	561.43	454.06	80.88
ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು	33931	1830.97	5.41	209.37	13.37	6.39
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	47500	35455	74.64	318	124.43	39.13
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	37000	8055	21.77	185	36.76	19.87
ತರಬೇತಿಗಳು	209	202	96.65	33.79	30.446	90.10
ಒಟ್ಟು	137965	90909.97	65.89	1536.05	888.066	57.81

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಚಿತ್ರ 61 ಮತ್ತು 62: ಬೆಳಗಾವಿ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಅಧ್ಯಯನದಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 10 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 100 ಆಯ್ದು ರೈತರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳಿಂದ ಕಿರುಪರಿಚಯವನ್ನು (ಜನಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳು), ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ, ಆದಾಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ, ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆ, ಬಂದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

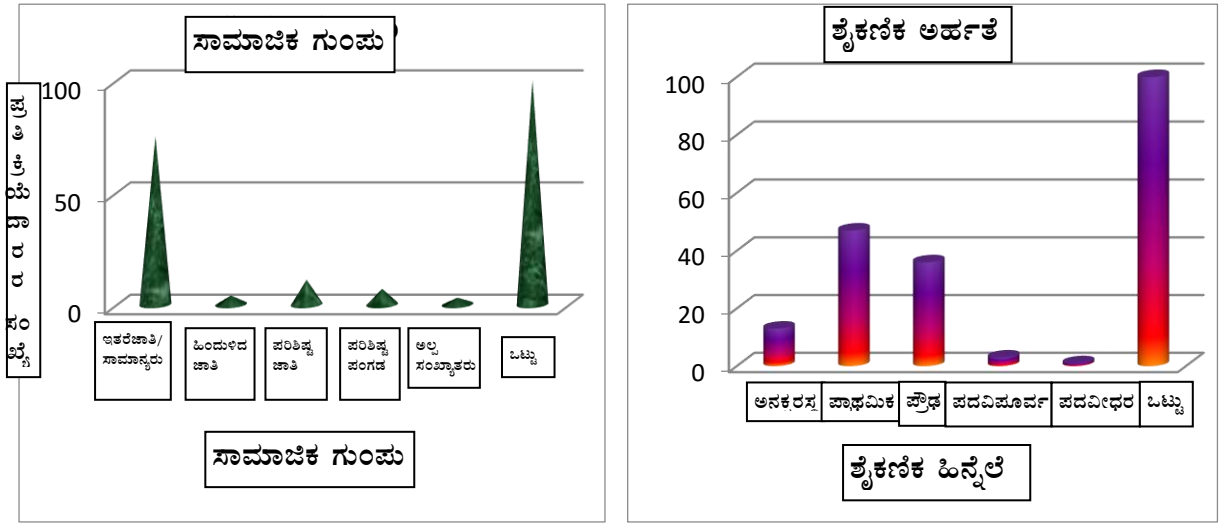
13.25 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳು (ಲಿಂಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಯೋಮಾನ, ಭೂಹಿಡುವಳಿ, ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗ- ಪಜಾ/ಪಪಂ/ಹಿವ/ಮಹಿಳೆ/ಅಸಂ) ಏನು?

ಲಿಂಗ: ಆಯ್ದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 98% ಪುರುಷರಿದ್ದು ಉಳಿದ 2% ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಯೋಮಾನ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 32% ಜನ 40 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 26% ಜನ 30-35 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 22% ಜನ 25-30 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 11% ಜನ 18-25 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ 9% ಜನ 35-40 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 75% ಜನ ಇತರೆ /ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರ 11% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, 7% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, 4% ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಮತ್ತು 3% ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. (ಚಿತ್ರ 63)

ಚಿತ್ರ 63 ಮತ್ತು 64: ಬೆಳಗಾವಿ- ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗಗಳು ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳು

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ: ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಆಯ್ದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 64 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

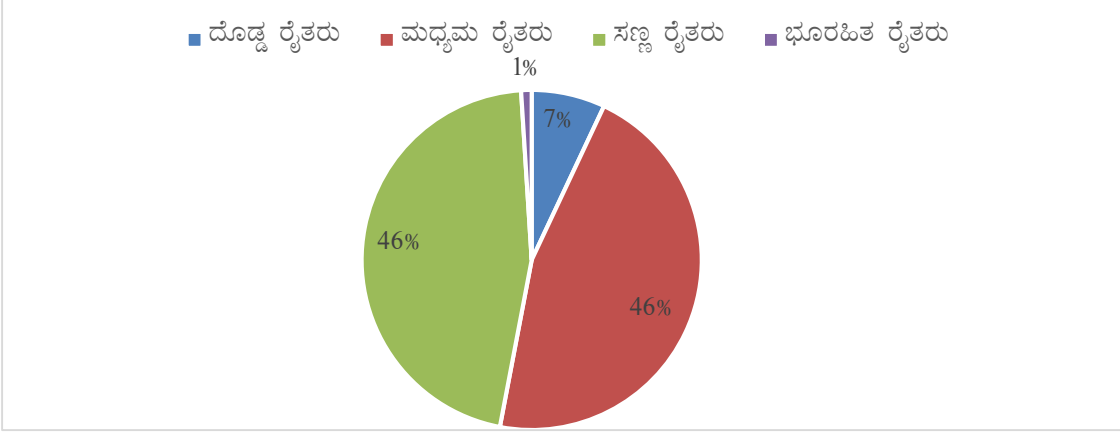
ಚಿತ್ರ 64 ರಿಂದ ತೋರಿ ಬರುವಂತೆ, 47% ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ 36% ಜನ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, 13% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ 3% ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ಇನ್ನುಳಿದ 1% ಜನ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು: ಆಯ್ದ ರೈತರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ (2 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿ) ಮಧ್ಯಮ (2-10 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ದೊಡ್ಡ (10 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ) ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ

ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಚಿತ್ರ 65 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಗೂ ಸರಿಸಮನಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ (ತಲಾ 46%) ಇರುವುದು ಚಿತ್ರದಿಂದ ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ 7% ದೊಡ್ಡ ರೈತರಾಗಿದ್ದು, 1% ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ 72% ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉಳಿದ 28% ಮಳೆಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಚಿತ್ರ 65: ಬೆಳಗಾವಿ- ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ

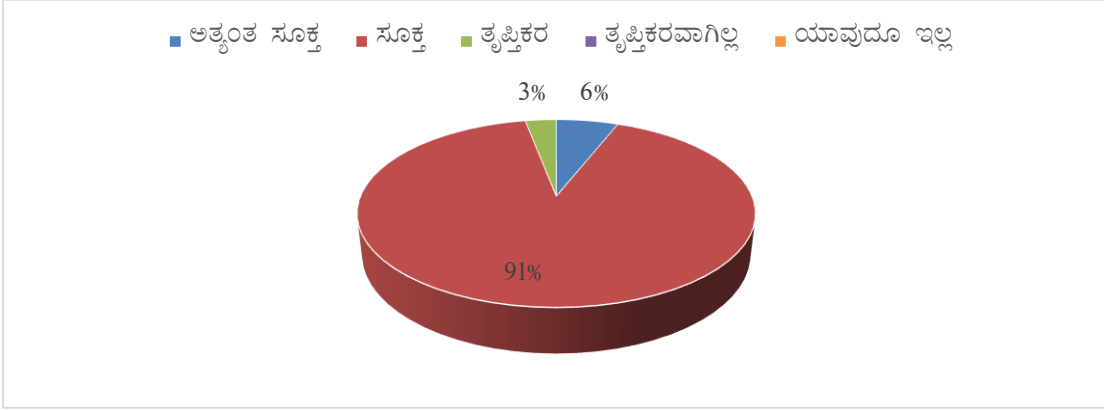
ಆಯ್ದ ರೈತರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ 68% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000 ದಿಂದ 50000, 18% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ.50000 ದಿಂದ 75000, ಮತ್ತು ಉಳಿದವರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

13.26 ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

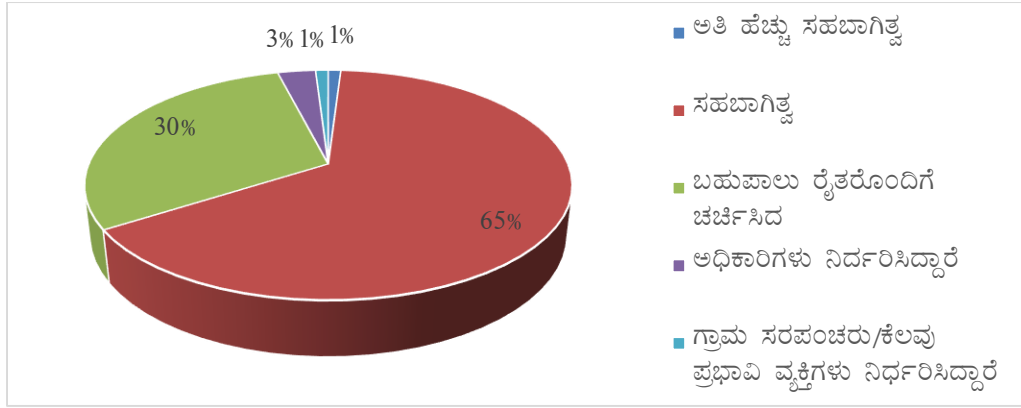
ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 91.10% ಜನ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ” ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 5.60% ಜನ “ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ” ಎಂದು, 3.30% ಜನ “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿವರವನ್ನು ಚಿತ್ರ 66 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. 64.40% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ” ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 30% ಜನ “ಬಹುಪಾಲು ರೈತರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ” ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 3.30% ಜನರು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದರೆ 1.10% ಜನ ಇದು “ಅತ್ಯಂತ ಸಹಭಾಗಿ” ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 67)

ಚಿತ್ರ 66: ಬೆಳಗಾವಿ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ

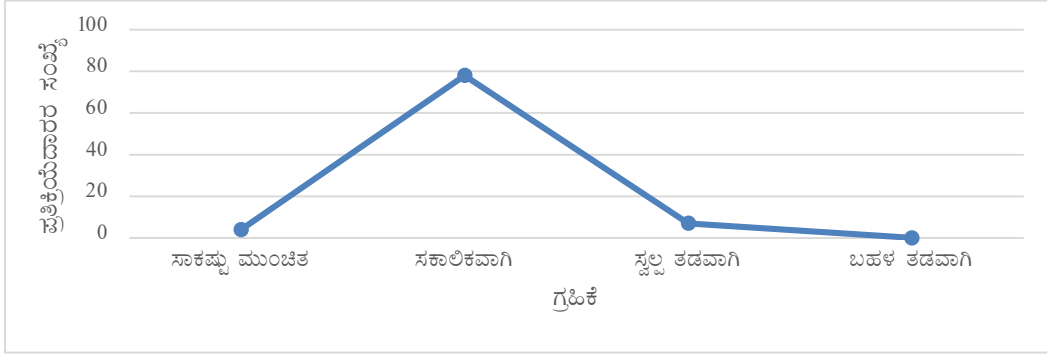
ಚಿತ್ರ 67: ಬೆಳಗಾವಿ-ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ

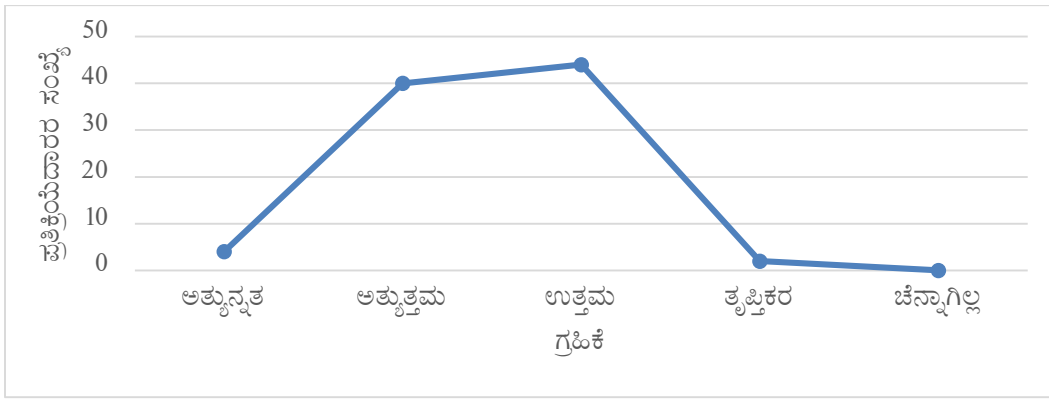
ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂದಿಗ್ಧ ಆಯಾಮವಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರ ತಯಾರಕ/ವಿತರಕ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ 86.70% ಜನ ಇದು “ಸಕಾಲಿಕ” ಎಂದು 7.80% ಜನರು ಪೂರೈಕೆ “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ತಡ” ಎಂದು 5.60% ಜನರು ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು “ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ” ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 68)

ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ: ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ದೊರೆತಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು 48.90% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು, 44.40% “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು, 4.40% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು ಹಾಗೂ 2.20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 69). ಇದು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಸಂತೋಷದ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 68: ಬೆಳಗಾವಿ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು

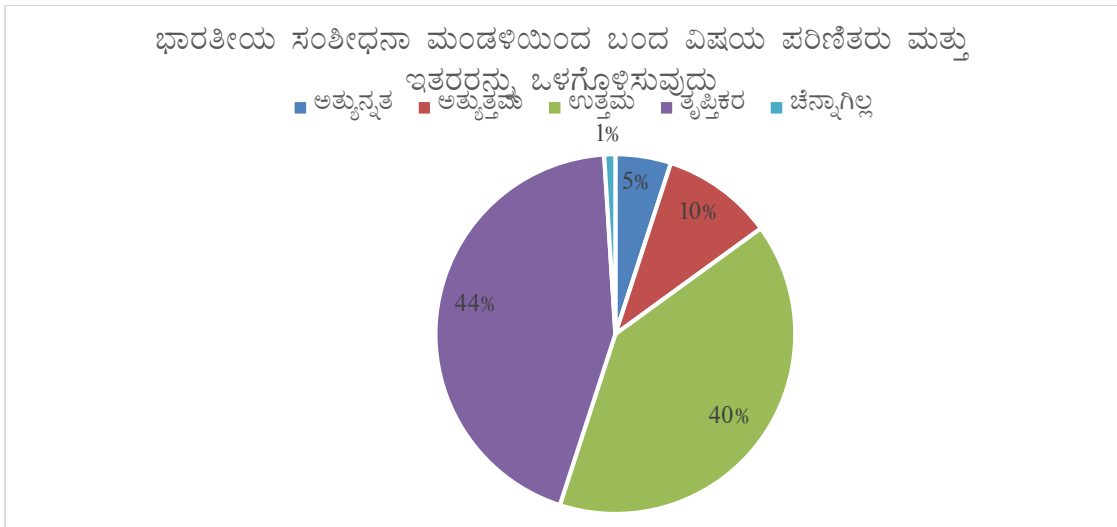

ಚಿತ್ರ 69: ಬೆಳಗಾವಿ- ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ

ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ: ಚಿತ್ರ 70ರ ಅವಲೋಕನೆಯಿಂದ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 44% ಜನ, “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 40% ಜನ, “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 10% ಜನ, “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು 5.0% ಜನ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದು, ಕೇವಲ 1.00% ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

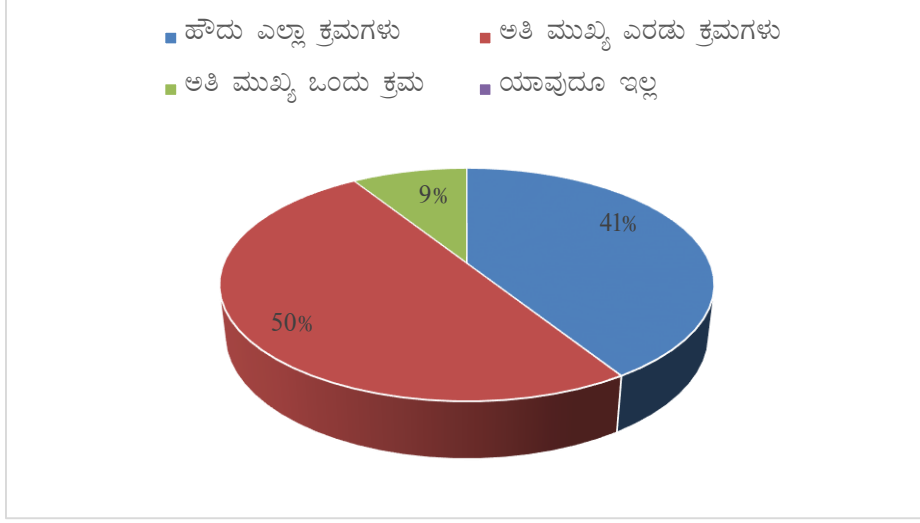
ಚಿತ್ರ 70 ಬೆಳಗಾವಿ- ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

13.27 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

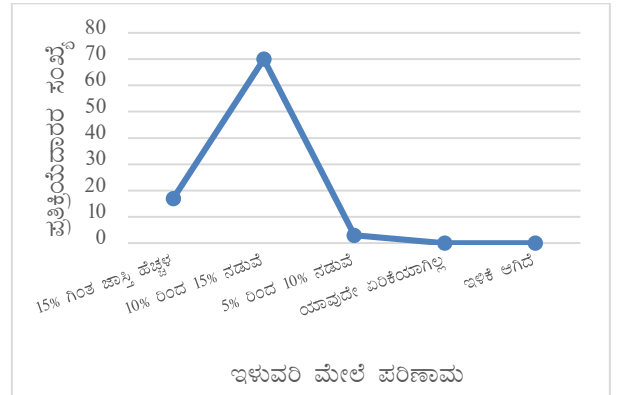
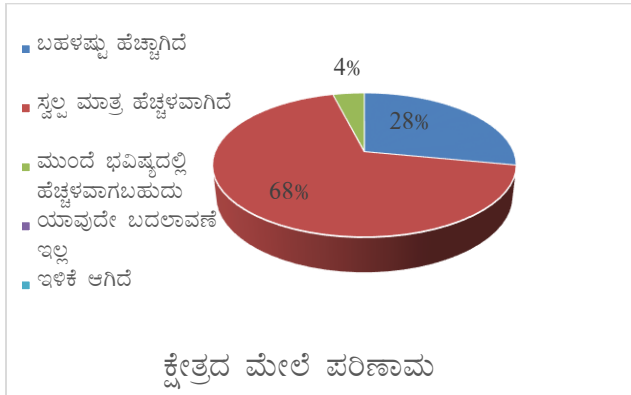
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ: ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, 50.00% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ 2 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, 41.10% ಜನ ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 8.90% ಜನ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರೆಸಲಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ (ಚಿತ್ರ 71)

ಚಿತ್ರ 71: ಬೆಳಗಾವಿ-ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಚ್ಚಳ/ಇಳಿಕೆ: ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ಭತ್ತದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸುಧಾರಿತವೆನ್ನುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 67.80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆಂದು”, 27.80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು” ಮತ್ತು 4.40% ರೈತರು “ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಚಿತ್ರ 72)

ಚಿತ್ರ 72 ಹಾಗೂ 73: ಬೆಳಗಾವಿ- ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

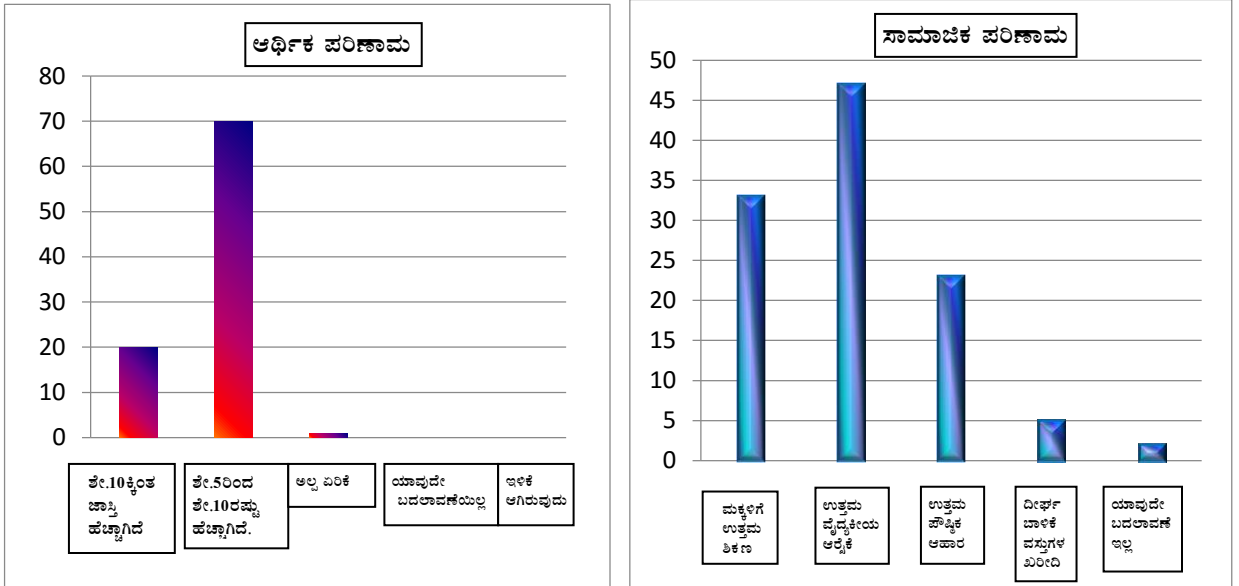
ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ/ಇಳಿಕೆ: ಅಕ್ಕಿಯ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ಈ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರ 73ರನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ 77.80%

ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಇಳುವರಿ 10-15% ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, 18.90% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಇಳುವರಿ 15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ 3.30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಇಳುವರಿ 5-10% ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ (ಚಿತ್ರ 74) ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (77.00%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 5-10% ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು, 22.22% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 10% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು 1.00% ರೈತರು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 74 ಮತ್ತು 75: ಬೆಳಗಾವಿ- ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹಳಷ್ಟು ರೈತರು ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ಬಡತನ, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಚಿತ್ರ 75ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, 52.20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ, 36.70% ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. 25.56% ಜನರು ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. 5.56% ಜನ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್, ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್, ಇತ್ಯಾದಿ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 2.22% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಇಳುವರಿ, ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರು: ಬಹಳಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು (85.70) ತಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಬಳಸಲಾದ ಹೊರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಸಹ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

13.28 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾವು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಲಹೆಗಳೇನು?

ಪ್ರಧಾನ ಕೊಡುಗೆದಾರ ಅಂಶಗಳು: ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳು, ಅಂತರಬೇಸಾಯ ಸಾಧನಗಳು, ರೋಟೋವೇಟರ್, ಡೀಸಲ್ ಇಂಜಿನ್, ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿವೆ.

ಸಲಹೆಗಳು: ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಟಿಲ್ಲರ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು.

ಆ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು:

13.29 ಬೆಲ್ಲವಾರು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ 2007-08 ರಿಂದ 2013-14 ರವರೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಭೌತಿಕ ಗುರಿ 10, 31611 ಘಟಕಗಳು, ಈ ಪೈಕಿ 10,90,362 ಮೂಲಮಾನಗಳ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ.151.44 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ರೂ.142.17 ಕೋಟಿ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 105.69% ಮತ್ತು 93.88% ಇರುತ್ತವೆ. ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗದಗ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು 100% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗೈದಿವೆ. ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ 100%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 89.95% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ. ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಾಧನೆಯು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ 85% ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಿದ್ದು, ಗಣನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಧನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 48, ಚಿತ್ರ 76 ಮತ್ತು 77)

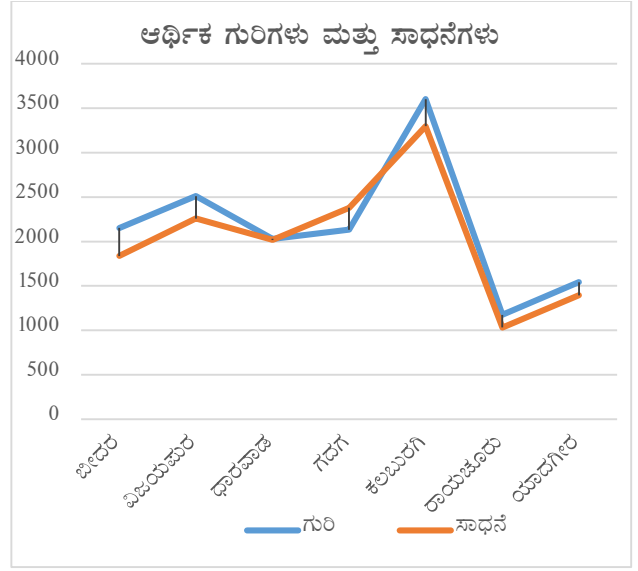
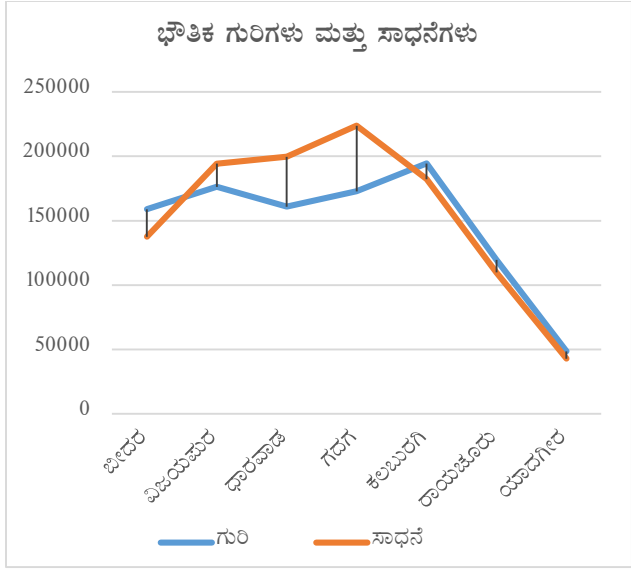
ಕೋಷ್ಟಕ 48: ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು-ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕಗಳು)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಬೀದರ	158862	137526	86.57	2152.51	1837.1	85.35
ವಿಜಯಪುರ	176291	194335	110.24	2510.85	2258.58	89.95
ಧಾರವಾಡ	160950	199643	124.04	2030.33	2016.52	99.32
ಗದಗ	172800	223794	129.51	2132.9	2379.63	111.57
ಕಲಬುರಗಿ	194365	182241	93.76	3602.18	3298.74	91.58

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕಗಳು)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ರಾಯಚೂರು	119695	109894	91.81	1174.1	1032.54	87.94
ಯಾದಗೀರ	48648	42929	88.24	1541.83	1394.3	90.43
ಒಟ್ಟು	1031611	1090362	105.695	15144.7	14217.4	93.88

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಚಿತ್ರ 76 ಮತ್ತು 77: ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ವರದಿ:

ಪ್ರಸಕ್ತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಯೋಜನೆಯ 7 ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಬೀದರ, ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಯಾದಗೀರ, ರಾಯಚೂರು, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಗದಗ. ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ, ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣಧರ್ಮಗಳನ್ನು, ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಇಳುವರಿ, ಆದಾಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲಾಭಗಳ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

V. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ವಿಶಾಲವಾದ ಮುಖಜ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮಣ್ಣುಗಳು ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಕಡುಗಂದು ಬಣ್ಣದ ಹ್ಯೂಮಸ್ ಭರಿತ ಮಣ್ಣುಗಳಾಗಿದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅತ್ಯಂತ ಫಲವತ್ತಾದ ಜಮೀನುಗಳಡಿ ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಅತಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ, 15° 00' ದಿಂದ 17° 00' ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತು 74° 00' ದಿಂದ 75°

30' ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಇದೆ. ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋವಾ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ 13,444 ಚದರ ಕಿಮೀ ಇರುತ್ತದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ ಅರೆಶುಷ್ಕ ಹಾಗೂ ಕಡು ಬೇಸಿಗೆಯ ಹವಾಮಾನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ಮತ್ತು ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಧೂಳುತುಂಬಿದ ಸುಂಟರಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿ ಗಾಳಿಗಳ ಅಲೆಗಳು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ. ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಚಳಿ ಇರುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದ ಉಷ್ಣ ತಾಪಮಾನದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ 20.00⁰ಸೆದಿಂದ 42.00⁰ಸೆವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಮಾರ್ಚ್ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ಜೂನ್ ಮಧ್ಯದವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆನಂತರ ನೈಋತ್ಯ ಮನ್ಸೂನ್ ಆರಂಭವಾಗಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ದಿಂದ ಜನವರಿ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ ಚಳಿಗಾಲ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೇ ಅತ್ಯಂತ ಬಿಸಿಯಾದ ತಿಂಗಳಾಗಿದ್ದು ದೈನಂದಿನ ಸರಾಸರಿ ಗರಿಷ್ಠ ತಾಪಮಾನ 38.80⁰ಸೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅತಿ ಚಳಿಯಾದ ತಿಂಗಳಾಗಿದ್ದು ದೈನಂದಿನ ಸರಾಸರಿ ಕನಿಷ್ಠ ತಾಪಮಾನ 16.40⁰ಸೆ ಇರುತ್ತದೆ. ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಗರಿಷ್ಠ ಉಷ್ಣತಾಮಾನ 43.30⁰ಸೆ (ಮೇ 8, 1931ರಂದು) ಮತ್ತು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಕನಿಷ್ಠ ಉಷ್ಣತಾಮಾನ 3.90⁰ಸೆ (ಜನವರಿ 5, 1901ರಂದು) ಇರುತ್ತದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ 847 ಮಿಮೀ ಇದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ಮಾನ್ಸೂನ್ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಏರು ಪೇರುಗಳಿದ್ದು ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಜೀವನೋಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಭೌಗೋಳಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ 5.42 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ 4.53 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಮುಂಗಾರು ಬಿತ್ತನೆ ಕ್ಷೇತ್ರ 3.44 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರು ಬಿತ್ತನೆ ಕ್ಷೇತ್ರ 1.08 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಮುಖ ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ 3.45 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೋಯ ಅವರೆ ಇದರಲ್ಲಿ 1.35 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ವರೆಗೆ ಆವರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಋಷಿ ಅಥವಾ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರವಾಗಿರುವ ಜೋಳದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಗಳನ್ನು, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು (ಹೆಸರು, ಕಡಲೆ, ಉದ್ದು, ತೋಗರಿ), ಭತ್ತ, ಗೋದಿ, ಕಬ್ಬು, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳನ್ನು (ನೆಲಗಡಲೆ) ಮತ್ತಿತರ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಗುವಳಿ ಬಹುತೇಕ ಮುಂಗಾರು (ಜೂನ್‌ದಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್) ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ದಿಂದ ಜನವರಿ) ಈ ಎರಡು ಬೆಳೆ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಿದೆ.

12.29 ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

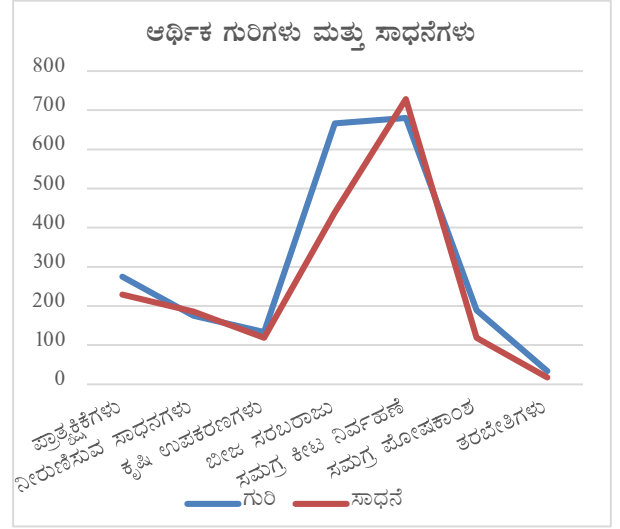
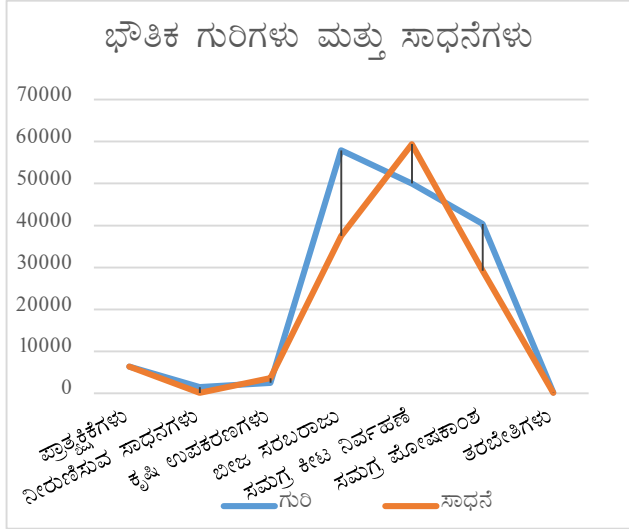
ಕೋಷ್ಟಕ 49ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 86.57% ಮತ್ತು 85.35% ಇರುತ್ತದೆ. ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ 100%, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಡಿ 143.16%, ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ 118.74% ಇದೆ. ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಗುರಿ ಮಿರಿ ಆಗಿವೆ. ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಡಿ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಗತಿ 85%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ 100%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಬೀಜ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 64.79% ಮತ್ತು 72.46% ಇರುತ್ತದೆ. ತರಬೇತಿ ಘಟಕದಡಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 54.9% ಮತ್ತು 52.58% ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಡಿ ಸುಮಾರು 80% ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ 62.88% ಆಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 49: ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಹಸ್ತ ಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕಗಳು)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು	6400	6400	100.00	275	228.64	83.14
ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು	1475	126	85.83	174.73	185.76	106.31
ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು	2523	3612	143.16	133.46	118.38	88.701
ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು	57908	37516	64.79	666.1	438.97	65.901
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	50014	59388	118.74	680.64	728.83	107.08
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	40360	29244	72.46	189.22	118.98	62.88
ತರಬೇತಿಗಳು	182	100	54.95	33.36	17.54	52.58
ಒಟ್ಟು	158862	137526	86.57	2152.51	1837.1	85.35

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಚಿತ್ರ 78 ಮತ್ತು 79: ಬೀದರ್ - ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಯ 10 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 100 ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

13.30 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳು (ಲಿಂಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಯೋಮಾನ, ಭೂಹಿಡುವಳಿ, ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗ- ಪಜಾ/ಪಪಂ/ಹಿವ/ಮಹಿಳೆ/ಅಸಂ) ಏನು?

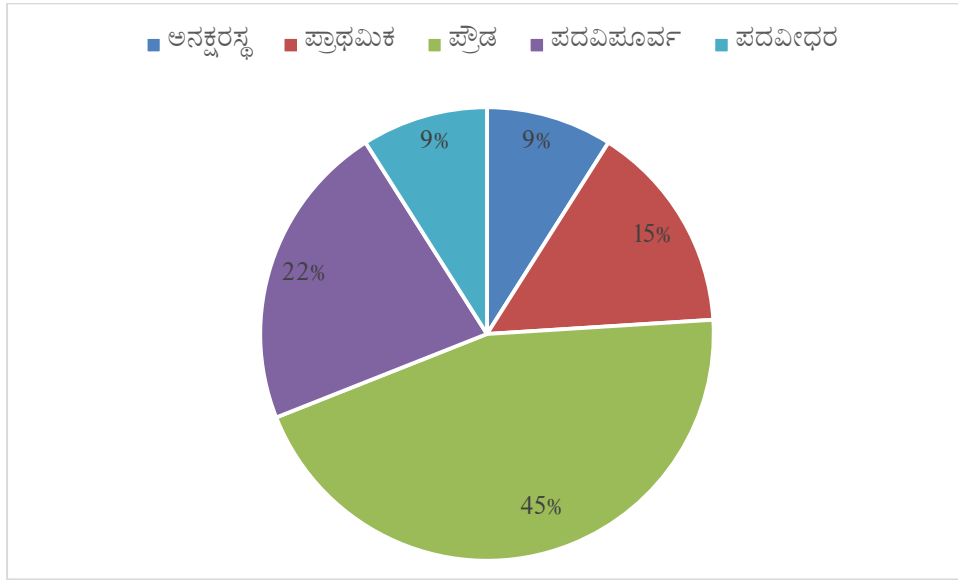
ಲಿಂಗ: ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 97% ಪುರುಷರಿದ್ದು ಉಳಿದ 3% ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರತ್ತಾರೆ.

ವಯೋಮಾನ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 39% ಜನ 40 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 36% ಜನ 35-40 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 16% ಜನ 30-35 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 8% ಜನ 25-30 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ 1% ಜನ 18-25 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 64% ಜನ ಇತರೆ /ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರ 16% ಜನ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, 10% ಜನ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, 4% ಜನ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಮತ್ತು 6% ಜನ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ: ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 80 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

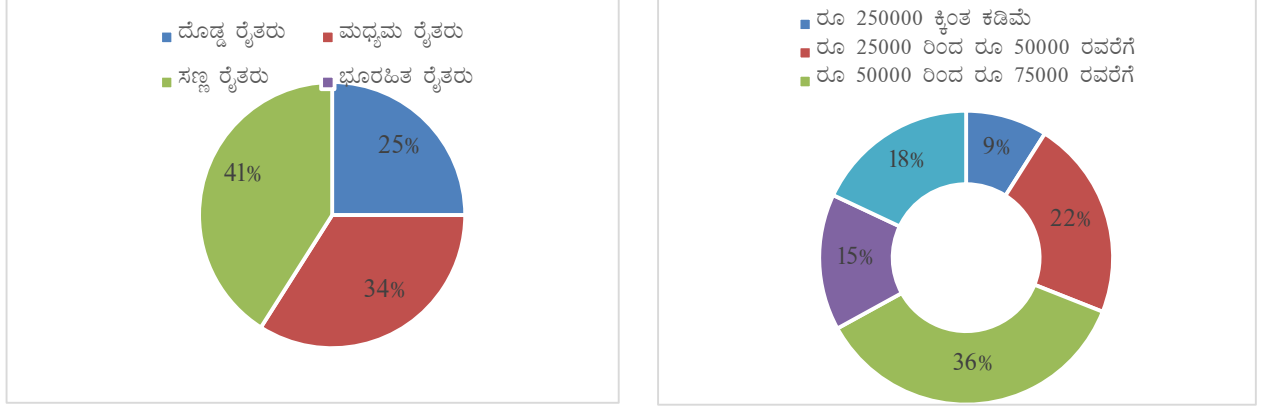
ಚಿತ್ರ 80; ಬೀದರ್-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಚಿತ್ರ 80 ರಿಂದ ತೋರಿ ಬರುವಂತೆ, 45% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, 22% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, 15% ಜನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ 9% ಜನ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದ್ದು 9% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು: ಆಯ್ದು ರೈತರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ (2 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿ) ಮಧ್ಯಮ (2-10 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ದೊಡ್ಡ (10 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ) ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಚಿತ್ರ 81 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 81: ಬೀದರ್- ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ

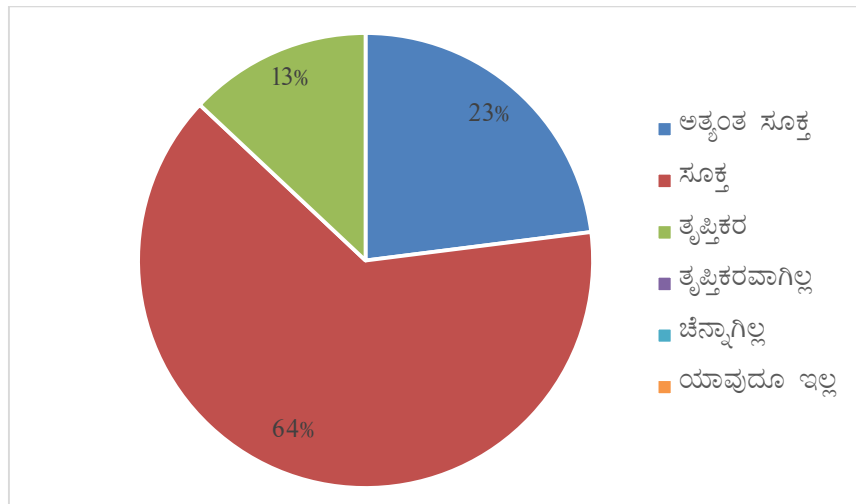
ಚಿತ್ರದಿಂದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು (41%), ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು 34% ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ರೈತರು 25% ಇರುವುದು ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ.

ಆಯ್ದ ರೈತರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ 36% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 50000 ದಿಂದ 75000, 22% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000 ದಿಂದ 50000, 15% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 75000 ದಿಂದ 100000, 18% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 100000 ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಉಳಿದ 9% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

13.31 ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

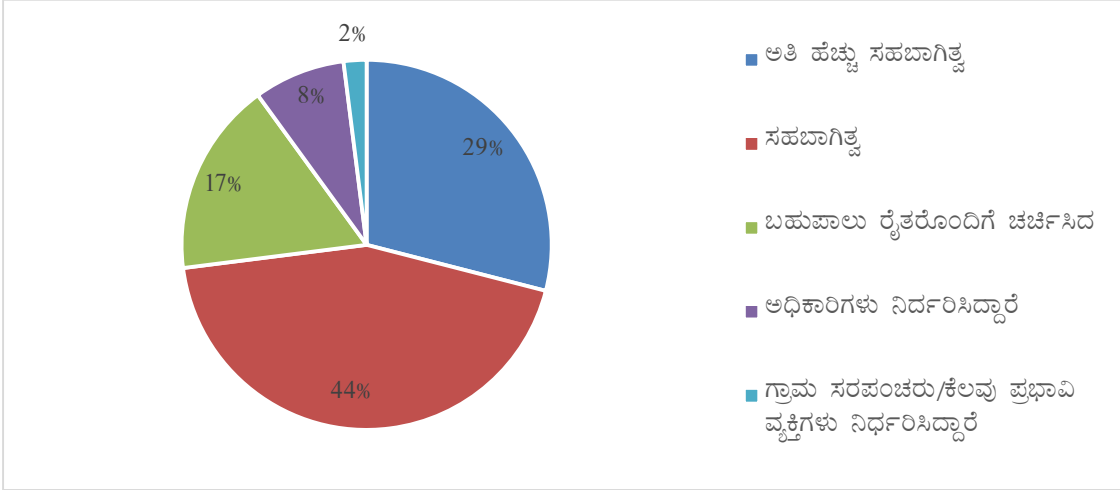
ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 64% ಜನ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಮೇರೆಗೆ” ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 23% ಜನ “ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ” ಎಂದು 12% ಜನ “ತೃಪ್ತಿಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಚಿತ್ರ 82).

ಚಿತ್ರ 82: ಬೀದರ್ - ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ

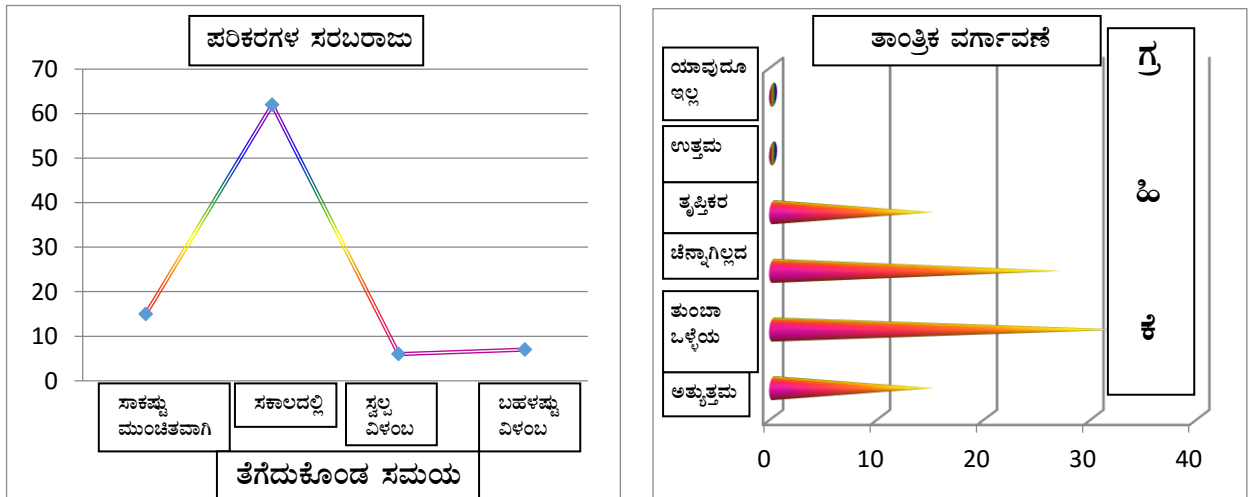
ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ” ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು 44.40% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 28.90% ಜನ ಇದು “ಅತ್ಯಂತ ಸಹಭಾಗಿ” ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು, 16.70% ಜನ “ಬಹುಪಾಲು ರೈತರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ” ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 7.80% ಜನರು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದರೆ 2.20% ಜನ ಇದನ್ನು “ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸರಪಂಚರು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು” ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 83)

ಚಿತ್ರ 83: ಬೀದರ್ - ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ

ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂದಿಗ್ಧ ಆಯಾಮವಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರ ತಯಾರಕ/ವಿತರಕ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ 68.9% ಜನರು ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು “ಸಕಾಲಿಕ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 16.70% ಜನರು “ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ” ಮತ್ತು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದವರಲ್ಲಿ 7.80% ಜನರು ಪೂರೈಕೆ “ಬಹಳಷ್ಟು ತಡ” ಎಂದು 6.70% ಜನರು “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ತಡ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 84)

ಚಿತ್ರ 84: ಬೀದರ್ - ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ

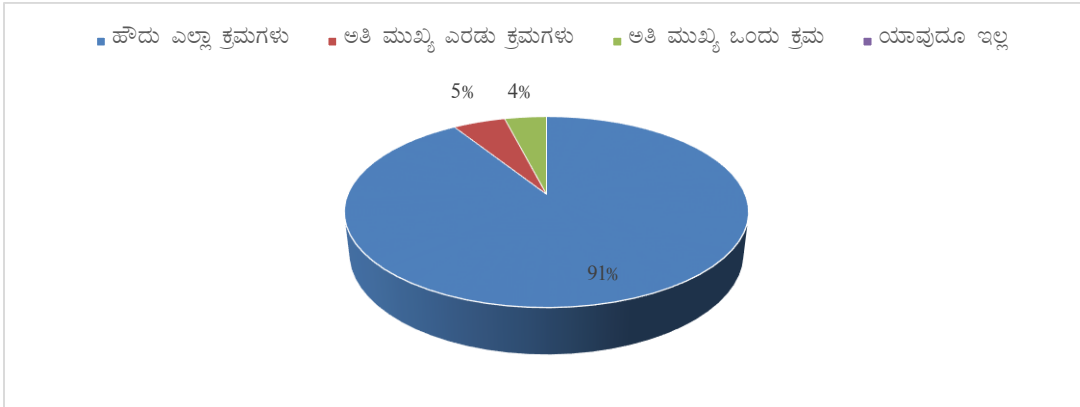
ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ: ಚಿತ್ರ 84ರ ಅವಲೋಕನೆಯಿಂದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 44.40% ಜನ, “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 32.20% ಜನ, “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು 16.70% ಜನ, “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 5.6% ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ 1-4 ಕ್ಷೇತ್ರೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ: ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಉತ್ತಮ” ಹಾಗೂ “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

13.32 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ: ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, 91.10% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ತಲಾ 4.40% ಜನ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ 2 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ (ಚಿತ್ರ 85)

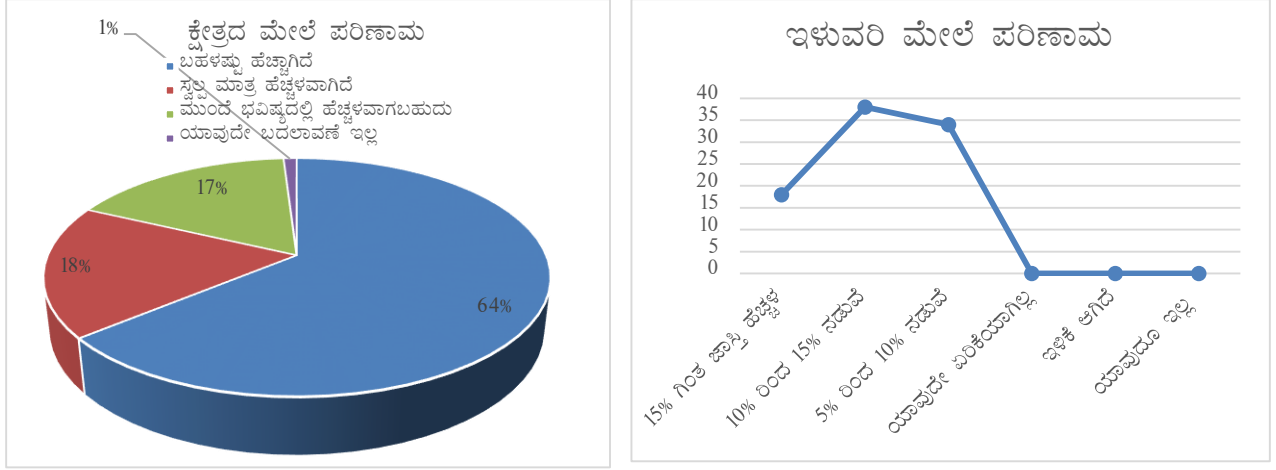
ಚಿತ್ರ 85: ಬೀದರ್ - ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಚ್ಚಳ/ಇಳಿಕೆ: ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸುಧಾರಿತವೇನಿರುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 64.40% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ” ಎಂದು, 17.80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ” ಎಂದು, 16.70% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು ಕೇವಲ 1.11% ಜನ 5.60% ರೈತರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 86)

ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ/ಇಳಿಕೆ: ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ಈ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತೆ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರ 86 ರಿಂದ 42.20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 10-15%, 37.8% ಜನರಲ್ಲಿ 5-10% ಮತ್ತು 20% ಜನರಲ್ಲಿ 15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 86: ಬೀದರ್- ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ ತಾವು ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಿಶ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ಅಭಿಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಕೆಲವರು ತಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ಉಳಿದ 20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಪಡೆದ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿಸಮವಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

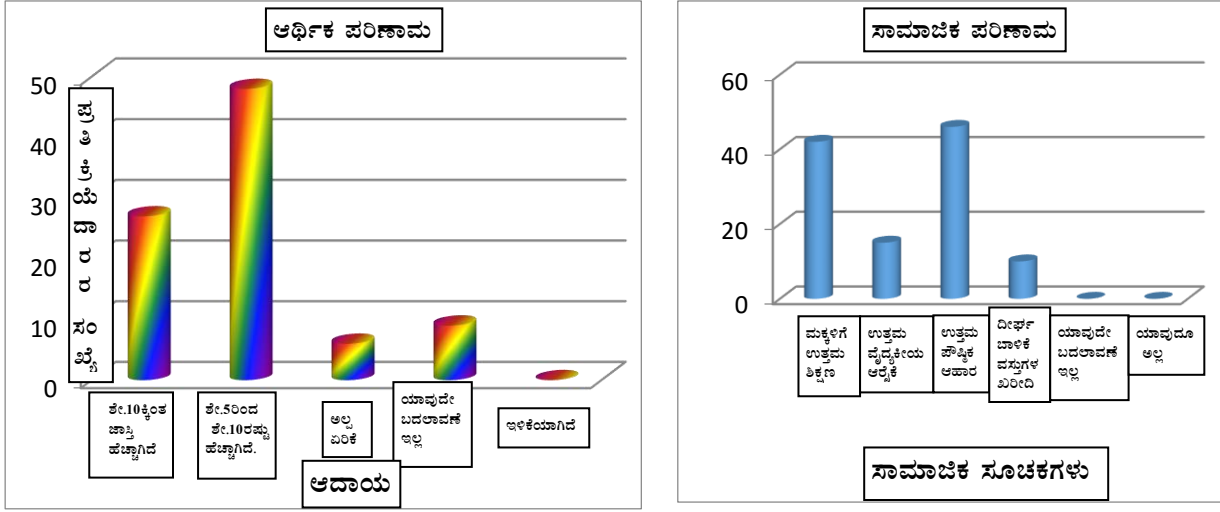
ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (53.30%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 5-10% ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು, 30.00% ಜನ 10% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು 10.00% ಜನ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು 6.70% ಜನ ರೈತರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 87)

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ 51.11% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಾವು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. 46.60 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು, 16.60% ಜನರು ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ 11.11% ಜನ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್, ರೆಫ್ರಿಜಿರೇಟರ್, ಇತ್ಯಾದಿ ದೇರ್ಘ ಬಾಳಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 87)

ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರು: ಬಹಳಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಬಳಸಲಾದ ಹೊರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಸಹ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 87: ಬೀದರ್- ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

13.33 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ವಿರಡೆಯಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರದಿಂದ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಸಿ ಸಾಯುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಸಸ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ, ಅದರ ಕೊಡುಗೆ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಎಂದು ಬಹುಮತದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸತು ಮತ್ತು ಬೋರಾನ್‌ನಂತಹ ಲಘುಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಳಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

13.34 ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಿತು?

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಭೂಚೇತನ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

13.35 ಯೋಜನೆಯ ಮುಂದಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಜೋಡಣೆಗಳೇನು?

ಯಾವುದೇ ಗಣನೀಯ ಮುಮ್ಮುಖ ಮತ್ತು ಹಿಮ್ಮುಖ ಜೋಡಣೆಗಳು ವರದಿಯಾಗಿಲ್ಲ

13.36 ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳಾವುವು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಲಹೆಗಳಾವುವು?

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು: ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ತಳಿಗಳ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿತರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಬಂಧನೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. ಹನಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ.

ಸಲಹೆಗಳು:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಪೂರ್ಣ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅರಿವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಚ್ಚು ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು.

VI. ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು, 17° 10' ದಿಂದ 17° 45' ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳ ಮತ್ತು 76° 10' ದಿಂದ 77° 45' ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಇದೆ. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಪುರ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೋಲಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣದ ಮೇಡಕ್ ಜಿಲ್ಲೆ, ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಯಾದಗಿರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ 16,244 ಚದರ ಕಿಮೀ ಇದ್ದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ 8.46% ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆವರಿಸಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆ 2 (ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಸೇಡಂ) ಕಂದಾಯ ಉಪವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 7 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವು ಆಳಂದ, ಅಫ್‌ಜಲ್‌ಪುರ, ಚಿಂಚೋಳಿ, ಚಿತ್ತಾಪುರ, ಕಲಬುರಗಿ ಉತ್ತರ, ಕಲಬುರಗಿ ದಕ್ಷಿಣ, ಜೇವರಗಿ, ಮತ್ತು ಸೇಡಂ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 32 ಹೋಬಳಿಗಳು, 4 ಮುನಿಸಿಪಲ್‌ಗಳು, 7 ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು, 220 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, 9 ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಇದು ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಮಳೆ ಅವಲಂಬಿತ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆ 2 ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳಡಿ- ಪೂರ್ವ ಅರೆಮಲೆನಾಡು ವಲಯ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ಒಣ ವಲಯ- ಬರುತ್ತವೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ವಾಡಿಕೆ ಮಳೆ 777 ಮಿಮೀ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಶುಷ್ಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ನಿವ್ವಳ ಬಿತ್ತನೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಒಟ್ಟು ಸಾಗುಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ (13, 821.94 ಚದರ ಕಿಮೀ) 85.1% ಇರುತ್ತದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷಿ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತವಾಗಿದ್ದು, ಕೇವಲ 14% ನಿವ್ವಳ ಬಿತ್ತನೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿಯಾದ 24%ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಮಾ, ಕಗಿನಾ, ಮುಲ್ಲಾಮರಿ, ಬೆಣ್ಣೆತೊರೆ, ಮತ್ತು ಬೇರಿ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಚಂದ್ರಾಮಪಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ, 36 ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಮತ್ತು 445 ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳು ನೀರಾವರಿಯ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ. ಜೋಳ, ತೊಗರಿ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಮತ್ತು ನೆಲಗಡಲೆ ಇವು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಏರುಪೇರುಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ತಪ್ಪದೇ ಬೀಳುವ ಕೀಟ ಬಾಧೆ ತೊಗರಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಧಕವಾಗವಾಗಿವೆ. ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಉತ್ತಮ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಅನುಸರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೋಳದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

13.37 ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

ಕೋಷ್ಟಕ 49ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 93.76% ಮತ್ತು 91.58% ಇರುತ್ತವೆ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆ- 357.98% ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಡಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಪೂರೈಕೆ (ಸುಮಾರು 100%) ಬರುತ್ತವೆ. ರಾಜ್ಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಘಟಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು (ಒಟ್ಟು ಅನುದಾನದ 20% ವರೆಗೆ) ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನ್ಯಾಪ್‌ಸ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟ್ರೇಯರ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

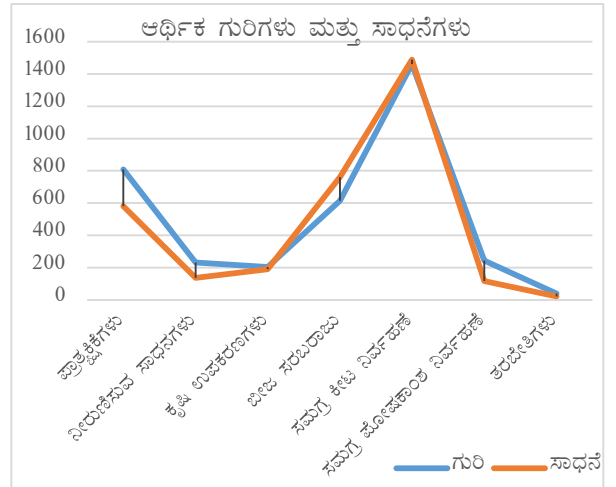
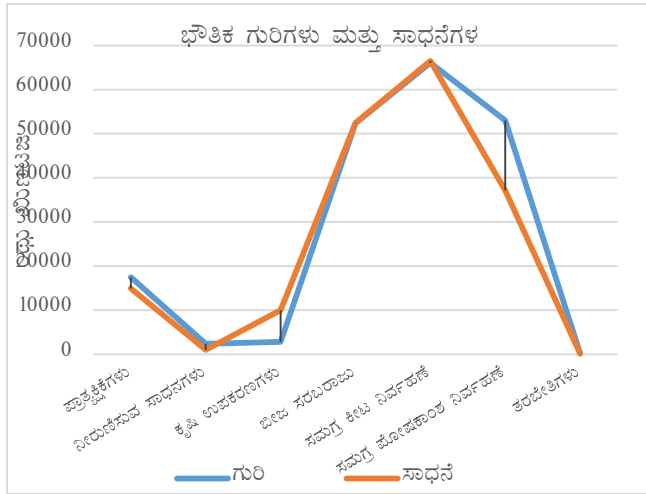
ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಬೀಜ ಪೂರೈಕೆ ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಡಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದು, ಕ್ರಮವಾಗಿ 124.09%, 102.00% ಮತ್ತು 92.97% ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಡಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೇವಲ 44.32% ಮತ್ತು 59.14% ಇವೆ. ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 85.34% ಮತ್ತು 71.86% ಇವೆ. ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗಳಡಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 70.10% ಮತ್ತು 72.30% ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ 48.07% ಮತ್ತು 54.20% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 50, ಚಿತ್ರ 88 ಮತ್ತು 89)).

ಕೋಷ್ಟಕ 50: ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಹಸ್ತ ಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕಗಳು)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು	17500	14935	85.34	809	581.37	71.86
ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು	2367	1049	44.32	231.58	136.96	59.14
ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು	2799	10020	357.98	204.85	190.45	92.97
ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು	52385	52447	100.12	614.22	762.22	124.09
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	66084	66474	100.59	1460.57	1489.79	102
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	52985	37139	70.10	242.81	116.73	48.07
ತರಬೇತಿಗಳು	245	177	72.3	39.15	21.22	54.2
ಒಟ್ಟು	194365	182241	93.76	3602.18	3298.74	91.58

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಚಿತ್ರ 88 ಮತ್ತು 89: ಕಲಬುರಗಿ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಯ 10 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 100 ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

38 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳು (ಲಿಂಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಯೋಮಾನ, ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗ- ಪಜಾ/ಪಪಂ/ಹಿವ/ಮಹಿಳೆ/ಅಸಂ, ಭೂಹಿಡುವಳಿ) ಏನು?

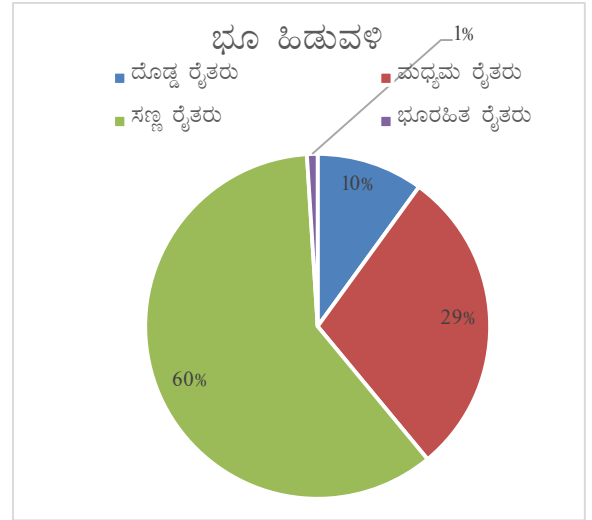
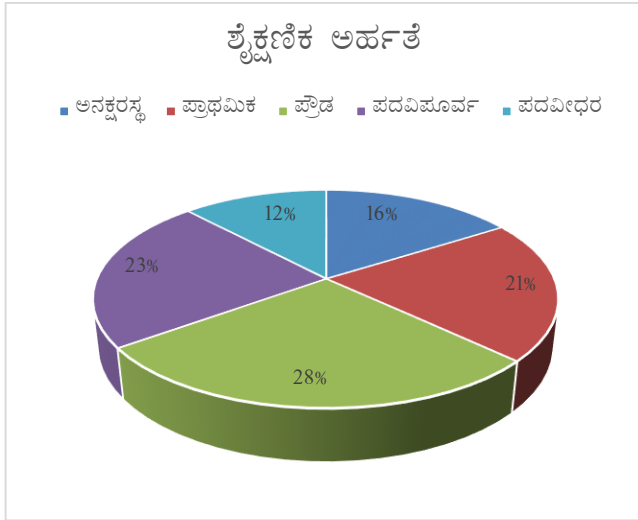
ಲಿಂಗ: ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 97% ಪುರುಷರಿದ್ದು ಉಳಿದ 3% ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರತ್ತಾರೆ.

ವಯೋಮಾನ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 47% ಜನ 40 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 27% ಜನ 35-40 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 18% ಜನ 30-35 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 6% ಜನ 25-30 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ 2% ಜನ 18-25 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 73% ಜನ ಇತರೆ /ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರದಲ್ಲಿ 18% ಜನ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, 6% ಜನ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ, 1% ಜನ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಮತ್ತು 2% ಜನ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ: ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 90 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 90: ಕಲಬುರಗಿ: ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು

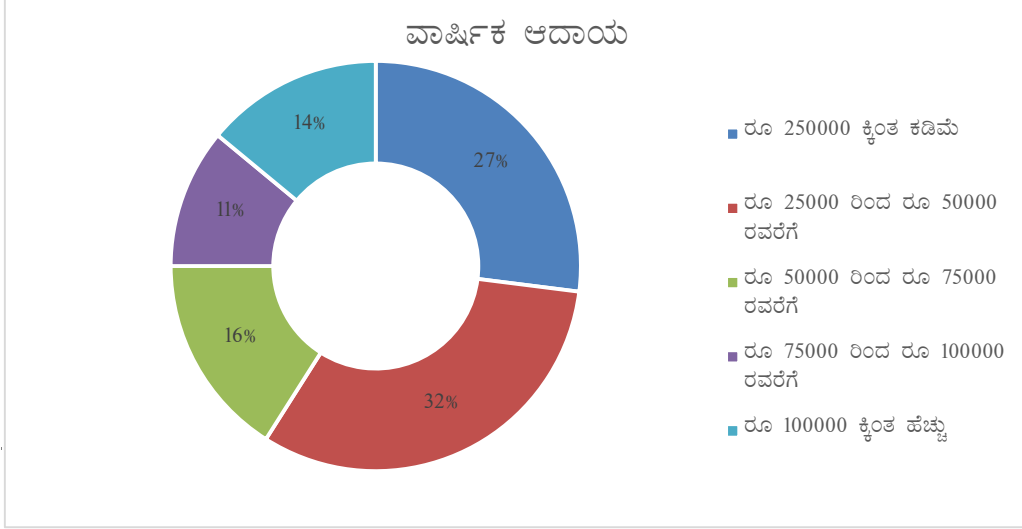
ಚಿತ್ರದಿಂದ ತೋರಿ ಬರುವಂತೆ, 28% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, 23% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, 21% ಜನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ 12% ಜನ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದ್ದು 16% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು: ಆಯ್ದು ರೈತರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ (2 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿ) ಮಧ್ಯಮ (2-10 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ದೊಡ್ಡ (10 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ) ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಚಿತ್ರ 90 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರದಿಂದ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರು- 60%, ಸಣ್ಣ ರೈತರು. 29% ರೈತರು ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು 10% ದೊಡ್ಡ ರೈತರಾಗಿದ್ದು, 1% ಭೂರಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕುಟುಂಬದ ವರಮಾನ: ಆಯ್ದು ರೈತರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ 32% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000 ದಿಂದ 50000, 27% ಜನರ ಆದಾಯ 25000ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ, 16% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 50000ದಿಂದ 75000, ಮತ್ತು 15% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 75000 ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. (ಚಿತ್ರ 91)

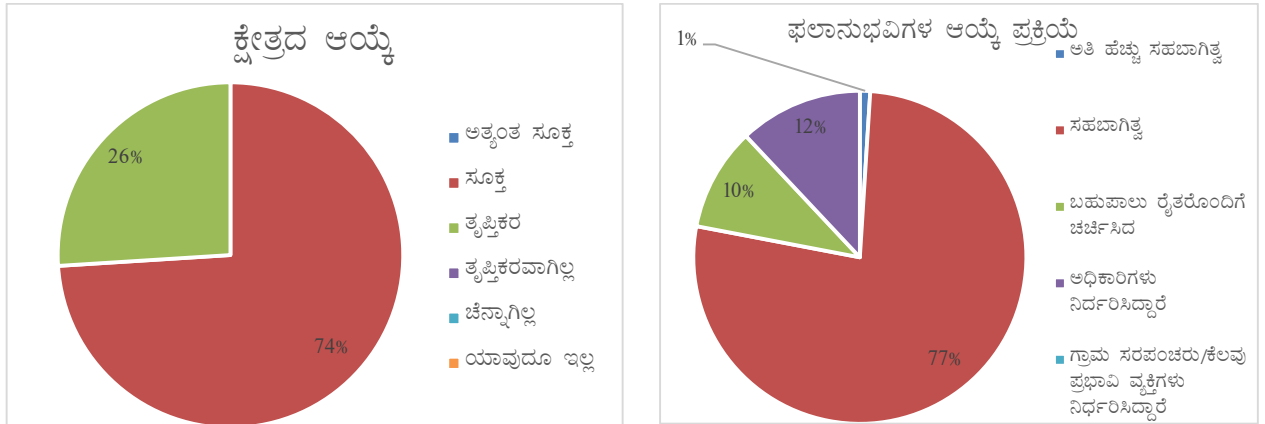
ಚಿತ್ರ 91: ಕಲಬುರಗಿ- ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ

13.39 ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 74% ಜನ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಮೇರೆಗೆ” ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು 26% ಜನ “ತೃಪ್ತಿಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಚಿತ್ರ 92).

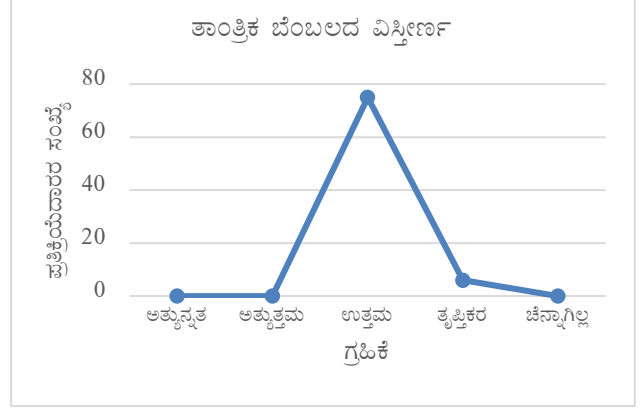
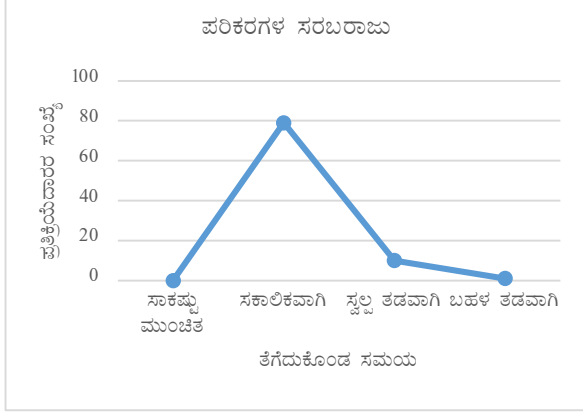
ಚಿತ್ರ 92: ಕಲಬುರಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಹಜಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು (77%) ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ “ಸಹಜಾಗಿತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ” ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 12% ಜನರು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿರ್ದರಿಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು, 19% ಜನ ಇದು “ರೈತರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ” ಆಗಿದೆ ಎಂದು 1% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇದು “ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜಾಗಿ” ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 92)

ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಗ್ಧ ಆಯಾಮವಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರ ತಯಾರಕ/ವಿತರಕ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ 87.80% ಜನರು ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು “ಸಕಾಲಿಕ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 11.10% ಜನರು “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ತಡ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 93)

ಚಿತ್ರ 93: ಕಲಬುರಗಿ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ

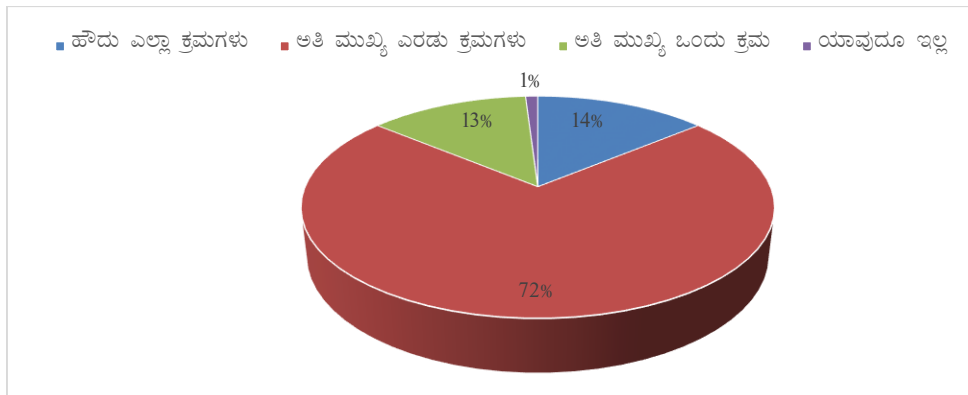

ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 83.30% ಜನ, “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 6.70% ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದು, ಉಳಿದ 10% ಜನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿಲ್ಲ. (ಚಿತ್ರ 93)

13.40 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ: ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, 72% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ 2 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, 14% ಜನ ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಹಾಗೂ 13% ಜನ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ (ಚಿತ್ರ 94)

ಚಿತ್ರ 94: ಕಲಬುರಗಿ: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

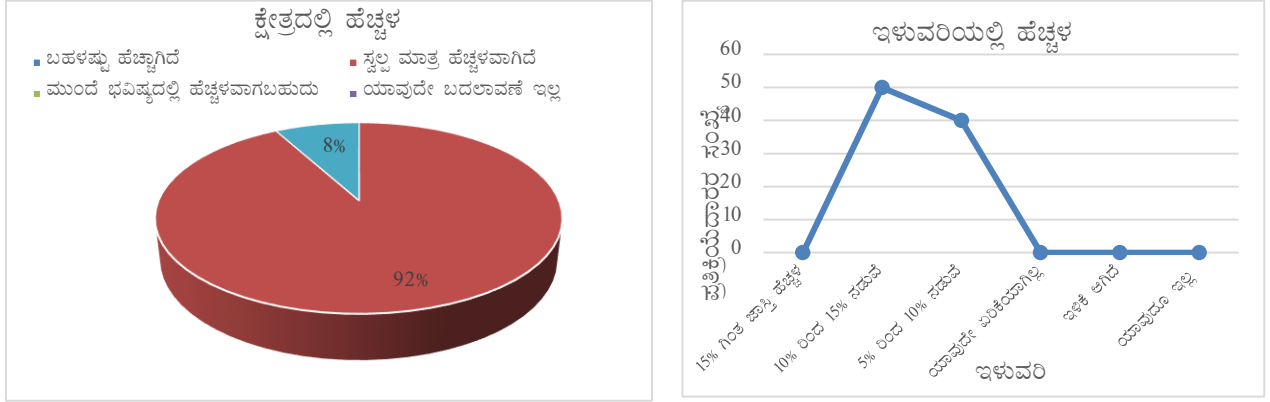

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸುಧಾರಿತವೆನಿಸುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದ-

92% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು 8% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 95)

ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ಈ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತೆ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರ 95 ರಿಂದ 55.6% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ 10-15% ಹಾಗೂ 44.40% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ 5-10% ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 95: ಕಲಬುರಗಿ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

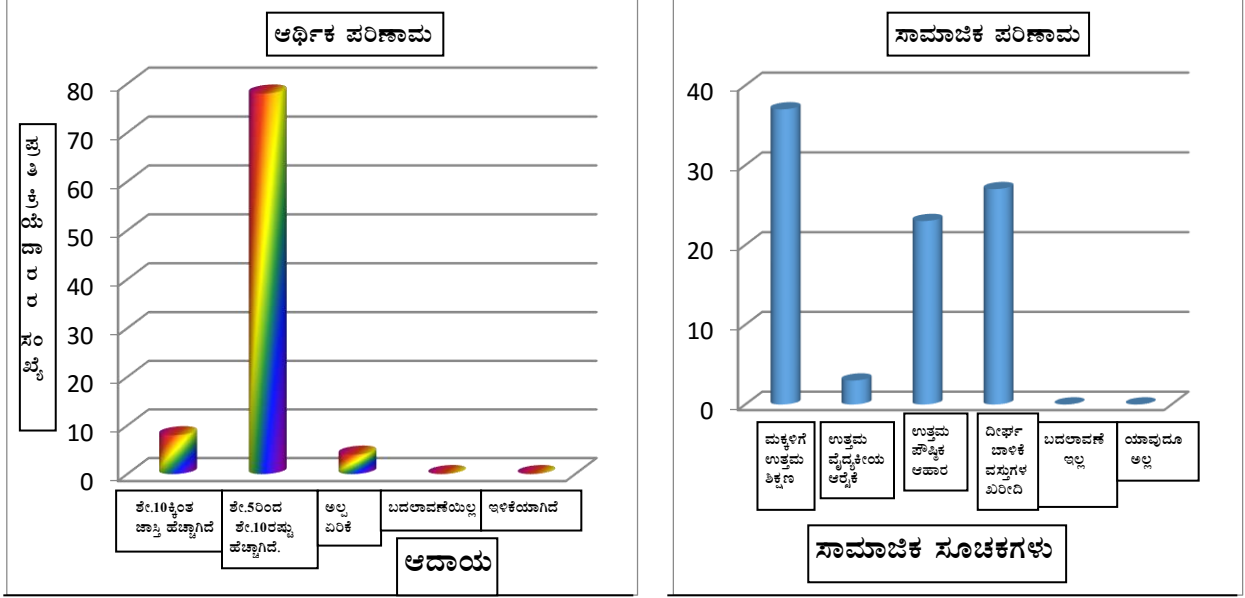

ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40% ಜನ ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಪಡೆದ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿತ್ತೆಂದು, 30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, 20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರೂ ತಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಬಳಸಲಾದ ಹೊರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ, ತಮಗೂ ಸಹ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (86.70%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 5-10% ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು, 8.90% ಜನ 10% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉಳಿದ 4.40% ಜನ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 96)

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹಳಷ್ಟು ರೈತರು ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ಬಡತನ, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರ 96ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ 41.10%ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಈ ಆದಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 96: ಕಲಬುರಗಿ- ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಮತ್ತಿತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

13.41 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ-ಸತ್ತು ಮತ್ತು ಬೋರಾನ್‌ನಂತಹ ಲಘುಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಮತ್ತು ಭೂಸುದಾರಕ ಜಿಪ್ಸಮ್ ಬಳಕೆ ದ್ವಿಧನ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ ಎಂದು ಬಹುಮತದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

13.42 ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳಾವುವು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಲಹೆಗಳಾವುವು?

ಯೋಜನೆಯಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಬಂದಿದೆ.

VII. ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 21 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 20% ಜನ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. (ವಿಜಯಪುರ, ಇಂಡಿ) ಉಳಿದ 80% ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆ ಅರೆ ಶುಷ್ಕ ಹವಾಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 16.83⁰ ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಮತ್ತು 75.7⁰ ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಣ ಹವೆ ಪ್ರಚಲಿತವಿದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಏಪ್ರಿಲ್-ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಬಿಸಿಲು ಇದ್ದು ತಾಪಮಾನ 40-42ಡಿಗ್ರಿ ಸೆ. ವರೆಗೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಚಳಿಗಾಲ ನವೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಜನವರಿವರೆಗೆ ಇದ್ದು, ಆಗ ತಾಪಮಾನ 15-20 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ 552.8 ಮಿಮೀ ಇದ್ದು 37.2 ಮಳೆ ದಿನಗಳಿವೆ. ಮನ್ಸೂನ್ ಮಳೆ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ವರೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ನೈಋತ್ಯ ಹಾಗೂ ಈಶಾನ್ಯ ಈ ಎರಡೂ ಮಳೆಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮಳೆಯ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರುಗಳಿವೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧವಾದ-ಆಳವಾದ ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಕೆಂಪು- ಮಣ್ಣುಗಳಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇವು ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಜೋಳ, ಗೋದಿ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 70% ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಜೀವನೋಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಹಾಗೂ ಅಕಾಲಿಕ ಮಳೆಯ ಸ್ವರೂಪದಿಂದಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬರ ಹಾಗೂ ದುರ್ಭಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶ 8,42,586 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ 1,98,614 ಹೆಕ್ಟೇರ್ (23.5%) ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

13.43 ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

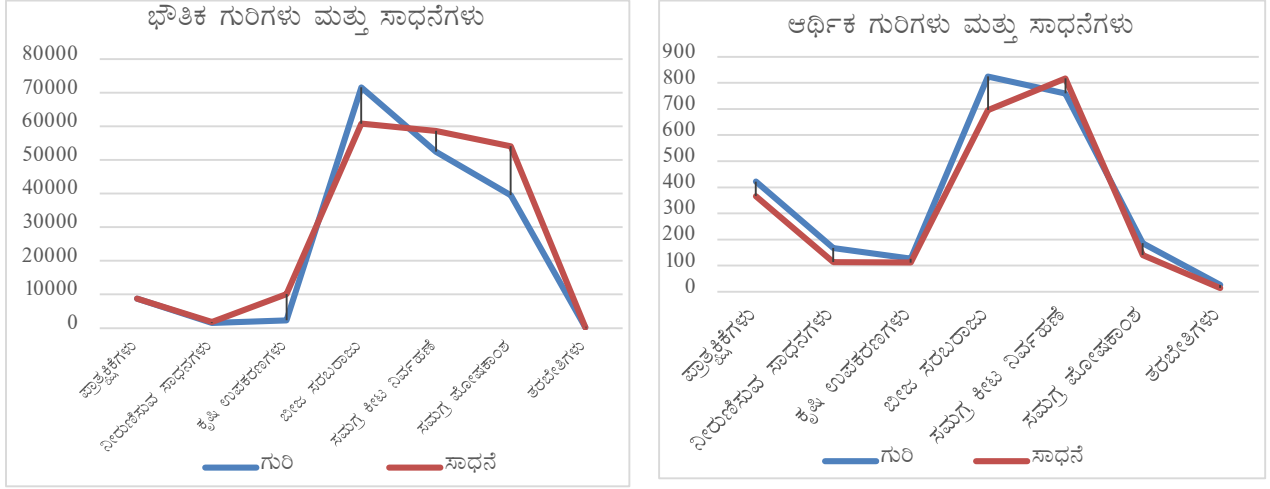
ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 110.24% ಮತ್ತು 89.95% ಇದ್ದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಡಿ ಗುರಿಯ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು 434.58% ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ 88.55% ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ ಭೌತಿಕ ಗುರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ (100%) ಸಾಧಿಸಿದ್ದು, ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ 86.67% ಇದೆ. ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು, ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆ 100%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯೂ 100%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು ಘಟಕದಡಿ 84.91% ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ 84.39% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ತರಬೇತಿ ಘಟಕದಲ್ಲಿ 96.97% ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ 55.29% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 51, ಚಿತ್ರ 97 ಮತ್ತು 98)

ಕೋಷ್ಟಕ 51: ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಹಸ್ತ ಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಮೂಲಮಾನಗಳು)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು	8800	8800	100	422	365.72	86.67
ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು	1492	1795	120.31	167.18	113.39	67.83
ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು	2331	10130	434.58	126.04	111.603	88.55
ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು	71575	60765	84.91	824.6	695.918	84.39
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	52437	58632	111.81	759.79	817.637	107.61
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	39491	54053	136.87	185.59	140.135	75.51
ತರಬೇತಿಗಳು	165	160	96.97	25.65	14.181	55.29
ಒಟ್ಟು	176291	194335	110.24	2510.85	2258.584	89.95

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಚಿತ್ರ 97 ಮತ್ತು 98: ವಿಜಯಪುರ-ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಯ 10 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 100 ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

13.44 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳು (ಲಿಂಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಯೋಮಾನ, ಭೂಹಿಡುವಳಿ, ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗ- ಪಜಾ/ಪಪಂ/ಹಿವ/ಮಹಿಳೆ/ಅಸಂ) ಏನು?

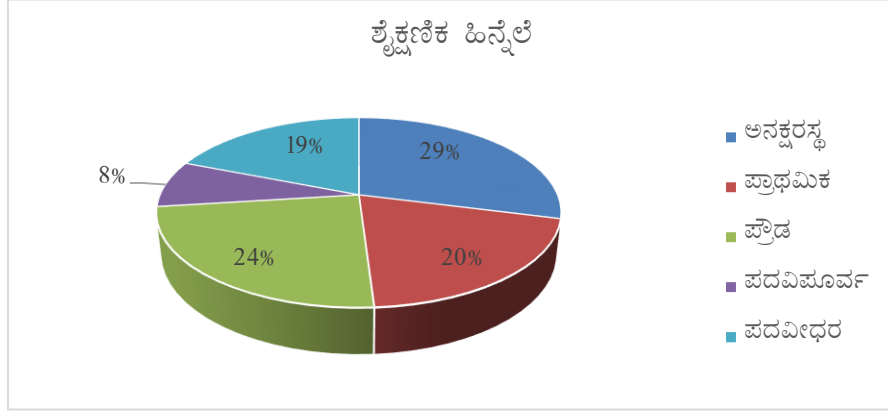
ಲಿಂಗ: ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 90% ಪುರುಷರಿದ್ದು ಉಳಿದ 10% ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಯೋಮಾನ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 63% 40 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 18% ಜನ 30-35 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 17% ಜನ 35-40 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, ಹಾಗೂ ಉಳಿದ 2% ಜನ 25-30 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 47% ಜನ ಇತರೆ /ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರ 33% ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ, 16% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು 4% ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ: ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 99 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

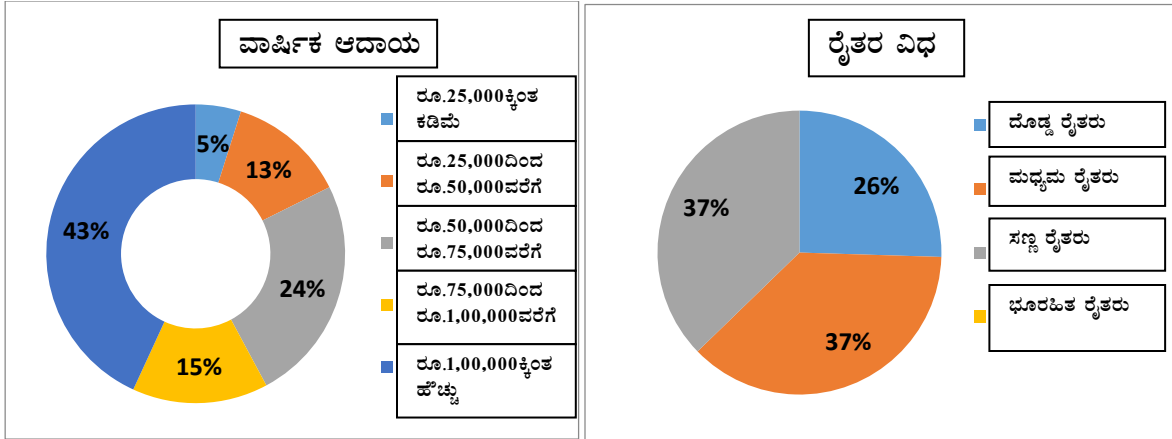
ಚಿತ್ರ 99 ವಿಜಯಪುರ-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಚಿತ್ರ 99 ರಿಂದ ತೋರಿ ಬರುವಂತೆ, 29% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ, 24% ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, 20% ಪ್ರಾಥಮಿಕ, 19% ಪದವಿ ಮತ್ತು 8% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು: ಆಯ್ದು ರೈತರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ (2 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿ) ಮಧ್ಯಮ (2-10 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ದೊಡ್ಡ (10 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ) ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಚಿತ್ರ 100 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 100: ವಿಜಯಪುರ: ರೈತರ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ

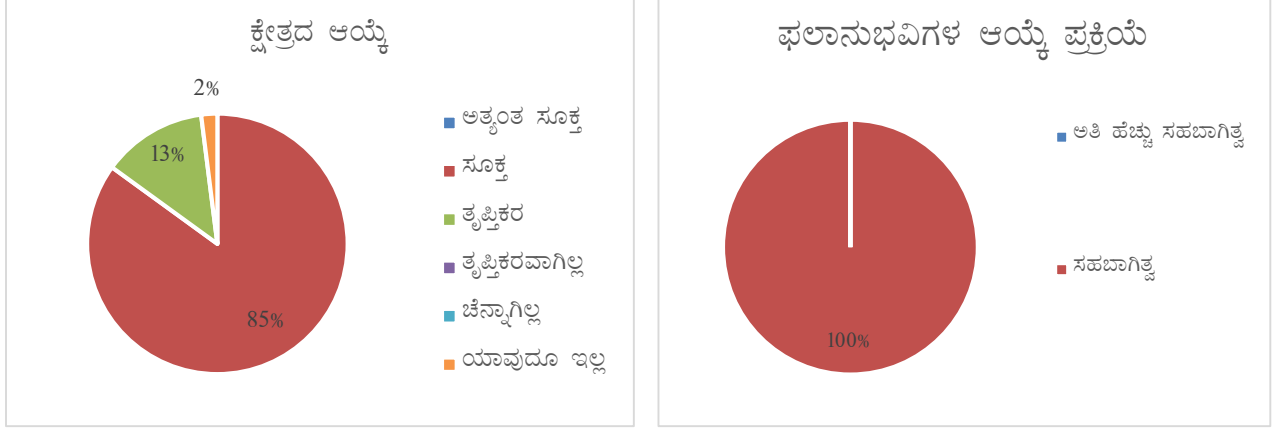
ಚಿತ್ರದಿಂದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ (ತಲಾ 37%), ಇದ್ದು, ದೊಡ್ಡ ರೈತರು 26% ಇರುವುದು ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ.

ಆಯ್ದು ರೈತರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ 43% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 1,00,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು, 24% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 50000 ದಿಂದ 75000, 15% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 75,000 ದಿಂದ 1,00,000, 13% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000 ದಿಂದ 50000 ಹಾಗೂ ಉಳಿದ 5% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

13.45 ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 85% ಜನ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 13% ಜನ “ತೃಪ್ತಿಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, 2% ಜನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿಲ್ಲ. (ಚಿತ್ರ 101).

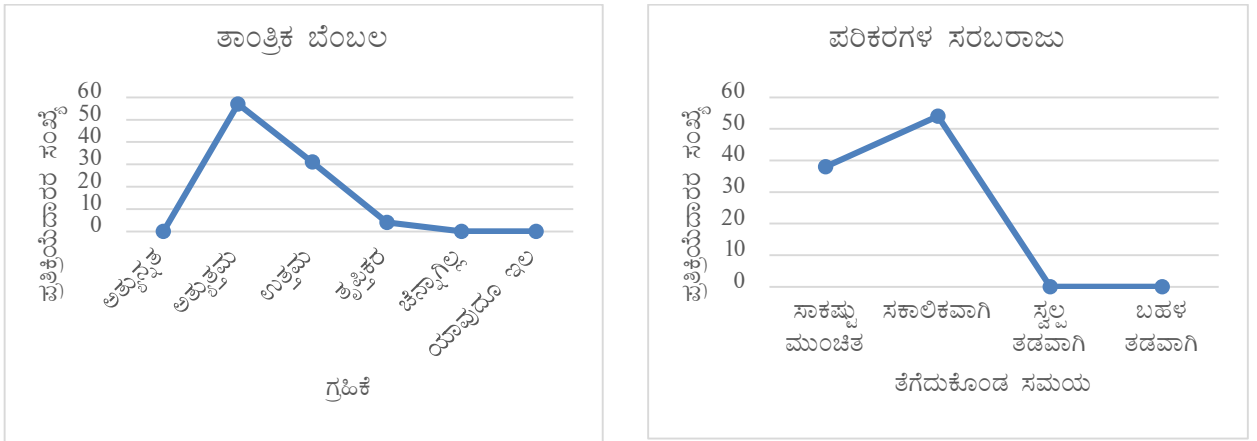
ಚಿತ್ರ 101: ವಿಜಯಪುರ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಹಜಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 101)

ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಗ್ಧ ಆಯಾಮವಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರ ತಯಾರಕ/ವಿತರಕ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ 58.9% ಜನರು ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು “ಸಕಾಲಿಕ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 41.20% ಜನರು “ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 102)

ಚಿತ್ರ 102: ವಿಜಯಪುರ- ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು

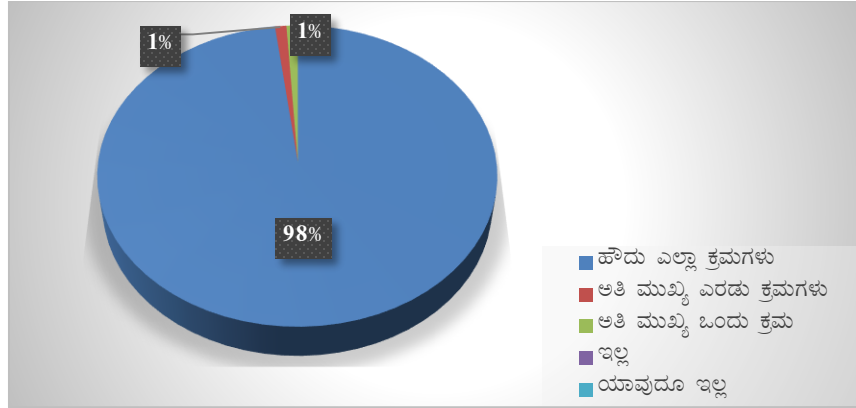

ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ: ಚಿತ್ರ 102ರ ಅವಲೋಕನೆಯಿಂದ, ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 62.30% ಜನ “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 33.40% ಜನ, “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 4.50% ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

12.46 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

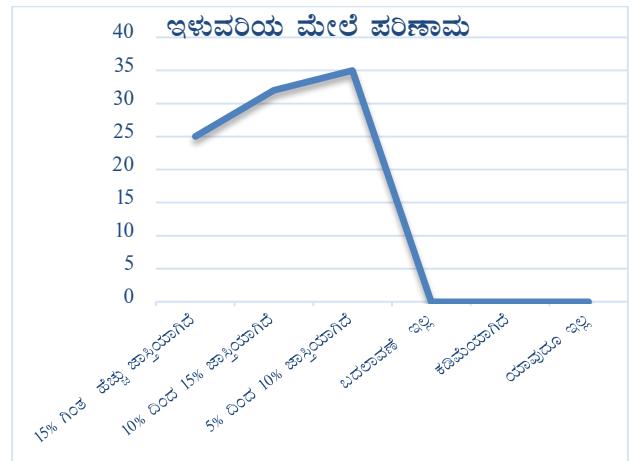
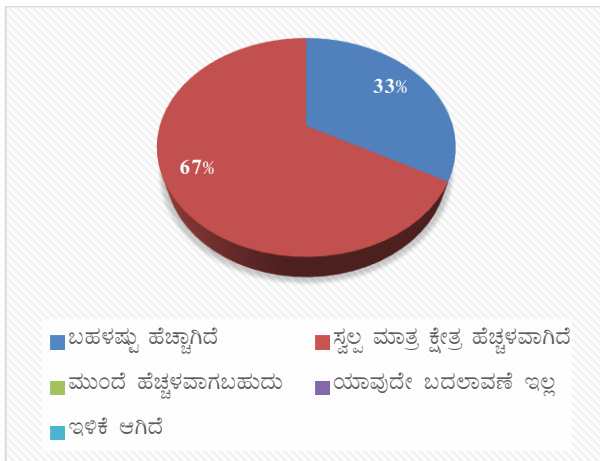
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ: ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, 98.00% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ತಲಾ 1.00% ಜನ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ 2 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ

ಚಿತ್ರ 103: ವಿಜಯಪುರ- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಣೆಯಿಂದ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸುಧಾರಿತವೆನಿಸುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 67.00% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ”ಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, 33% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ”ಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 104)

ಚಿತ್ರ 104: ವಿಜಯಪುರ-ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

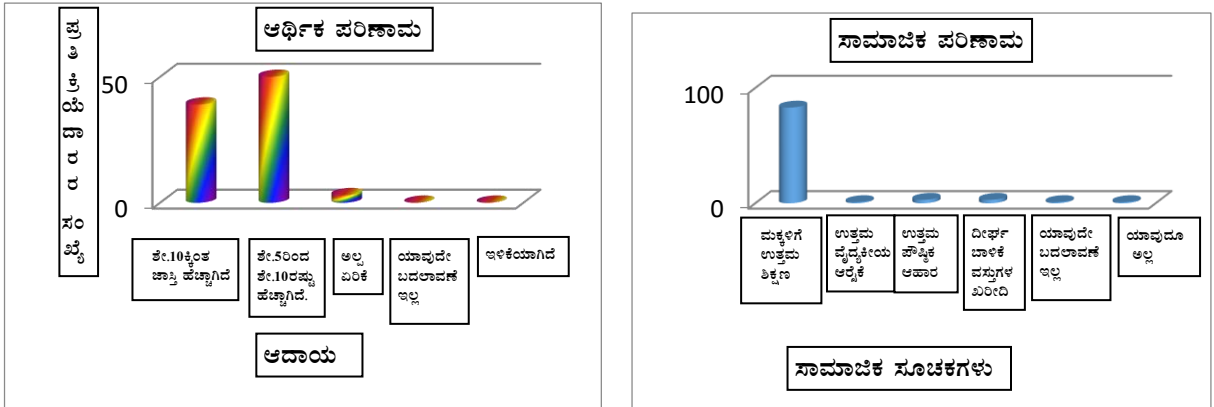
ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತೆ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಚಿತ್ರ 104ರಿಂದ 37.80% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 5-10%, 35.60% ಜನರಲ್ಲಿ 10-15% ಮತ್ತು 26.70% ಜನರಲ್ಲಿ 15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮಗೆ ಅಭಿಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 84.40% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರೂ ತಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಬಳಸಲಾದ ಹೊರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ, ತಮಗೂ ಸಹ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (55.60%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 5-10% ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು, 42.30% ಜನ 10% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು 2.30% ಜನ ರೈತರು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 105: ವಿಜಯಪುರ- ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ 91.20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕ ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ, ತಲಾ 3.40% ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್, ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್, ಇತ್ಯಾದಿ ದೀರ್ಘ ಬಾಳಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ, ಹಾಗೂ 1.20% ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. (ಚಿತ್ರ 105)

ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಅಂಶಗಳು:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಧನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೊದಲು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಐಸಿಪಿಎಲ್ 8863 (ಮಾರುತಿ) ತಳಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 4-5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಪೂರೈಸಲಾದ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿ ಟಿಎಸ್-3ಆರ್ 5-6 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣವಿರುವ ಕಾರಣ ಟಿಎಸ್ 3ಆರ್ ಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯಿಂದ ಈ ಕೊರತೆ ಸರಿದೂಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

13.47 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

ಸತು ಮತ್ತು ಬೋರಾನ್‌ನಂತಹ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಸಿಂಪರಣೆ, ಜಿಪ್ಸಂ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಇವು ದ್ವಿಧನ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ.

13.48 ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಿತು?

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಭೂಚೇತನ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ (ಹೈಟೆಕ್ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗಾಗಿ) ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

13.49 ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳಾವುವು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಲಹೆಗಳಾವುವು?

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು: ಬೀಜ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದೂರುಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು. ನ್ಯಾಪ್‌ಸ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟ್ರೇಯರ್ ಮತ್ತು ನೀರು ಸಾಗಿಸುವ ಪೈಪುಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯಧನ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯ ವಲಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

ಸಲಹೆಗಳು:

ಅ) ಎಲ್ಲ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿರುವ ಅಂದಾಜು ರೂ. 23000 ವೆಚ್ಚ ತಗಲುವ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಟ್ಯಾಬ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು

ಆ) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತುಂತುರು ಮತ್ತು ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು

ಇ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಟಾರ್ಪಾಲಿನ್‌ಗಳ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಕೊಯ್ಲಿನ ನಂತರ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಅಕಾಲಿಕ ಮಳೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವವರೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತು ಚಾಲಿತ ಬಿತ್ತನೆ ಕೂರಿಗೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬಹುದು

ಉ) ಪೂರ್ಣ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅರಿವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು.

VIII. ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ

ಗದಗ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 14° 56' ದಿಂದ 15° 53' ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಹಾಗೂ 75° 17' ದಿಂದ 76° 02' ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ, ವಾಯುವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೊಪ್ಪಳ, ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿ ಈ ಆರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭಾ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ

ಮಳೆ: ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆ 612.5 ಮಿ.ಮೀ ಇದ್ದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಿದಂತೆ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಮಳೆ ದಿನಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ಮಳೆ ಜೂನ್‌ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ: ಗದಗ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆದಾಯದ 65.5% ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆ ಅರೆ ಶುಷ್ಕ ಹವಾಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಹಂಗಾಮು ಬದ್ಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಜೋಳ, ಹೆಸರು, ನೆಲಗಡಲೆ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಜೋಳ, ಕಡಲೆ ಮತ್ತು ಗೋದಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಬೆಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 39% ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು 15% ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು 34% ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 12% ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

13.50 ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 129.51% ಮತ್ತು 111.57% ಇದ್ದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಡಿ ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆ 469.46% ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ 108.81% ಆಗಿದೆ. ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ 194.04%, ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು ಘಟಕದಡಿ 113.57%, ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ 100%, ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ 79.77%, ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಡಿ 35.61% ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಘಟಕದಡಿ 32.90% ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ ಸಹ ಗಣನೀಯವಾಗಿದ್ದು, ಬೀಜ ಪೂರೈಕೆಯಡಿ 133.81%, ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ 107.18%, ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ 86.09%, ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ 80.59% ಮತ್ತು ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಡಿ 41.77% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಾಧನೆ (29.94%) ತರಬೇತಿಗಳಡಿ ಇರುತ್ತದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ 52, ಚಿತ್ರ 106 ಮತ್ತು 107)

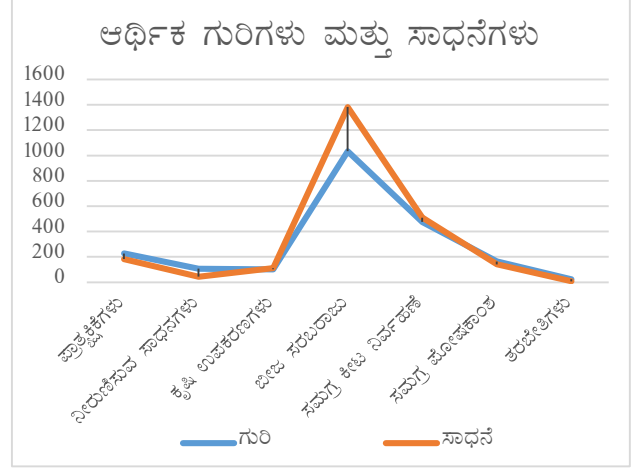
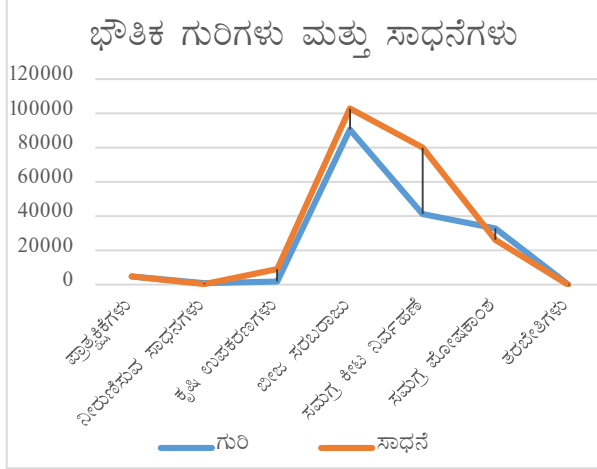
ಕೋಷ್ಟಕ 52: ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಹಸ್ತ ಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕಗಳು)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು	4900	4900	100.00	227	182.95	80.59
ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು	952	339	35.61	106.55	44.51	41.77
ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು	1958	9192	469.46	101.95	110.93	108.81
ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು	90638	102936	113.57	1033.45	1382.81	133.81

ಹಸ್ತ ಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕಗಳು)		ಶೇಕಡೆ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)		ಶೇಕಡೆ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	41297	80132	194.04	475.47	509.63	107.18
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	32900	26244	79.77	164.5	141.62	86.09
ತರಬೇತಿಗಳು	155	51	32.90	23.98	7.18	29.94
ಒಟ್ಟು	172800	223794	129.51	2132.9	2379.63	111.57

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಚಿತ್ರ 106 ಮತ್ತು 107: ಗದಗ - ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಯ 10 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 100 ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

13.51 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳು (ಲಿಂಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಯೋಮಾನ, ಭೂಹಿಡುವಳಿ, ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗ- ಪಜಾ/ಪಪಂ/ಹಿವ/ಮಹಿಳೆ/ಅಸಂ) ಏನು?

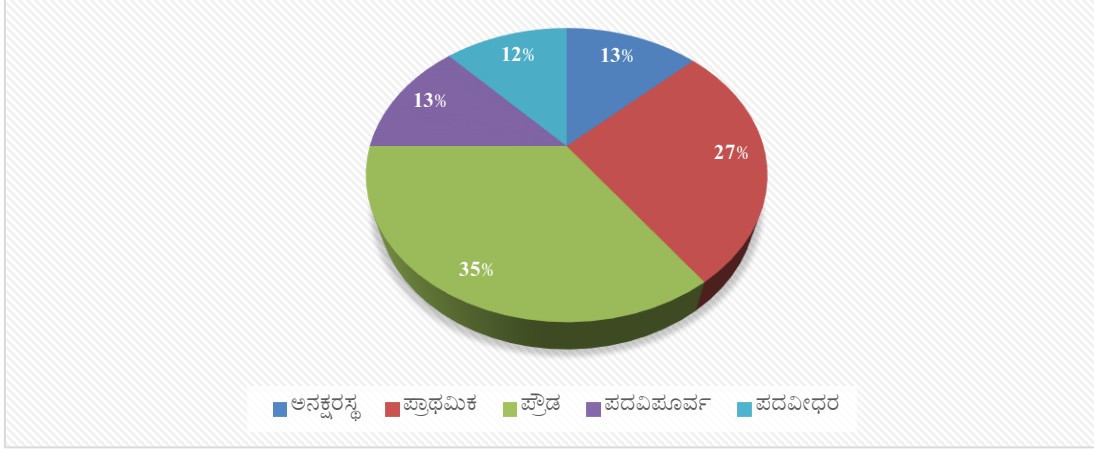
ಲಿಂಗ: ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 85% ಪುರುಷರಿದ್ದು ಉಳಿದ 15% ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಯೋಮಾನ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 50% ಜನ 40 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 27% ಜನ 35-40 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 18% ಜನ 30-35 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 3% ಜನ 25-30 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ 2% ಜನ 18-25 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 74% ಜನ ಇತರೆ /ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರ 11% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, 8% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, 5% ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಮತ್ತು 2% ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ: ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 108ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

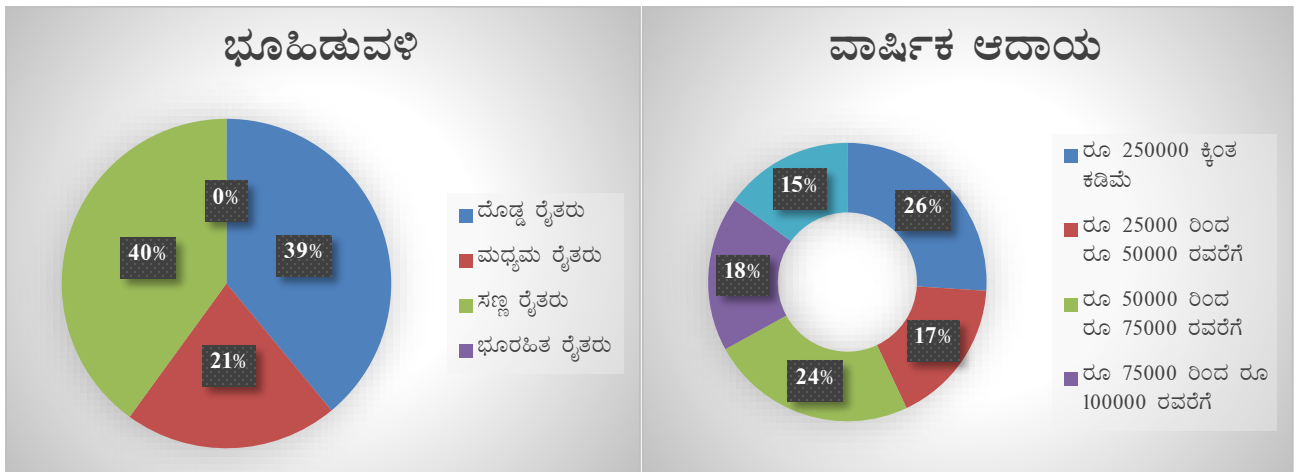
ಚಿತ್ರ 108: ಗದಗ- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಚಿತ್ರ 108 ರಿಂದ ತೋರಿ ಬರುವಂತೆ, 35% ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, 27% ಜನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, 13% ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, ಹಾಗೂ 12% ಜನ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, 13% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು: ಆಯ್ದು ರೈತರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ (2 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿ) ಮಧ್ಯಮ (2-10 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ದೊಡ್ಡ (10 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ) ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಚಿತ್ರ 109 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 109: ಗದಗ- ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ

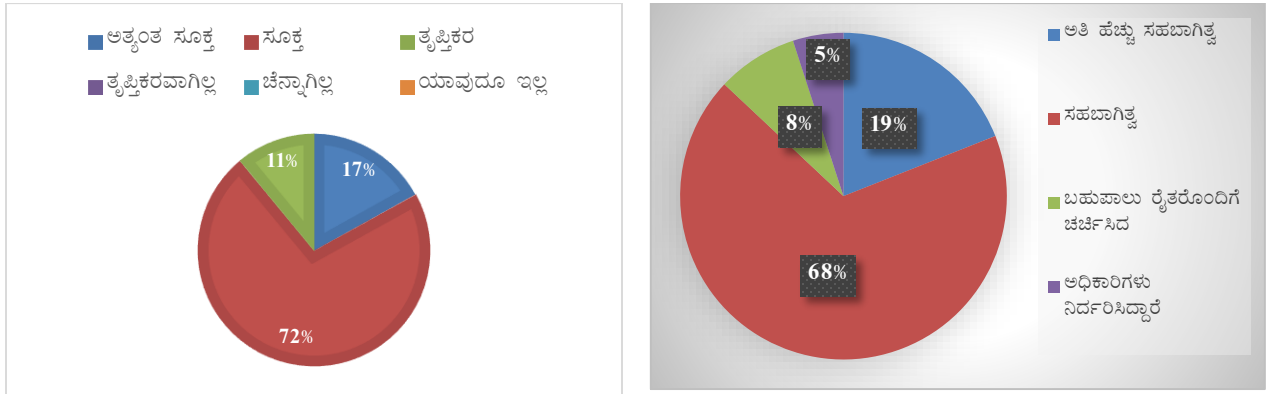
ಚಿತ್ರದಿಂದ 40% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಸಣ್ಣ ರೈತರು, 39% ದೊಡ್ಡ ರೈತರು, ಮತ್ತು 21% ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು ಎಂದು ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ.

ಆಯ್ದ ರೈತರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ 26% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ, 24% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 50000 ದಿಂದ 75000, 18% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 75000 ದಿಂದ 100000, ಮತ್ತು 15% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 100000 ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಉಳಿದ 17% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000 ದಿಂದ 50000 ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. (ಚಿತ್ರ 109)

13.52 ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 72% ಜನ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 17% ಜನ “ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ” ಎಂದು ಉಳಿದ 11% ಜನ “ತೃಪ್ತಿಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

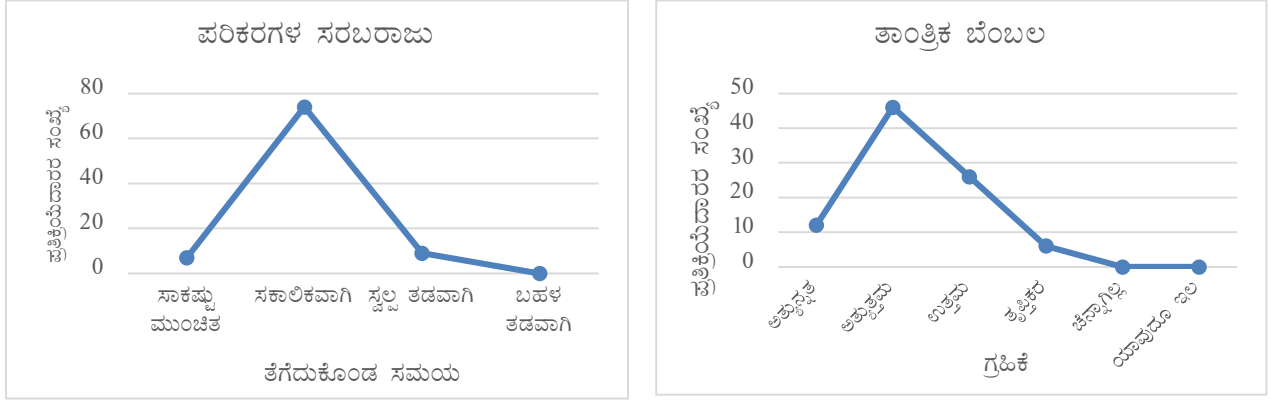
ಚಿತ್ರ 110: ಗದಗ- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುಪಾಲು- 68% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇದು ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು 19% ಜನ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು, 8% ಜನ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 5% ಜನರು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿರ್ದರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 110)

ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂದಿಗ್ಧ ಆಯಾಮವಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರ ತಯಾರಕ/ವಿತರಕ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ 82.20% ಜನರು ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು “ಸಕಾಲಿಕ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 7.80% ಜನರು “ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದ 10% ಜನರು “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ತಡ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 111)

ಚಿತ್ರ 111: ಗದಗ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ

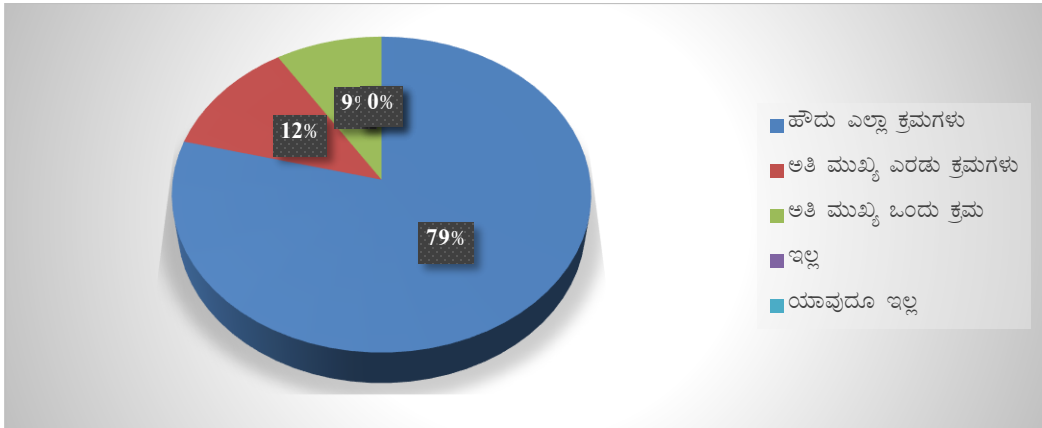

ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ: ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 51.10% ಜನ, “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 28.90% ಜನ, “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 13.30% ಜನ, “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 6.70% ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 111)

13.53 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

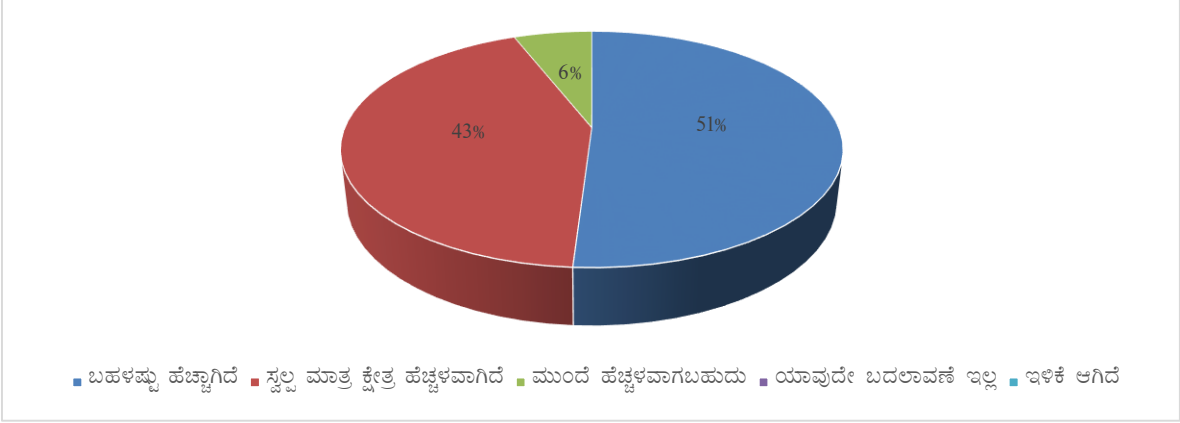
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ: ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಣೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, 79% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, 12% ಜನ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ 2 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 9% ಜನ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ (ಚಿತ್ರ 112)

ಚಿತ್ರ 112: ಗದಗ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

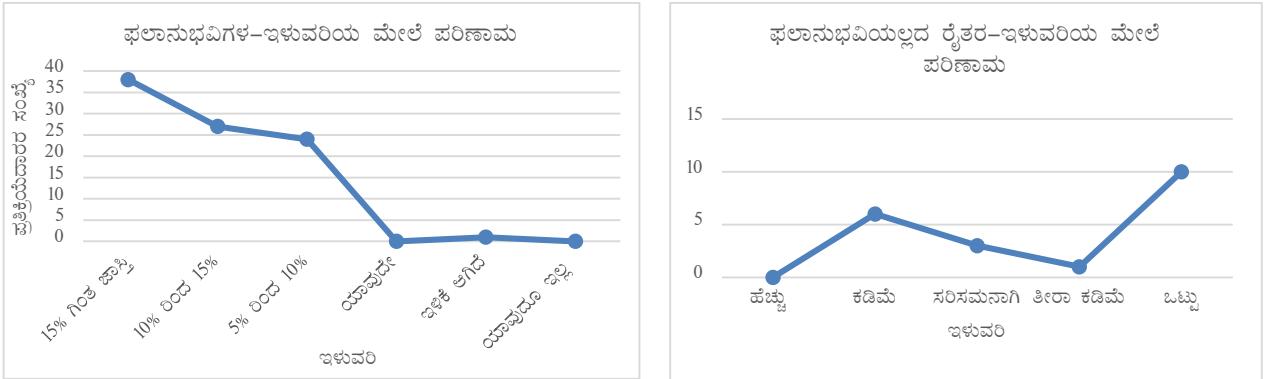
ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಣೆಯಿಂದ ದ್ವಿಧನ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸುಧಾರಿತವೆನಿಸುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 51% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ” ಎಂದು, 43% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ” ಎಂದು, 6% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 113)

ಚಿತ್ರ 113: ಗದಗ-ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತೆ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರ 114 ರಿಂದ 42.00% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ, 30% ಜನರಲ್ಲಿ 10-15%, 26.70% ಜನರಲ್ಲಿ 5-10% ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 114: ಗದಗ-ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

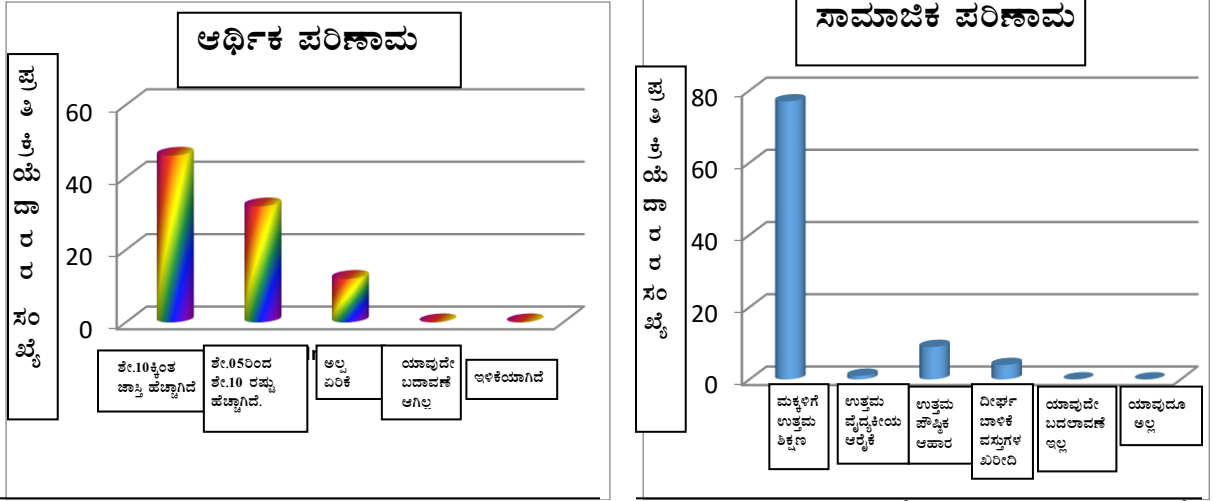

ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 60% ಜನ ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು, 20% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಪಡೆದ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿ ಸಮನಾಗಿತ್ತೆಂದು, ಉಳಿದ 10% ಜನ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ 90% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಬಳಸಲಾದ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ, ತಾವು ಸಹ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (51.10%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 10%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು,

35.60% ಜನ 5-10% ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉಳಿದ 13.30% ಜನ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 115: ಗದಗ-ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದ್ವಿಧನಾಧಾರಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರ 113ರಿಂದ 85.60%ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉನ್ನತ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಬಳಸಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಸೃಜನೆಯಾದ ಕಾರಣ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

13.54 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

ಟೈಕೋಡರ್ಮಾ ಬೀಜೋಪಚಾರ, ಸತು, ಬೋರಾನ್ ಮತ್ತು ಜಿಪ್ಸಂ ಬಳಕೆಯ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಯೋಜನೆಯಡಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

13.56 ಯೋಜನೆಯ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ?

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಭೂಚೇತನ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

IX. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ:

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗದಗ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದಿದೆ. ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಸುಮಾರು 800 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮೂರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ-ಮಲೆನಾಡು, ಅರೆ ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಮೈದಾನ ವಿಭಾಗಿಸಬಹುದು. ಜಿಲ್ಲೆ ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕಲಘಟಗಿ, ಕುಂದಗೊಳ ಮತ್ತು ನವಲಗುಂದ ಈ 5 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಮುಂದುವರೆದ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ ಉತ್ತರ ಒಣವಲಯ, ಉತ್ತರ ಅರೆ ಮಲೆನಾಡು ವಲಯ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ವಲಯ ಎಂಬ ಮೂರು ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಭೌಗೋಳಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ 6575 ಚ.ಮೀ ಇದೆ. ಒಟ್ಟು ಬೆಳೆಕ್ಷೇತ್ರ 6,46,797 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ 3,04,569 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ 722 ಮಿ.ಮೀ ಕೃಷಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಜೀವನೋಪಾಯವಾಗಿದ್ದು, 50% ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಗಳು ಜೋಳ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಭತ್ತ, ಗೋಧಿ, ನೆಲಗಡಲೆ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಹೆಸರು, ತೊಗರಿ, ಕಡಲೆ ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ.

12.57 ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 124.04% ಮತ್ತು 99.32% ಇರುತ್ತದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 53, ಚಿತ್ರ 116 ಮತ್ತು 117). ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಡಿ, ಬೀಜ ವಿತರಣೆಯಡಿ, ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ 100%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದು ಗಣನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಡಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂದರೆ 894.04% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 156.78% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

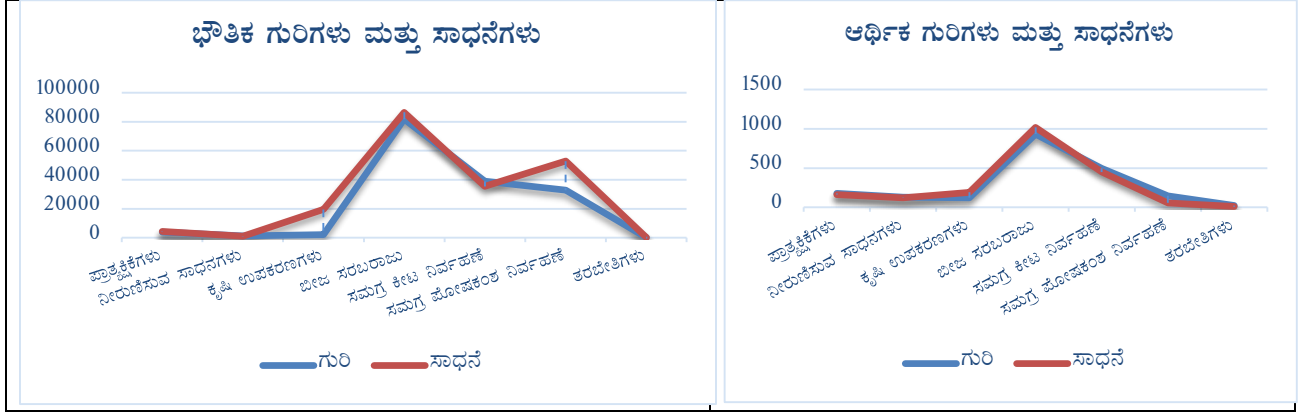
ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ ಬೀಜ ವಿತರಣೆಯಡಿ 109.12%; ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನ, ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ, ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳಡಿ 90%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ-39.30% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆ 151.48% ಆಗಿದೆ. ತರಬೇತಿ ಘಟಕದ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 55.60% ಮತ್ತು 52.84% ಆಗಿವೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 53: ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಹಸ್ತ ಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕಗಳು)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು	3950	4300	108.86	177	163.63	92.45
ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು	1199	1004	83.74	129.8	122.73	94.55
ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು	2188.15	19563	894.04	122.29	191.73	156.78
ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು	81745	86424	105.72	933.16	1018.24	109.12
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	38987	35408	90.82	497.94	450.27	90.43
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	32737	52864	161.48	147.58	58	39.3
ತರಬೇತಿಗಳು	144	80	55.56	22.56	11.92	52.84
ಒಟ್ಟು	160950.15	199643	124.04	2030.33	2016.52	99.32

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಚಿತ್ರ 116 ಮತ್ತು 117: ಧಾರವಾಡ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಯ 10 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 100 ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

12.58 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಜನಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳು (ಲಿಂಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಯೋಮಾನ, ಭೂಹಿಡುವಳಿ, ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗ- ಪಜಾ/ಪಪಂ/ಹಿವ/ಮಹಿಳೆ/ಅಸಂ) ಏನು?

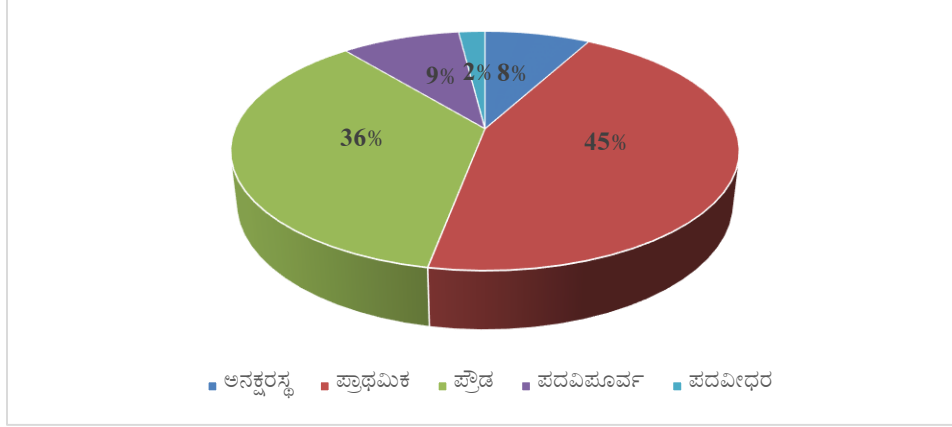
ಲಿಂಗ: ಆಯ್ದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 94% ಪುರುಷರಿದ್ದು ಉಳಿದ 6% ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಯೋಮಾನ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 32% 40 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 27% ಜನ 35-40 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 21% ಜನ 30-35 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ, 16% ಜನ 25-30 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ 4% ಜನ 18-25 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 78% ಜನ ಇತರೆ /ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರ 8% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, 5% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, 2% ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಮತ್ತು 7% ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ: ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಆಯ್ದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 118 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

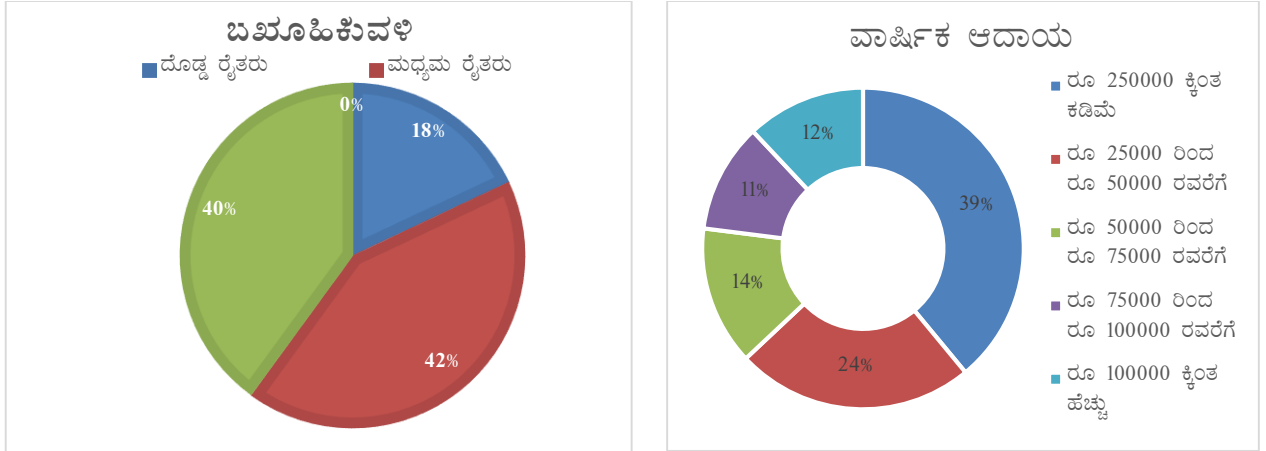
ಚಿತ್ರ 118: ಧಾರವಾಡ- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಚಿತ್ರ 118 ರಿಂದ ತೋರಿ ಬರುವಂತೆ, 45% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ, 36% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, 9% ಜನ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, 2% ಜನ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಉಳಿದ 8% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು: ಆಯ್ದು ರೈತರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ (2 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿ) ಮಧ್ಯಮ (2-10 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ದೊಡ್ಡ (10 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ) ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಚಿತ್ರ 119 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 119: ಧಾರವಾಡ- ರೈತರ ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟ

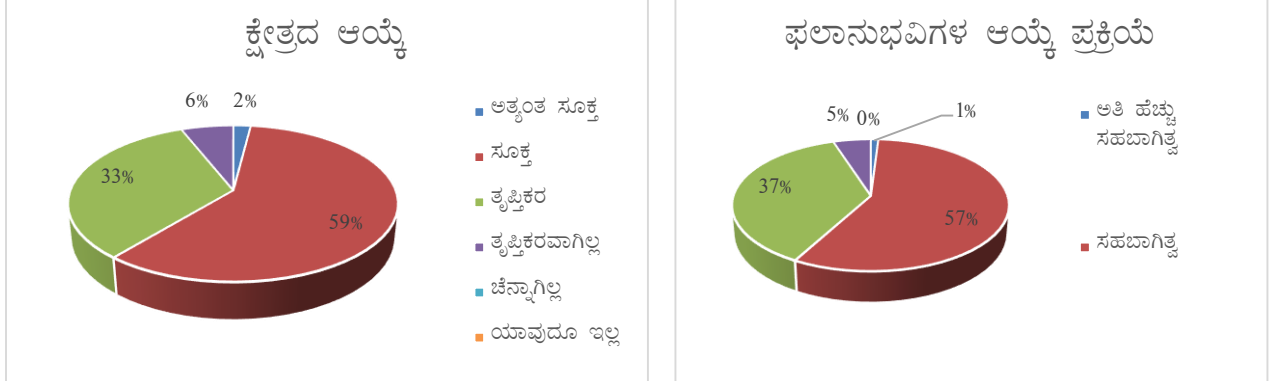
ಚಿತ್ರದಿಂದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ರೈತರ ಪಾಲು ಸರಿಸಮನಾಗಿರುವುದು (42% ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು 41% ಸಣ್ಣ) ತೋರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ 18% ದೊಡ್ಡ ರೈತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆಯ್ದು ರೈತರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ 39% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ, 24% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000 ದಿಂದ 50000, 14% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 50000 ದಿಂದ 75000, ಉಳಿದ 23% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 75000ದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

12.59 ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 59.80% ಜನ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 33.30% ಜನ “ತೃಪ್ತಿಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 5.60% ಜನ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, 2.23% ಜನ “ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಚಿತ್ರ 120).

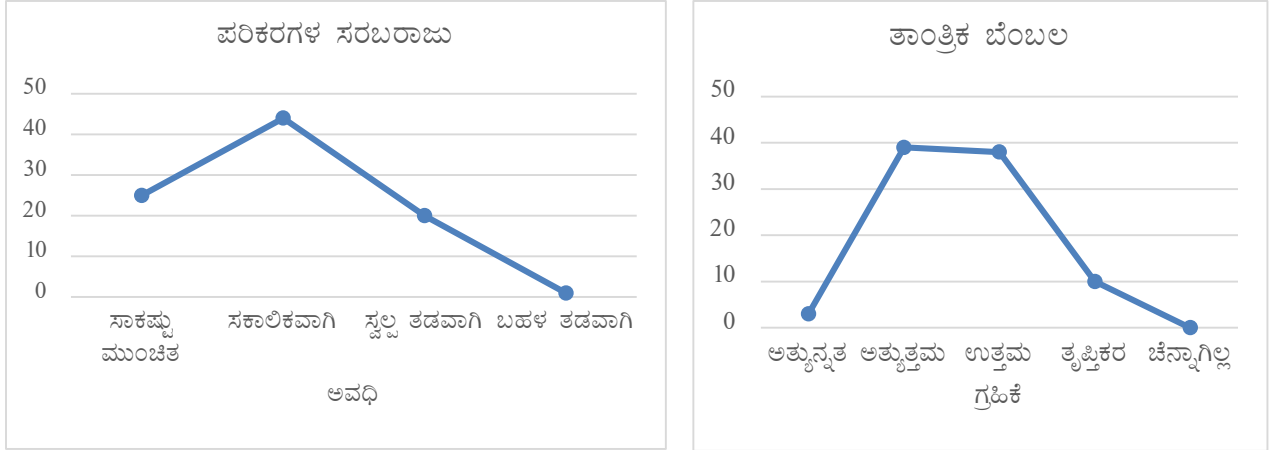
ಚಿತ್ರ 120: ಧಾರವಾಡ-ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ” ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು 57% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 37% ಜನ ಇದು “ಬಹುಪಾಲು ರೈತರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ” ಆಗಿದೆ ಎಂದು, 7.40% ಜನ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು “ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು ಉಳಿದ 1.50% ಜನ ಇದು “ಅತ್ಯಂತ ಸಹಭಾಗಿ” ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 120)

ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ 48.90% ಜನರು ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು “ಸಕಾಲಿಕ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 27.80% ಜನರು “ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದವರಲ್ಲಿ 22.20% ಜನರು “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ತಡ” ಎಂದು 1.1% ಜನರು ಪೂರೈಕೆ “ಬಹಳಷ್ಟು ತಡ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 121)

ಚಿತ್ರ 121: ಧಾರವಾಡ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ

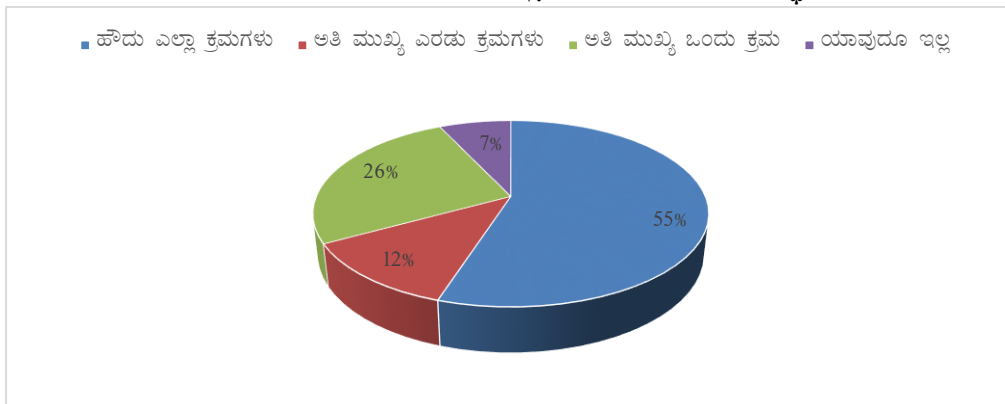

ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ: ಚಿತ್ರ 121ರ ಅವಲೋಕನೆಯಿಂದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು “ಉತ್ತಮ” ದಿಂದ “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 85% ಜನ, “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 11.10% ಜನ, “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು 3.30% ಜನ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ 1-4 ಕ್ಷೇತ್ರೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

13.60 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ: ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಣೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, 55% ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, 26% ಜನ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು, 12% ಜನ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ 2 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಿರುವುದಾಗಿ ಮತ್ತು 7% ಜನ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಮುಂದುವರಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ (ಚಿತ್ರ 122)

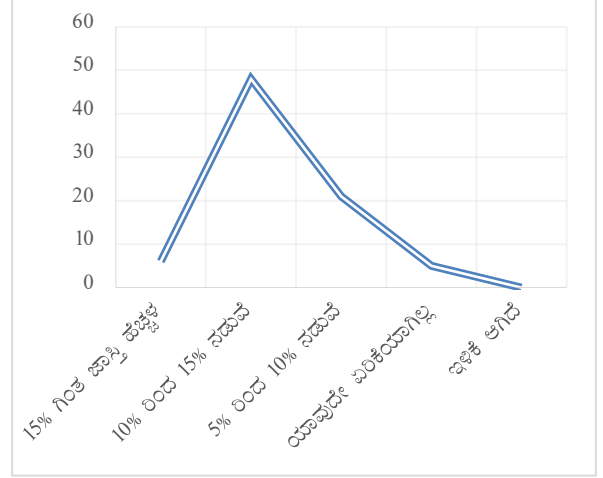
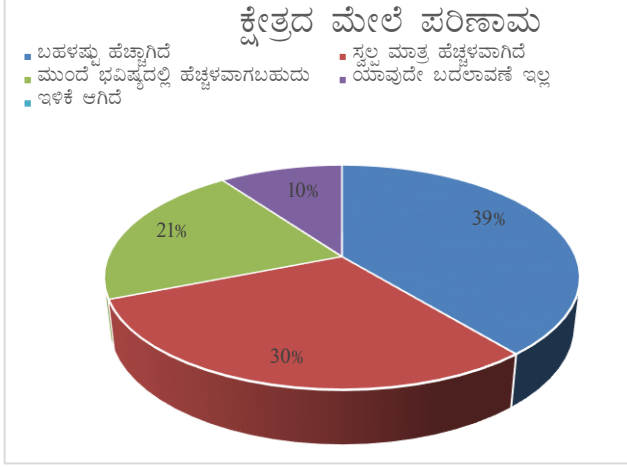
ಚಿತ್ರ 122: ಧಾರವಾಡ- ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ದ್ವಿಧನ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 40% ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ” ಎಂದು, 30% ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ

ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆಯೆಂದು, 21% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, 10% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 123)

ಚಿತ್ರ 123: ಧಾರವಾಡ- ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

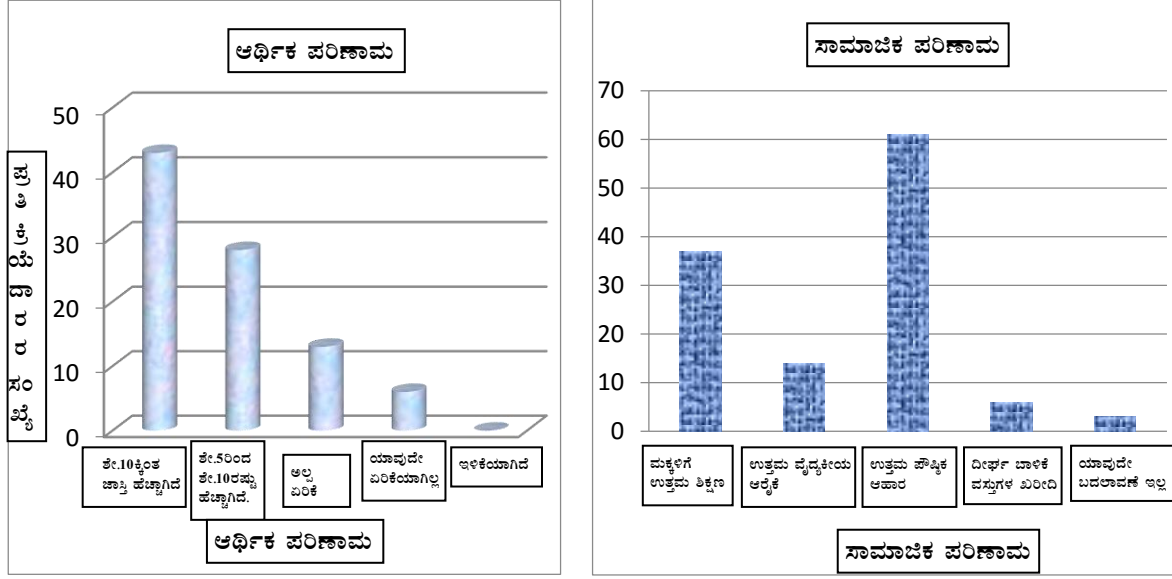

ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ಈ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತೆ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. 68.10% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 10-15%, 21.8% ಜನರಲ್ಲಿ 5-10% ಮತ್ತು 5.50% ಜನರಲ್ಲಿ 15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. 13.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 123)

ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ (87.50%) ತಮಗೆ ಅಭಿಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 50% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, 25% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಪಡೆದ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 12.5% ಜನರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೆ, ಇನ್ನುಳಿದ 12.5% ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ರೈತರು ತಾವೂ ಸಹ ರಾಜ್ಯದ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (47.80%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 10%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು, 31.10% ಜನ 5-10% ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು, 14.40% ಜನ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು 6.70% ಜನ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 124)

ಚಿತ್ರ 124: ಧಾರವಾಡ-ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

: ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದ್ವಿಧ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ 67.77% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಾವು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. 41.11% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು, 15.55% ಜನರು ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು, 6.66% ಜನ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್, ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್, ಇತ್ಯಾದಿ ದೀರ್ಘ ಬಾಳಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು, ಉಳಿದ 3.33% ಜನ ಅವರ ಜೀವನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 124)

ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಮತ್ತಿತರ ಯೋಜನೆಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

13.61 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

- i) ಕಡಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಕಿ ತಳಿ ಎ-1 ತಳಿಗಿಂತ 10% ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು, ಎ-1 ತಳಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ii) ಬೀಜೋಪಚಾರ ಹಾಗೂ ಲಘುಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಳಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

13.62 ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಲಹೆಗಳಾವುವು?

ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಟಾವು ಯಂತ್ರಗಳ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು

.X. ಯಾದಗೀರ ಜಿಲ್ಲೆ:

ಯಾದಗೀರ ಜಿಲ್ಲೆ 3 ಕಂದಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಅವು ಶಹಾಪುರ, ಶೋರಾಪುರ ಮತ್ತು ಯಾದಗೀರ ಜಿಲ್ಲೆ 16 ಹೋಬಳಿ, ಒಂದು ನಗರ ಸಭೆ 3 ಪಟ್ಟಣ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಸಭೆಗಳನ್ನು, ಒಂದು ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯಿತಿ, 3 ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ, 117 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು 4 ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಎರಡು ಸಂಸದೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಡಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಎರಡು ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳಡಿ ಪೂರ್ವ ಅರೆ ಮಲೆನಾಡು ವಲಯ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ಒಣವಲಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ಮಳೆ ಅವಲಂಬಿತ ಖುಷ್ಕಿ ಭೂಮಿ ಪ್ರಧಾನ ಕೃಷಿಯಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆ 636 ಮಿ.ಮೀ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹವಾಮಾನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶುಷ್ಕವಾಗಿದ್ದು, ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ನಿವ್ವಳ ಬಿತ್ತನೆ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿ (3239.1 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ)ಯ 72.1% ರಷ್ಟು ಇದೆ.

ಕೃಷಿ: ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುವ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ; ಜೋಳ, ತೊಗರಿ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಮತ್ತು ನೆಲಗಡಲೆ, ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿ ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಏರುಪೇರುಗಳು ಹಾಗೂ ಕೀಟ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತೊಗರಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಬಾಧಿತವಾಗಿದೆ. ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಉತ್ತಮ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಫಲಿತವಾಗಿ ಜೋಳದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಹಾಗೂ ಭೀಮಾ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಮಳೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ನಿವ್ವಳ ಬಿತ್ತನೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ 14% ಮಾತ್ರ ನಿವ್ವಳ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ 24% ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಹಟ್ಟಕುಣಿ ಮತ್ತು ಸೌದಾಗರ ಇವು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿವೆ. 36 ಏಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ 445 ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.

13.63 ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

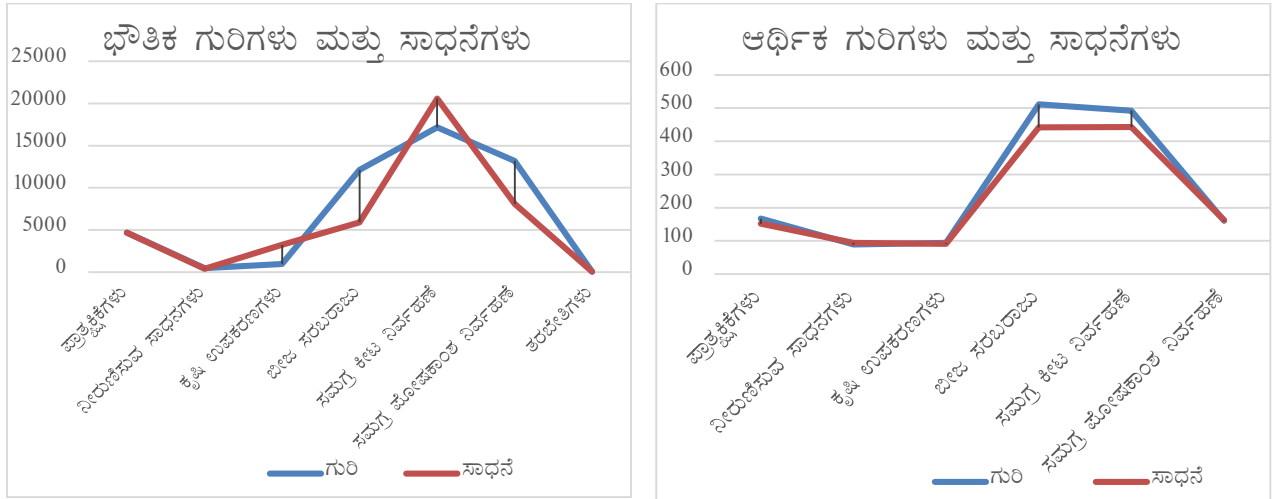
ಕೋಷ್ಟಕ 54 ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ 125 ಮತ್ತು 126ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 88.24% ಮತ್ತು 90.43% ಇರುತ್ತದೆ. ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಡಿ 339.12% ಆಗಿದ್ದು, ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದೆ, ಆನಂತರ ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ 119.9% ಆಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಡಿ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದು, 100% ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ನಂತರ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ 90%ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಬೀಜ ಪೂರೈಕೆಯಡಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 48.64% ಮತ್ತು 86.41% ಇರುತ್ತವೆ. ತರಬೇತಿ ಘಟಕದಡಿ 100% ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, 33.8% ಮಾತ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 54: ಯಾದಗೀರ ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಹಸ್ತ ಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕಗಳು)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು	4700	4700	100	167	151.83	90.92
ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು	467	380	81.37	88.9	94.47	106.27
ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು	951	3225	339.12	93.69	91.07	97.2
ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು	12131	5900	48.64	511.3	441.75	86.41
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	17160	20591	119.99	492.36	442.91	89.96
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	13190	8084	61.29	160.5	162.77	101.41
ತರಬೇತಿಗಳು	49	49	100	28.08	9.5	33.83
ಒಟ್ಟು	48648	42929	88.24	1541.83	1394.3	90.43

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಚಿತ್ರ 125 ಮತ್ತು 126: ಯಾದಗೀರ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಯ 10 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 100 ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

12.64 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಜನಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳು (ಲಿಂಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಯೋಮಾನ, ಭೂಹಿಡುವಳಿ, ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗ- ಪಜಾ/ಪಪಂ/ಹಿವ/ಮಹಿಳೆ/ಅಸಂ) ಏನು?

ಲಿಂಗ: ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 90% ಪುರುಷರಿದ್ದು ಉಳಿದ 10% ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

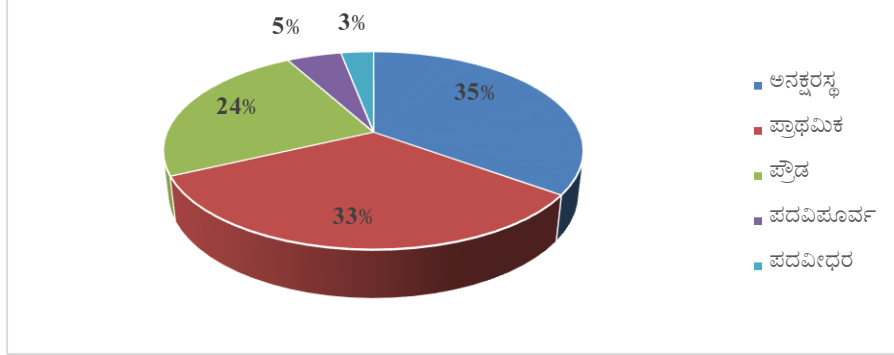
ವಯೋಮಾನ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 46% ಜನ 35-40 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, 41% ಜನ 30-35 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. 10% ಜನ 40 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದು, 3% ಜನ 25-30 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 40% ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ/ಇತರೆ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರ 28% ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ, 14% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, 8% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಮತ್ತು 10% ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ

ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ: ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 127 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

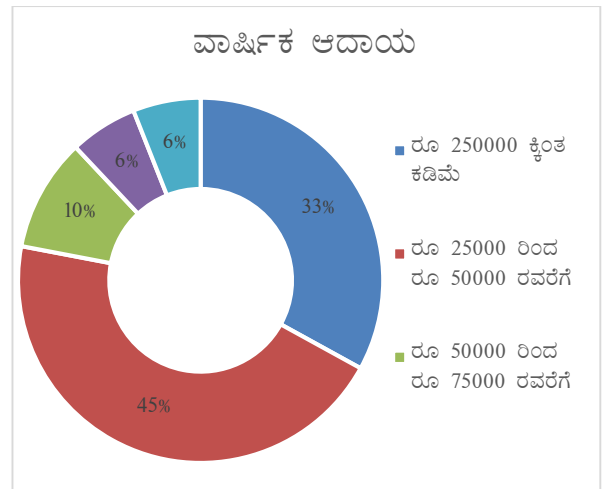
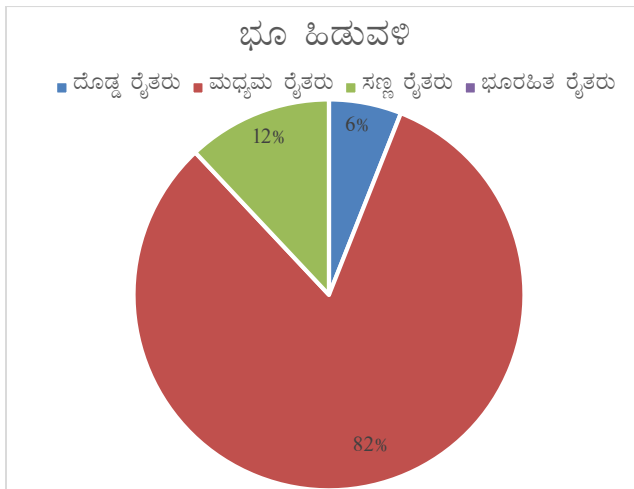
ಚಿತ್ರ 127: ಯಾದಗೀರ- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳು

ಚಿತ್ರ 127 ರಿಂದ ತೋರಿ ಬರುವಂತೆ, 35% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. 33% ಜನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, 24% ಜನ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, 5% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, 3% ಜನ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು: ಆಯ್ದು ರೈತರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ (2 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿ) ಮಧ್ಯಮ (2-10 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ದೊಡ್ಡ (10 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ) ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಚಿತ್ರ 128 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 128: ಯಾದಗಿರಿ- ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ

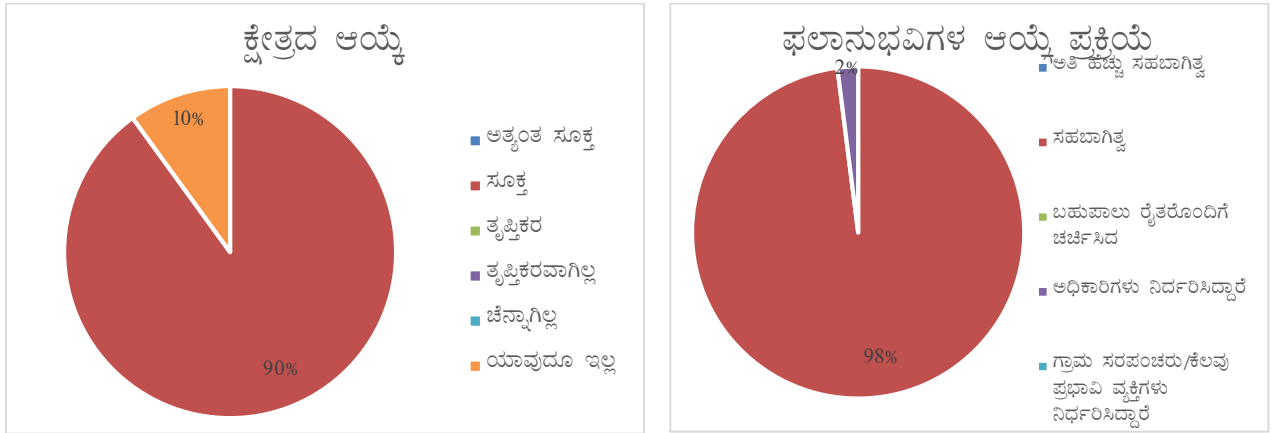
ಚಿತ್ರದಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು (82%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ 12% ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಮತ್ತು 6% ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಆಯ್ದ ರೈತರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ 45% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000 ದಿಂದ 50000, 33% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ, 10% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 50000 ದಿಂದ 75000, ಮತ್ತು 12% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 75000 ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

12.65 ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 90% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 10% ಜನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿಲ್ಲ (ಚಿತ್ರ 129).

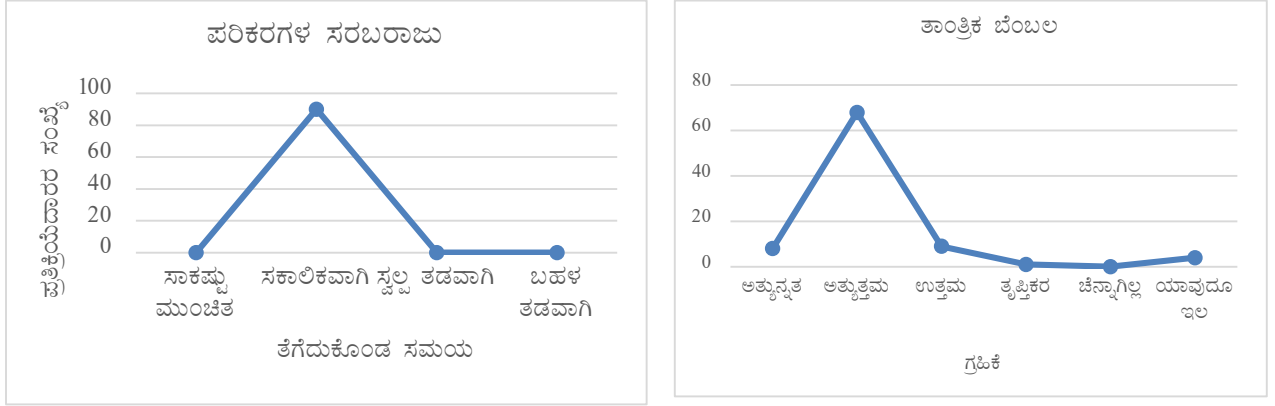
ಚಿತ್ರ 129: ಯಾದಗಿರಿ- ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು (97.80) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇದು ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 2% ಜನರು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿರ್ದರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 129)

ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ಪರಿಕರಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಲಭ್ಯತೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಗ್ಧ ಆಯಾಮವಾಗಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರ ತಯಾರಕ/ವಿತರಕ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು “ಸಕಾಲಿಕ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 130)

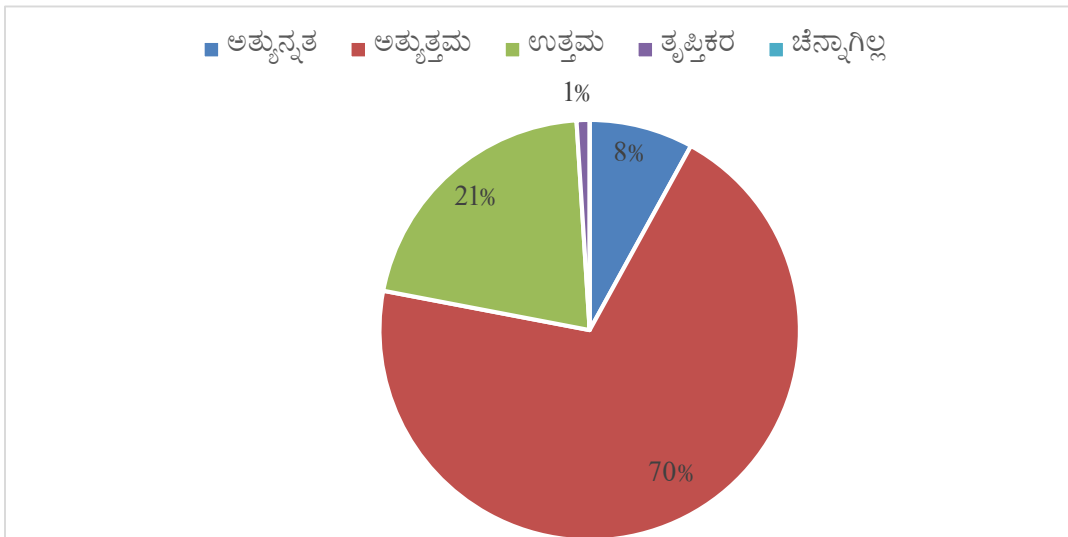
ಚಿತ್ರ 130: ಯಾದಗಿರಿ- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ: ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 75.60% ಜನ, “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 10.00% ಜನ, “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು 8.90% ಜನ, “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 1.10% ಜನ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಿದ್ದು, ಉಳಿದ 4.40% ಜನರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿಲ್ಲ (ಚಿತ್ರ 130).

ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ: ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು-70% “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು, 21% ಜನರು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು, 8% ಜನರು “ಅತ್ಯುನ್ನತ” ಎಂದು ಹಾಗೂ 1% ಜನರು “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 131).

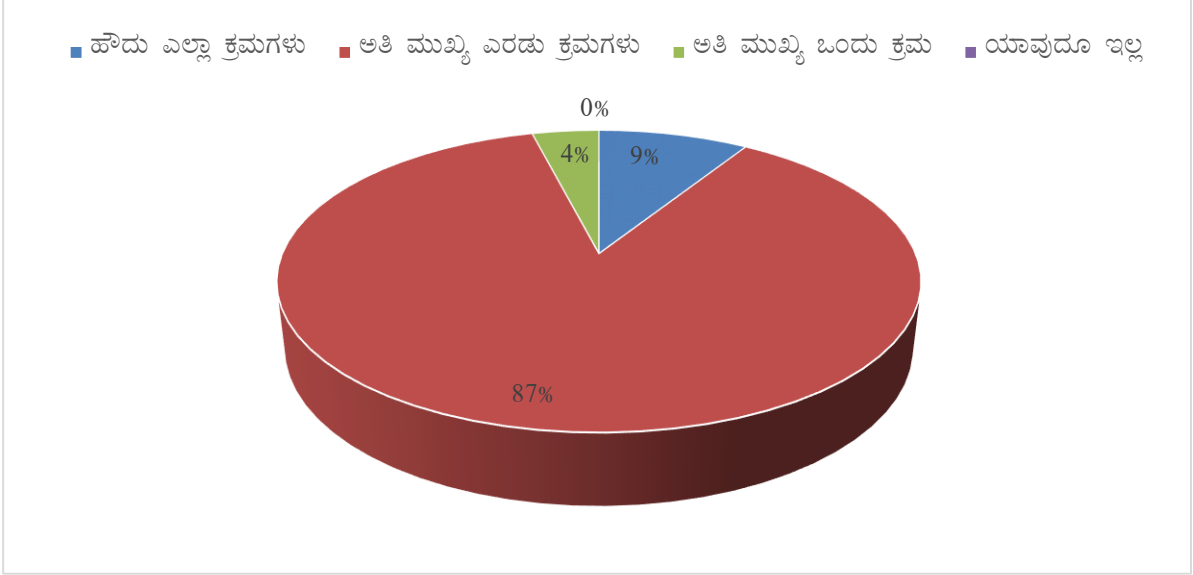
ಚಿತ್ರ 131: ಯಾದಗಿರಿ- ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

13.66 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

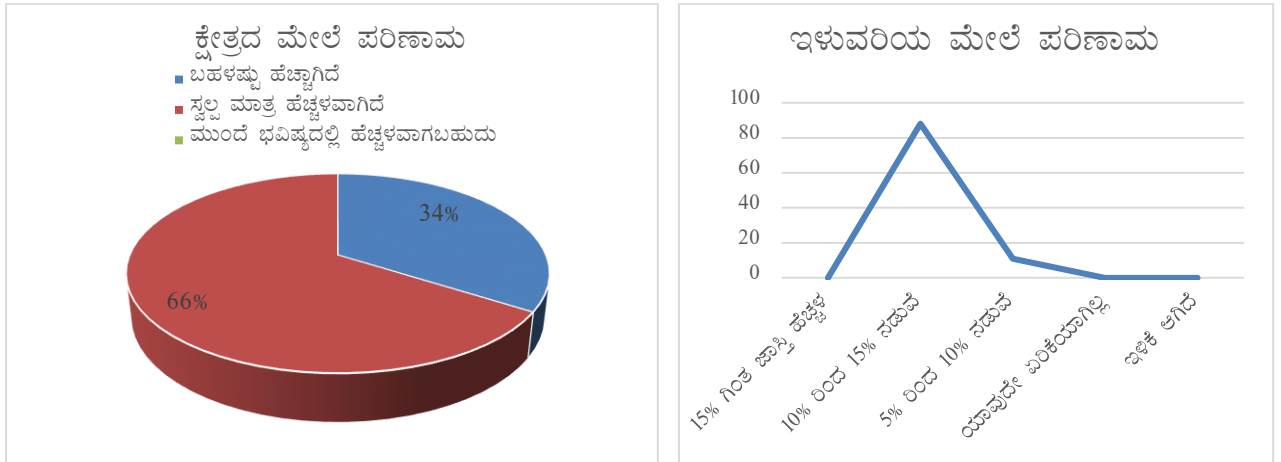
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ: ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಣೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, 87% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ 2 ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, 9% ಜನರು ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಹಾಗೂ 4% ಜನ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 132: ಯಾದಗೀರ- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಣೆಯಿಂದ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 66% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ”ಯೆಂದು, 34% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು” ಶ್ರೇಣಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ 133: ಯಾದಗಿರಿ- ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

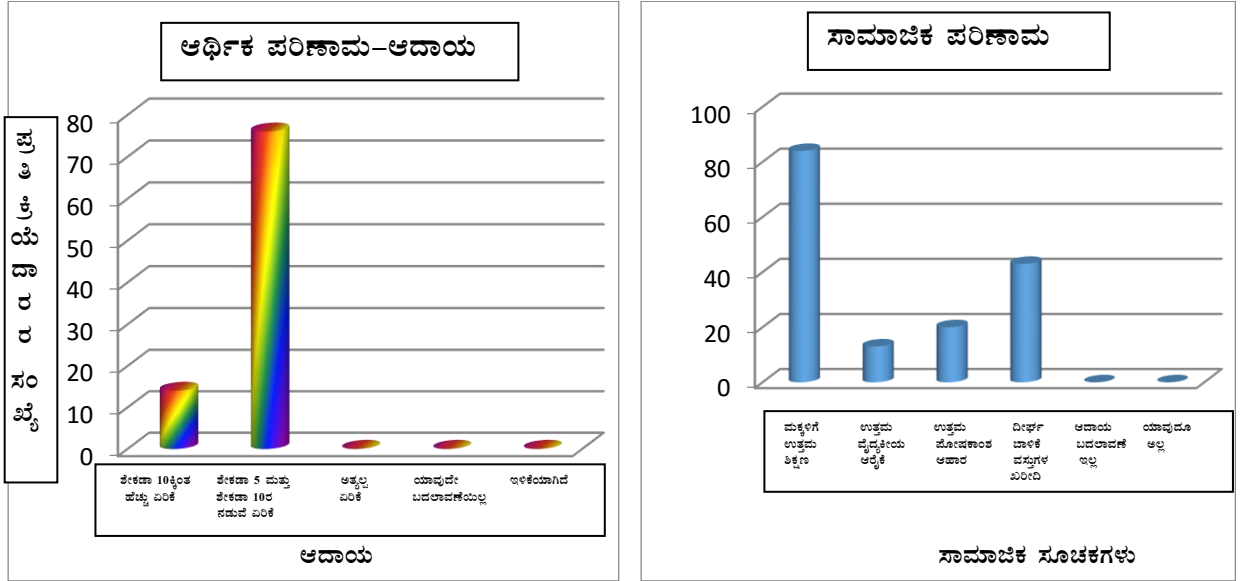

ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ಈ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತೆ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರ 133ರಿಂದ 85.60% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 10-15% ಮತ್ತು ಉಳಿದ 14.40% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 5-10% ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು, ಸುಮಾರು 80%, ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಪಡೆದ ಇಳುವರಿಗೆ ಸರಿ ಸಮನಾಗಿತ್ತೆಂದು, ತಲಾ 10% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರೂ ತಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಬಳಸಲಾದ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (84.40%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 5-10% ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು, ಉಳಿದ 15.60% ಜನರು 10% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 134)

ಚಿತ್ರ 134: ಯಾದಗಿರಿ- ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದ್ವಿಧನ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು 93.40% ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಬಳಸಿರುವುದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

(ಚಿತ್ರ 87) ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

12.67 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಬೀಜೋಪಚಾರ, ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿ ಜಾಕಿ 8218 ಇವು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿವೆ ಎಂದು ಬಹುಮತದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

12.68 ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಿತು?

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ವಲಯದ ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

12.69 ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳಾವುವು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಲಹೆಗಳಾವುವು?

ಸಲಹೆಗಳು:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಹೆಚ್‌ಟಿಪಿ ಸ್ಟೇಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರರ ಮೂಲಕ ವಿತರಿಸದೇ, ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ವಿತರಿಸಬೇಕು

XI. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ:

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಲಬುರಗಿ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಪುರ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತೆಲಂಗಾಣ ರಾಜ್ಯದ ಮಹಬೂಬನಗರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯದ ಕರ್ನೂಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಾಯವ್ಯದಿಂದ ಈಶಾನ್ಯದಡೆಗೆ ಇಳಿಜಾರು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಕೇವಲ 1311 ಮೀ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಂದ್ರತೆ ಪ್ರತಿಚದರ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ 228 (590 / ಚದರ ಮೈಲು) ಇರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅವು ರಾಯಚೂರು, ದೇವದುರ್ಗ, ಸಿಂಧನೂರು, ಮಾನ್ವಿ ಮತ್ತು ಲಿಂಗಸುಗೂರು.

ಹವಾಮಾನ: ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲಿಂಗಸುಗೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ದಕ್ಷಿಣ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವಭಿಮುಖವಾಗಿ ಚಲಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ. ನೈಋತ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಜೂನ್‌ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ 71% ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಮನ್ಸೂನ್ ನಂತರದ ತಿಂಗಳುಗಳಾದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಏರುಪೇರುಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಶುಷ್ಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ನವೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಅತಿ ಶುಷ್ಕ ಅವಧಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೈಋತ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಾತಾವರಣದ ಆದ್ರ್ವತೆ ಅಷ್ಟೇನು ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

13.70 ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳೇನು?

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 91.81% ಮತ್ತು 87.94% ಇರುತ್ತದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 55 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ 135 ಹಾಗೂ 136). ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ 3700 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಗುರಿಗೆ 3200 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೌತಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ. 167 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 151.83 ಲಕ್ಷ ಇರುತ್ತವೆ. ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಡಿ 121.93% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 100.61% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಡಿ 132.82% ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು 97.20% ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಬೀಜ ಪೂರೈಕೆಯಡಿಯ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 98.55% ಮತ್ತು 57.73% ಇರುತ್ತವೆ. ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 88.44% ಮತ್ತು 90.89% ಇರುತ್ತವೆ. ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಡಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು

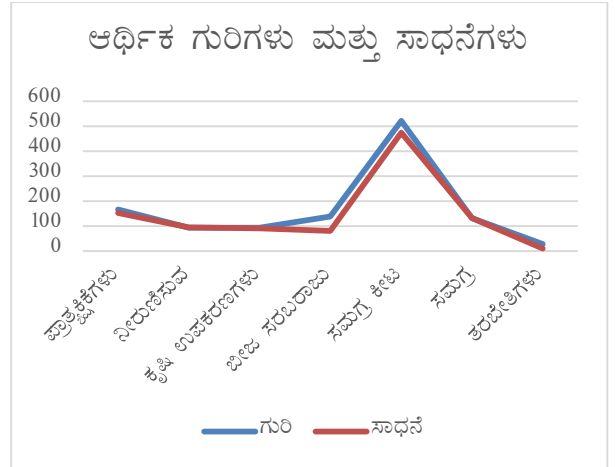
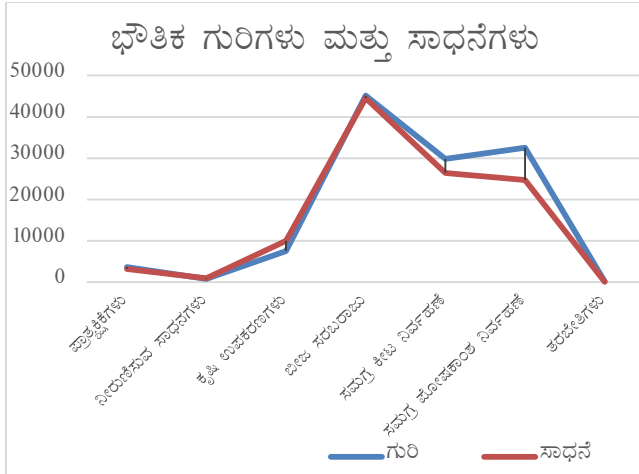
ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 76.16% ಮತ್ತು 100.21% ಇರುತ್ತದೆ. ತರಬೇತಿ ಘಟಕದಡಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 48.89% ಮತ್ತು 33.83% ಇರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 55: ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ- ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಹಸ್ತ ಕ್ಷೇಪಗಳು	ಭೌತಿಕ (ಘಟಕಗಳು)		ಶೇಕಡ	ಆರ್ಥಿಕ (ರೂ. ಲಕ್ಷಗಳು)		ಶೇಕಡ
	ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ		ಗುರಿ	ಸಾಧನೆ	
ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು	3700	3200	86.49	167	151.83	90.92
ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು	798	973	121.93	93.9	94.47	100.61
ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು	7522	9991	132.82	93.69	91.07	97.2
ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು	45147	44493	98.55	138.57	79.99	57.73
ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ	29848	26398	88.44	520.86	473.42	90.89
ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ	32500	24751	76.16	132	132.26	100.21
ತರಬೇತಿಗಳು	180	88	48.89	28.08	9.5	33.83
ಒಟ್ಟು	119695	109894	91.81	1174.1	1032.54	87.94

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ಚಿತ್ರ 135 ಮತ್ತು 136: ರಾಯಚೂರು-ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆಯ 10 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 100 ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

13.71 ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಜನಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳು (ಲಿಂಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಯೋಮಾನ, ಭೂಹಿಡುವಳಿ, ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗ- ಪಜಾ/ಪಪಂ/ಹಿವ/ಮಹಿಳೆ/ಅಸಂ) ಏನು?

ಲಿಂಗ: ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 91% ಪುರುಷರಿದ್ದು ಉಳಿದ 9% ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

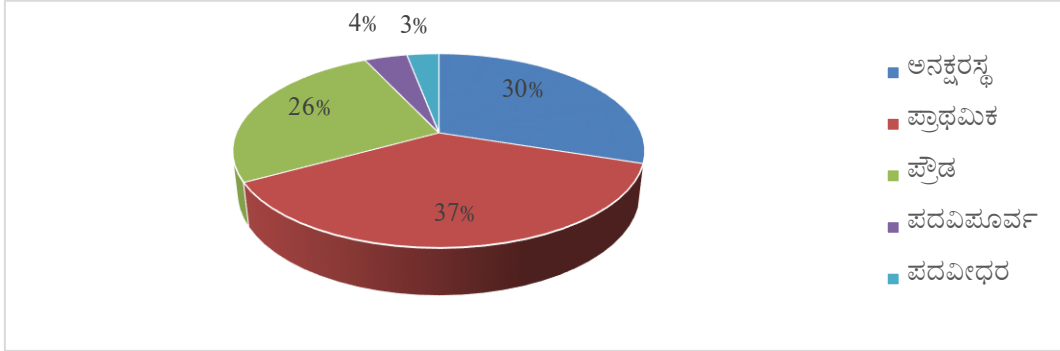
ವಯೋಮಾನ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 84% 35 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 16% ಜನ 25-35 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ರೈತರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 53% ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ/ಇತರೆ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಆನಂತರ 17% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, 15% ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ, 9% ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಮತ್ತು 6% ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ: ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರ 137 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

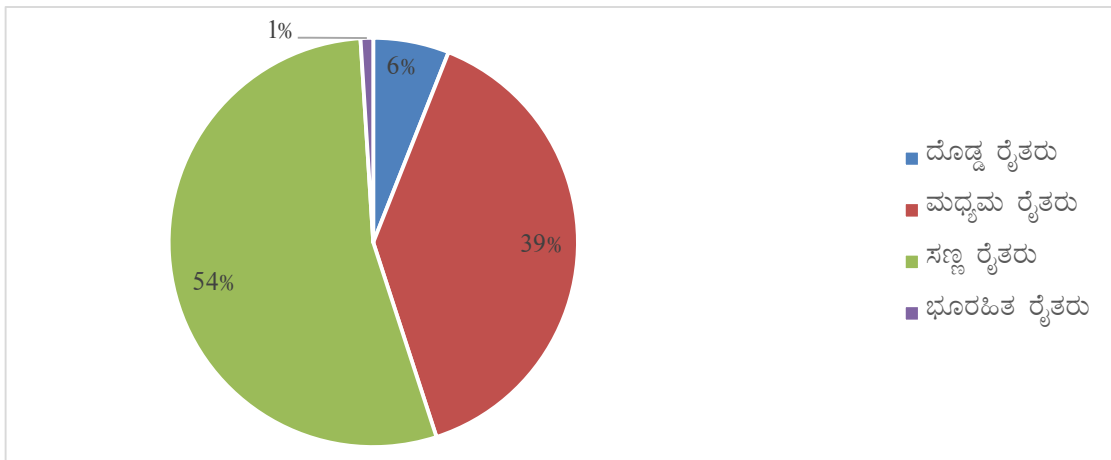
ಚಿತ್ರ 137: ರಾಯಚೂರು-ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಚಿತ್ರ 137 ರಿಂದ ತೋರಿ ಬರುವಂತೆ, 37% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ, 26% ಜನ ಪ್ರೌಢ, 4% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು 3% ಜನ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದ್ದು 30% ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದಕರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು: ಆಯ್ದು ರೈತರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ (2 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿ) ಮಧ್ಯಮ (2-10 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ದೊಡ್ಡ (10 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ) ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಚಿತ್ರ 138 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 138: ರಾಯಚೂರು- ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು

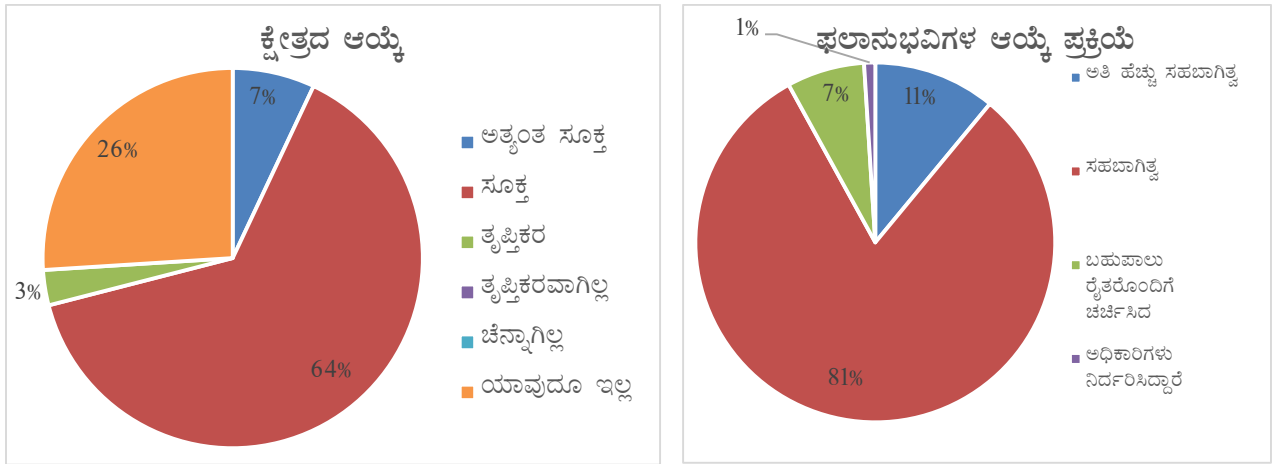

ಚಿತ್ರದಿಂದ 54% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಸಣ್ಣ, 39% ಜನ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು 6% ಜನ ದೊಡ್ಡ ರೈತರಾಗಿದ್ದು, 1%ಜನರು ಭೂರಹಿತರಾಗಿರುವುದು ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ. ಆಯ್ದ ರೈತರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ 44% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000 ದಿಂದ 50000, 38% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 25000ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ, 13% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ 50000 ದಿಂದ 75000, ಮತ್ತು 5% ಜನರ ಆದಾಯ ರೂ. 75000ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

13.72 ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ, ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದ ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ: ಒಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 64% ಜನ ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 7% ಜನ “ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ” ಎಂದು 3% ಜನ “ತೃಪ್ತಿಕರ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 26% ಜನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿಲ್ಲ (ಚಿತ್ರ 139).

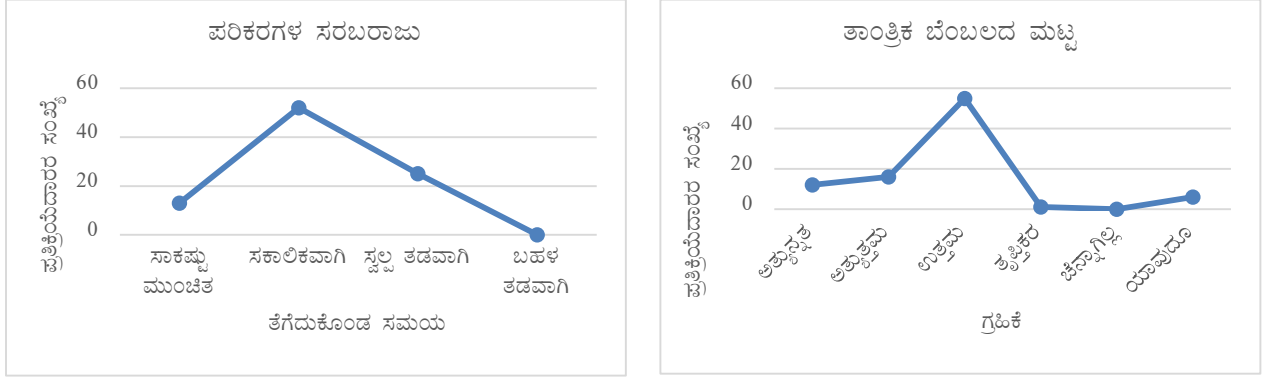
ಚಿತ್ರ 139: ರಾಯಚೂರು- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ವಿವಿಧ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. 81% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಇದು ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 11% ಜನ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಭಾಗಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು, 7% ಜನ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು, 1% ಜನರು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 139)

ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು: ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ 57.80% ಜನರು ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು “ಸಕಾಲಿಕ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 27.80% ಜನರು “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ತಡ” ಎಂದು 14.40% ಜನರು “ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತ” ಮತ್ತು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 140)

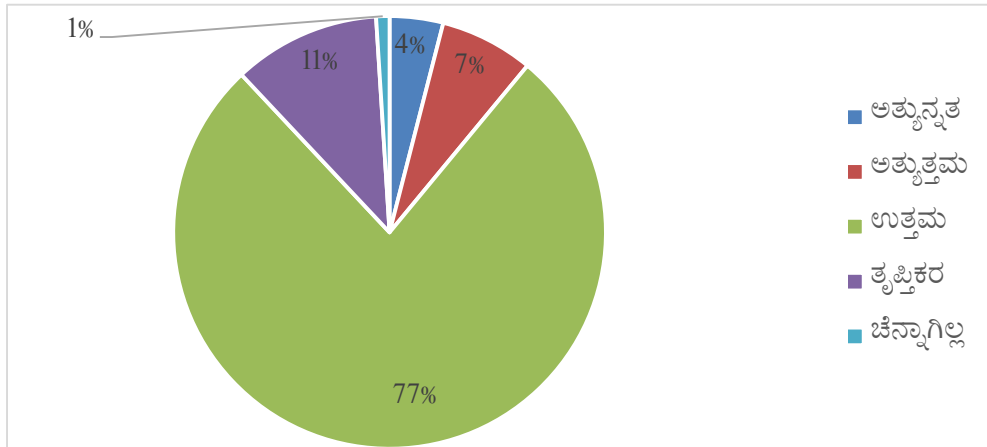
ಚಿತ್ರ 140: ರಾಯಚೂರು- ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ: ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು 61.10% ಜನ, “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 17.80% ಜನ, “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 13.30% ಜನ, “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು 1.1% ಜನ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು, ಉಳಿದ 6.70% ಜನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿಲ್ಲ. (ಚಿತ್ರ 140)

ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ: ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಪಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು 77% ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು “ಉತ್ತಮ” ಎಂದು, 11% “ಸಮಾಧಾನಕರ” ಎಂದು, 7% “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು, 4% “ಅತ್ಯುತ್ತಮ” ಎಂದು 1% ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 141)

ಚಿತ್ರ 141: ರಾಯಚೂರು- ವಿಷಯ ಪರಿಣಿತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

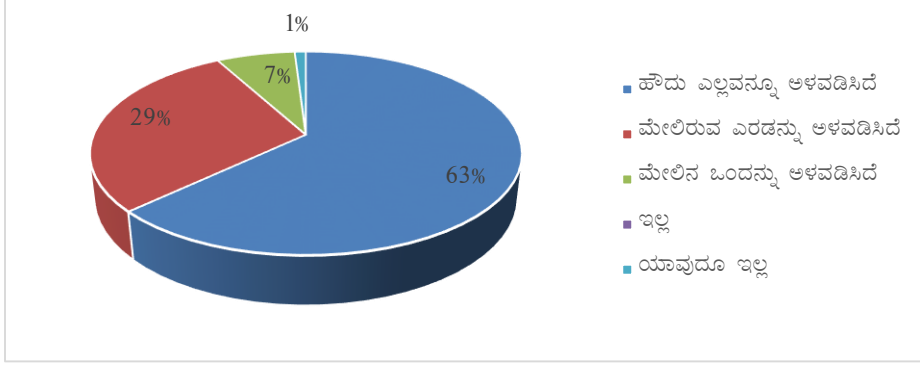

13.73 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು?

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ: ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕವಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, 63% ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, 29% ಜನ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ 2

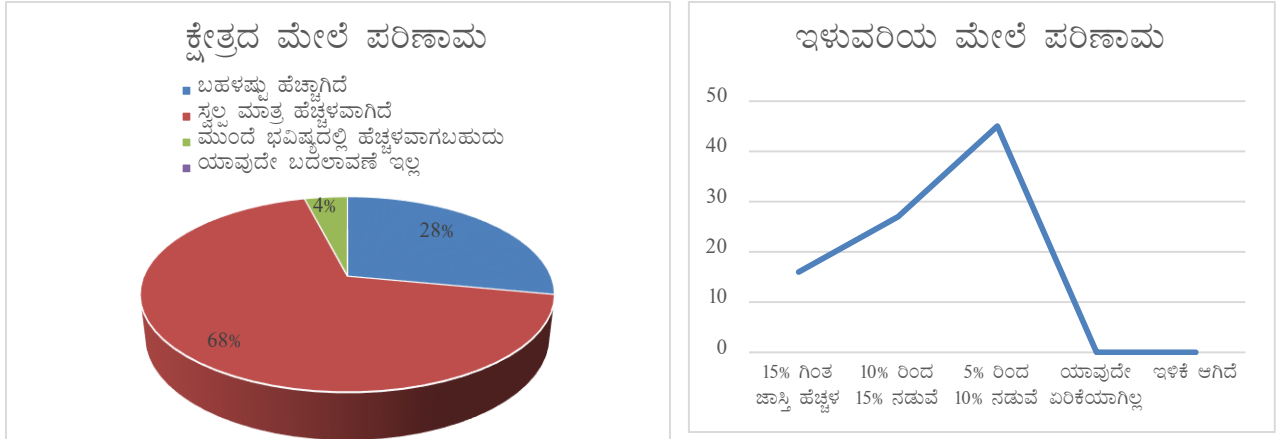
ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 7% ಜನ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ (ಚಿತ್ರ 142)

ಚಿತ್ರ 142: ರಾಯಚೂರು- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 68% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ”ಯೆಂದು, 28% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ”ಯೆಂದು, 4% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು “ಮುಂದೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 143)

ಚಿತ್ರ 143: ರಾಯಚೂರು-ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

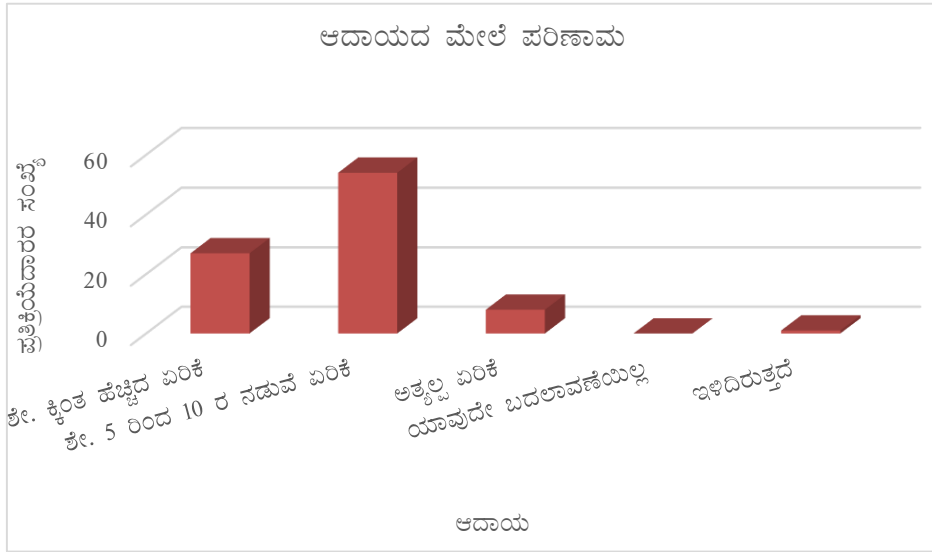
ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ: ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಿಂದ ಈ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಂತೆ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ (ಚಿತ್ರ 143) 50% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ 5-10%, 31% ಜನರಲ್ಲಿ 10-15%, 18.90% ಜನರಲ್ಲಿ 15% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ತಲಾ 30% ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಪಡೆದ ಇಳುವರಿಗಿಂತ ಸರಿಸಮವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು (80%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ

ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಬಳಸಲಾದ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

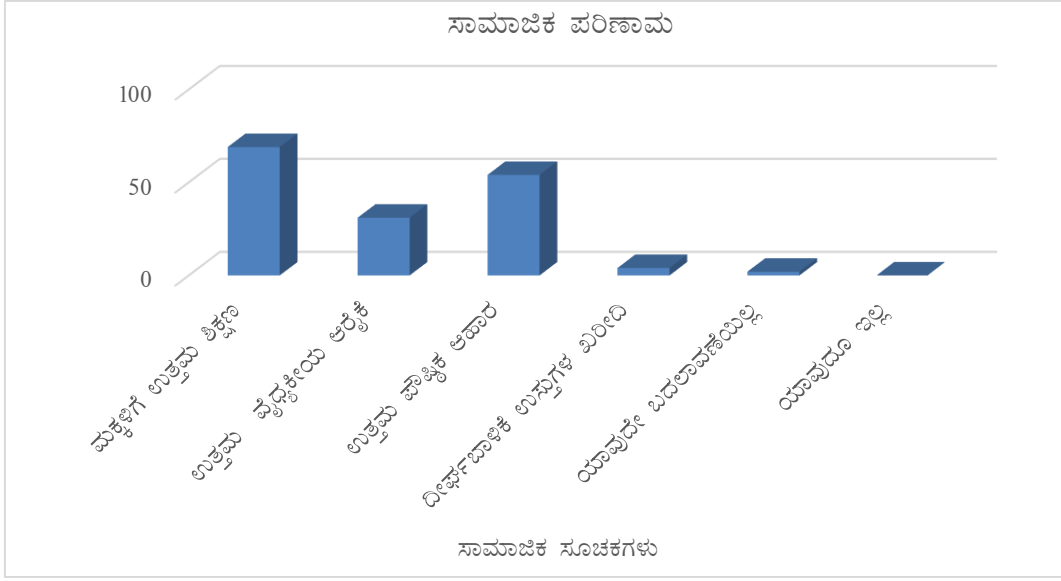
ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಪಾಲು (60%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು 5-10% ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು, 30.00% ಜನ 10% ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು 8.90% ಜನ ಆದಾಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, 11.10% ರೈತರು ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 144)

ಚಿತ್ರ 144: ರಾಯಚೂರು- ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನೂಲಕ ರೈತರ ಆದಾಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು (76.70%) ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕರು ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದಲು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. (ಚಿತ್ರ 145)

ಚಿತ್ರ 145: ರಾಯಚೂರು- ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ

ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

13.74 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಬೀಜೋಪಚಾರದ ಕೊಡುಗೆ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಎಂದು ಬಹುಮತದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

13.75 ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳಾವುವು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಲಹೆಗಳಾವುವು?

ಸಲಹೆಗಳು:

ಇತರೆ ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಯೋತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ರೈತರಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣ ಘಟಕದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ-ಅಕ್ಕಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕೆಂಬುದು ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆ.

14. ಉದ್ಯೋಗ, ಸಮನ್ವಯ, ಮುಂದಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಜೋಡಣೆಗಳು

14.1 ಯೋಜನೆಯು ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆಯೇ?

ಸುಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಆಳವಡಣೆ ರೈತರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಅನುಷ್ಠಾನವು ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಬಿತ್ತನೆ/ನಾಟಿ, ಅಂತರಬೇಸಾಯ, ಕಟಾವು, ಧಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಹಿಡಿದಾಡುವಿಕೆ, ಸಾಗಾಟ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದಂತಹ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಬಹು ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ, ಬೆಳೆ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಗಳಿಂದ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ನಿವ್ವಳ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿತರಿಸಲಾದ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಕೇವಲ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸಾಗುವಳಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಬೆಳೆಗಳ ಮತ್ತು ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಗುವಳಿಗೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ಷವಿಡೀ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿವೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಕಾ, ವಿತರಣಾ ಮತ್ತಿತರ ಪೂರಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೃಷಿಯೇತರ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಗ್ಗಿಸಲು ನೆರವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಶಲ ಮತ್ತು ಅಕುಶಲ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳ ಚಾಲನೆ, ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯೂ ಆಗಿದೆ.

14.2 ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಾಗೂ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತ್ತು?

ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ ವಲಯ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಬಹುತೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಭೂಚೇತನ, ಆತ್ಮಾ, ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

14.3 ಭೂಚೇತನ:

ಈ ಯೋಜನೆಯು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸುಧಾರಿತ ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ರಮಗಳು, ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಧಾನ ಹಾಗೂ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ/ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಂತಹ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳ ಅನುಸರಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ. ತತ್ಸಂಬಂಧಿತ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಹಾಗೂ ವಿದಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು, ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳು, ಗೋಡೆ ಬರಹಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಿಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ರೈತ ಅನುವುಗಾರರ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿತ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಲು ರೈತರ ಮನವೊಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

14.4 ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಆತ್ಮಾ)

ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ, ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಿಸುವತ್ತ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ತತ್ಸಂಬಂಧ ಯೋಜನೆಯ ಅನುದಾನ ಪಡೆದು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ವಿವಿಧ ಭಾಗಿದಾರರೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದ/ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ದೇಣಿಗೆ/ಶುಲ್ಕ ಪಡೆಯಲು, ಅಂತಹ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೋಡಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆತ್ಮಾದ ಭಾಗಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅವರುಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

14.5 ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಶಕ್ತಿ/ಶ್ರಮದ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದು, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿ, ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಆಳುಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬಹುಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಬೆಳೆ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳಾದ ಬೀಜ, ರಸಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆ ಸಹ ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

14.6 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ (ಆರ್‌ಕೆವಿವೈ)

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 2007-08ರಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿ ಅಂತರವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರೈತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

14.7 ಅಭಿಯಾನದ ಮುಂದಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಜೋಡಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಏನು?

ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ನಿಗಮ ನಿತಮಿತ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಹಾ ಮಂಡಳಿ ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಬೀಜ, ಪರಿಕರ, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ. ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಸಾಧನಗಳ ಉತ್ಪಾದಕ ಮತ್ತು ವಿತರಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಟ್ಟದ ಪರಿಕರಕರಗಳ ವಿತರಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಹಿಮ್ಮುಖ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯು ಈ ಪರಿಕರ/ಸಾಧನಗಳ/ಸೇವೆಗಳ ಗುಣ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸಕಾಲಿಕ ಪೂರೈಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಸೂಕ್ತ ನಿಗಾ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪೂರೈಕೆಯ ನಂತರ ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಲಘು ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಲಭ್ಯತೆ ದೊರಕುವುದನ್ನು ಸಹ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮುಮ್ಮುಖ ಜೋಡಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯು ರೈತರಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪೂರಕವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

15. ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

(ಎ) ತಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು:

1. ಬೀಜ ವಿತರಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಿಗೆ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೈಬ್ರಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಬಂಧನೆ ಈ ಘಟಕಗಳಡಿ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಫಲಿತಾಂಶ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ತಳಿ 10 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಳೆಯದಾದರೂ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

2. ಕೃಷಿ ಯೋತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯಧನ ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯಂತಹ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯ ವಲಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶಕ್ತಿಚಾಲಿತ ನ್ಯಾಪ್‌ಸ್ಯಾಕ್ ಸಿಂಪರಣಾ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ರೂ. 3000 ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯ ವಲಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರೂ 7500 ಇರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ನೀರಾವರಿ ಪೈಪು ಮತ್ತು ರೋಟೋವೇಟರ್‌ಗಳಿಗೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ರಾಜ್ಯದಾದಿ ಸಹಾಯಧನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಯೋತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನೀರುಣಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಏಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವುದು.

3. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ರೈತರಿಗೆ ವಿತರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ದರ ಒಪ್ಪಂದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವುದು

4. ಅನೇಕ ರೈತರು ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಒಂದು ಘಟಕದಡಿ ಲಾಭ ಪಡೆದ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ಅದೇ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಘಟಕದ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು.

5. ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ 100 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಗುಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸುವುದು ಹಾಸನ, ಉಡುಪಿಯಂತಹ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕಾರಣ ಈ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಸಡಿಲಿಸುವುದು.

(ಬಿ) ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು:

1. ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವಾಗ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬೇಡಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಲ್ಲ ನೈಜ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡೀಸಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಮತ್ತು ರೋಟೋವೇಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಸಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಮೋಟಾರ್‌ಗಳಿಗೆ ಭಾರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ.

2. ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು

3. ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಳಿ ಹಾಗೂ ಹೈಬ್ರಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಅಂತಹ ತಳಿಗಳ ಬೀಜಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ನಿಗಮದ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಬೇಕು.

(ಸಿ) ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು:

1. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಘಟಕಗಳಡಿ ಗುರಿ ಹಾಗೂ ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು, ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೃಷಿ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಗುರುತಿಸಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಘಟಕಗಳಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡುವುದು.

2. ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಉತ್ತಮ ಉಸ್ತುವಾರಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು (ಐಟಿ, ಎಂಐಎಸ್, ಜಿಐಎಸ್) ಆಳವಡಿಸುವುದು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸುವುದು.

ಅನುಬಂಧಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಆಕರಗಳು

ಕೃಷಿ ನೀತಿ 2006, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಭಾರತೀಯ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಖಾನ್‌ಪುರ- ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಹಾಮಂಡಳ ನಿಯಮಿತ- ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೀಜ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ- ಜಾಲತಾಣ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಗಳು, ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಅಭಿಯಾನ ನಿರ್ದೇಶಕರು, (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ) ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರ ವರದಿಗಳು

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಅಕ್ಕಿ ರಫ್ತುದಾರರ ಸಂಘ, ನವದೆಹಲಿ ಇವರ ವರದಿಗಳು

ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೀಜ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ, ನವದೆಹಲಿ- ಜಾಲ ತಾಣ

ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಅನುಸಂಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು, ನವದೆಹಲಿ- ಜಾಲ ತಾಣ

ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರ ಜಾಲ ತಾಣಗಳು

des.kar.nic.in

<http://raitamitra.kar.nic.in>

<http://des.kar.nic.in>

<http://agricoop.nic.in>

<http://nfsm.gov.in>

<http://www.krishimaratavahini.kar.nic.in>

<http://www.airea.net>

<http://www.icar.org.in>

<http://www.mospi.gov.in>

<http://kscmf ltd.com>

<http://nsc.gov.in>

ಉಲ್ಲೇಖದ ನಿಯಮಗಳು

1) ಅಧ್ಯಯನದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ:

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಯೋಜನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ.

2) ಯೋಜನೆಯನ್ನು / ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಇಲಾಖೆ/ಸಂಸ್ಥೆ:

ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

3) ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಭ:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯು (ಎನ್.ಡಿ.ಸಿ) ದಿನಾಂಕ 29 ಮೇ 2007 ರಂದು ನಡೆದ ತನ್ನ 53ನೇಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ “11ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ (2011-12) ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು 10 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು, ಗೋಧಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು 8 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು 2 ದಶ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಲು ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಎಂಬ ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸದರಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು 2007-08 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯವ್ಯೂಹಗಳನ್ನು ರೈತರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗೊಳಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕರೆ ನೀಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ 11 ನೇಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ 4% ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ತನ್ನ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಇದೆ, ಆದರೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಹಾರ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಈ ಅಂತರವನ್ನು ತುಂಬಲು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ 10 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ 2 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 2007-08 ರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಎಂಬ ಎರಡು ಘಟಕಗಳಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು 11ನೇಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (2007-08 ರಿಂದ 2011-12) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು 12ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ವರ್ಧನೆ ಮೂಲಕ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. 11ನೇಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕಿಗಳ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 62% ಮತ್ತು 8% ಸಾಧನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಆರಂಭದಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2014 ರವರೆಗೆ ರೂ. 5561.31 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಈ ಪೈಕಿ ರೂ. 440.48 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಅ) ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ವರ್ಧನೆ ಮೂಲಕ ನಿರಂತರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಆ) ವೈಯಕ್ತಿಕ ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು

ಇ) ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು

ಈ) ರೈತರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪುನರ್ ತುಂಬಿಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವುದು.

5. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ವ್ಯಾಪಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು:

ಅ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ): ಬೆಳಗಾವಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಹಾಸನ, ರಾಯಚೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ

ಆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) : 2009-10 ರವರೆಗೆ ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೀದರ್, ವಿಜಯಪುರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಧಾರವಾಡ, ಗದಗ, ಕಲಬುರಗಿ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಮೈಸೂರು, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು 2010-11 ರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ 30 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು.

1. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಅ) ಕಾರ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ಘಟಕದಡಿ ಬೆಳಗಾವಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಹಾಸನ, ರಾಯಚೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಈ ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 2009-10 ರಿಂದ 2013-14 ಅವಧಿಗೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಘಟಕದಡಿ ಎಲ್ಲಾ 30 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 2010-11 ರಿಂದ 2013-14ರ ಅವಧಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಆ) ವಿಶಾಲ ಉದ್ದೇಶ:

ಈ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬೀಜ, ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣ, ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ರಾಸಾಯನಿಕ, ಸುಣ್ಣ, ಜಿಪ್ಸಂ, ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶ, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ನೀರು ಸಾಗಿಸುವ ಪೈಪುಗಳು, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸಹಾಯ ಧನದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಉತ್ಪಾದನಾ ಹೆಚ್ಚಳ ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಳೆದು, ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈಡೇರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಶಾಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಇ) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 2013-14 ರ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ, ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾದ

1) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.

2) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಲಾಭ ಪಡೆದಂತಹ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ರೈತರ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು.

- 3) ಯೋಜನೆಯ ಮುಂದಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಜೋಡಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು.
- 4) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

7. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು/ಅಂಶಗಳು (ಸಮೀಕ್ಷಿತ ಆದರೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಲ್ಲ)

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಕೆಳಗಿನ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಬೇಕು.

ಅ) ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ವರ್ಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಲಹೆಗಳೇನು?

ಆ) ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ರಾಜ್ಯದ ಹಾಲಿ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ರಚನೆಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿವೆಯೇ? ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಲಹೆಗಳೇನು?

ಇ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಅನುದಾನ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಕಾಲಿಕತೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಲಹೆಗಳೇನು?

ಈ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಮಾಡಲಾದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಇವೆಯೇ? ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಏಕೆ?

ಉ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಅಪೂರ್ಣ/ಅನಗತ್ಯ/ರೈತರು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಗದಂತೆ/ಸ್ಥಳೀಯ ಹವಾಮಾನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಿದೆಯೇ? ದಯವಿಟ್ಟು ಕೈಬಿಡಬಹುದಾದ, ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಊ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗುತ್ತಿರುವ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ? ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಂದೆಯೂ ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಋ) ಹಾಲಿ ಇರುವ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹಾಗೂ ವರದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಸಲಹೆಗಳೇನು?

ಋೂ) ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ವರದಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಎ) ಘಟಕದ ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿ/ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಗಳು.

ಬಿ) ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ-ಸಾಧನೆಗಳು

ಸಿ) ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲವರ್ಷ (2006-07) ಕ್ಕಿಂತ ಆಗಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳು.

ಡಿ) ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೃಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಮತ್ತು

ಇ) ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ (2006-07) ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಅಂದಾಜು ಬದಲಾವಣೆಗಳು

1. ಅಧ್ಯಯನವು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಗುರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.

2. ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನವು ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಬೇಕು (ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣಾ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು)

- ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ಗಳ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ
- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಿದ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- ಪರಿಕರ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಸಮಯದ ಕ್ಲುಪ್ತತೆ ಬಗ್ಗೆ
- ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ
- ಕ್ಷೇತ್ರೋತ್ಸವಗಳ ಆಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಮಯದ ಬಗ್ಗೆ
- ಕ್ಷೇತ್ರೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ರೈತರ ಸರಾಸರಿ ಸಂಖ್ಯೆ
- ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾದ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ
- ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಅಲ್ಲಿ ಪಡೆದಂತಹ ಇಳುವರಿ ಅನುಕೂಲ

1. ಸುಣ್ಣ/ಸುಣ್ಣದ ಬಳಕೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅಧ್ಯಯನವು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ (ಅಕ್ಕಿಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ) ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಬೇಕು (ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣಾ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು)

- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ತೊಡಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣದ / ಸುಣ್ಣ ವಸ್ತುವಿನ ಮುಂಚಿತ ದಾಸ್ತಾನು / ಲಭ್ಯತೆ
- ಸುಣ್ಣ (ಪ್ರಮಾಣ) ಬಳಸಲು ಆಧಾರ- ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಧಾರಿತವೇ ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಗಾಧಾರಿತವೇ
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾದ ಒಟ್ಟು ಸುಣ್ಣ / ಸುಣ್ಣದ ವಸ್ತು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಾಲು.

• ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣದಿಂದ ಉಪಚರಿಸಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆಯೇ?

- ಸುಣ್ಣದ ಬಳಕೆಗೆ ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ-ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಹಿಂಪೋಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣ / ಸುಣ್ಣ ಪಡೆದು ಬಳಸಿದ ಆ ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ (ಸಹಾಯಧನವಿಲ್ಲದೇ) ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿರುವ ಅನುಪಾತವೆಷ್ಟು?
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ (2006-07) ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲೀಯತೆಯಿಂದ (ಹುಳಿಮಣ್ಣು) ಬಾಧಿತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

2. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಜಿಪ್ಸಂಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನವು (ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಲಬುರಗಿ) ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು

- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ತೊಡಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಪ್ಪಂನ ಮುಂಚಿತ ದಾಸ್ತಾನು / ಲಭ್ಯತೆ
- ಜಿಪ್ಪಂ (ಪ್ರಮಾಣ) ಬಳಸಲು ಆಧಾರ-ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಧಾರಿತವೇ ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಗಾಧಾರಿತವೇ
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾದ ಒಟ್ಟು ಜಿಪ್ಪಂ ವಸ್ತು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಾಲು.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಪ್ಪಂ ಉಪಚರಿಸಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆಯೇ?
- ಜಿಪ್ಪಂ ಬಳಕೆಗೆ ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ - ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಹಿಂಪೋಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ಜಿಪ್ಪಂ ಪಡೆದು ಬಳಸಿದ ಆ ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ (ಸಹಾಯಧನವಿಲ್ಲದೇ) ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿರುವ ಅನುಪಾತವೆಷ್ಟು?
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ (2006-07) ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬಾಧಿತ ಕ್ಷಾರ/ಚೌಳು ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

3. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನವು (ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಕ್ಕಿಗೆ ಹಾಸನ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೀದರ್) ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು

- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ತೊಡಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶ ವಸ್ತುವಿನ ಮುಂಚಿತ ದಾಸ್ತಾನು / ಲಭ್ಯತೆ
- ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶ (ಪ್ರಮಾಣ) ಬಳಸಲು ಆಧಾರ-ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಧಾರಿತವೇ ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಗಾಧಾರಿತವೇ
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾದ ಒಟ್ಟು ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶ ವಸ್ತು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಾಲು.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶ ಉಪಚರಿಸಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆಯೇ?
- ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶ ಬಳಕೆಗೆ ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ - ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಹಿಂಪೋಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶ ಪಡೆದು ಬಳಸಿದ ಆ ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ (ಸಹಾಯಧನವಿಲ್ಲದೇ) ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿರುವ ಅನುಪಾತವೆಷ್ಟು?
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ (2006-07) ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ಇದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ಕೋನೋವೀಡರ್, ಪವರ್ ವೀಡರ್ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ವಿತರಣೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನವು (ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ) ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು

- ಆಯ್ದು ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣವಾರು ಸೂಕ್ತತೆ
- ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಉಪಕರಣವಾರು ಅವುಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಚಾರಣೆ (ಬಳಕೆ) ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅರಿವಿನ ಮಟ್ಟ
- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾದ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ತೊಡಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- ಉಪಕರಣವಾರು ಮುಂಚಿತ ದಾಸ್ತಾನು/ಲಭ್ಯತೆ
- ಪ್ರತಿ 1000 ರೈತರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಉಪಕರಣದ ಸಂಖ್ಯೆ - ಉಪಕರಣವಾರು ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ (2006-07) ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪಾಲು ಉಪಕರಣವಾರು
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರ ಫಲಾನುಭವಿಯಿಲ್ಲದ ರೈತರು ಸಹ ಬಳಸಲು ಆರಂಭಿಸಿರುವ ಉಪಕರಣವಾರು-ಬೆಳೆವಾರು ಪ್ರಮಾಣ
- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಹಿಂಪೋಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ (ಉಪಕರಣವಾರು / ಬೆಳೆವಾರು) ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಉಳಿತಾಯ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು.
- ಅಳವಡಿಕೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು

5. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಡಿ ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪಾಠಶಾಲೆ ಮಾದರಿಯ ತರಬೇತಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನವು (ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಕ್ಕಿಗೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ, ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ) ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು

- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾದ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ತೊಡಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ
- ಪ್ರತಿ ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ
- ಕಲಿತ ಸುಧಾರಿತ ಉತ್ಪಾದನಾ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ
- ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ, ಕಲಿಕಾ ಅವಧಿ, ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ, ವಿಸ್ತಾರ ಮತ್ತು ಆಳ, ತರಬೇತುದಾರರ ಕೌಶಲ್ಯ, ಒದಗಿಸಲಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ರೈತರ ಹಿಂಪೋಷಣೆ

6. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ಡೀಸಲ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನವು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಘಟಕದಡಿ ಹಾಗೂ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಘಟಕದಡಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಫಲನ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು

- ಆಯ್ದು ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಡೀಸಲ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳ ಸೂಕ್ತತೆ
- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾದ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ತೊಡಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಡೀಸಲ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳ ಮುಂಚಿತ ದಾಸ್ತಾನು/ಲಭ್ಯತೆ
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 100 ಹೆಕ್ಟರು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಡೀಸಲ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ-ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ (2006-07) ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಡೀಸಲ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪಾಲು
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ (2006-07) ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆವಾರು ಒಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ.

7. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳಡಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ರೋಟೋವೇಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನವು (ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಕ್ಕಿಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ) ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು

- ಆಯ್ದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ರೋಟೋವೇಟರ್‌ಗಳ ಸೂಕ್ತತೆ
- ರೋಟೋವೇಟರ್‌ಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಅರಿವಿನ ಮಟ್ಟ
- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾದ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ತೊಡಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಟೋವೇಟರ್‌ಗಳ ಮುಂಚಿತ ದಾಸ್ತಾನು/ಲಭ್ಯತೆ
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 1000 ರೈತರಿಗೆ ರೋಟೋವೇಟರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೂಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ (2006-07) ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ
- ಮಾದರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು ರೋಟೋವೇಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪಾಲು
- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಹಿಂಪೋಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೋಟೋವೇಟರ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಬೇಕಾಗುವ ಒಟ್ಟು ಉಳುಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ರೈತರಿಂದ ರೋಟೋವೇಟರ್ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಮಟ್ಟ-ಬೆಳೆವಾರು

- ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಹಿಂಪೋಷಣೆಯಂತೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ತಗಲುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಾಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

8. ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಡಲು ಪ್ರದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಫಲಿತವಾಗಿ ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಇಳುವರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಗಳೇನು?

9. ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗೂ ಇಳುವರಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಿಜವೇ? ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಗಳೇನು?

8. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಧಿವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ಆಯ್ಕೆ:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಡಿ 2010-11 ರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅಕ್ಕಿಯಡಿ ಬೆಳಗಾವಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ರಾಯಚೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಈ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಘಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶ ಏಕರೂಪದ್ದಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಚದುರಿದಂತಿದ್ದು, ವಿರಳವಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರಿನ್ನಾವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಆಗದೇ ಇರುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಪರಿಣಾಮದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಡಿ ವಿರಳ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಕ್ಷೇತ್ರವುಳ್ಳ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವ್ಯಥಾ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಇಲಾಖೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಕ್ಕಿ ಅಡಿ ಬೆಳಗಾವಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು ಅಡಿ ಬೀದರ್, ವಿಜಯಪುರ, ಯಾದಗೀರ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಅಡಿ ವ್ಯಾಪಿಸಲಾದ ರೈತರೊಡನೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, 10 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಅನಿಯತವಾಗಿ, ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಸುವಂತೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 10 ಜನ ರೈತರನ್ನು ಅನಿಯತವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಬರುವಂತೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಸಂದರ್ಶಿಸುವುದು. ಆದರೆ, ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 10ನೇ ರೈತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 1100 ರೈತರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ 110 ಜನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನಯೇತರ ಅಥವಾ “ನಿಯಂತ್ರಣ” ರೈತರಾಗಿರಬೇಕು.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನಗಳ ನಂತರ ರೈತರೊಡನೆ, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಭಾಗಿದಾರರೊಡನೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು. ಈ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಹಾಗೂ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠ 10% ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಜರಿರತಕ್ಕದ್ದು.

9. ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ

ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶನಕರು ಹಾಗೂ ಅಭಿಯಾನ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ) ಇವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸಹಕಾರ ನೀಡಲು ಹಾಗೂ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವರು. ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು, ಅನುಮೋದನೆ ತಗಲುವ ಸಮಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈ ಮುಂದಿನ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ವಯ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು.

ಅ. ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ- ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಒಂದು ತಿಂಗಳು

ಆ. ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ - ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ನಂತರ
ಮೂರು ತಿಂಗಳು

ಇ. ಕರಡು ವರದಿಯ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ - ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾದ ನಂತರ
ಒಂದು ತಿಂಗಳು

ಈ. ಅಂತಿಮ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ - ಕರಡು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ ಒಂದು ತಿಂಗಳು

ಉ. ಒಟ್ಟು ಅವಧಿ - 6 ತಿಂಗಳು

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯೋಜಿತ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಂತಿಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

ಅನುಮೋದಿತ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯ ತಲಾ 50 ರಂತೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಡ್‌ಕಾಪಿಗಳು ಜೊತೆಗೆ ಕಚ್ಚಾ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ, ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಾಧನಗಳ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ 3 ಸಾಫ್ಟ್ ಕಾಪಿಗಳು.

10. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳು:

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು (ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು) ಅನುಸರಿಸುವುದು.

ಅ) ವರದಿಯ ಒಂದು ಅವಲೋಕನ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ, ಇದು ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವರದಿ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿ ಎಂದು ವೇದ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಇದು ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕೇವಲ ಹಣಕಾಸು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿ ಬರಬಾರದು.

ಆ) ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ವೃತ್ತಿಪರ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಒಂದು ಮಂಡಣೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಗಬೇಕು. ಹೊಳಪಾದ, ಅತಿನಯವಾದ ಕಾಗದದ ಬಳಕೆ, ಛಾಯಾಚಿತ್ರ, ರೇಖಾ ಚಿತ್ರ (ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್) ಹಾಗೂ ವಹುವರ್ಣದ ಫಾಂಟ್ ಹಾಗೂ ಶೈಲಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಇ) ಅಧ್ಯಯನದ ಉಲ್ಲೇಖದ ನಿಯಮಗಳು (ಟಿ.ಓ.ಆರ್) ವರದಿಯ ಮೊದಲ ಅನುಬಂಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ) ಅಧ್ಯಯನ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖದ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಉತ್ತರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಚೋಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ ರೀತಿಯ ಕೋಷ್ಟಕಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಬೇಕು. ಉಲ್ಲೇಖದ ನಿಯಮಗಳಡಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಇವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕು.

ಉ) ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಮಾಡಲಾದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾಪಕವಲ್ಲ. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವಾಗಬಹುದಾದಂತಹ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋಗಬಾರದು. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ.

ಅ. ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು:

ಇವು 5 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಇವು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಧಾನ ನೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವಿಲ್ಲದೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಹತ್ತಿರದ ಸಮಯದೊಳಗಾಗಿ ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವಂತೆ ಇರಬೇಕು.

ಬಿ. ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು:

ಇವು 10ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಇವು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಮುಂದಿನ 4 ರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಎರಡೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ನೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಾರದು.

ಕ. ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು:

ಇವು ಎಂತಹವು ಎಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಯ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಬೇಕಾಗುವಂತಹವು.

11. ಅಧ್ಯಯನದ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ

ಅ) ಸಮಾಲೋಚನಾ ಶುಲ್ಕದ ಮೊದಲ ಕಂತನ್ನು ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಶುಲ್ಕದ 30% ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಕರಿಗೆ ಮುಂಗಡ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಕ ವರದಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯ ನಂತರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಂಗಡ ನೀಡಿದ ದಿನದಿಂದ 12 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಉರ್ಜಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ಅಧಿಸೂಚಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ನಂತರವೇ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಆ) ಸಮಾಲೋಚನಾ ಶುಲ್ಕದ ಎರಡನೆಯ ಕಂತಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಶುಲ್ಕದ 50% ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಕರಿಗೆ ಕರಡು ವರದಿಯ ಅನುಮೋದನೆ ಆದ ನಂತರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಇ) ಮೂರನೆಯ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ಕಂತಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಶುಲ್ಕದ 20% ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಕರಿಗೆ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯ ಹಾರ್ಡ್ ಕಾಪಿ ಹಾಗೂ ಸಾಫ್ಟ್ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಫಲಿತಾಂಶ, ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಸಾಫ್ಟ್ ಕಾಪಿ ಇವುಗಳ ಮೂಲ ದಾಖಲಾತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ದರಗಳಂತೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಪಾವತಿಯಿಂದಲೂ ಕಟಾಯಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

12. ಸಮಾಲೋಚಕರ ಅರ್ಹತೆಗಳು

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಂಸ್ಥೆ/ಸಮಾಲೋಚಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು

ಅ) ಓರ್ವ ಕೃಷಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರ-ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕ)

ಅ) ಸಂಖ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು - ಗುಣಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುವವರು (ಸದಸ್ಯ 1) ಹಾಗೂ

ಇ) ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು (ಸದಸ್ಯ 2)

ಇವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣತೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಿರಬೇಕು.

ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದೇ ಇರುವ ಸಮಾಲೋಚಕರನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

13. ಗುಣಮಟ್ಟ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ:

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ವೃತ್ತಿ ಪರತೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಂತಿರಬೇಕು

14. ಮೇಲ್ನೋಟ ಒದಗಿಸುವಿಕೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಯನದ ಎಲ್ಲಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಆಯಾಮಗಳು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

15. ಅಧ್ಯಯನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ:

ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜಯ್ಯ ಜಿ (ಮೊಬೈಲ್ ನಂ 07259004042)

ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್.ಎಂ) ವಿಭಾಗ

ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ

ನಂ 1 ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560001

ದೂರವಾಣಿ : 08022112840

ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ : 08022112858

ಇ-ಮೇಲ್ : nfsm.karnataka@rediffmail.com

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ ಪಿಡಿ/8/ಇವಿಎನ್(2)/2011 ದಿನಾಂಕ 11 ಜುಲೈ 2011 ರ ಒಳಾಂಶಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಆದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಷರಶಃ ಹಾಗೂ ಭಾಗಶಃ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೀಮಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಸಹಿ/-

ಮುಖ್ಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧಿಕಾರಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಆರಂಭಿಕ ವರದಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಯೋಜನೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

542, 2ನೇ ಗೇಟ್, 5ನೇ ಮಹಡಿ, ಬಹುಮಹಡಿಗಳ ಕಟ್ಟಡ

ಬೆಂಗಳೂರು-560001

ಇವರಿಂದ

ಮೆ: ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸ್

ಒಸ್ಮಾನಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆವರಣ

ಹೈದರಾಬಾದ್-500007, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ಭಾರತ

ದೂರವಾಣಿ : 040-27096836, ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ : 040-27095183

ಜಾಲತಾಣ : www.ipeindia.org

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ:

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 2007-08 ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಎಂಬ ಎರಡು ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 11ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಿಂದ (2007-08 ದಿಂದ 2011-12) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು 12ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ವರ್ಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ನೀಡಿರುವ ಅನುದಾನ ರೂ. 554.31 ಕೋಟಿ ಈ ಪೈಕಿ ಮಾರ್ಚ್ 2014 ರವರೆಗೆ ರೂ. 440.48 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಕ್ರಮಿಸಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ): ಬೆಳಗಾವಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಹಾಸನ, ರಾಯಚೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು):

2009-10 ರವರೆಗೆ ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೀದರ್, ವಿಜಯಪುರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಧಾರವಾಡ, ಗದಗ, ಕಲಬುರಗಿ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಮೈಸೂರು, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು

2010-11 ರಿಂದ: ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ 30 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಳದ ಮಟ್ಟ, ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸುಧಾರಣೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಅಳೆದು, ಯೋಜನೆಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು

ಮಧ್ಯಂತರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಇಂತಿವೆ.

ಎ. 2013-14ನೇಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವುದು.

ಬಿ.ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆದಂತಹ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ರೈತರ ಅನುಪಾತವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಿ. ಯೋಜನೆಯ ಮುಂದಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಜೋಡಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು.

ಡಿ. ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅಗತ್ಯ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಅನುಷ್ಠಾನಾವಧಿಯ ಈ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಯೋಜನೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ, ಪರಿಕರಗಳ ವಿತರಣೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ? ಯಾವ ಘಟಕಗಳು ರೈತರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿವೆ? ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ? ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ನಂತರ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾವುವು? ಇತ್ಯಾದಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು, ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಕ್ರಮಿಸಲಾಗಿರುವ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿತು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ಅ) ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ವಿಸ್ತಾರ
- ಆ) ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮ
- ಇ) ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳು
- ಈ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹಾಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು:

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ವಿಧಿ ವಿಧಾನವು ಒಂದು ಆಳವಾದ, ಸಹಭಾಗಿ ಮಾದರಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಹಾಗೂ ಚರ್ಚೆಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನುಬಂಧ-1 ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸರಳ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೇಲಾದ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತು ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶಾಲ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪಡೆಯಲು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ 2 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ/ಹಿಂಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯೋಜನೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಉಸ್ತುವಾರಿ, ಗಣನೀಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು, ಹಾಗೂ ಅವಲೋಕನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಬಂಧ-3ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮುಕ್ತ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪಡೆಯಲಾಗುವುದು.

ದ್ವಿತೀಯ ಮೂಲದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುವುದು ಈ ಮಾಹಿತಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರಚನೆ, ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ಸೇವೆಗಳ ಒದಗಿಸುವಿಕೆ, ದಾಖಲಾತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ವರದಿ ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು (ಜಿಲ್ಲಾವಾರು, ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಾರು), ಈವರೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾದ ಅನುದಾನ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಲು ಬಳಸಿದ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-3 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮೆ: ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಿಸ್‌ನ ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡವು ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಬಂಧಿತ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಕೋರಿದೆ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು “ಉಪಚಾರ ಪ್ರಭಾವಗಳ ಮಾದರಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪರಿಮಾಣೀಕರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ:

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಆಯ್ದು 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಅವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ಅಕ್ಕಿ) ಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳಗಾವಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು) ಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಬುರಗಿ, ಬೀದರ್, ವಿಜಯಪುರ, ಯಾದಗಿರಿ, ರಾಯಚೂರು, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಗದಗ

ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 10 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂತೆ ಅನಿಯತವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ 10 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ 10 ರೈತರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ರೈತರಿಗೆ ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರುವಂತೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಆಯ್ದು ಹಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದ ರೈತರಿಂದಲೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಆಯ್ದು ಒಟ್ಟು ರೈತರಲ್ಲಿ 10% ಫಲಾನುಭವಿಯಲ್ಲದ ರೈತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡವು ಈಗಾಗಲೇ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದು 10 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು
ರಾಯಚೂರು	ರಾಯಚೂರು	ರಘುನಾಥನಹಳ್ಳಿ
		ಗಾಣಾಳ
	ಮಾನ್ವಿ	ಕವಿತಾಳ
		ಪಾಮನಕಲ್ಲೂರು
	ದೇವದುರ್ಗ	ವರಾಗುಟ್ಟ
		ಮುದಗೋಟ
	ಲಿಂಗಸುಗೂರು	ಗುಡದನಾಳ
		ಹೊನ್ನಾಳಿ
	ಸಿಂಧನೂರು	ಸಿಂಧನೂರು
		ಆರ್‌ಹೆಚ್ ಕಾಲನಿ
ಯಾದಗೀರ	ಯಾದಗೀರ	ರಾಮಸಮುದ್ರ
		ಹೊಸಳ್ಳಿ
		ರಾಜಿನಳ್ಳಿ

ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು
	ಸುರಪುರ	ಮಡವಾರ
		ನಾಗನೂರು
		ಖಾನಾಪುರ ಎಸ್ ಕೆ
	ಶೋಲಾಪುರ	ಶಿರವಾಳ
		ಡೋರ್ನ್ ಹಳ್ಳಿ
		ಹೊಸಕೇರಾ
		ಚಟ್ಟನಪಳ್ಳಿ

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ವಿ.ಅಂಜಿ ರಾಜು, ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿದ್ದು, ಮೆ: ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಳಗಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ವೃಂದದವರ ಹೆಸರು	ಹುದ್ದೆ	ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ	ಕ್ರಮಿಸುವ ಜಿಲ್ಲೆ
ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ಅನಂತ ಉಮರ್	ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು	ಸಂಖ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮಾತೃಭಾಷೆ	ಗದಗ
ಡಾ. ಟಿ ಅನಿಲ್‌ಕುಮಾರ	ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು	ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮಾತೃಭಾಷೆ	ರಾಯಚೂರು, ಯಾದಗಿರಿ
ಡಾ. ವಿ. ಶ್ರೀಕಾಂತ್	ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು	ಮಾರು ಕಟ್ಟಿ ತಜ್ಞ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ	ಉಡುಪಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹಾಸನ
ಡಾ. ಎಂ. ಎಲ್. ಎನ್. ರಾವ್	ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು	ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಮಾರು ಕಟ್ಟಿ ಹಿನ್ನೆಲೆ	ಬೀದರ, ಕಲಬುರಗಿ
ಡಾ. ಆನಂದ ಅಕ್ಕುಂಡಿ	ಹಿರಿಯ ವೃಂದ	ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು	ಬೆಳಗಾವಿ, ವಿಜಯಪುರ

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಮನ್ವಯಕರಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಡಾ ಎಂ. ಮಶ್ಫೇಂದರ ಗೌಡ ಇವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಹಾಯಕರ ಮೂಲಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಹಾಯಕರ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನದ ಚಾರಿಟಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಜನೋದಯ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥೆರಿಡಂತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೂ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧತೆ:

ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಃಖ್ತೆಗಳಿಗೆ ಆಳವಡಿಸಿ ಅಸಮಂಜಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆನಂತರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಏನಾದರೂ ಅಸಮಂಜಸ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮತ್ತೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು “ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಫಾರ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಸೈನ್ಸಸ್ (ಎಸ್.ಪಿ.ಎಸ್.ಎಸ್) 15.0 ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್‌ಗೆ ಆಳವಡಿಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲದವರಿಗೆ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಭಿಯಾನದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳ ಫಲಿತವಾಗಿ ಸಂಚಿತ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಕಾಲಮಿತಿಗಳು :

30 ದಿನಗಳು – ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಸಿದ್ಧತೆ, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಭೇಟಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ತಂಡದ ಭೇಟಿಗಳ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧತೆ)

90 ದಿನಗಳು – ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ರೈತರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

15 ದಿನಗಳು – ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ಕರಡು ವರದಿಯ ಸಿದ್ಧತೆ

15 ದಿನಗಳು – ಕರಡು ವರದಿಯ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಚಾರ್ಟ್, ಕೋಷ್ಟಕಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಂಡಣೆ

30 ದಿನಗಳು – ಬಂದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾದ ಸಹಭಾಗಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಜಿಲ್ಲೆ	ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರು	ಹುದ್ದೆ
1.	ಬೀದರ	ಪುತ್ರ ಜಿ.ಟಿ.	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
		ಎಂ.ಎಸ್. ಕಟಗಿ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
		ರಾಜ ಕುಮಾರ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
2.	ವಿಜಯಪುರ	ಬಿ. ಮಂಜುನಾಥ	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
		ವಾಮದೇವ ಕೆ. ಗಾಜರೆ	ಸಲಹೆಗಾರರು
		ವಿಠಲ ಎಸ್ ನಾಟೇಕರ್	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
		ನೀಲಮ್ಮ ಆರ್ ಕೊಳಗೇರಿ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
3.	ಧಾರವಾಡ	ಶರಣಬಸಪ್ಪ ಮುದಗೋಳ	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
		ಪುಷ್ಪ ಕೆ. ಹೊಸಳ್ಳಿ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
		ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಎನ್ ಅಂಬಣ್ಣವರ್	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
4.	ಗದಗ	ಸಿ. ಬಿ. ಬಾಲರೆಡ್ಡಿ	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
		ನಿಂಗರಡ್ಡಿ ಕಳ್ಳಿಮನಿ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
		ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಆರ್.ಎ.	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
5	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೆ.ಹೆಚ್ ಮೊಕಾಶಿ	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
		ಸುನಿಲ್	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
6	ರಾಯಚೂರು	ಕಿರಣ್ ಕುಮಾರ್	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
		ಸುಗುಣ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
7	ಯಾದಗಿರಿ	ಚೇತನಾ ಪಾಟೀಲ್	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
		ಸವಿತಾ ರವದಿ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
		ಸಂದೀಪ್ ಪೂಜಾರಿ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
8.	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಮಧುಸೂದನ ಕೆ.	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
		ಚಂದ್ರಕುಮಾರ್	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
9.	ಉಡುಪಿ	ಆಂತೋನಿ	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
		ವಿದ್ಯಾ ಬಾಬು	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
		ಮಂಜುಶ್ರೀ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
10.	ಹಾಸನ	ಶಿವರಾಜ್	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
		ಶೃತಿ ಎಸ್	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
		ಶೋಭಾ ಡಿ. ಎಂ.	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
11.	ಬೆಳಗಾವಿ	ವೆಂಕಟ ರೆಡ್ಡಿ	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
		ಅಶೋಕ ಧೋಂಡಿಬಾ ಘಟವಾಡೆ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
		ಮಹೇಶ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮಠದ	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು

ಪ್ರಧಾನ ಅನ್ವೇಷಕರ ಕಿರುಪರಿಚಯ

ಶ್ರೀ ವಿ. ಅಂಜಿ ರಾಜು:

ಬೇಸಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರು, 36 ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಲಂಡನ್, ಯು.ಕೆ ಮತ್ತು ಹೆಬೀ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್, ಚೈನಾ ಇಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಪೂರ್ವ ಮಾನ್ಯತೆಗಳು:

- ಡಿಂಕನ್ ಬಯೋಟೆಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ (5 ವರ್ಷ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರೆಂದು)
- ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಸಹಕಾರಿ ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಳೆಗಾರರ ಮಹಾಮಂಡಳ, ಹೈದರಾಬಾದ್ (10 ವರ್ಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರೆಂದು)
- ಗೋದಾವರಿ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್ (ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ)
- ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ಡ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು, ಓಜು, ನೈಜೀರಿಯಾ (3 ವರ್ಷ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ)
- ಐಡಿಎಲ್ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಹೈದರಾಬಾದ್ (2 ವರ್ಷ ಬೇಸಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾಗಿ)

ಪರಿಣಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:

ನಾಯಕತ್ವ, ಕೃಷಿ ವ್ಯವಹಾರ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು, ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ

ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಯೋಜನೆಗಳು:

1. “ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನೆಡಲಾದ ಸಸಿಗಳ ಉಳಿವಿನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ” (2008) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಪರ್ಯಾವರಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾವರಣ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
2. ಗ್ರಾಹಕ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ದ ಇವರಿಗಾಗಿ (2009)
3. ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಪ್ಲಾನ್, (2009), ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಸಹಕಾರಿ ಎಣ್ಣೆಕಾಳು, ಬೆಳೆಗಾರರ ಮಹಾಮಂಡಳ ನಿಯಮಿತ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ಹೈದರಾಬಾದ್
4. ಅಸ್ಸಾಂ ಬೀಜ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ ಇದರಿಗಾಗಿ “ ತರಬೇತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರ (2011), ಅಸ್ಸಾಂ ಸರ್ಕಾರ
5. “ತರಬೇತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರ (2013) ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯ ವೇರ್‌ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಿಯಮಿತ ಇವರಿಗಾಗಿ, ಗುವಾಹಟಿ ಅಸ್ಸಾಂ ಸರ್ಕಾರ

ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಾಯೋಜನೆಗಳು:

“ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ನಗರ ವಲಸೆ: ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ರೈತರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೇಲಾಗುವ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಅಧ್ಯಯನ” (2014) ಐಸಿಎಸ್‌ಎಸ್‌ಆರ್ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ. ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು / ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳು / ಕಮ್ಮಟಗಳು: ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ನಾಯಕತ್ವ, ಪರಿವರ್ತನೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು:

- 1) ಸೇವೆಗಳ ಮಾರಾಟ (2012)
- 2) ನಾಯಕತ್ವ (2014)

ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಕಿರುಪರಿಚಯ:

1. ಡಾ. ಎಂ.ಎಲ್.ಎನ್.ರಾವ್, ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಶ್ರೀಯುತರು ಉಸ್ಮಾನಿಯಾ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಐಸಿಐಆರ್ ಮತ್ತು ಸಿಎಸ್‌ಐಆರ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಕಿರಿಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವ್ಯಾಸಂಗ, ಹಿರಿಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವ್ಯಾಸಂಗ ಹಾಗೂ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ನಂತರದ ವ್ಯಾಸಂಗ ವೇತನಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ಕಡಲಾಚೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೆದರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಸಂಗ ವೇತನವನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಶೋಧನೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ 24 ವರ್ಷಗಳ ವೃತ್ತಿಪರ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಹೆಸರಾಂತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜರ್ನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರೆಸ್‌ನವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳ ನಡವಳಿಗಳ ಸಂಕಲನ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಿಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, 1997-2007 ರ ವರೆಗೆ ನೆದರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ಬಯೋ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನುಷ್ಠಾನ / ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಹವರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. 20 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ / ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಮತ್ತು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರ, ಪ್ರಾಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಕಿರು ಉದ್ಯಮಗಳು, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನೀತಿ ಹಾಗೂ ಇಂಟೆಲೆಕ್ಚುವಲ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ರೈಟ್ಸ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಲ್ಜಿಯಂ, ಕೀನ್ಯಾ, ಮಲೇಷಿಯ, ನೆದರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ಸಿಂಗಾಪುರ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಉಗಾಂಡಾ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್‌ನಂತಹ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಿರುಉದ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಗ್ರಾಹಕರ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ವಹಣೆ, ವಿಶ್ವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ, ಐ.ಪಿ.ಆರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪೌರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಯೋಜಿಸಿರುವ ತರಬೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲಿ ಡಿ.ರಾವ್ ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆ, ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2. ಡಾ.ವಿ. ಶ್ರೀಕಾಂತ್: ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಒಸ್ಮಾನಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಿಂದ ತಮ್ಮ ಪೌಢ ಪ್ರಬಂಧ

- ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ರಫ್ತು ಉದ್ಯಮದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು-ಆಯ್ದು ಕಂಪನಿಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ” ಮಂಡಿಸಿ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.
- ಉದ್ಯಮ, ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ 23 ವರ್ಷ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆ, ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ 6ಮೇ 2005 ರಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆ, ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಯೋಜಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆ, ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ, ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟ (ಪಿಜಿಡಿಎಂ-ಆರ್.ಎಂ) ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

- ನಿರ್ವಹಣಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಕಾಲೇಜು, ಜಿಐಟಿಎಂಎಂ, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ ಇಲ್ಲಿ 6 ವರ್ಷ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ವ್ಯವಹಾರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ (ಎಂ.ಬಿ.ಎ) ಪದವಿಯನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ನವದೆಹಲಿಯ ದೂರದರ್ಶನ ಪ್ರಧಾನ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದಲ್ಲಿ 3 ವರ್ಷ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜೀವ ವಿಮಾನಿಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ಅರೋರಾ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜರ್ನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಸ್ಟಿಟ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ ವಿನರಾಕ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಂಬ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಚ್ಛಯದ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಫಲಕದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.
- ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ಮ್ಯಾನೇಜ್ (ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಥೆ) ನ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಫಲಕದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.
- ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ಆಚಾರ್ಯ ಎನ್.ಜಿ.ರಂಗ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಫಲಕದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.
- ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಯೋಜಿಸುವ ಅನೇಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಅಮೆರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಲಾಸ್‌ವೇಗಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2005 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಹಿವಾಟು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿಯವರು ಆಯೋಜಿಸಿದ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉದ್ಯಮದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಅಮೆರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಅಲ್ಯಾಂಡೋ ಫ್ಲೋರಿಡಾ ಇಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 2006 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇ-ವ್ಯವಹಾರ ಅಕಾಡೆಮಿಯವರು ಆಯೋಜಿಸಿದ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ರಫ್ತು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಗುರು ಡಾ. ಫಿಲಿಪ್ ಕೋಟ್ಲರವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ಅವರೊಡನೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಎ.ಐ.ಸಿ.ಟಿ.ಇ ಅವರು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ “ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸೂಚನೆಗಳು / ಪಾಠಗಳು” ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪೆಡಗಾಗಿಕ್ ವಿಧಾನಗಳು” ಎಂಬ ಎರಡು ವಾರಗಳ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವ್ಯವಹಾರ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃಂದದವರಿಗಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಚ್ 2007
- ಎ.ಐ.ಸಿ.ಟಿ.ಐ ಅವರು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ “ಗ್ರಾಹಕರ ಸಂಬಂಧ ನಿರ್ವಹಣೆ ಆಯ್ದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ರಂಗಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಂದು ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ” ಎಂಬ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಾಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಸೈಬರ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಜುಲೈ 2007 ರಲ್ಲಿ ಎ.ಐ.ಸಿ.ಟಿ.ಈ ಪಾಯೋಜಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಹಕರ ಸಂಬಂಧ ನಿರ್ವಹಣೆ - ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಆಗಸ್ಟ್ 2008 ರಲ್ಲಿ ಎ.ಐ.ಸಿ.ಟಿ.ಇ. ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಹಕ ಉದ್ದೇಶಿತ ಸೇವೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಎ.ಐ.ಸಿ.ಟಿ.ಇ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು 5-6 ಮಾರ್ಚ್ 2009 ರಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ “ಕರ್ನಾಟಕ ಸೋಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಜರ್ಜೆಂಟ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ರವರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಂಡಳಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಪ್ರಾಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

- ಹಾಪ್‌ಕಾಮ್ಸ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಪ್ರಾಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 - ಅಸ್ಸಾಂ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿಗಮದ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರದ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಪ್ರಾಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಸ್ಸಾಂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.
 - ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜೀವ್ ಸ್ವಗೃಹ ನಿಗಮ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮಾಪನ” ಎಂಬ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಪ್ರಾಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 - ಮಿನರಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರೇಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಾಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 - ಅಸ್ಸಾಂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣಾ ನಿಗಮದವರ ತರಬೇತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರ ಕುರಿತಾದ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಪ್ರಾಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.
 - ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರವರಗಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಬೇಡಿಕೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 - ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಅಬಕಾರಿ ತರಬೇತಿ ಅಕ್ಯಾಡೆಮಿ, ಪಾನನಿರೋಧ ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 - ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಪಾನ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ ಜಾರಿ ಮ್ಯಾನುಯಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
 - ತೆಲಂಗಾಣ ರಾಜ್ಯ ಬೀವರೆಜಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಿಯಮಿತ ತೆಲಂಗಾಣ ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗಾಗಿ ಮಾನವಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಆಧುನಿಕ ರೀಟೀಯ್ಲಿಂಗ್ - ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಆಯಾಮಗಳು” ಎಂಬ ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಂದ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ.